

Arkest. n. 277/13.5.1996

M

OULAISTEN INVENTOINTI 1995

Mika Sarkkinen

ARKEOLOGIA SUOMESSA ABSTRAKTI / INVENTOINNIT

OULAINEN

Tutkimuksen suorittaja: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Inventoija: Huk Mika Sarkkinen

Jatkettaessa Pohjois-Pohjanmaan liiton , Pohjois-Pohjanmaan museon ja museoviraston yhteistyönä toteutettavaa Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjäännösten julkaisuhanketta, osoittautui Oulaisten perusinventointi aiheelliseksi ennen luettelon 2. osan kokoamista. Kenttätöiden aikana tarkastettiin ja pyrittiin paikantamaan kaikki kunnan alueelta aiemmin tiedossa olleet muinaisjäännöskohteet (61 kpl). Kokonaan uusia kohteita pyrittiin etsimään mahdollisuuksien mukaan. Ennestään luetteloiduttomia kohteita kirjattiin kaikkiaan 29 kpl., joista puolet (15 kpl) perustuu Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa olevien kiviesineiden löytötietoihin tai muihin arkistotietoihin. Kaikkiaan 90 kohteesta on paikannettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä 26, joista asuinpaikkoja on 22, röykkiöitä ja rakkakuoppia 4. Loput kohteet ovat lähinnä kivikautisia löytöpaikkoja. Rautakautisia löytöpaikkoja on yksi.

Löydöt: KM 29366-29374 (kiviesineitä, kvartssia)

Kenttätöaika: 6.6-30.6.1995

Tutkimuskustannukset: Oulaisten kunta 10 000, Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tutkimusraportti: M. Sarkkinen 28.2.1996 museoviraston ark. os. top. ark:ssa

SISÄLLYSLUETTELO

SIVU

JOHDANTO	1
OULAISTEN MUINAISJÄÄNNÖSKOhteET - luettelo	3
KOhteIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTTALEHDILLE	5
ESINELUETTELO	5
MUSTAVALKOKUVAT	9
DIAT	9
YLEISKARTTA OULAISTEN MUINAISJÄÄNNÖSKOhteISTA	10
KOHDEKUVAUKSET JA KARTTAOTTEET	11
HISTORIAALLISTA AIKAA	178

JOHDANTO

Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon ja museoviraston yhteistyönä tehtävä Pohjois-Pohjanmaan kiinteiden muinaisjään-
nösten luettelointi- ja julkaisuhanke pääsi konkreettisiin tulok-
siin keväällä 1995, kun luettelon ensimmäinen osa saatiin valmiik-
si. Seuraavana oli suunniteltu koottavaksi luettelo Ylivieskan ja
Nivalan-Haapajärven seutukuntien alueelta.

Alueen inventointitilanne ei kuitenkaan sellaisenaan mahdollistanut
työn tekemistä, vaan katsottiin tarpeelliseksi suorittaa perusin-
ventointia muutamissa alueen kunnissa. Inventointitarve katsottiin
suurimmaksi Kärsämäen kunnan sekä Oulaisten ja Pyhäjärven kaupun-
kien alueella. Hankkeen teki mahdolliseksi kunnista saatu 3x10 000
mk rahoitus, joka kattoi kenttävaiheen palkkauksen. Lisäksi Keski-
ja Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan ympäristökeskusten ja Pohjois-Poh-
janmaan liiton rahoituksen avulla voitiin kustantaa matkakulut sekä
inventointien raportointi. Näin kootulla rahoituksella allekirjoit-
tanut palkattiin P-PM:n liiton va. tutkijaksi. P-PM:n museo osal-
listui hankkeeseen tarjoamalla tarvittavat työtilat.

Oulaisten inventoinnin kenttävaihe tehtiin 6.6. - 30.6.1995. Inven-
tointi perustuu museoviraston arkeologian osaston arkistotietoihin,
joita täydennettiin PPM:n arkistotiedoilla sekä Oulaisten kotiseu-
tumuseosta saaduilla tiedoilla. Vanhimmat käytössä olleet kertomuk-
set olivat J.W. Castrenin (1886) ja A. Europaeuksen (1908 ja 1909)
kihlakuntakertomukset. Nämä sisältävät tietoja kiviesineiden löytö-
paikoista, mutta niiden merkitys inventoinnin kannalta jäi vähäi-
seksi. Aiempien tutkimusten yhteydessä niihin ei ole viitattu. Pe-
rusinventointia Oulaisissa ei aiemmin ole tehty. Sen sijaan kunnas-
sa on tehty joitakin tarkastuskäyntejä, joista mainittakoon Matti
Huurteen 1950-luvulla, Oiva Keskitalon 1960-luvulla ja Paula Purho-
sen 1970-luvulla tekemät matkat. Näistä viimeksi mainitut liittyi-
vät Piipsjärven vesittämiseen, joilloin sen yhteydessä tarkastet-
tiin alueelta tunnetut kohteet. Kesän 1995 inventoinnin aikana
tarkastettiin kaikki ennestään tunnetut kiinteät muinaisjään-
nökset ja irtolöytöpaikat. Lisäksi pyrittiin paikallistamaan eri kokoel-
missa olevien esineiden löytöpaikat, joiden sijaintia ei tiedetty.
Inventoinnin aikana keskityttiin tiedossa olleita kohteita koske-
vien tietojen ajan tasalle saattamiseen. Tosin jo noin 100 vuotta
sitten löydettyjen esineiden löytöpaikan paikantaminen osoittautui
väliin työlääksi. Uusien kohteiden järjestelmälliseen etsimiseen ei
mahdollisuutta juuri ollut. Niitä pyrittiin kuitenkin mahdollisuuksien
mukaan etsimään.

Inventointikertomus noudattaa museoviraston kuntakohtaista kohdenu-
merointia. Luettelo sisältää yhteensä 90 esihistoriallista kohdet-
ta, joista ennestään luetteloituja ovat kohteet 1 - 61. Valtaosa
uusista kohteista on jäljitetty Oulaisten kotiseutumuseossa olevien
esineiden löytötietojen perusteella. Johdantoa seuraavat yhteenve-
toluettelot kunnan kohteista, kohteiden jakautuminen peruskartta-
lehdille, esineluettelo sekä luettelot valokuvista ja dioista, jot-
ka on luetteloitu museoviraston arkeologisen osaston kuva-arkis-
toon. Viimeisenä ennen kohdekuvauksia on kartta kohteiden sijain-
nista kunnan alueella.

Muinaisjäännöskohteista esitetään aluksi nimi-, luokitus-, sijainti- ja omistajatiedot. Omistajatiedot perustuvat kentällä saatuihin tietoihin. Tämän jälkeen on kohteen kuvaus, jossa kuvataan sijainti ja ympäristö sekä tehdyt havainnot. Lopuksi on koottu ns. tutkimukselliset tiedot eli aiemmat tutkimukset, tehdyt löydöt, valokuvien arkistonumerot. Jokaista kohdetta seuraa peruskarttaote, lukuunottamatta tapauksia, joita ei ole kyetty paikallistamaan. Karttaotetiedoissa on peruskartan numero, nimi ja painovuosi, lisäksi numeroa on täydennetty karttalehden jaotuskirjaintunnuksella.

Kohteen määrittelyä seuraava muinaisjäännösluokitus on seuraava:

- I-luokka: Muinaisjäännös säilytetään sellaisenaan eikä sitä saa hävittää missään olosuhteissa. Valtakunnallisesti tai alueellisesti merkittävä muinaisjäännös.
- II-luokka: Muinaisjäännös on rauhoitettu, mutta voidaan tutkimusten jälkeen siirtää joko luokkaan I tai II.
- III-luokka: Muinaisjäännös on kokonaan tutkittu tai hävitetty, eikä sen säilyttäminen ole tarpeen. Tutkittujen tietojen nojalla vapaa kohde.

On huomattava, että uudet tiedot voivat muuttaa luokitusta. Lopuksi on korostettava, että inventoinnin jälkeen kaikkia alueella olevia muinaisjäännöksiä ei tunneta, joten uusista löydöistä ja aina muutoinkin epäselvissä tapauksissa on syytä ottaa yhteyttä museoviras-
toon.

Oulussa 28.2.1995

Mika Sarkkinen

OULAISTEN MUINAISJÄÄNNÖSKOhteet:

1. Isokallio	jättiläisten hautoja. III.
2. Ahokangas	kiviraunioita. III.
3. Matkaniva, Männistö	rautakautinen löytöpaikka. III.
4. Petäjäkoski, Männistö	= Merijärvi
5. Kirkonkylä, Eskola	kivikautinen löytöpaikka. II.
6. Törmäperä, kiviluolikka	kivies:n tekopaikka/ltp. II?.
7. Petäjäkoski, Hyväri	kivikautinen asuinpaikka(?). II.
8. Piipsjärvi, Jaakola	kivikautinen löytöpaikka. II.
9. Piipsjärvi, Hannuksela	kivikautinen löytöpaikka. II.
10. Piipsjärvi, Tikka	kivikautinen löytöpaikka. II.
11. Kirkonkylä, Isolukkari	kivikautinen löytöpaikka. III.
12. Jylhäkoski, Herrala	kivikautinen asuinpaikka. II.
13. Jylhäkoski, Nokela	kivikautinen löytöpaikka. II.
14. Piipsjärvi, Somero	kivikautinen löytöpaikka. III.
15. Piipsjärvi, Keskihonkala	kivikautinen asuinpaikka. II.
16. Piipsjärvi, Mattila	kivikautinen löytöpaikka. II.
17. Piipsjärvi, Waris	kivikautinen löytöpaikka. II.
18. Ahonperä, Kauniskangas	kivikautinen löytöpaikka. II.
19. Piipsjärvi, Rautio	kivikautinen asuinpaikka. II.
20. Piipsjärvi, Äijänaho	kivikautinen asuinpaikka. II.
21. Piipsjärvi, Peltonen	kivikautinen löytöpaikka. II?
22. Petäjäkoski, Poutinen	= Merijärvi
23. Petäjäkoski, Myllykangas	kivikautinen löytöpaikka. II.
24. Petäjäkoski, Heikkilä Flinttala	kivikautinen löytöpaikka. III.
25. Myllyperä, Ala-Kastari	kivikautinen asuinpaikka. II.
26. Törmäperä, Räsä	kivikautinen löytöpaikka. III.
27. Irva	kiviesineen löytöpaikka. III.
28. Matkaniva, Ylitalo	Kivikautinen löytöpaikka. III
29. Kasarmin ampumarata	kivikautinen löytöpaikka. III.
30. Ylitalon Ketola	kivikautinen löytöpaikka. III.
31. Matkaniva, Koskela	kivikautinen asuinpaikka. II.
32. Matkaniva, Haaranieniemi	kivikautinen löytöpaikka. II(?)
33. Matkaniva, Putkela	kivikautinen löytöpaikka. II.
34. Matkaniva, Kari	kivikautinen löytöpaikka. II.
35. Matkaniva, Rakela	kivikautinen löytöpaikka. III(?)
36. Matkaniva, Sipilehto	kivikautinen löytöpaikka. III(?)
37. Matkaniva, Tirilä	kivikautinen löytöpaikka. II.
38. Matkaniva, Mäyrä	kivikautinen asuinpaikka. II.
39. Ahonperä, Perkiö	kivikautinen löytöpaikka. II.
40. Petäjäkoski, Onnela	kivikautinen löytöpaikka. II.
41. Kirkonkylä, Putila	kivikautinen löytöpaikka. III.
42. Irvankoski	kivikautinen asuinpaikka. II.
43. Irva, Alapelto	kivikautinen löytöpaikka. II.
44. Irva, Hautamäki	kivikautinen asuinpaikka. II.
45. Petäjäkoski	kivikautinen löytöpaikka. III.
46. Petäjäkoski, Laulumaa	kivikautinen asuinpaikka. II.
47. Piipsjärvi, Mäyrä	kivikautinen löytöpaikka. II(?)
48. Lehtopään koulu	kiviesineitä. III.
49. Pokelanmäki, Pokela	kivikautinen löytöpaikka. II.
50. Metsäpuro, Kesseli	kivikautinen löytöpaikka. II.
51.	= Vihanti 90

52. Piipsjärvi, Honkimaa	kivikautinen asuinpaikka. II.
53. Jylhäkoski, Pajala	kivikautinen löytöpaikka. II.
54. Piipsjärvi, Aropelto	kivikautinen löytöpaikka. II.
55. Piipsjärvi, Niemi	kivikautinen asuinpaikka. II.
56. Matkaniva, Kalliokangas	rajamerkkejä. II.
57. Matkaniva, Leppälänkangas	viljelysraunioita, hist.aika
58. Kirkonkylä, Kotirinne	kivikautinen asuinpaikka. II.
59. Piipsjärvi, Myllylä	kivikautinen löytöpaikka. II.
60. Piipsjärvi, Kirkkala	kivikautinen asuinpaikka. II.
61. Piipsjärvi, Honkala	kivikautinen löytöpaikka. II.
62. Petäjäkoski, Paananen	kivikautinen löytöpaikka. II.
63. Metsäpuro, pihamaa	kivikautinen löytöpaikka. II.
64. Irva, Salo, itäranta	kvartsilöytöpaikka. II.
65. Irvanperä, Pölläys-pelto	kivikautinen asuinpaikka. II.
66. Irva, Hiidenlinko	kiviröykkiö. II.
67. Irva, Nivankoski	kivikautinen löytöpaikka. II.
68. Likalanjärvi, Hautalahti	kivikautinen löytöpaikka. II.
69. Törmäperä, Katila	reikäkiven löytöpaikka. II.
70. Pokelanmäki, Suvanto	kivikautinen asuinpaikka(?).II.
71. Pokelanmäki, Kangas	kivikautinen löytöpaikka. II.
72. Pokelanmäki, Koivula	kivikautinen löytöpaikka. II.
73. Matkaniva, Ahinko	kivikautinen löytöpaikka. II.
74. Matkaniva, "Rautiolan risteys"	kivikautinen löytöpaikka. II.
75. Matkaniva, Mäkitalo	kivikautinen löytöpaikka. II.
76. Matkaniva, Arovaara	kivikautinen löytöpaikka. II.
77. Ohukaisenperä, Juhola	kivikautinen löytöpaikka. II.
78. Matkaniva, Lintukangas	kivikautinen asuinpaikka. II.
79. Matkaniva, Kuusela	kivikautinen löytöpaikka. II.
80. Matkaniva, Könninmetsä	kivikautinen löytöpaikka. II.
81. Piipsjärvi, Kiviranta	kivikautinen löytöpaikka. II.
82. Piipsjärvi, Höylä	kivikautinen asuinpaikka. II.
83. Piipsjärvi, Turula	kivikautinen asuinpaikka(?).II.
84. Piipsjärvi, Koskikangas	kivikautinen asuinp.(?). II-III.
85. Piipsjärvi, Ahonen	kivikautinen löytöpaikka. II.
86. Piipsjärvi, Rahkakallio	röykkiö(?) ja rakkakuoppia. II.
87. Ahonperä, Haisukallio E	kivikautinen asuinp. II-III.
88. Ahonperä, Hattuvuori	rakkakuoppia. II.
89. Törmäperä/Martta Soukka	kivikautinen löytöpaikka. II.
90. Ylikuljun pelto	kivikautinen löytöpaikka. II.

KOHTEIDEN JAKAUTUMINEN PERUSKARTALLE

2431 09 PETÄJÄSKOSKI	7, 23, 24, 26?, 40
2431 11 OULAINEN	5, 6, 25, 27, 42, 43, 50, 58, 62, 63, 64, 65, 89, 90
2432 07 MERIJÄRVI	46
2432 10 LIKALANJÄRVI	11?, 30, 41, 44, 66, 67, 68
2432 11 LIMINKAKYLÄ	18
2433 03 MATKANIVA	26?, 28, 31, 32, 33, 34, 35?, 36?, 37, 48, 49, 56, 57, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 78
2433 06 ANNONEN	3, 12, 13, 35?, 36?, 38, 53, 79, 80
2434 01 PIIPSIJÄRVI	2, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 29, 39, 47, 52, 54, 55, 59, 60, 61, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88
2434 02 KORVENKYLÄ	88

OULAISTEN ESINELUETTELO:

Kansallismuseon kokoelmissa olevat esineet:

KM 2106:3	kourutaltoa	5	Kirkonkylä, Eskola
KM 2177:1	kourutaltoa	5	Kirkonkylä, Eskola
KM 2177:2	kourutaltoa	6	Törmäperä, kiviluolikka
KM 2478:16	kiviesine	7	Petäjäkoski, Hyvärilä
KM 2478:17	kivikirves	8	Piipsjärvi, Jaakola
KM 2478:18	kiviesineen katk.	9	Piipsjärvi, Hannus
KM 2478:19	tasataltoa	10	Piipsjärvi, Tikka
KM 2508:74	kaksoiskirves	11	Kirkonkylä, Iso-Lukkari
KM 3169:2	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala/Salo
KM 3169:3	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:4	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:5	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:6	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:7	tasataltoa	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:8	tasataltoa(?)	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:9	tasataltoa(?)	12	Matkaniva, Herrala
KM 3169:12	piinuolenkärki	13	Matkaniva, Nokela
KM 3186:8	tasataltoa	14	Piipsjärvi, Somero
KM 3186:10	tasataltoa	15	Piipsjärvi, Keski-Honkala
KM 3186:13	kourutaltoa	16	Piipsjärvi, Mattila
KM 3186:14	tuura	8	Piipsjärvi, Jaakola

KM 3186:15	tasataltta	17 Piipsjärvi, Varis
KM 3512:4	kourutaltoa	18 Ahonperä, Kauniskangas
KM 3512:5	tasataltta	10 Piipsjärvi, Tikka
KM 3512:6	kiviase?/hioin	19 Piipsjärvi, Rautio
KM 3512:7	tasataltta	20 Piipsjärvi, Äijänaho
KM 3512:8	pieni taltoa	21 Piipsjärvi, Peltonen
KM 3522:12	tasataltta	22 Poutinen = Merijärvi
KM 3522:13	tasataltta	23 Petäjäkoski, Myllykangas
KM 3522:14	(kovasin)	23 Petäjäkoski, Myllykangas
KM 3522:15	tasataltta	24 Petäjäkoski, Heikkilä
KM 3522:16	tasataltta	25 Myllyperä, Alakastari
KM 3522:17	tasataltta	25 Myllyperä, Alakastari
KM 3522:19	rombim. reikäkivi	26 Törmäperä, Räsä
KM 3522:22	kiviesine?	27 Irvanperä, Irva
KM 3540:3	iso tuura	5 Kirkonkylä, Eskola
KM 3540:4	tasataltta	28 Matkaniva, Ylitalo
KM 3540:5	hiottu kiviliuska	28 Matkaniva, Ylitalo
KM 3625:13	tasataltta	29 K:nkylä, Kasarmin ampumarata
KM 3764:1	tasataltta	30 K:nkylä, Ylitalon Ketola
KM 3855:8	tasataltta	31 Matkaniva, Koskela
KM 3855:9	tasataltta	32 Matkaniva, Haaranieniemi
KM 3855:10	tasataltta	33 Matkaniva, Putkela
KM 3855:11	kiviesineen katk.	33 Matkaniva, Putkela
KM 3855:12	tasataltta	34 Matkaniva, Kari
KM 4280:1	kourutaltoa	35 Matkaniva, Rakela
KM 4280:2	tasataltta	36 Matkaniva, Sipilehto
KM 4280:5	kourutaltoa	37 Matkaniva, Tirilä
KM 4430:1	tasataltta	49 Matkaniva, Pokela
KM 6590:1	kaksoiskourutaltoa	29 K:nkylä, Kasarmin ampumarata
KM 8722:17	kovasin	38 Matkaniva, Mäyrä
KM 9642	kivikirves	39 Ahonperä, Perkkiö
KM 9650	tasataltta	39 Ahonperä, Perkkiö
KM 11877	kapea taltoa	40 Petäjäkoski, Onnela
KM 11935	kourutaltoa	41 Kirkonkylä, Putila
KM 11953	hevosenkenkäsolkki	3 Matkaniva, Männistö, Mäyräoja
KM 13756:1	taltoa	42 Irvankoski
:2	taltoa	42 Irvankoski
:3	taltoa	42 Irvankoski
:4	taltoa	42 Irvankoski
:5	taltan	43 Irvankoski
:6	taltan katkelma	42 Irvankoski
:7	reikäkivi	42 Irvankoski
:8	taltoa	42 Irvankoski
:9	kvartsi-iskoksia	42 Irvankoski
KM 13757:1	taltan kärkiosa	43 Irva, Alapelto
:2	kvartsi-iskoksia	43 Irva, Alapelto
KM 13758:1	taltoa	44 Irva, Hautamäki
:2	taltoa	44 Irva, Hautamäki
:3	kvartsi-iskoksia	44 Irva, Hautamäki
KM 17681	kivitaltoa	50 Metsäpuro, Kesseli
KM 18049	kivitaltoa	52 Piipsjärvi, Honkimaa
KM 19378	kvartsi-iskos	53 Annola, Pajala
KM 19680	kivitaltoa	54 Piipsjärvi, Aropelto
KM 19681	kiviesine	55 Piipsjärvi, Niemi

KM 19995:1	tasataltta	58	Kirkonkylä, Kotirinne
:2	tasataltta	58	Kirkonkylä, Kotirinne
:3	esineen teräkatk.	58	Kirkonkylä, Kotirinne
:4	kivenpala	58	Kirkonkylä, Kotirinne
KM 20066:1		60	Piipsjärvi, Kirkkala
:2		60	Piipsjärvi, Kirkkala
:3		60	Piipsjärvi, Kirkkala
KM 29366	kourutaltoa	25	Myllyperä, Alakastari
KM 29367	liuskerengas	63	Metsäpuron piha
KM 29368	kvartssia	63	Irvanperä, Pölläys-pelto
KM 29369	tasataltta	68	Likalanjärvi, Hautalahti
KM 29370:1	tasataltta	70	Pokelanmäki, Suvanto
:2	teelmä/katk?	70	Pokelanmäki, Suvanto
KM 29371	tasataltta	77	Ohukaisenperä, Juhola
KM 29372	tasataltta	85	Piipsjärvi, Ahonen
KM 29373:1	kiviesineen pala	87	Ahonperä, Haisukallio E
:2	kivil-isk:a 2kpl	87	Ahonperä, Haisukallio E
KM 29374	reikäk. puolikas	90	Irvanperä, Ylikulju

Pohjois-Pohjanmaan museo, Oulu

PPM 430	kivikirveen kpl.	47	Piipsjärvi, Mäyrä
PPM 1334	kiviesine	47	Piipsjärvi, Mäyrä
PPM 1980	tasataltta	0	
PPM 4479	keihäänkärki	46	Petäjäkoski, Laulumaa
PPM 4558	tasataltta	38	Matkaniva, Mäyrä
PPM 4572:1	tasataltta	38	Matkaniva, Mäyrä
:2	tasataltta	38	Matkaniva, Mäyrä

Raahen museo

RaahenM 54	tasataltta	42	Irvankoski
RaahenM 54	suiponsoikea reikäase	42	Irvankoski
RaahenM 54	poikkikirves	42	Irvankoski
RaahenM 54	reikäase	42	Irvankoski

Oulaisten kotiseutumuseo (OulM)

OulM 335	hioin/esine?	71	Pokelanmäki, Kangas
OulM 433	tasataltta	67	Irva, Nivankoski
OulM 437	kourutaltoa	0	
OulM 438	kiviesineen katk.	38	Matkaniva, Mäyrä
OulM 440	teelmä(?)	78	Matkaniva, Lintukangas
OulM 632	tuura	75	Lehtimäki, Mäkitalo
OulM 760	kourutaltoa	16	Piipsjärvi, Mattila
OulM 784	kourutaltoa	76	Matkaniva, Arovaara
OulM 785	tasataltta	0	(löyt. Jaakko Irva)
OulM 801	hakkum. kiviesine	79	Matkaniva, Kuusela
OulM 803	tuura	62	Petäjäkoski, Paananen
OulM 804	tasataltta	89	Törmäperä/Martta Soukka
OulM 808	tasataltta	42	Irvankoski
OulM 815	tasataltta	74	Lehtimäki, Rautiolan risteys

OulM 816	tuura	73	Matkaniva, Ahinko
OulM 844	kourutaltta	61	Piipsjärvi, Honkala
OulM 845	kourutaltta	81	Kiviranta
OulM 1115	taltan(?) teelmä	0	
OulM 1150	kivikirves	0	
OulM 1152	tasataltta	0	
OulM 1154	kiviesineen katk.	0	(löyt. Heikki Lintelä)
OulM 1155	taltan(?) teelmä	0	
OulM 1157	tasataltta	0	
OulM 1158	tasataltta	0	
OulM 1159	kourutaltta	0	
OulM 1160	kourutaltan terä	0	
OulM 1162	reikäkivi	0	(82 Piipsjärvi, Höylä?)
OulM 1163	reikäkivi	0	(83 Piipsjärvi, Turula)
OulM 1164	tasataltta	0	
OulM 1165	kivikirves(aihio)	0	
OulM 1166	tuura	0	
OulM 1168	taltta/kirves?	0	
OulM 1169	tuura	0	
OulM 1170	kivikirves	0	

Lehtopään koululla olevat kiviesineet:

1. tasataltta
2. tasataltta
3. tuura
4. tuuramaisen esineen kärkiosa

Yksityisomistuksessa olevat esineet:

Esteri Mäyrän hallussa oleva kiviesine, 38 Mäyrä

1. tasataltta
Esteri Mäyrä, Oulaistenkatu 37 B 1, 86300 Oulainen
(lapset Seija Jokilehto, Matkaniva, 86300 Oulainen ja Kal-
le Mäyrä, os.?)

Tapani Irvankosken hallussa olevat esineet, 42 Irvankoski:

1. piinuolenkärki, tasakantainen
 2. pieni kynsitaltta
 - 3-5. pienoistalttoja
 6. kaitataltta
 7. pieni oikokirves (palanut)
- Tapani Irvankoski, Irvannevantie 5, Oulainen

Kauno Rahkolan hallussa olevat kiviesineet:

1. kaksoistaltta/kirves 60 Kirkkala
2. tasataltta 59 Myllylä
Kauno Rahkola, os. Honkaranta 10 kp, 86300 Oulainen

Tomi Pirneskosken hallussa oleva kiviesine, 72 Koivula
 1. tasataltta
 Tomi Pirneskoski, os. Haapavedentie 487, 86300 Oulainen

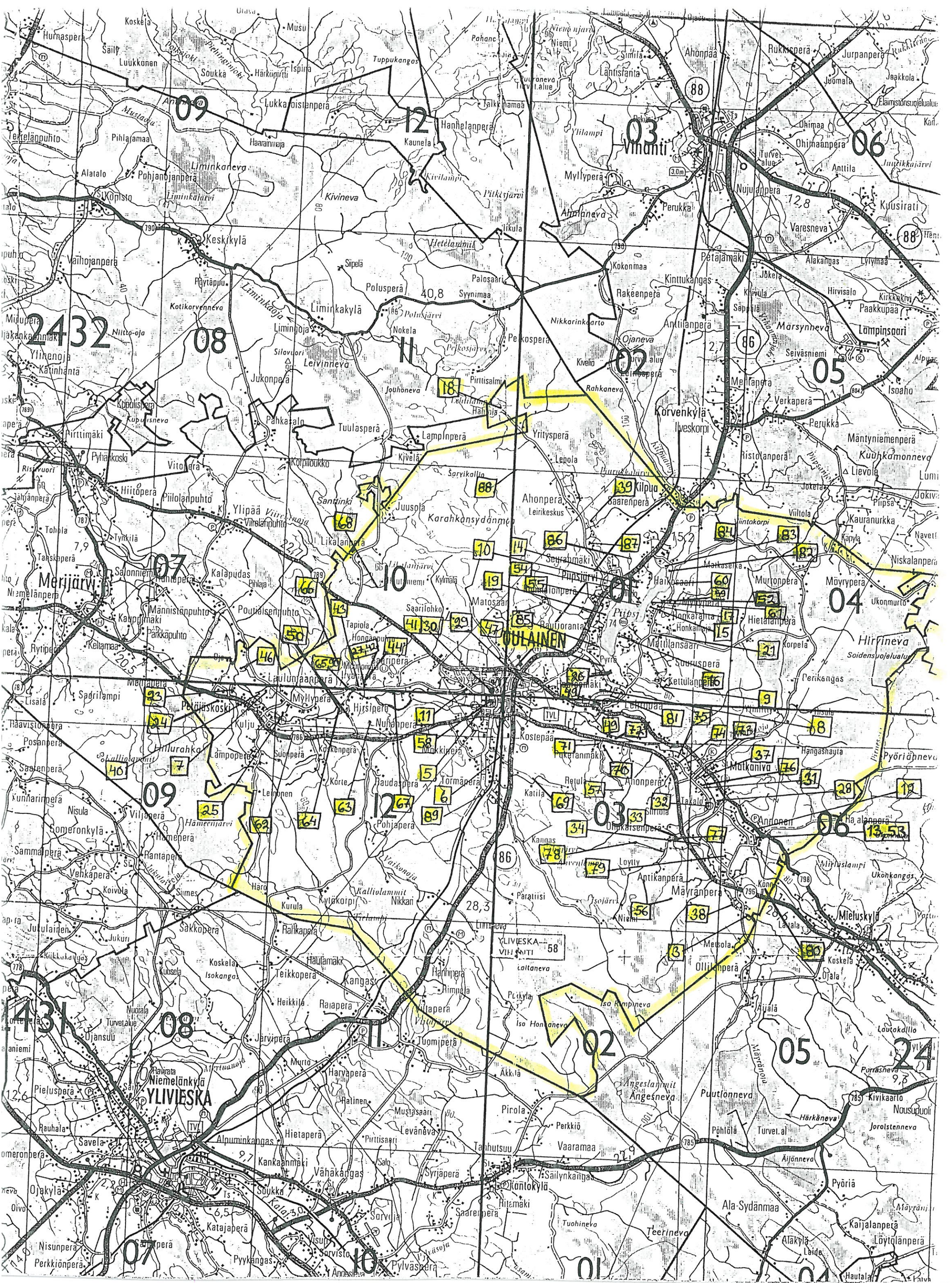
Matti Vilminkon hallussa oleva kiviesine, 80 Könninpelto
 1. tasataltta
 Matti Vilminko, 86530 Annonen

MUSTAVALKOKUVAT:

102962 72 Koivula, Tomi Pirneskosken hallussa oleva tasataltta
 102963 sama sivulta
 102964 31 Koskela, asuinpaikka, pohjoisesta
 102965 78 Lintukangas, matala hiekkakuoppa, jonka reunoilla
 asuinpaikan merkkejä, etelästä
 102966 38 Mäyrä, Törmälän talossa oleva kiviesine
 102967 80 Könninmetsä, Halmeen talon Matti Vilminkon hallussa
 oleva tasataltta
 102968 sama
 102969 61 Kirkkala, Kauno Rahkolan hallussa oleva kaksoiskirves
 102970 sama
 102971 59 Myllylä, Kauno Rahkolan hallussa oleva tasataltta Mylly-
 Lepsun harjupellosta
 102972 sama sivulta
 102973 55 Niemi, asuinpaikka kuvattuna pohjoisluoteesta
 102974 48 Lehtopään koulu, koululla olevat kiviesineet
 102975 42 Irvankoski, Tapani Irvankosken hallussa olevat kiviesi-
 neet
 102976 sama
 102977 66 Hiidenlinko, röykkiö lännestä
 102978 Valikoima Oulaisten kotiseutumuseon kiviesineitä
 102979 Toinen valikoima kiviesineitä samasta paikasta

DIAT:

33873 6 Törmäperä, Kiviluolikka pohjoisesta
 33874 42 Irvankoski, Tapani Irvankosken hallussa olevia kiviesi-
 neitä
 33875 piikärki samasta paikasta
 33876 kuten edellä, toiselta puolen
 33877 kynsitaltta samasta paikasta
 33878 kuten edellä, sivulta
 33879 48 Lehtopään koulu, koululla olevat kiviesineet
 33880 55 Niemi, kivikautinen asuinpaikka, pohjoisluoteesta
 33881 66 Hiidenlinko, kiviröykkiö
 33882 69 Katila, puisen lapionterän katkelma

OULAINEN 1

Kohteen nimi: Isokallio eli Laitakallio
Määrittely ja mj-luokka: Jättiläisten hautoja. III.
Peruskartta: ?
Koordinaatit: ?
Kylä ja seutu: ?
Tila: ?
Rek:No: ?
Maaomistaja: ?

Arkistotietojen mukaan Iso- eli Laitakalliolla olisi ns. Jätinhautoja. Piipsjärven Laitakalliolta (PK 2434 01, ruutu 31/45), sellaisia ei tunneta. Paikalla on laaja kivilouhimo, eikä sen viereisiltä kallioilta mitään löydetty. Arkistotietojen mukaan tämä onkin väärä paikka. Oikeaksi ilmoitetaan karttalehdellä 2432 01, ruutu 39/35. Kyseisellä lehdellä ei sellaista ruutua kuitenkaan ole. Kaivattu ruutu löytyy karttalehdeltä 2432 10. Tämä alue puolestaan on soiden rikkomaa kalliokkoa, missä hyvinkin saattaisi olla esimerkiksi röykkiöitä tms. Kohde sijaitsee Oulaisten ja Merijärven rajalla Likalanjärven koillispuolella. Kohteen epämääräisten sijaintitietojen vuoksi viimeksi mainittua aluetta ei käyty tarkastamassa.

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 2

Kohteen nimi: Ahokangas
 Määrittely ja mj-luokka: Kiviraunioita. III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: ruutu 39/42, (Ahokankaan talo)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Ahonperä
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Ahokankaan talo sijaitsee Oulaisten kirkosta n. 11 km pohjoiskoilliseen. Arkistotietojen mukaan Ahokankaalla pitäisi olla kiviraunioita. Talossa on väki vaihtunut sitten kyseisen tiedon kirjaamisen jälkeen, eivätkä nykyiset asukkaat raunioista tienneet.

Läheisen Taistolalan talon (PK 2434 02, r. 40/41) isäntä Uno Hyytiäinen, lähimetsät tarkkaan kulkenut vanha mies, ei osannut Ahokankaan raunioista sanoa mitään. Sen sijaan hän kertoi muutamilla paikoilla olevista röykkiöistä. Näistä Pikkurulla (r. 43/43) on Viuhannin puolella aivan rajan vieressä, siellä oli ainoastaan pienehkö luonnonrakka. Isorulla eli Rullavuori (r. 43/42) on kuuluu Pyhäjoen Pirttikosken kylään. Sen korkeimmalla kohdalla olevassa rakas- sa oli muutamia rakkakuoppia. Kaksi Hyytiäisen mainitsemaa paikkaa olivat Oulaisten alueella. Näistä Luolavuorella (PK 2434 01, r. 38/41) oli kartalle merkityn louhikon kohdalla luonnonrakka. Neljäs Uno Hyytiäisen mainitsema paikka oli Hattuvuori (kohde 88).

Mahdollisesti aikoinaan kirjattu tieto Ahokankaan kivirauniosta saattaa liittyä johonkin edellä mainittuun paikkaan. Arkistotietojen nimi Ahokangas tarkoittanee tällöin taloa, jonka asukkailta tieto on kuultu.

Kohde tarkastettu: 26.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 3

Kohteen nimi: Mäyränperä, Männistö
 Määrittely ja mj-luokka: Rautakautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: x = n. 7120 96, y = n. 2551 32,
 z = n. 80
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Mäyränperä
 Tila:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 15 km kaakkoon, Pyhäjokeen kaakosta laskevas-
 ta Mäyräojasta on ojaa perattaessa löydetty massiivinen, osin ho-
 peoitu pronssinen hevosenkenkäsolkki. Löytöpaikan sanotaan löytötie-
 doissa olevan n. 300 m Vetoniemen talosta ylöspäin itään. Mainittu
 talo sijaitsee Mäyräojan pohjoisrannalla ja Mäyränperältä Ollinlan-
 perälle johtavan tien länsipuolella (r. 21/51, rek:no 44:11). Esi-
 neen löytöpaikka on siis jossain Suojalan talosta pohjoiseen ole-
 vassa ojan kohdassa, tarkemmin sitä ei enää voida määrittää.

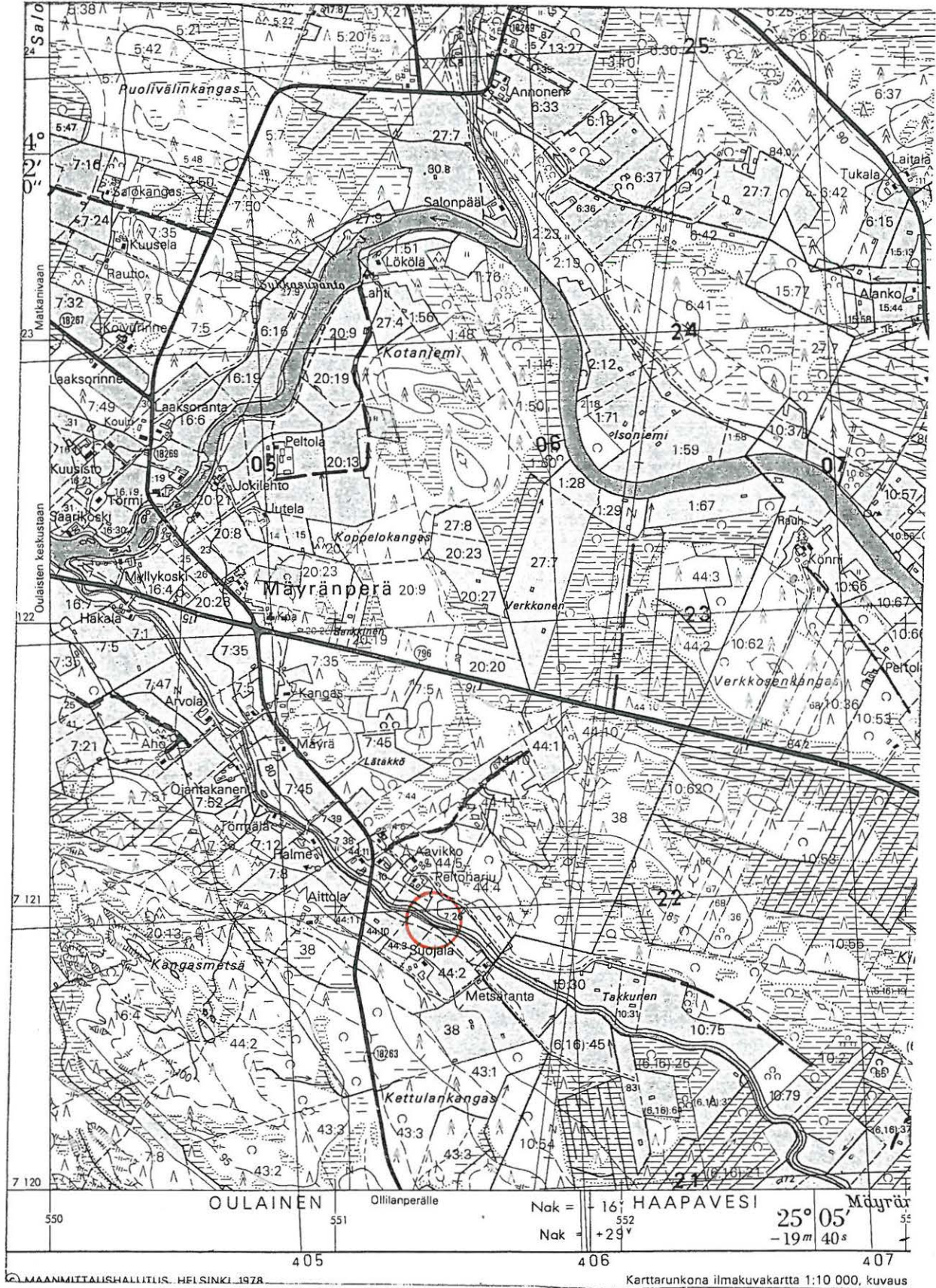
Suojalan talon isännän ja Peltoharjun kaakkoispuolella olevassa mö-
 kissä kesää viettämässä olleen vanhan paikkakuntalaisen Vilho Ait-
 tolan mukaan Mäyräojaa ruopattiin 1938 ja työtä paranneltiin sodan
 jälkeen 1948. Syy ojan perkaukseen oli löytöpaikan tienoilla ollut
 kalliokapeikko, joka keväisin esti veden kulkua ja aiheutti yläpuo-
 lelleen ojan varrelle pitkään kestäneen tulvan. Ojan penkoilla oli
 vielä runsaasti sen pohjalta räjäytettyä kiveä. Kysyttäessä mahdol-
 lisista raunioista tai kivistä Vilho Aittola näytti Takkusen
 peltoalueelle johtavan viljelystien pohjoispuolella aivan tien var-
 rella kankaan reunassa olleen luonnonkivikon. Lisäksi hän osoitti
 paikan, josta hänen iso-isänsä oli kertonut ja jota hän oli kutsu-
 nut "oudoksi paikaksi" (x = 7120 00, y = 2551 48). Kohta oli kesän-
 nolla olevaa karhittua peltoa, jossa oli pieni perunamaa. Mitään
 tavallisuudesta poikkeavaa en siinä havainnut, mutta paikalta on
 kertomuksen perusteella Aittolan vanha isäntä jotakin ehkä löytänyt
 (kivihautaa?/myllynkivi?).

Männistön palstatilan maalla ei ilmeisesti ole mitään tekemistä
 Matkanivan Männistön talon kanssa. Talon nykyinen väki, eivätkä
 myöskään mäyränperäläiset yhteyttä tienneet. Tapaamani henkilöt ei-
 vät sitä myöskään palstan nimeksi tunnistaneeet.

Kohde tarkastettu: 22.6.1995

Aiemmat löydöt: KM 11953, hevosenkenkäsolkki
 Aiemmat tutkimukset: -
 Kartta: Peruskarttaote 2433 06/A, p. 1978, päälle. 1989

OULAINEN 3 MÄYRÄNPERÄ, MÄNNISTÖ

2433 06 ANNONEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 4 = MERIJÄRVI

Kohteen nimi: Männistö
 Määrittys ja mj-luokka: Saviastian löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2432 07 MERIJÄRVI
 Koordinaatit: ruutu 33/27
 Kylä ja seutu: Petäjäkoski, Männistönpuhto
 Tila: ?
 Rek:No: 5:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 12,5 km länsiluoteeseen, Pyhäjoen etelärannalla. Oulaisten kohteeksi merkitty löytöpaikka sijaitsee nykyään Merijärven kunnan puolella. Arkistotietojen mukaan Männistön mailta on ojaa kaivettaessa löydetty 17 cm korkea saviastia. Hämeen museon luettelotietojen mukaan astia on mustaa savea, osin kiiltävöpintainen. Muodoltaan se on alaspäin suippeneva. Siinä on korva ja matala kaula ja sen kylki on uurrettu. Kyse lienee historiallisen ajan löydöstä.

Männistönpuhdon talojen asukkaat eivät löytöä tunteneet, löydetty 1897, eivätkä löytöpaikkaa. Myöhemminkään alueelta ei tiettävästi ole mitään erikoista löytynyt.

Kohde tarkastettu: 29.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: Hämeen museo 798:58

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 5

Kohteen nimi: Eskola
 Määrittys ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7129 28, y = 2538 99, z = n. 62,5
 (Takalo-Eskolan päärakennus)
 Kylä ja seutu: Oulainen, Eskopää
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 0,5 km lounaaseen, Pyhäjoen etelärannalla, joesta n. 300 m. Alue on suhteellisen tasaista vanhaa viljelysmaata ja omakotitaloalueeksi rakennettua vanhojen talojen tiluksia. Paikalta on löydetty kourutaltoa ja iso tuura. Mahdollisesti myös Lövenmarkin kokoelmiin tuoma kourutaltoa, (kirjonkylä, joen eteläpuoli) on peräisin samalta alueelta.

Alkuperäinen Eskola on nykyinen Takalo-Eskola, jonka päärakennus pihapiireineen on edelleen olemassa. Esineiden löytöpaikkaa yritettiin selvittää mm. haastattelemalla Jussi ja Sakari Takalo-Eskolaa sekä Toivo Ranta-Eskolaa. Löytöpaikkaa ei kuitenkaan onnistuttu nytkään selvittämään (vrt. Keskitalo). Talon lähipellot olivat heinällä ja talon itäpuoliselta alueelta, johon Keskitalon kartta viittaa ei jälkiä asuinpaikasta tavattu.

Kohde tarkastettu: 20.6.1995

Aiemmat tutkimukset: O. Keskitalo, Tark. 1966

Aiemmat löydöt: KM 2177:1, kourutaltoa ja 3540:3, iso tuura.
 (mahdollisesti myös 2106:3, kourutaltoa)

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/D, p. 1979, päälle. 1988

OULAINEN 6

Kohteen nimi: Törmäperä, kiviluolikka
 Määrittely ja mj-luokka: kiviesineiden tekopaikka(?)/
 kiviesineen löytöpaikka. II(?).
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7127 33, y = 2539 92, z = n. 75
 ("Uni-Mikon uuni")
 Kylä ja seutu: Oulainen, Törmäperä
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Kansallismuseon kokoelmissa oleva kourutalton (KM 2177:2) on löytötietojen mukaan löydetty Törmäperän metsästä, kiviluolikasta. Paikalla on sanottu olevan kiviesineiden tekopaikka. Inventoinnin aikana tapaamiltani törmäperäläisiltä kiviluolikkaa kysellessäni sain aina saman vastauksen. Ainoa kiviluolikka, jonka alueella tiedettiin olevan on ns. Uni-Mikon uuni (ks. myös Niilo Räsänen, oulaisten pitäjän historia. 1921. s. 61, viite 1). Se sijaitsee Olavi Saukon aivan uuden talon, ei peruskartalla, pihapiirissä olevan kallion pohjoisreunalla.

Kyseessä on pieni luola, jonka pituus on noin 4-5 m ja korkeus enimmillään n. 1 m. Leveyttä sillä on noin metrin verran. Luolasta ei kiviesineitä tiedetty löydetyn. Luolan pohja oli täynnä terävä-särmäistä kalliosta rapautunutta kiveä, luolaan sen päässä olevasta pienestä aukosta valunut kariketta ja likaista tulenpidon värjäämää maata. Luolassa ja sen suulla on pidetty tulta, mikä vielä on Olavi Saukollakin joskus tapana. Luola on ollut kauan tunnettu ja sinne on tehty erilaisia retkiä. Nykyään luolan suuta vartioivat O. Saukon kevytbetonista tekemät kotka ja karhu.

Mitään muinaisjäännöksestä kertovaa en paikalta löytänyt. Löytötietojen "luolikka" voi kuitenkin viitata pieneen luolaan. Samoin terävää kivililppua on voitu pitää kiviesineiden teossa syntyneenä. Lisäksi muita luolikoita, louhikoita, jätinhautoja tms. alueella ei tiedetty olevan. Varmuudella sitä ei missään nimessä voi kourutalton löytöpaikkana pitää. Esineen löytöpaikka jää tarkemmin määrittelemättä.

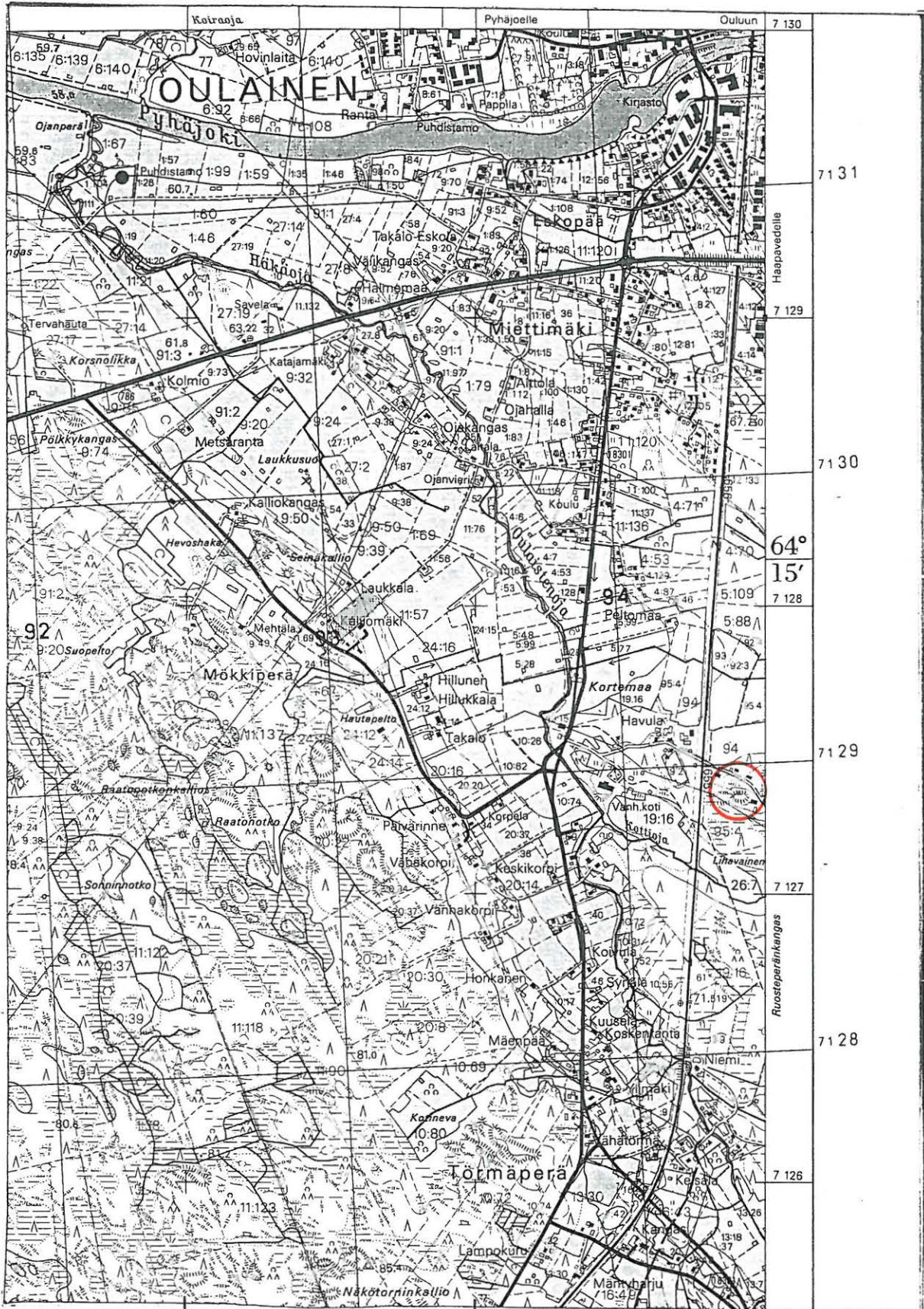
Kohde tarkastettu: 19.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 2177:2

Valokuvat: dia 33873

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/D, p. 1979, päälle. 1988

2539

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 7

Kohteen nimi: Hyvärilä (Hyvärinen)
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka(?). II.
 Peruskartta: 2431 09 PETÄJÄSKOSKI
 Koordinaatit: x = 7129 74, y = 2529 50, z = 52,5-55
 Kylä ja seutu: Petäjäkoski
 Tila:
 Rek:No: 20:5
 Maaomistaja: Keijo Hyvärinen,
 Vekselitie 11, Petäjäskoski

Oulaisten kirkosta n. 11 km länteen, Pyhäjoen pohjoispuolella, Pyhäjokeen etelästä laskevan Vaikonon suusta n. 1,3 km itäkaakkoon. Hyvärisen uudesta päärakennuksesta lounaaseen on matala mäki, jonka kaakkoispäässä on vanha Hyvärisen talon paikka. Mäen rinteillä ja ympärillä on vanhaa peltoa, joka on vastikään metsitetty. Taimien istutusta varten tehdyistä auranvilloista paljastui hiekkaperäinen vaihtelevan kivikkoinen maaperä. koordinaattien osoittamasta paikasta ja sen lähialueilta tavattiin joitakin epämääräisiä kvartseja. Kvartsit jätettiin paikoilleen.

Aiemmin on Hyvärisen mailta löytynyt kiviesine, joka kuitenkin on tarkemmin määrittelemätön. Nykyinen talon emäntä ei löydöstä tiennyt. Kiviesineitäkään ei tietävästi ole paikalta löytynyt enempää. Mikäli aiempi löytö on aito kivikautinen esine, on sen todennäköisin löytöpaikka sama alue missä kvartsit havaittiin. Kohdetta voi pienellä varauksella pitää asuinpaikkana.

Kohde tarkastettu: 21.6.1995

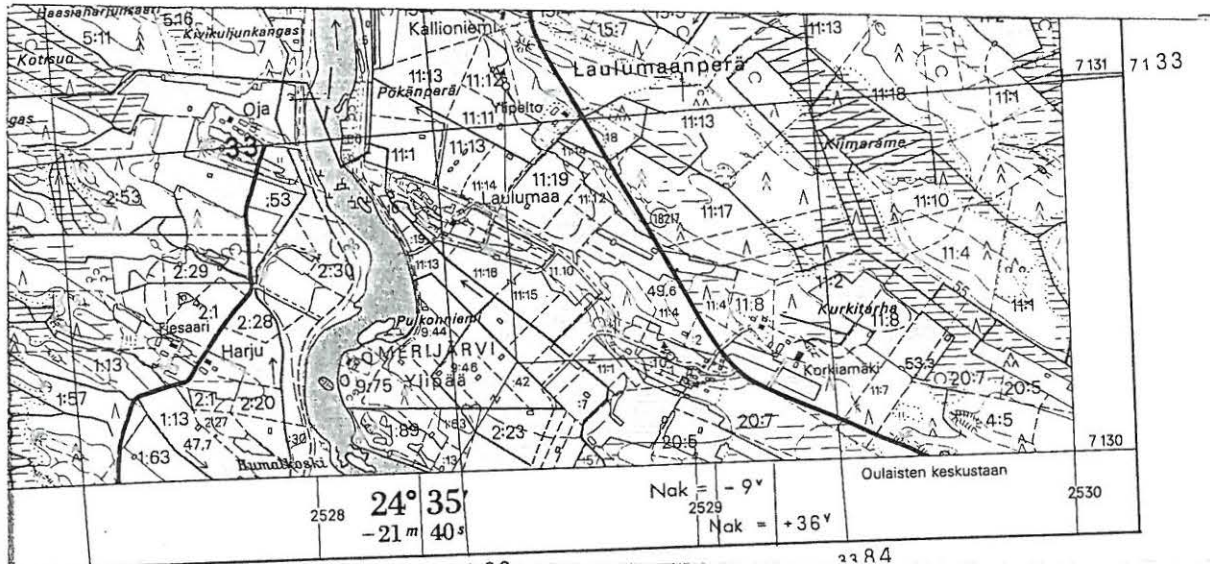
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 2478:16, kiviesine(?)

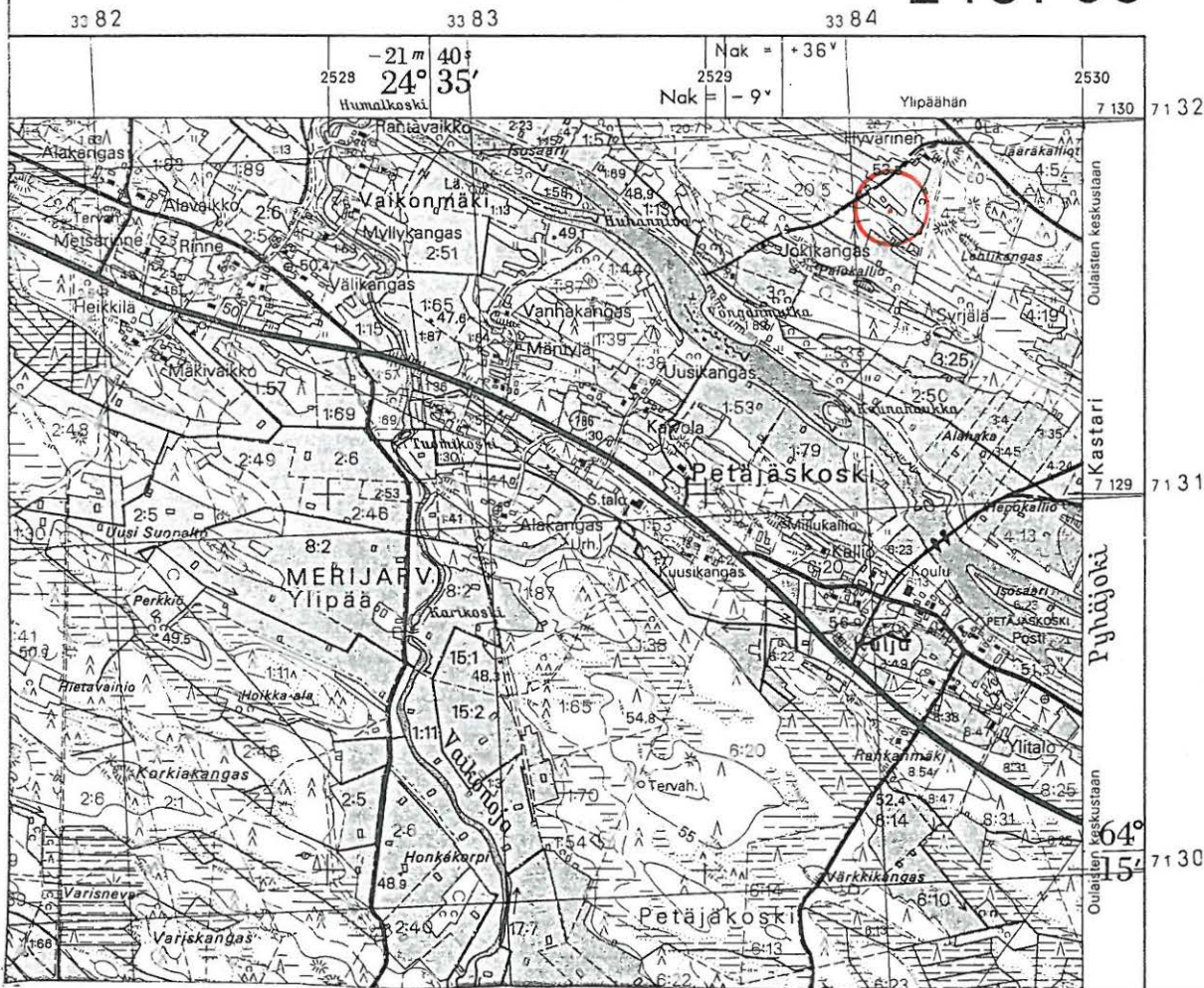
Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 09/D, p. 1979, päälle p. 1988

OULAINEN 7 HYVÄRILÄ

2431 09

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

2431 09 PETÄJÄKOSKI

OULAINEN 8

Kohteen nimi: Jaakola
 Määrittys ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: $x = \overset{7130}{2540} 36$, $y = 2544 56$, $z = n. 72,5$
 (Jaakolan päärakennus)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Koskelanperä
 Tila:
 Rek:No: 7:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 5 km itään, Piipsjärvestä Pyhäjokeen laskevan Piipsanjoen pohjoispuolella, joesta n. 150 m pohjoiseen. Alue on tasaista, hyvin loivasti kohti jokea laskevaa viljelysmaata, jonka keskellä on Jaakolan talo. Talosta on saatu kaksi kiviesinettä, joista toinen on löydetty huoneensijan näköistä kivirauniota purettaessa.

Paikalla poikettiin useaan otteeseen, mutta talonväkeä ei onnistuttu tapaamaan. Lähipellot olivat paksulla kesantoheinällä. Taloon johtavan pihatien länsipuolella oli perunapello, mutta siitäkään ei löytöjä tehty. Esineiden tarkempaa löytöpaikkaa ei saatu selville.

Paikallisen kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja Sakari Takalo-Eskola kertoi, että Jaakolan talosta noin 200 m etelälounaaseen, Oulaisten keskustaan johtavan tien ja joen välisellä pellolla olevan ladon eteläpuolelta on löytynyt kiviesine. Esineen löytäjää en saanut selville, myöskään sen löytöpaikalla ei mitään havaittu.

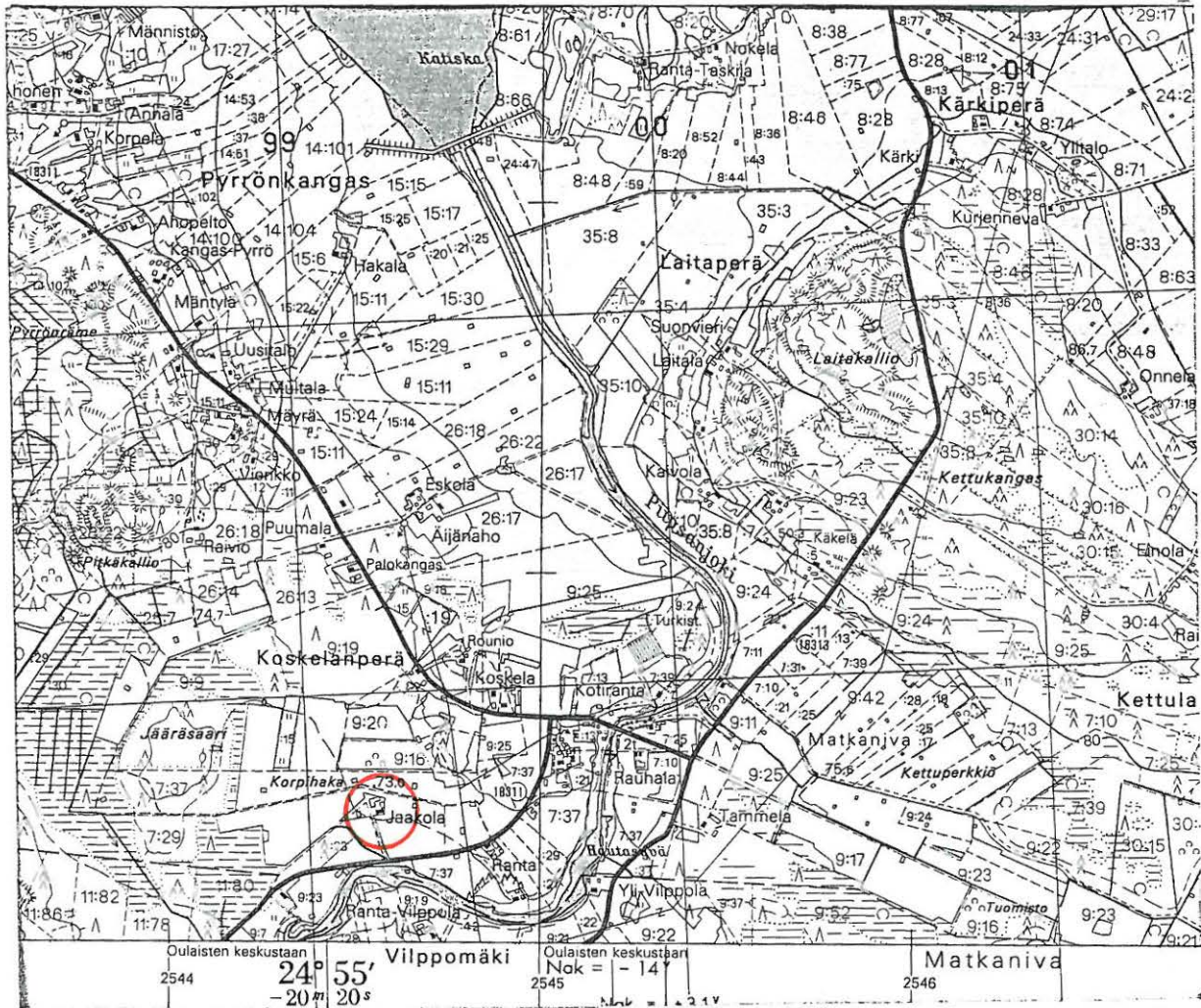
Kohde tarkastettu: 14.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

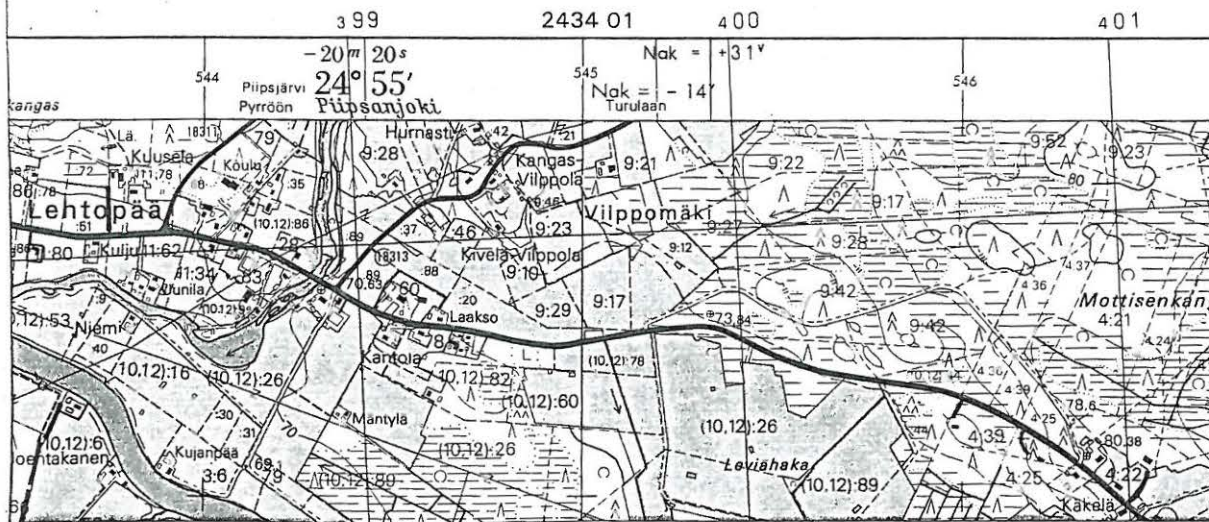
Aiemmat löydöt: KM 2478:17, kivikirves ja 3186:14 tuura

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/AC, p. 1979

7130

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 9

Kohteen nimi: Hannuksela
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II-III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7130 82, y = 2546 84, z = n. 85
 (Hannukselan päärakennus)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Kettulanperä
 Tila:
 Rek:No: 30:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 7,5 km itään, Piipsjärvestä n. 2 km kaakkoon olevan Kettukankaan kaakkoisreunalla. Kettukangas on ilmeisesti ollut laaja saari 85 m korkeuskäyrän mukaan, myöhemmin se on ollut niemenä. Hannukselan talo sijaitsee tuon saaren tai niemen tyvessä ja sen lähelle on yltänyt nyt peltona oleva Kurjenneva. Alueen pelot olivat pääosin kesannolla ja nurmella, eikä pieniltä mullalla olleilta alueilta tavattu mitään asuinpaikkaan viittaavaa. Vanhan Hannuksen maat ovat taas olleet niin laajat, ettei kiviesineen löytöpaikkaa saatu tarkemmin selville. Hannuksen taloa asuttava sukukin on vaihtunut, joten mahdollisista muista löydöistä ei saatu tietoja. Nykyisen talon lähipelloissa ei isäntä ollut mitään havainnut.

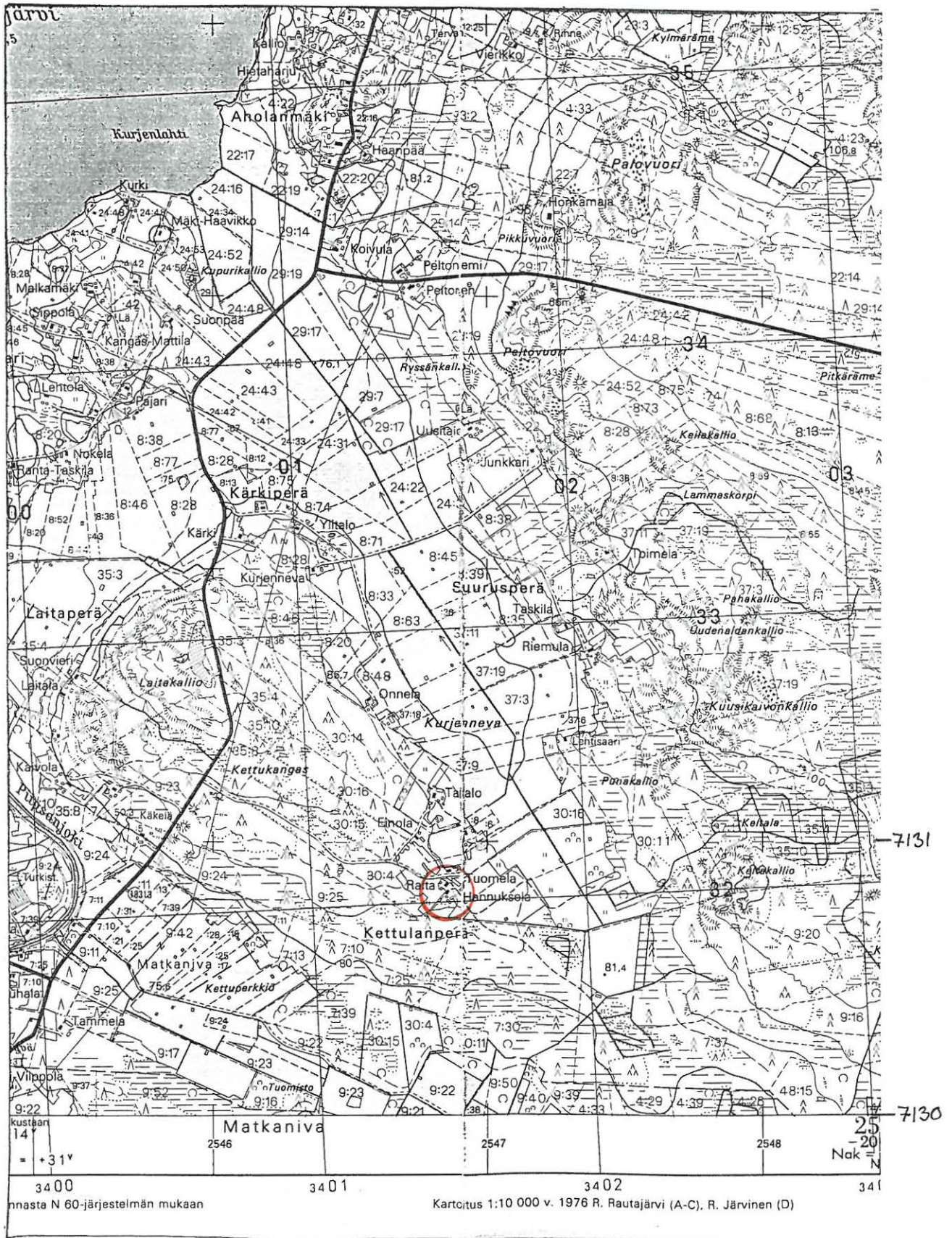
Kohde tarkastettu: 12. ja 13.6.1995

Aiemmat tutkimukset:-

Aiemmat löydöt: KM 2478:18, ison kiviaseen teräpuolen kappale

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/C, p. 1979

2434 01 PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 10

Kohteen nimi: Tikkala (ent. Tikka)
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7135 ⁴²~~23~~, y = 2545 ⁴²~~23~~, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Haikosaari
 Tila:
 Rek:No: 6:43
 Maaomistaja: Pekka ja Anitta Raiski
 Haikosaari, 68300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 8 km koilliseen, Piipsjärven länsirannan Haikosaassa, n. 500 m Hurnaslahden rannasta pohjoiseen. Talon mailta on löydetty kaksi kiviesinettä, joista toinen ns. Kalliopellosta. Kyseessä on ilmeisesti talosta n. 100 m etelään oleva pelto, jolta ei tarkastuksen yhteydessä kuitenkaan mitään löydetty. Toisen kiviesineen löytöpaikasta ei ole tarkempia tietoja. Talon mailta on ilmeisesti löytynyt kolmaskin kiviesine, mutta senkään löytöpaikalla ei mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa havaittu (vrt. Purhonen 1975).

Talosta n. 70 - 80 m pohjoisluoteeseen olevalla pellolla on isännän mukaan jonkinlainen pyöreä kiveys tai muu vastaava peltokerroksen alla. Oraalla ollutta peltoa ei ryhdytty kaivelemaan. kohdasta ei löydetty mitään muinaisjäännökseen viittaavaa, ei myöskään historiallisen ajan tavaraa. Olisiko kyseessä kivihauta tai jokin vastaava? Isäntäväkeä se kovin askarrutti.

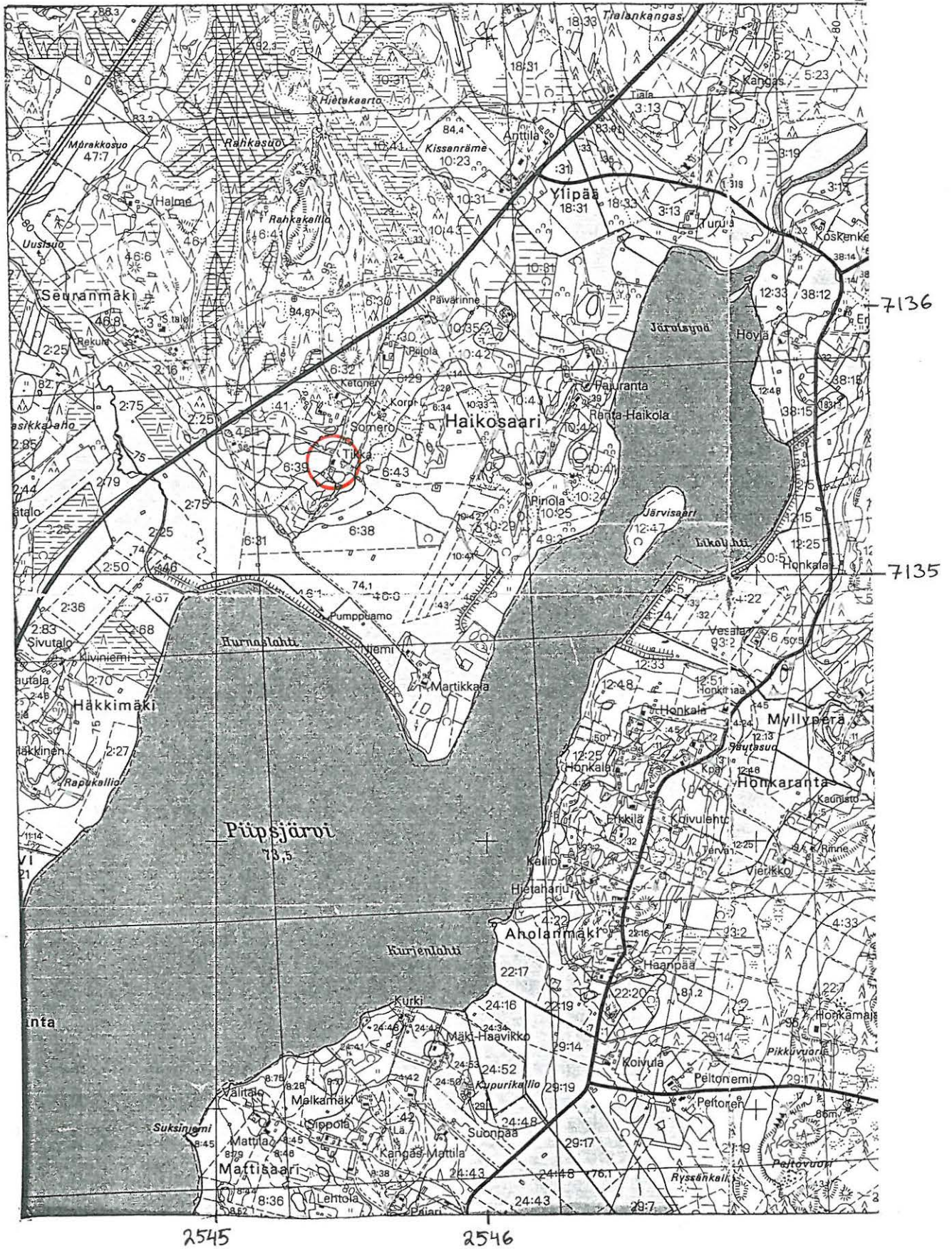
Kohde tarkastettu: 13.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, Tark. 1975

Aiemmat löydöt: KM 2478:19, tasataltta ja 3512:5, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A-D

2434 01 PIIPSIJÄRVO

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 11

Kohteen nimi: Iso-Lukkari
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI (?)
 Koordinaatit: ruutu 29/38 (?)
 Kylä ja seutu: Oulainen, Kirkonkylä
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Kansallismuseon kokoelmissa oleva kaksoiskirves (KM 2508:74) on arkistotietojen mukaan löydetty peltoa tehtäessä Lukkarin (Ison-Lukkarin) talon mailta. Sen nimistä taloa ei paikkakunnalta enää löydy. Keskitalon saamien tietojen mukaan kyseessä olisi Tapio Toholan aikoinaan ostama talo, joka sijaitsee Oulaisten kirkosta n. 1 km länteen, Pyhäjoen pohjoisrannalla. Nykyään talon nimenä on Hovinlaita ja sen isäntänä on Seppo Tohola.

Paikka käytiin tarkistamassa. Talon pellot olivat nurmella, eikä mahdollista löytöpaikkaa onnistuttu tarkemmin määrittelemään. Talon nykyinen isäntä ei tiennyt aiemmasta löydöstä, eikä ollut uusiakaan löytöjä tehnyt.

Kohde tarkastettu: 28.6.1995

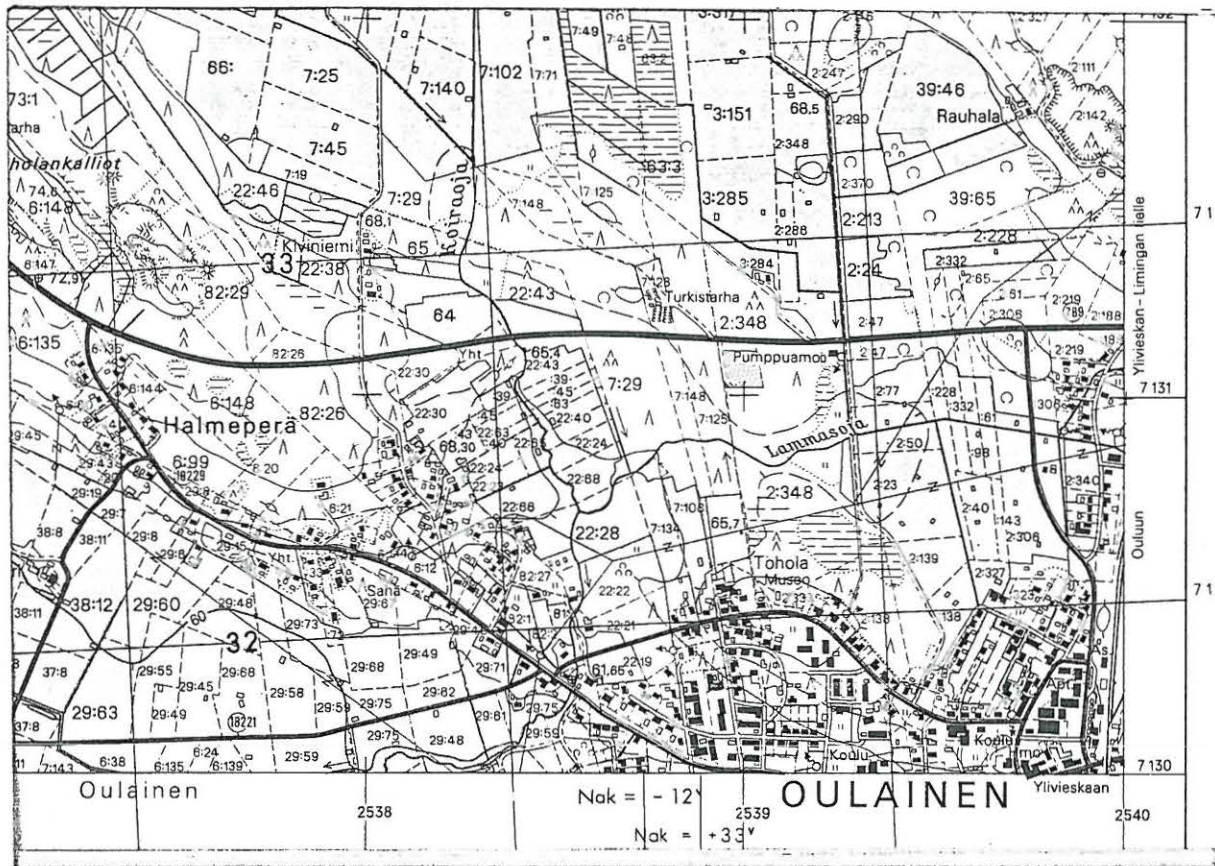
Aiemmat tutkimukset: O. Keskitalo, tark. 1966

Aiemmat löydöt: KM 2508:74

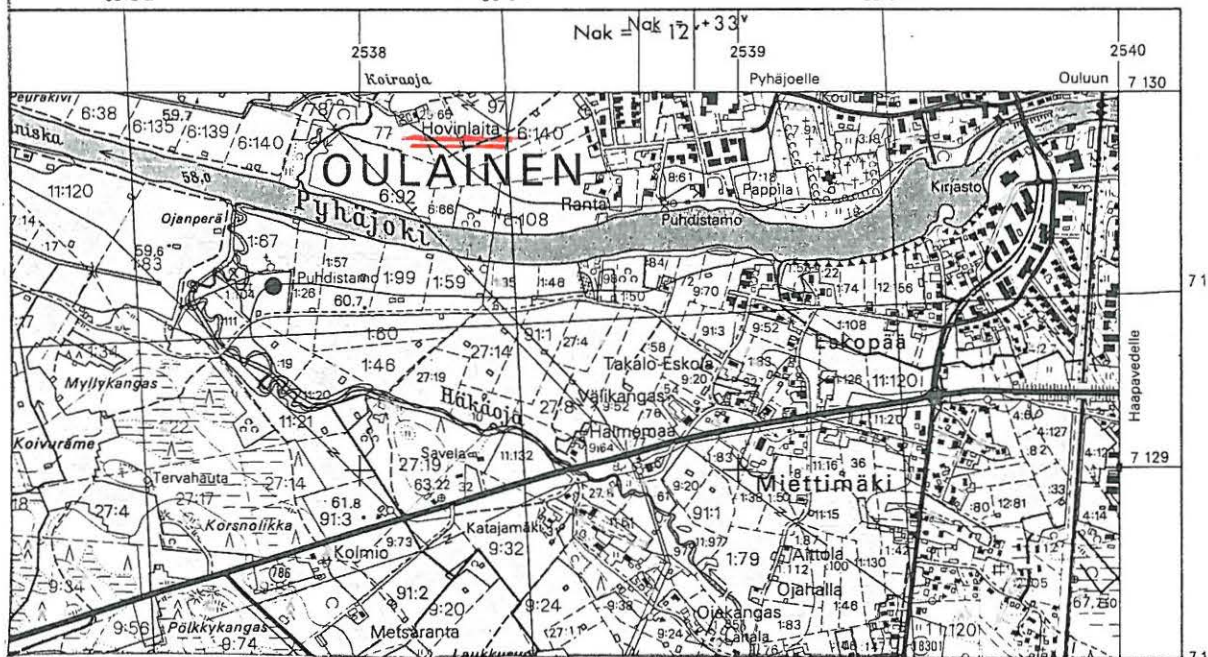
Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 10/D, p.1979, päälle p. 1988

OULAINEN 11 ISO-LUKKARI

2431 12

2431 12 OULAINEN ja 2432 10 LIKALANJÄRVI
 Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 12

Kohteen nimi: Herrala
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: x = n. 7124 58, y = n. 2551 30
 z = n. 77,5
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Annonen, Jylhäkoski
 Tila: Herrala
 Rek:No: 13:26
 Maaomistaja: Veikko Huhtala

Oulaisten kirkosta n. 13 km itäkaakkoon, Pyhäjoen sivuhaaran koillislisrannalla, Jylhäkoskesta n. 400 m pohjoisluoteeseen. Paikalla on Herrasen (=Herrala) vanha talo pihapiireineen ja talon pellot, jotka olivat vanhalla kesannolla pientä perunamaata lukuunottamatta. Talo on nykyisin kesäasuntona, mutta talon omistajat sattuiivat olemaan paikalla siellä käydessäni.

Arkistotietojen mukaan Herralan talon mailta ja sitä vastapäätä olevan Salon torpan mailta on useita kiviesineitä. Tämä kuvaus sopii paremmin kuvattuun paikkaan kuin Jylhäkosken itäpuolella olevaan Herralan suvun asuttamaan taloon (vrt. P. Purhonen, tark. 1974, kohde 53). Vanhan Herralan omistaja Veikko Huhtala kertoi havainneensa teräväsärmäisiä valkeita kivenpalasia, kun sellaista hänneltä tiedusteltiin. Edelleen hän muisteli kiviesineitäkin löydetyn, mutta sitä minne ne ovat joutuneet hän ei muistanut. Tarkastettaessa perunapello, joka sijaitti päärakennuksen eteläpuolella ehkä n. 30 metrin päässä, ei löydetty kivikautisesta asutuksesta kertovia merkkejä.

Myös joen toisella puolella oleva, tyhjänä ollut, Salon talon alue tarkastettiin. Talon lähialueet olivat kesannolla ja alueen halki kulkevan tien ja joen väliseltä, oraalla olleelta pelloltakaan ei kivikauden merkkejä löytynyt. Herrasta ja Saloa voidaan kuitenkin melkoisella varmuudella pitää kokoelmassa olevien kiviesineiden löytöpaikkana.

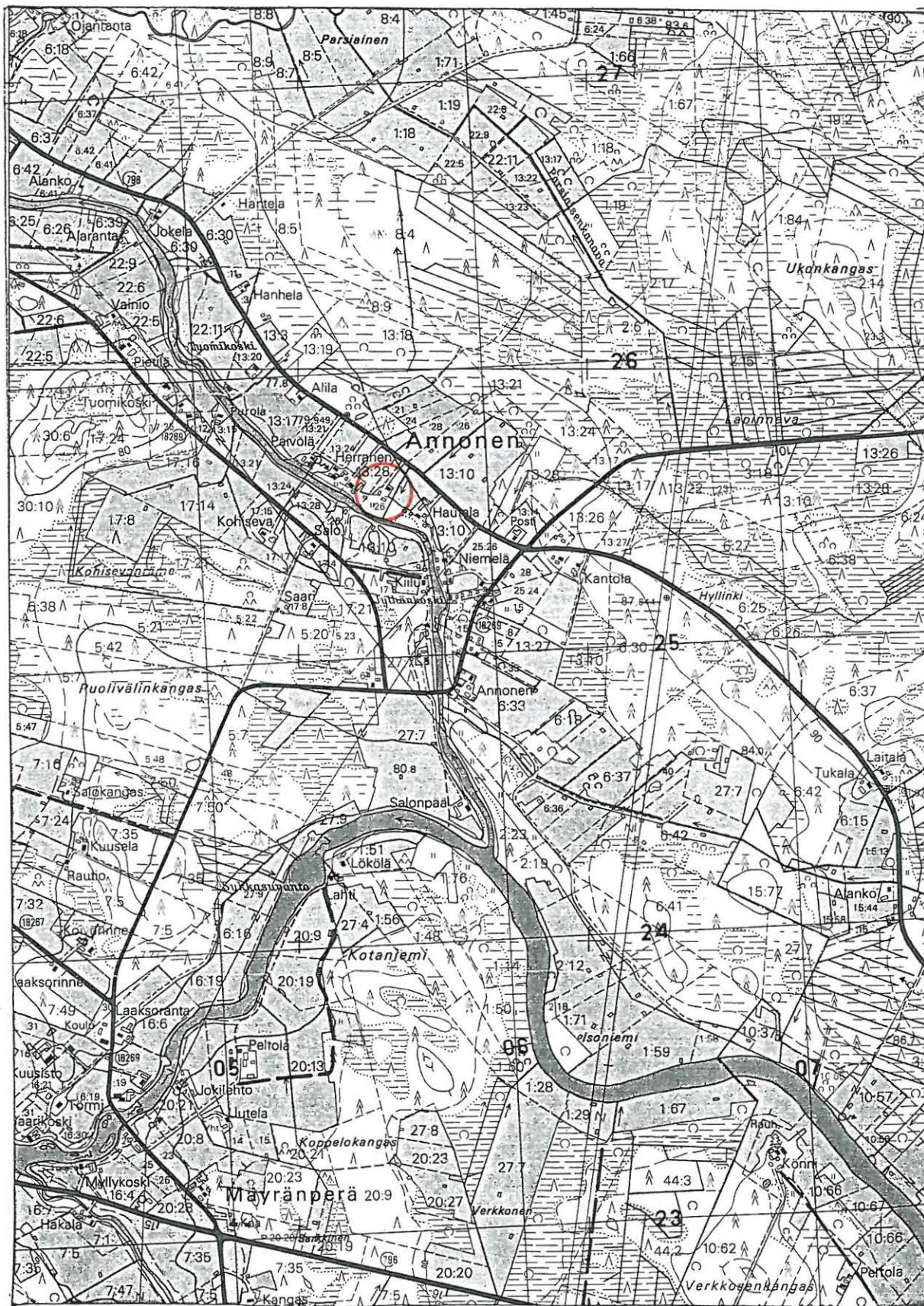
Kohde tarkastettu: 9.6.1995

Aiemmat tutkimukset: ks. P. Purhonen, kohde 53, tark. 1974

Aiemmat löydöt: KM 3169:2-9, tasatalttoja kaikki

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/AB, p. 1978, päälle p. 1989

2433 06 ANNONEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 13

Kohteen nimi: Nokela
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: ruutu 24/51
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Annonen, Jylhäkoski
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 13,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen sivuhaarassa olevan Jylhäkosken itärannalla. Paikalta on löydetty piinuolenkärki, joka löytötietojen mukaan on Robert Nokelan pellostä löydetty. Pellon tarkka sijaintia ei tunneta, mutta talo on ollut kohdassa $x = 7124$ 18, $y = 2551$ 52, $z = n. 100$. Pelto tuskin on ollut kovin kaukana. Kun tiedetään R. Nokelan olleen sahanomistajan ja sahan toimineen talon eteläpuolella, missä rannalla on vielä sahausjätettä Annosen sillan ja Nokelan talon paikan välillä, voidaan pellon olettaa olleen varsin lähellä taloa. Sahausjätteen peittämä alue kasvoi koivumetsää ja Nokelan talo on nykyisen Pajalan pihapiirin eteläpuolella. Vertaa kohde 53.

Kohde tarkastettu: 8.6.1995

Aiemmat tutkimukset: ks. P. Purhonen, kohde 53, tark. 1974

Aiemmat löydöt: KM 3169:12

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/AB

OULAINEN 13 NOKELA

2433 06 ANNONEN

Oulasiten ionventojti 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 14

Kohteen nimi: Somero
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
Koordinaatit: ruutu 35/45
Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Haikosaari
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km koilliseen sijaitsevan Someron talon mailta on löydetty tasataltta. Löytöpaikkaa ja -oloja koskeviin tietoihin ei saatu lisäystä, joten ks. P. Purhosen tarkastus 1974, kohteet 14 ja 54.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1974

Aiemmat löydöt: KM 3186:8

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 15

Kohteen nimi: Keski-Honkala
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 32, y = 2546 44, z = 77,5-80
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Honkaranta
 Tila:
 Rek:No: 12:25
 Maaomistaja: Anne Jaakkonen ja Ari Mattila
 Honkarannantie 583, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km koilliseen, Piipsjärven länsirannalla, talon ja järvenrannan välisellä pellolla. Pyrittäessä paikantamaan Keski-Honkalan pellostä löytyneitä kiviesineitä, todettiin Keski-Honkalan olevan kartalle merkityistä Honkaloista eteläisimmän. Tilan päärakennus sijaitsee Honkarannantien ja rannan puolivälissä. Talon länsipuolella olevat rantapellot laskevat kohti jokea muodostaen kaksi terassimaista tasannetta talon pihapiirin alapuolelle. Alemman terassin ja talon välisellä tasanteella ollut pelto oli tarkastettaessa karhittuna kesantona. Paikalla havaittiin kymmenkunta kvartsi-iskosta ja muutamia palaneita kiviä. Kvartsit jätettiin paikoilleen.

Nykyiset omistajat olivat asuneet paikalla vasta noin vuoden, eivätkä aiemmista löydöistä tienneet. Melkoisella varmuudella kyseistä peltoa voi pitää Keski-Honkalasta aiemmin löytyneiden esineiden löytöpaikkana.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1975

Aiemmat löydöt: KM 3186:10-11, tasatalttoja

Valokuvat:

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/CD, p. 1979

2546

2547

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 16

Kohteen nimi: Mattila
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7132 92, y = 2545 18, z = 77,5-80
 (uusi päärakennus)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Mattisaari
 Tila: Mattila
 Rek:No: 8:44
 Maaomistaja: Aukusti Alanen
 Mattisaari 77, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6,5 km koilliseen, Piipsjärven itä rannalla, Piipsanjoen suusta n. 900 m pohjoiskoilliseen. Mattilan talon ympäristö on viljelysmaata, jonka itäpuolella on hieman korkeampi kangas. Talo sijaitsee pienen kumpareen eteläreunalla. Alueelta on löydetty kaksi kiviesinettä, joista toinen uuden päärakennuksen eteläpuoliselta savimultaiselta pellolta, aivan talon läheltä (5-15 m). Toisen löytöpaikkaa ei tarkemmin tiedetä. Isäntä kertoi myös kolmannelta esineestä, jonka kertoi olevan vanhan rakennuksen kuistin alla (on kertonut saman ennenkin, ks. Purhonen).

Pelto, josta Oulaisten kotiseutumuseossa oleva kourutaltta on löytynyt, oli perunalla. Siitä ei mitään löytynyt, kuten ei talon länsipuolisesta viljapellostakaan. Asuinpaikkaa ei paikalla siis voitu millään tavalla todeta, vaikka esineiden lukumäärä ja maasto sellaisen olemassaoloon viittaavatkin. Mainittakoon, että valtaosa läheistä pelloista oli heinällä, joten tarkastusolosuhteet olivat heikot.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

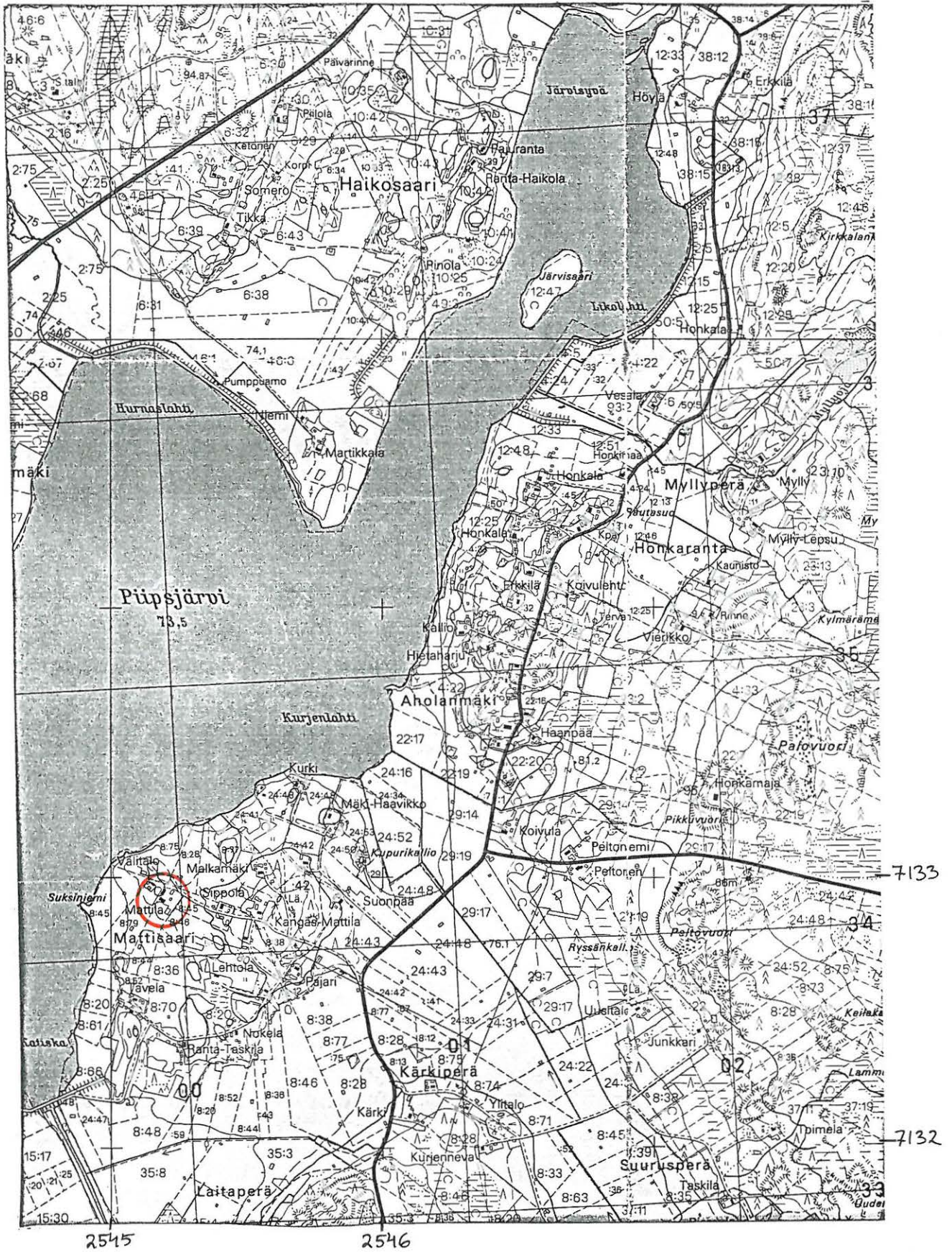
Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1975

Aiemmat löydöt: KM 3186:13 ja OulM 760, kourutalttoja

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/AC, p. 1979

OULAINEN 16 MATTILA

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 17

Kohteen nimi: Varis
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II-III.
 Peruskartta: 3424 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 ~~48~~³⁸, y = 2546 76, z = n. 85
 (nykyinen päärakennus)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Honkaranta
 Tila: Honka (Varis)
 Rek:No: 12:12
 Maaomistaja: Syrjämäki (Mauno?)
 Honkarannantie, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km koilliseen, Piipsjärven itärannalla, järvenrannasta n. 400 m itään ja Myllyojasta n. 300 m etelään, heti Honkarannatien länsipuolella. Tila on halottu Honkalasta 1800-luvun alkupuolella tilan nimi on Honka (III?), myös Wareksena tunnettu.

Tilan maalta löytynyt kiviesine ei millään tavalla ollut talonväelle tuttu. He eivät olleet mitään löytäneet, ja kun pellot olivat heinällä, ei mitään onnistuttu löytämään nytkään. Maastollisesti alueella voisi olla asuinpaikkakin. Lähin sellainen on kohde 52 Honkimaa, joka sijaitsee Variksesta n. 200 m itäkoilliseen.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3186:15, tasatalta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/C, p. 1979

3424 01 PIIPSIJÄRVO

Oulaisten inventointi 1995, M Sarkkinen

OULAINEN 18

Kohteen nimi: Kauniskangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2432 11 LIMINKAKYLÄ
 Koordinaatit: x = 7142 52, y = 2539 28, z = n. 100
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Yrityserä
 Tila:
 Rek:No: 34:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 13 km pohjoiseen Lehtilammen kaakkoisrannalla. Kauniskankaan talo on nykyiselle kartalle merkitty Hahtolana, lisäksi se tunnetaan Yrityksenä. Talon pellostä on löydetty kourutaltoa, mutta tarkemmin paikka ei ole tiedossa. Vanha talonpaikka on nykyisen alla ja ilmeisesti vielä vanhempi mökki on sijainnut päärekennuksesta n. 200 m länsilounaaseen olevan peltosaarekkeen paikalla. Tämän ympärillä ovat talon vanhimmat pellot, jotka mainittiin kivikkoisiksi. Alue oli heinällä ja havainnot jäivät vähäisiksi.

Talon isäntä näytti löytämänsä kiviesineenä pitämänsä luonnonkiven, muita kiviä ei ollut näytettäväksi. Edelleen hän kertoi Museo-Matin eli Matti Junttilan vieneen joitakin kiviesineitä Vihannin kotiseutumuseoon. Museon kortistosta ei tällaisia esineitä kuitenkaan löytynyt. Asuinpaikan tms. merkkejä ei tavattu, joten kohde jää irtolöytöpaikaksi.

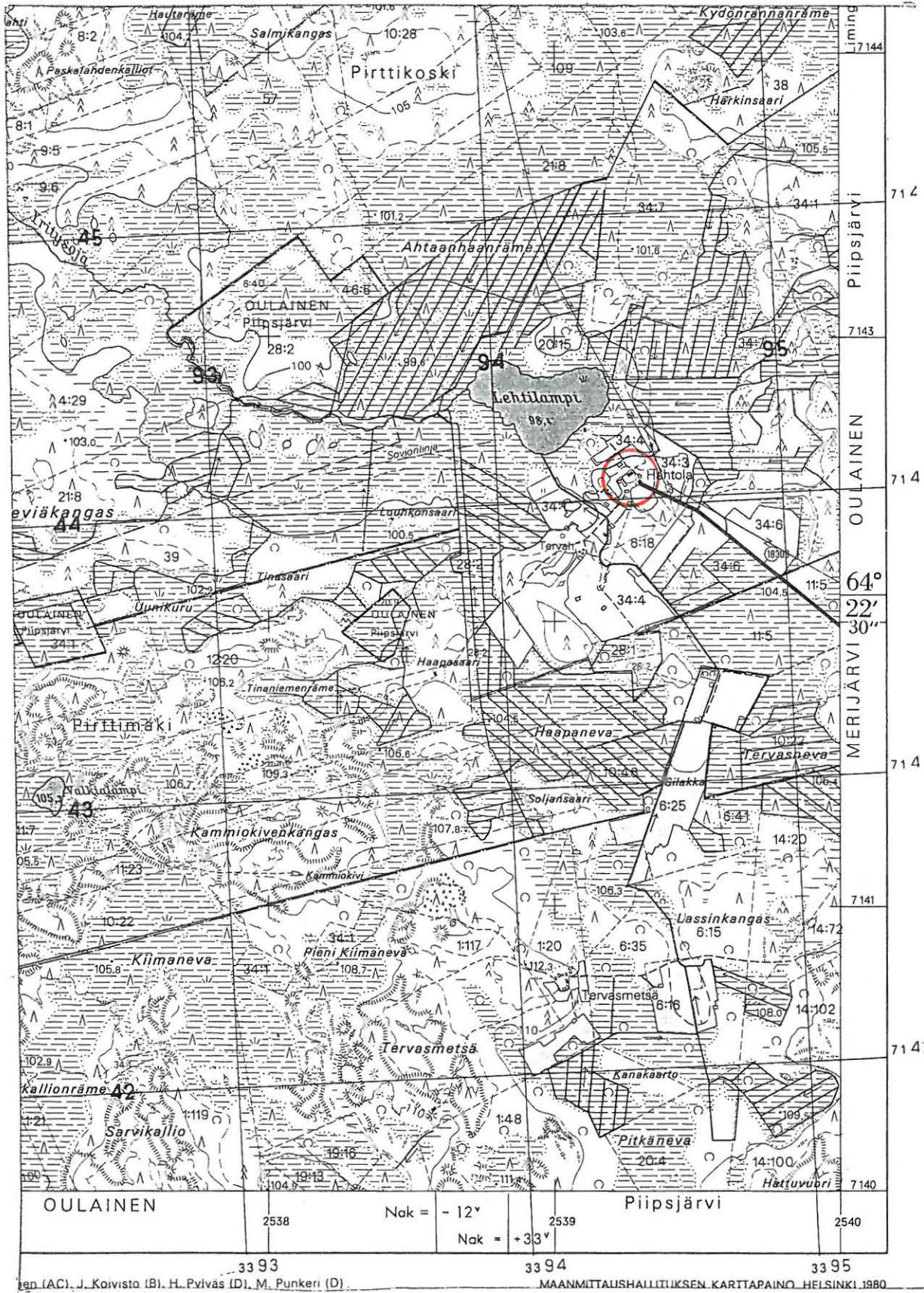
Kohde tarkastettu: 26.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3512:4, kourutaltoa

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 11/C, p. 1980

2432 11 LIMINKAKYLÄ

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 19

Kohteen nimi: Rautio
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7133 53, y = 2543 98, z = 80-82,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Rautioranta
 Tila:
 Rek:No: 1:60
 Maaomistaja: Anneli ja Antero Rytky
 Rautiontie 38, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6,5 km koilliseen, piipsjärven länsirannalla, rannasta n. 300 m länteen. Alueella on viljelysmaiden ympäröimä Raution talon pihapiiri. Alueelta on aiemmin löytynyt kiviase(?), myöhemmin liippana käytetty. Sen sanotaan löytyneen Raution pellos- ta. Vanhimmaksi Raution talon paikaksi seudulla kerrottiin maini- tulla palstalla oleva paikka. Talo tosin uusi, mutta vanhan talon sija oli uuden rakennuksen itäpuolella, nykyisellä pihalla.

Esineen löytöpaikkaa selvitetessä tavattiin Raution talon päära- kennuksen länsipuolella olleesta peruna- ja kasvimaasta puolenkym- mentä kvartsi-iskosta, jotka jätettiin paikoilleen. Isännän mukaan valkoista ukonkiveä on lähipelloilla enemmänkin, mutta nyt pellot olivat heinäällä, eikä varmuutta asiaan saatu. Talon väki esitteli vanhan kartan, joka vahvasti kyseessä olevan vanhan Raution paikan. Kartasta kävi ilmi myös se, että talon ensimmäiset pellot ovat ol- leet aivan talon lähellä. Hioimena ollut esine on voinut kul- keutua paikalle muualtakin.

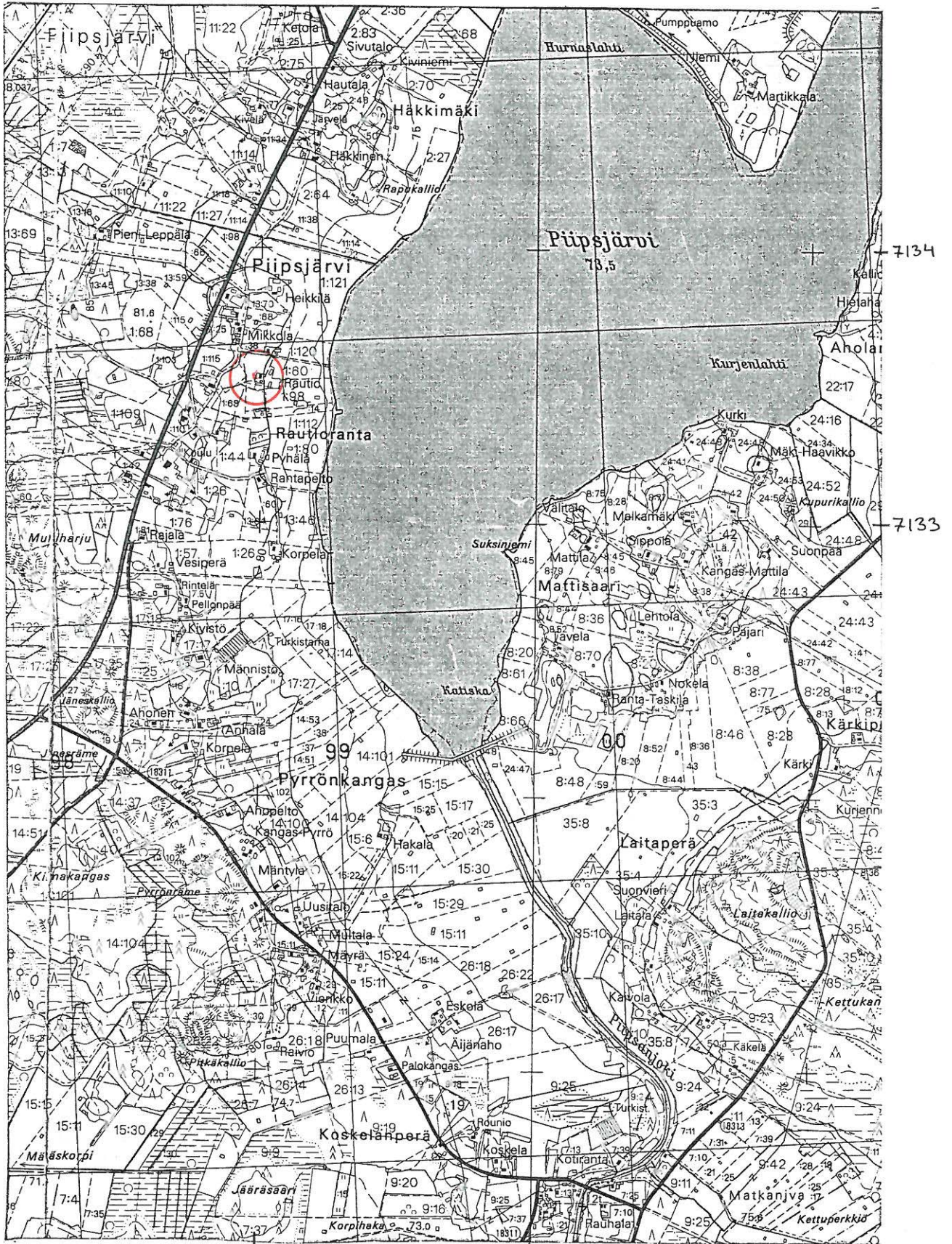
Kohde tarkastettu: 15.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3512:6

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A, p. 1979

2434 OI PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 20

Kohteen nimi: Äijänaho ja Eskola
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: A) x = 7131 16, y = 2544 78, z = n. 77,5
 B) x = 7131 22, y = 2544 70, z = n. 77,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Koskelanperä
 Tila: A) Äijänaho ja B) Eskola
 Rek:No: A) 26:17 ja B) 26:22
 Maaomistaja: A) Vesa Rautiola
 Pyrröntie 177, 86300 Oulainen
 B) Kaarlo Ranta-Eskola
 Pyrröntie 179, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 5,5 km itäkoilliseen, Piipsjärven eteläpuolella, Piipjärvestä Pyhäjokeen laskevan Piipsanjoen länsipuolella, joen niskasta n. 1 km etelään. Alue on itäkoilliseen laskevaa rinteitä, jonka yläosassa tasaisella maalla talot sijaitsevat. Taloa ympäröivät viljelysmaat, jotka olivat pääosin heinällä.

Kansallismuseon kokoelmissa oleva tasataltta on Äijänahon pellosta löydetty. Taloista vanhempi ja alkuperäinen Äijänaho on nykyinen Eskola. Eskolan talosta (B) n. 30 m itäkaakkoon oli hyvin pieni perunamaa ja samassa suunnassa n. 50 m pieni äestetty peltoala. Molemmista tavattiin kvartsi-iskoksia, yhteensä puolenkymmentä kvartsit jätettiin paikoilleen.

Vanhan talonnimen säilyttäneestä uudemmassa Äijänahosta (A) n. itäkaakkoon olevasta pellosta, talosta n. 50 m päässä, 77,5 m korkeuskäyrän tienoilta tavattiin samaten 3 - 4 kvartsi-iskosta, jotka jätettiin paikoilleen. Lisäksi talonväki kertoi löytäneensä hieman nyrkkiä suuremman kvartsikimpaleen. Sen olivat talon pojat pyöritelleet betonimyllyssä ja palastelleensa. Lupasivat jatkossa olla betonimyllyä käyttämättä.

Kummankaan talon väki ei ollut kiviesineitä löytänyt.

Kohde tarkastettu: 14.6.1995

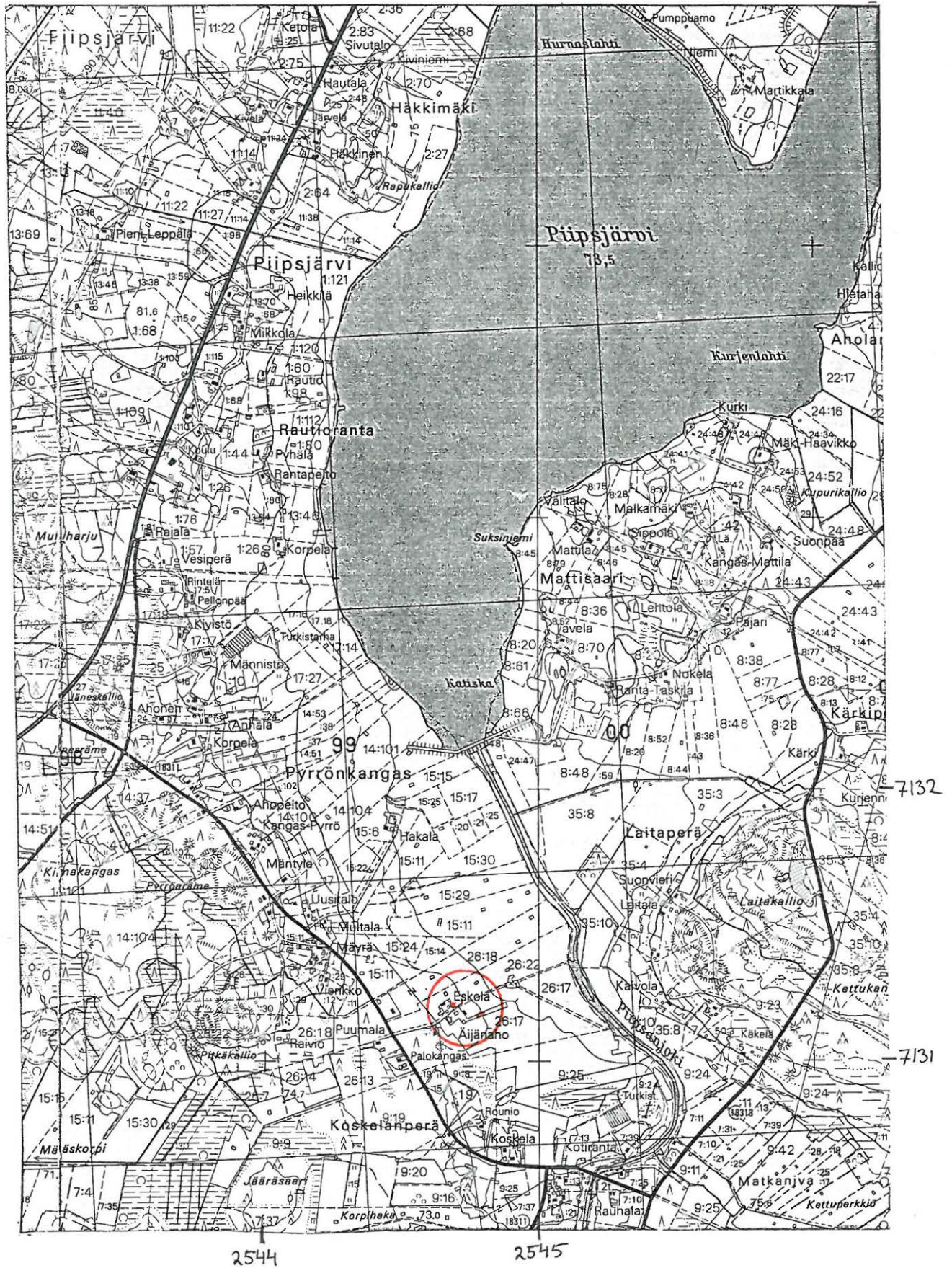
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3512:7, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 3424 01/AC

OULAINEN 20 ÄIJÄNAHO JA ESKOLA

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulasiten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 21

Kohteen nimi: Peltonen
 Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II-III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7133 04, y = 2546 72, z = n. 85
 (päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Aholanmäki
 Tila:
 Rek:No: 2:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km koilliseen, Piipsjärven itäpuolella, Murronperälle johtavan tien varrella, järven rannasta vajaa 1 km itään. Kansallismuseon kokoelmissa oleva pieni taltta on löydetty Peltosen talon pellosta.

Talon asukkaat eivät löydöstä enää mitään tiedäneet. Kiviesineitä he eivät olleet löytäneet. Talon lähipeltoja tarkastettiin niiltä osin, missä paljasta maata oli näkyvillä - nurmena ja laitumena olivat nämäkin maat. Kohde jäi irtolöytöpaikaksi.

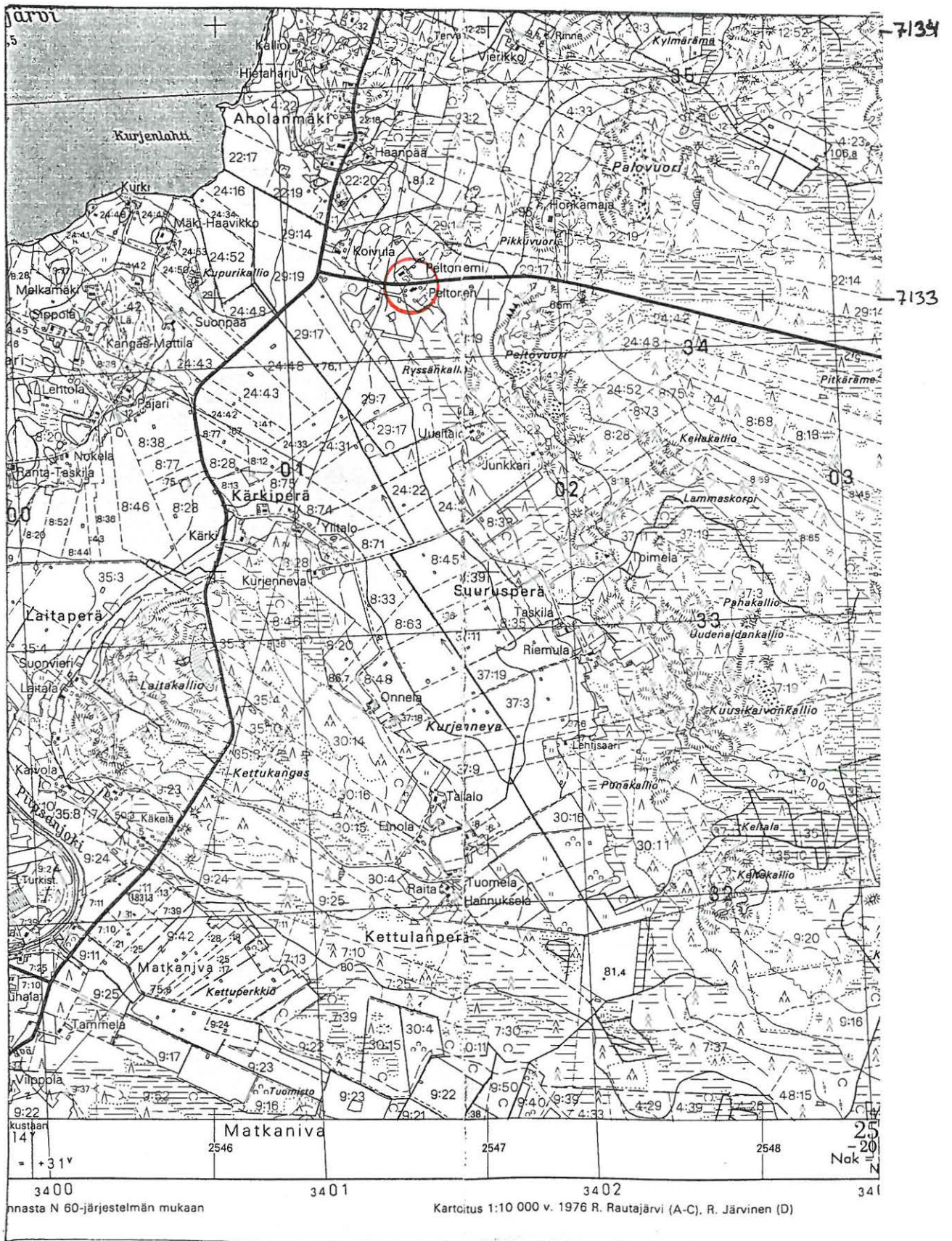
Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3512:8, pieni taltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/C, p. 1979

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 22 = MERIJÄRVI

Kohteen nimi: Poutiainen
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II-III.
Peruskartta: 2432 07 MERIJÄRVI
Koordinaatit: ruutu 33/27
Kylä ja seutu: Petäjäkoski, Poutiaisenpuhto
Tila:
Rek:No: 11:?
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 12,5 km länsiluoteeseen, Pyhäjoen pohjoisrannalla. Aiemmin Oulaisiin kuulunut osa Petäjäskoskea kuuluu nykyään Merijärveen. Arkistotietojen mukaan Poutisen talon Kangaspellon raunioista on löytynyt tasataltta.

Oulaisten inventoinnin yhteydessä löytöpaikkaa yritettiin paikallistaa, siinä kuitenkin onnistumatta.

Kohde tarkastettu: 29.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3522:12, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 23

Kohteen nimi: Myllykangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 09 PETÄJÄSKOSKI
 Koordinaatit: x = 7129 74, y = 2528 08, z = 47,5-50
 (Myllykankaan talo)
 Kylä ja seutu: Petäjäkoski, Vaikonmäki
 Tila:
 Rek:No: 2:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 11 km länteen, Pyhäjoen eteläpuolella, siihen laskevan Vaikonojan koillisrannalla, n. 200 m ojan suusta etelään. Myllykankaan tyhjillään oleva talo on pienellä kumpareella ja sitä ympäröivät viljelyksessä olevat pellot ja laidunmaa.

Talon pellostä mainitaan löydetyksi kansallismuseon kokoelmiin kuuluvat tasataltta ja latuskainen kovasin. Talon länsipuolella mullalla ollut pelto tarkastettiin mitään löytämättä. Pelto tosin oli alava ja kostea. Ylempänä olleita alueitakin kierrettiin, mutta havaintomahdollisuudet olivat heikot. Myös samaan tilaan kuuluvia Ranta-Vaikon oraalla olleita peltoja mentiin läpi heikoin tuloksin. Esineiden löytöpaikkaa ei voitu tarkemmin paikallistaa. Alueen maasto ja sijainti ovat sellaiset, että asuinpaikka paikalla olisi hyvinkin mahdollinen. Mitään merkkejä sellaisesta ei kuitenkaan havaittu, joten kohde jäi irtolöytöpaikaksi.

Kohde tarkastettu: 20.6.1995

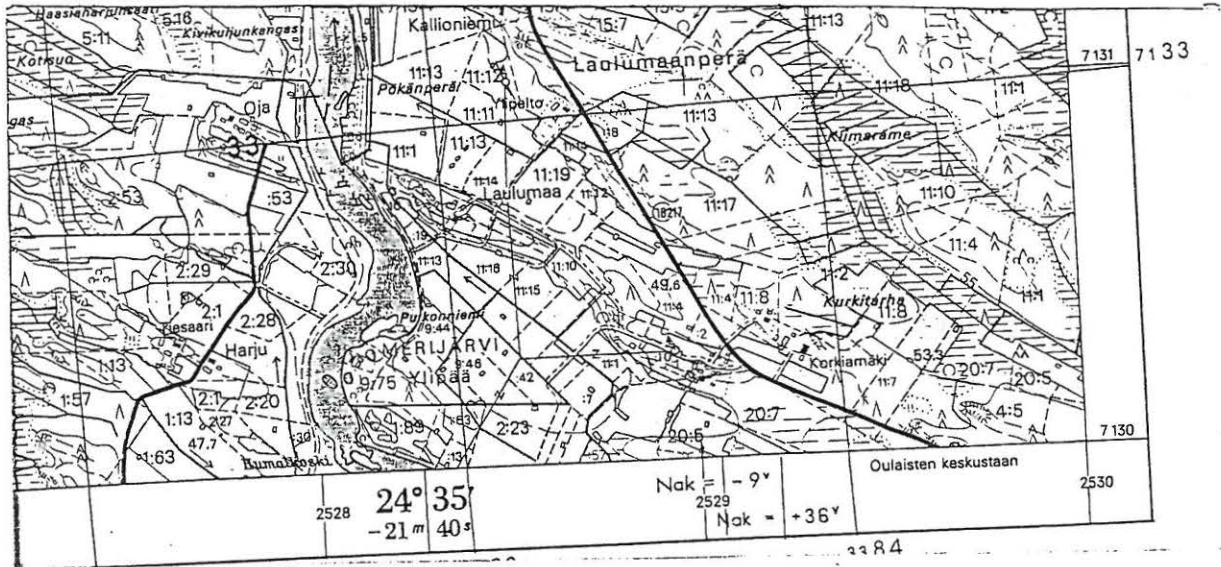
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3522:13, tasataltta ja -:14 kovasin

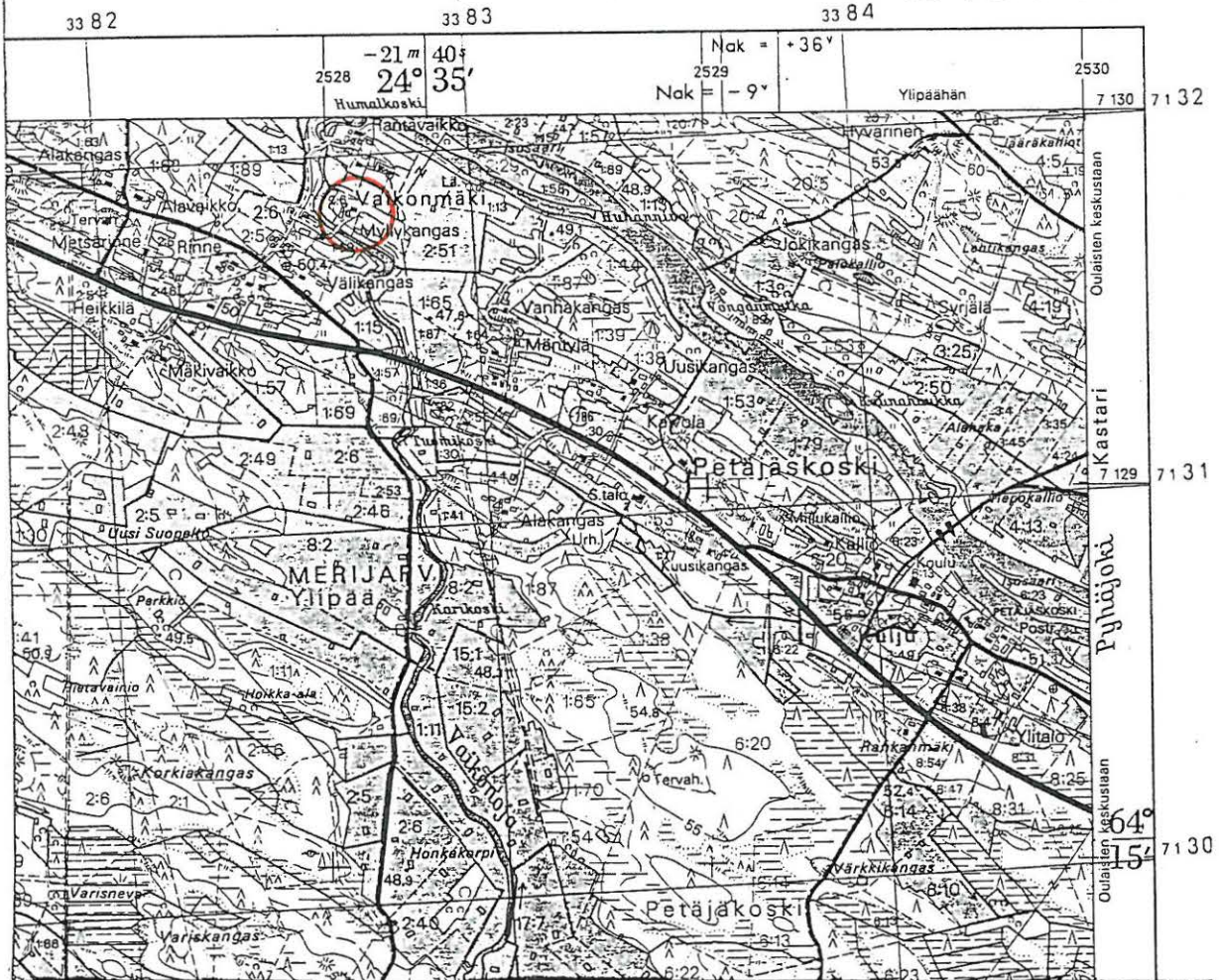
Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 09/D, p. 1979, päälle. 1988

OULAINEN 23 MYLLYKANGAS

2431 09

2431 09 PETÄJÄSKOSKI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 24

Kohteen nimi: Heikkilä (Flinttala)
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
Peruskartta: 2431 09 PETÄJÄSKOSKI
Koordinaatit: ruutu 29/27?
Kylä ja seutu: Petäjäkoski
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Heikkilän talo sijaitsee Oulaisten kirkosta n. 12 km länteen, Pyhäjokeen etelästä laskevan Vaikononjan länsipuolella, n. 800 m Vaikononjan suusta lounaaseen. Kansallismuseon kokoelmissa oleva tasatalta on löydetty heikkilän talon Flinttalan torpan pellosta.

Heikkilän talossa ei Flinttalan torpasta tiedetty. Tiedossa ei ollut myöhempiäkään kiviesinelöytöjä lähialueilta. Löytöpaikan tarkempaa sijaintia ei saatu selville.

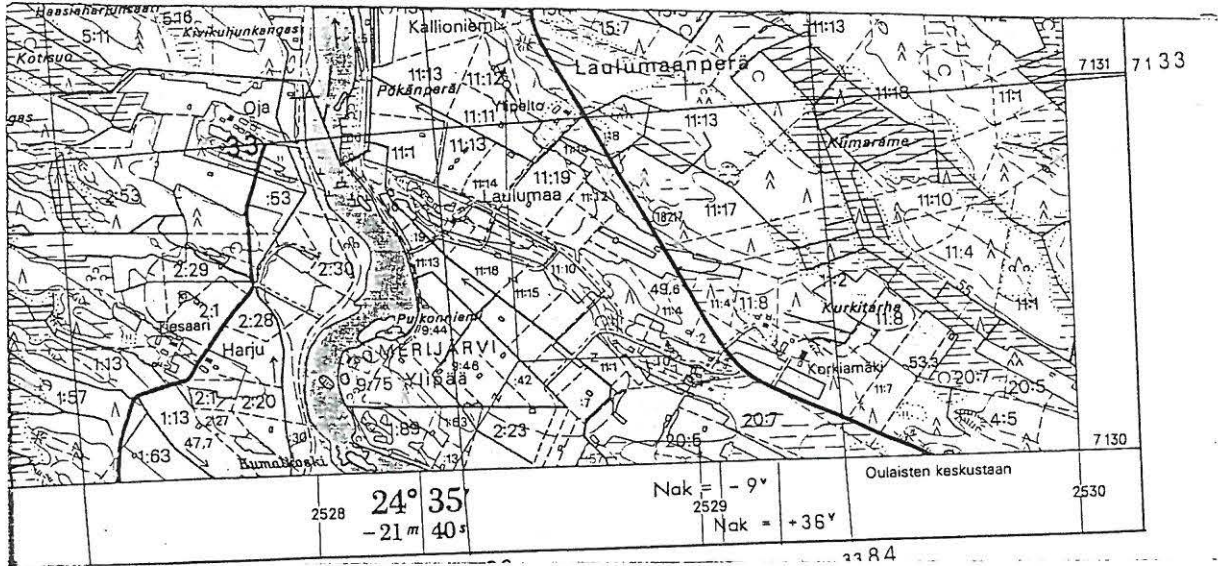
Kohde tarkastettu: 20.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

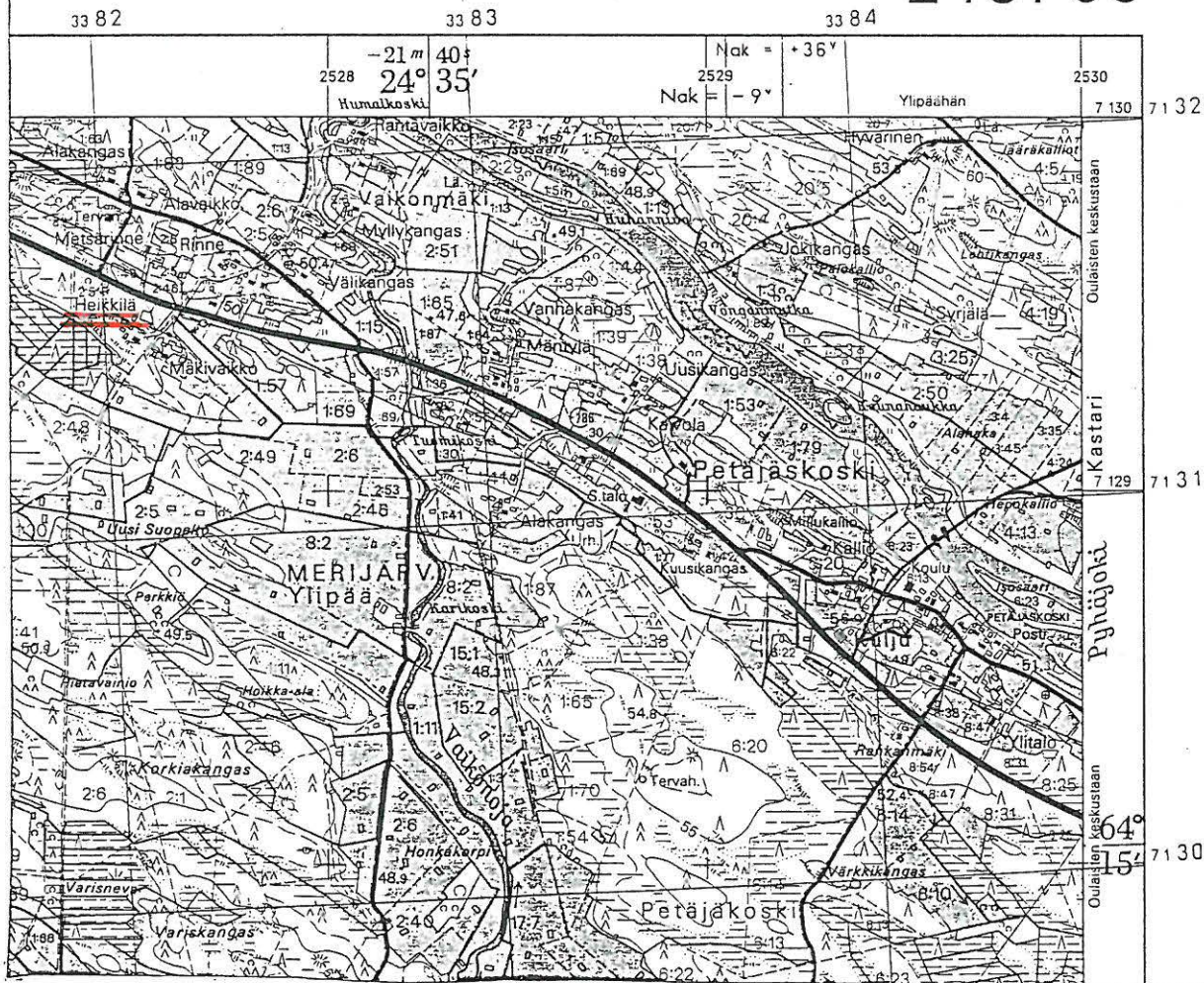
Aiemmat löydöt: KM 3522:15, tasatalta

Valokuvat: -

Kartta: peruskarttaote 2431 09/D, p. 1979, päällep. 1988

2431 09

2431 09 PETÄJÄSKOSKI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 25

Kohteen nimi: Ala-Kastari
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7128 76, y = 2530 12, z = 55-57,5
 Kylä ja seutu: Oulainen, Kastari
 Tila: Ala-Kastari
 Rek:No: 4:40 (ehkä muuttunut)
 Maaomistaja: Juhani ja Mervi Möttönen
 Kastarintie 55, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 9 km länteen, Pyhäjoen pohjoisrannalla, noin 100 m päässä joesta olevan pitkän joensuuntaisen harjanteen kaakkoispäässä. Harjanne on hiekkapohjainen ja pääosin viljelysmaaksi tehty. Sen kaakkoispäässä on Ala- ja Yli-Kastarin puhtomainen asutus ja luoteispäässä nykyisten omistajien uusi omakotitalo. Vanhassa Ala-Kastarin talossa asuva vanha isäntä Vilho Partala antoi löytämänsä kourutaltan kokoelmiin tuotavaksi.

Esine oli löytynyt talosta n. 80 m lounaaseen olleesta perunapellosta syksyllä n. vuonna 1980. Ensimmäisellä käynnillä alue oli kuitenkin nurmella eikä havaintoja asuinpaikasta onnistuttu tekemään. Paikalle palattiin Oulaisiin ja Merijärvelle tehdyn tarkastusmatkan aikana myöhemmin syksyllä. Alue oli tuolloin kynnetty. Paikalla havaittiin joitakin kvartsi-iskoksia, jotka jätettiin paikoilleen. Löytöalue on talosta lähinnä länsilounaaseen vanhasta talosta uuteen taloon johtavan tilustien eteläpuolella, rinteen yläosassa.

Ala-Kastarin pellosta on aiemmin löytynyt kaksi kiviesinettä, perunapellosta niidenkin sanotaan löytyneen. Todennäköisesti ne ovat peräisin löydetyltä asuinpaikalta.

Kohde tarkastettu: 16.6. ja 11.10.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3522:16 ja -:17, tasatalttoja

Inventointilöytö: KM 29366, kourutaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päälle p. 1988

OULAINEN 26

Kohteen nimi: Räsý
 Määrittýs ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2431 09 OULAINEN tai 2431 12 MATKANIVA
 Koordinaatit: alueelta 7125-7126/2539 50-2540 20
 Kylä ja seutu: Oulainen, Törmäperä
 Tila: ?
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 4-5 km etelään, rautatien ja 4-tien välissä. Räsýn talon pellosta sanotaan löytetyksi rombinmuotoinen reikäkivi. Räsýn talo on uudistila 1800-luvun alkupuolelta (rek:no 16). Tila on nykyään lohkottu ja sen alueen halki kulkee rautatie ja useita paikallisteitä. Löytöpaikkaa ja mahdollisia myöhempiä löytöjä kysehtiin alueen taloista tuloksetta. Osa alueen pelloista tarkastettiin, mutta niistäkään ei mitään valaisevaa löytetty.

Räsýn lisäksi on olemassa Räsýlän talo ilmoitetun alueen itäreunal-la, mutta sielläkään ei muinaisista tiedetty. Todennäköisimpänä alueena on pidettävä vanhan Räsýn tiluksia. Niistä korkeimmat kohdat ovat melko kivikkoisia, mutta pohjoisimmat alueet lähellä Oulaistenojaa ovat paikoin hiekkapohjaista peltoa.

Kohde tarkastettu: 19.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3522:19, rombinmuotoinen reikäkivi

Valokuvat: -

Kartta: ~~Peruskarttaote 2431 12/CD 2433 03/AB~~

OULAINEN 27

Kohteen nimi: Irva
Määrittely ja mj-luokka: kiviesineen löytöpaikka. III
Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
Koordinaatit: ruutu 29/33
Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Kansallismuseon kokoelmissa olevan kiviesineen (KM 3522:22) sanotaan löydetyt Irvan talon maalta viemäriojaa kaivettaessa. Esineen on löytänyt torppari Jaakko Lahdenperä. Löytöpaikasta ei ole tarkempia tietoja. Kyseinen Irvantalo on ilmeisesti sama kuin Irvankosken talo, jonka mailta tunnetaan kivikautinen asuinpaikka, ks. kohde 42.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3522:22, neliskulmainen pitkulainen kivi, jonka toisessa päässä kolo ja toisessa pieni reikä. Ollut partaveitsi tahkona. Kiviaikuisuus epäilyttävä.

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 28

Kohteen nimi: Ylitalo
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
Koordinaatit: ruutu 25/49 ?
Kylä ja seutu: Matkaniva
Tila:
Rek:No: 6:?
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 11 km itäkaakkoon, Pyhäjoen itärannalla, Pyhäjoen sivuhaaran ja Pirnesojan suun rannoilla. Ylitaloja on nykyään kaksi, vanhempia nuorempi, eikä kummankaan talon väki ollut tietoinen löydetyistä esineistä, eikä uusia löytöjä oltu tehty. Nuoremman ylitalon mailla, Pirnesojan ja Pyhäjoen välisellä niemekkeellä havaintojen tekoa vaikeutti se, että jokea ruopattaessa maat oli nostettu rannalle ja levitetty läheiselle pellolle. Kun myös muita lähialueita tarkastettiin, havaittiin tilanteen ilmeisesti olevan samanlaisen. Näiltäkään pelloilta ei mitään löydetty. Myös muissa rekisterinumeron 6 alueella olevissa taloissa käytiin, mutta ilman tulosta. Vaikka alue on maastollisesti hyvinkin sopiva kivikautista asutusta ajatellen, ei etsinnöistä huolimatta löydetty mitään merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta.

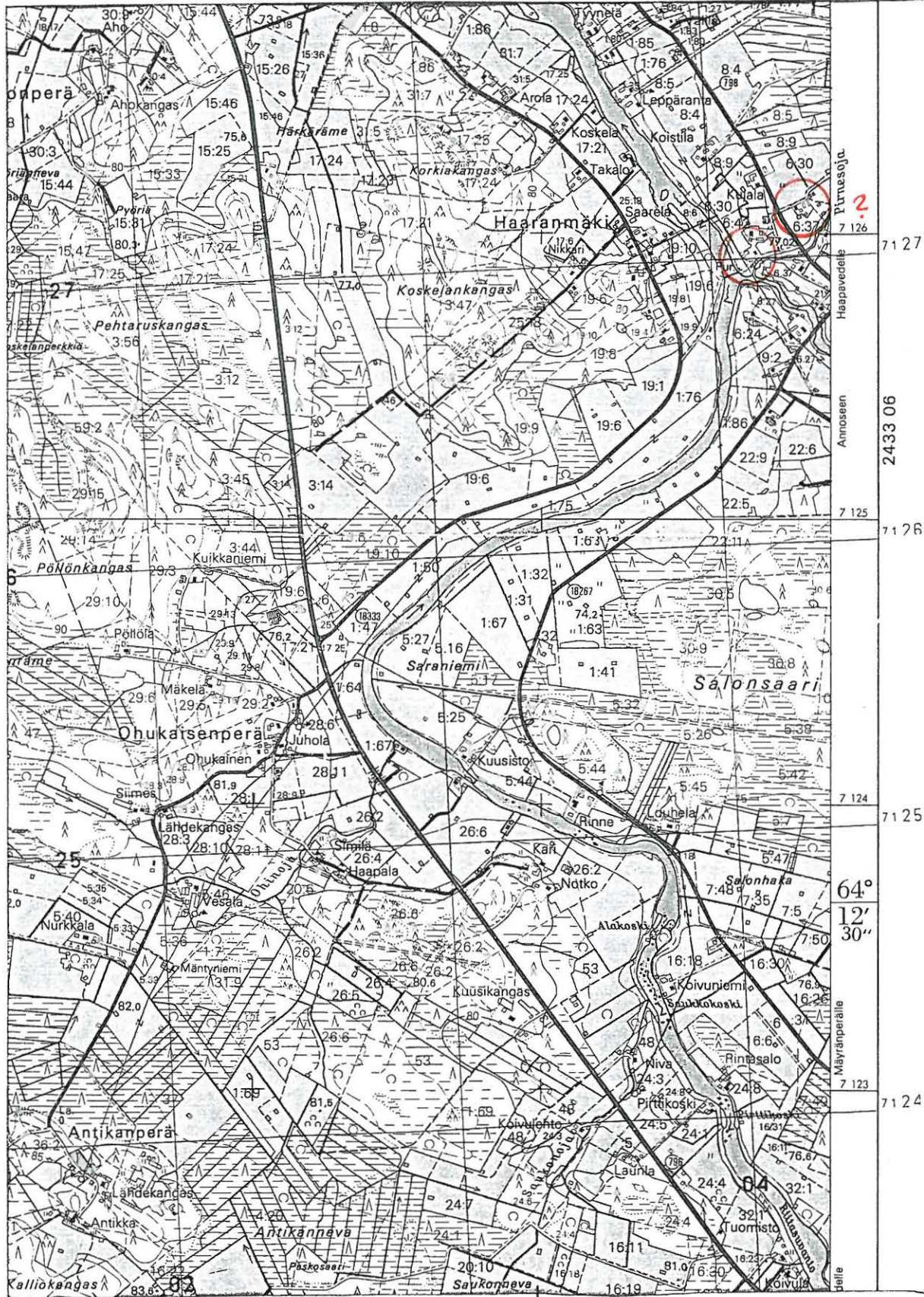
Kohde tarkastettu: 9.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3540:4, tasataltta ja :5 talttamainen kiviliuska

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D

2549

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 29

Kohteen nimi: Kasarmin ampumarata
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: ruutu 41-42/30
 Kylä ja seutu: Oulainen, Haaranmäki, IX kaup.osa
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 1 km koilliseen, Ouluntien ja Matkanivantien eteläpuolisessa kulmauksessa, vanhan raviradan tienoilla, ilmeisesti sen pohjoispään kohdalla. Alue on vastikään rakennettu omakoti- ja kerrostaloalueeksi. Talot ulottuivat kartan perusteella etelästä aivan raviradan pohjoispäähän. Paikalla mm. Ravikatu. Rakennusten ja mainittujen teiden risteyksen välinen alue oli alavaa, mutta hiekkapohjaista maata. Paikalle oli juuri kaivettu viemäritms. kaivanto, joka kylläkin oli jo peitetty. Kaivannon hiekka oli puhdasta eikä mitään merkkejä kivikautisesta asutuksesta havaittu.

Paikkakunnalla muisteltiin kuitenkin, että ampuratoja olisi ehkä ollut toinenkin. Sen paikaksi epäiltiin nykyisen urheilukentän aluetta. Oli miten oli, kohdetta voi pitää melkoisella varmuudella tuhoutuneena.

Kohde tarkastettu: 16.6.1995

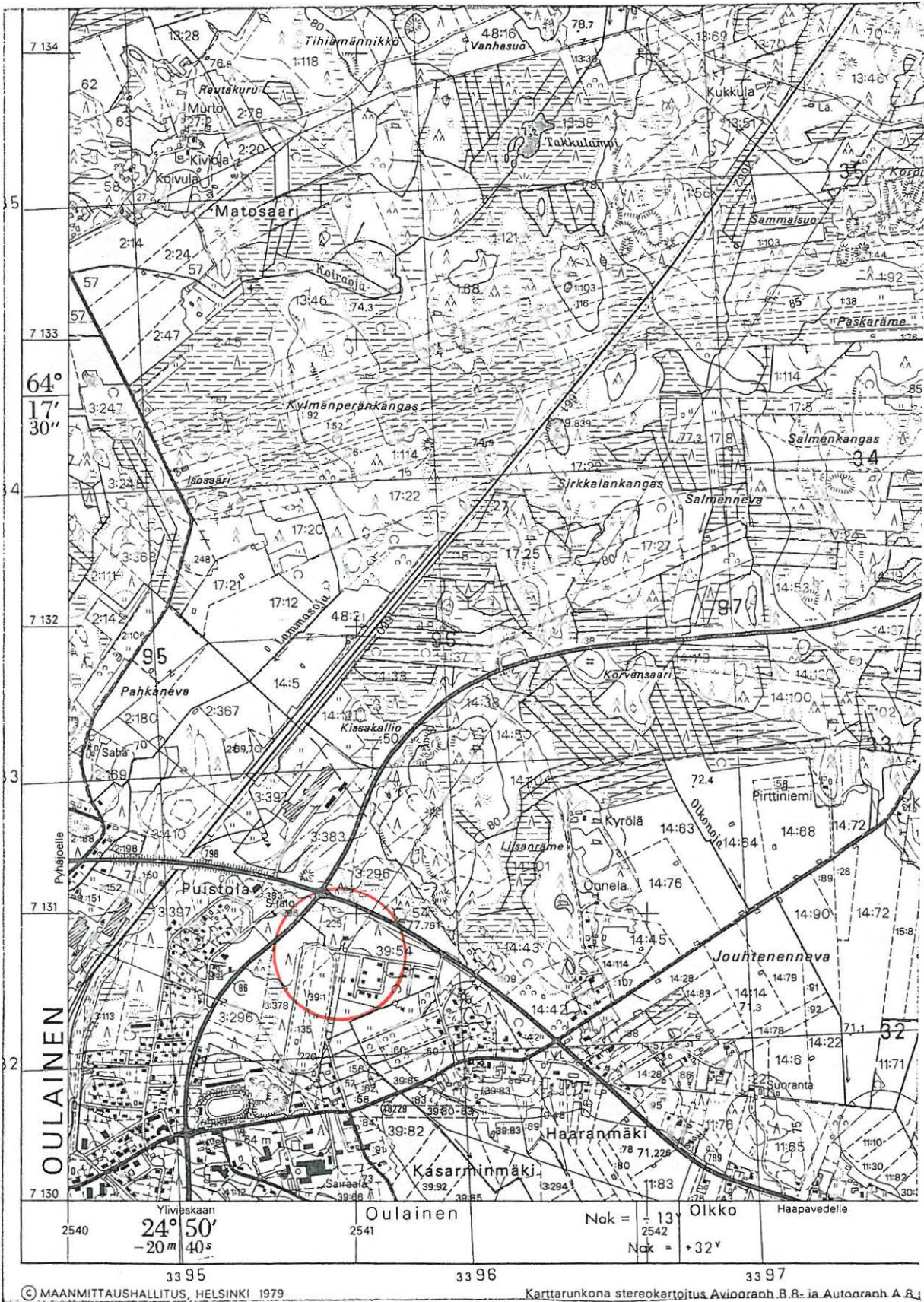
Aiemmat tutkimukset: O. Keskitalo, tark. 1966

Aiemmat löydöt: KM 3625:13 tasatalta ja 6590:1 kaksoiskourutalta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A, p. 1979

OULAINEN 29 KASARMIN AMPUMARATA

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 30

Kohteen nimi: Ylitalon Ketola
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
 Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
 Koordinaatit: ?
 Kylä ja seutu: Oulainen (?)
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 200 m pohjoiskoilliseen. Ylitalo on sijainnut Oulaisten keskustan ala-asteen paikalla (ruutu 30/39). Jos "Ylitalon Ketola" viittaa Ketola nimiseen torppaan, kuten löytötiedot antavat olettaa, on löytöpaikkaa mahdotonta enää selvittää etenkin kun esine mainitaan "torpasta perityksi".

Talon sijainti saatiin selville, kun löydettiin talosta lähtöisin oleva poika, nyt jo hieman iäkkäämpi Veikko Ylitalo (os. Laurinkuja 3, 86300 Oulainen). Kiviesineestä ja sen löytymisestä hän ei tiennyt. Myöskään Ketolaa hän ei tiennyt.

Kohde tarkastettu: -

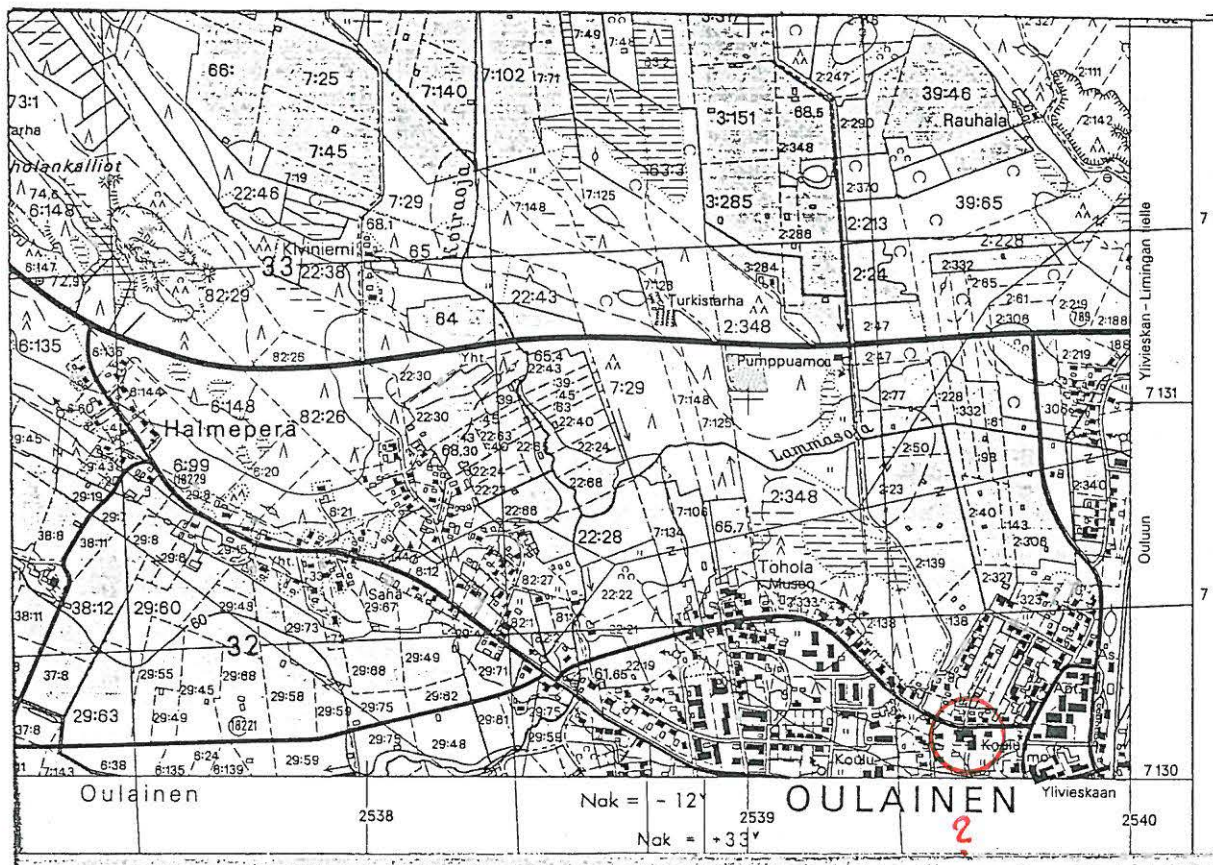
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3764, tasataltta

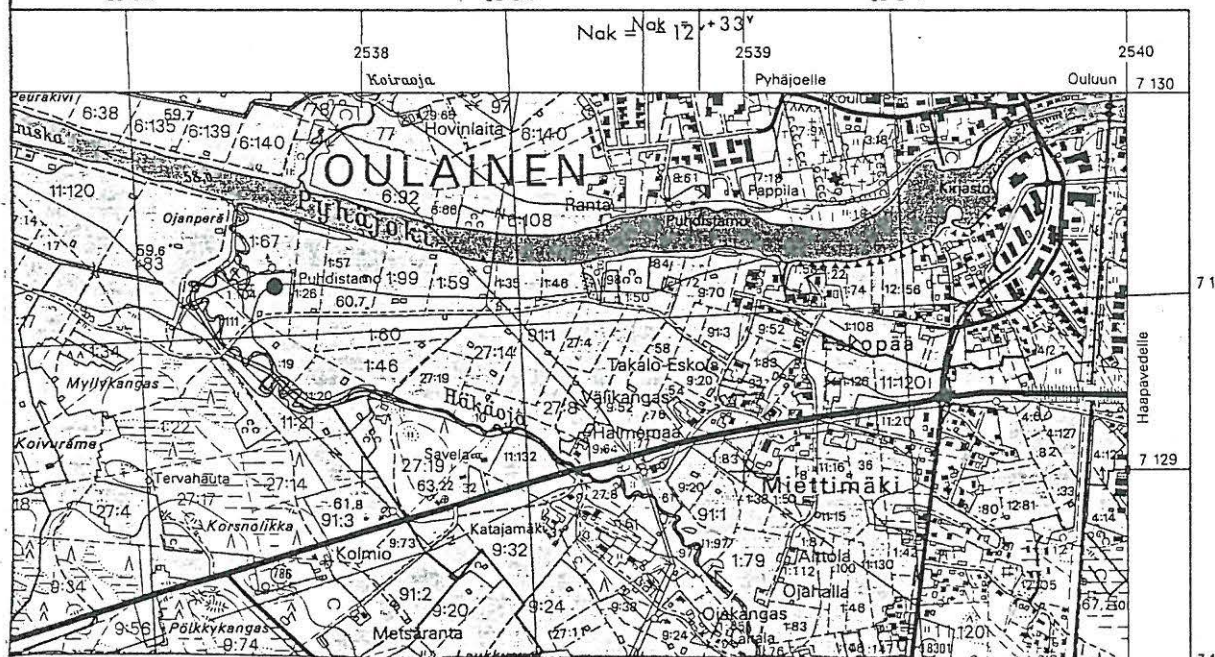
Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 30 YLITALON KETOLA

2431 12

2432 10 LIKALANJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 31

Kohteen nimi: Koskela
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7126 40, y = 259 06, z = n. 87,5
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Haaranmäki
 Tila: Koskela
 Rek:No: 17:24 (voinut muuttua)
 Maaomistaja: Kyösti ja Tuula Råman
 Takalontie 231, 86510 Matkaniva

Oulaisten kirkosta n. 10,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen länsirannalla, Haaranmäen pohjoispuolella. Koskelan talon pihapiiriä ympäröivät viljelysmaat laskevat loivasti kohti jokea. Pihapiirin pohjoiskulmalta ja sen viereisiltä, talon länsipuolisilta pelloilta löydettiin jokunen kvartsi-iskos. Palaneita kiviä tai muuta paikalla ei havaittu. Löytöpaikan lounaispuolella on navettarakennus, jota on tarkoitus laajentaa kohti läheistä kvartsien löytöpaikkaa. Navetan pohjoispuolelle oli kaivettu lietekaivon pohja. Sen alue, samoin kuin ilmeisesti navetankin, oli maaperältään hiekkaa. Lietekaivoa kaivettaessa siirretty maa oli kasassa, eikä siinä tai kaivannossa havaittu asuinpaikan merkkejä. Syvältä kaivettu puhdas hiekka oli tietysti kasassa päällimmäisenä.

Koskelan talosta on kokoelmiin saatu tasataltta, joka löytötiedoissa mainitaan esi-isiltä perityksi. On hyvinkin mahdollista, että esine on löytynyt kyseiseltä asuinpaikalta. Kohdetta olisi ehkä syytä tutkia tarkemmin ennen navetan laajentamista, joka on aiottu tehdä kesällä 1996 tai 1997.

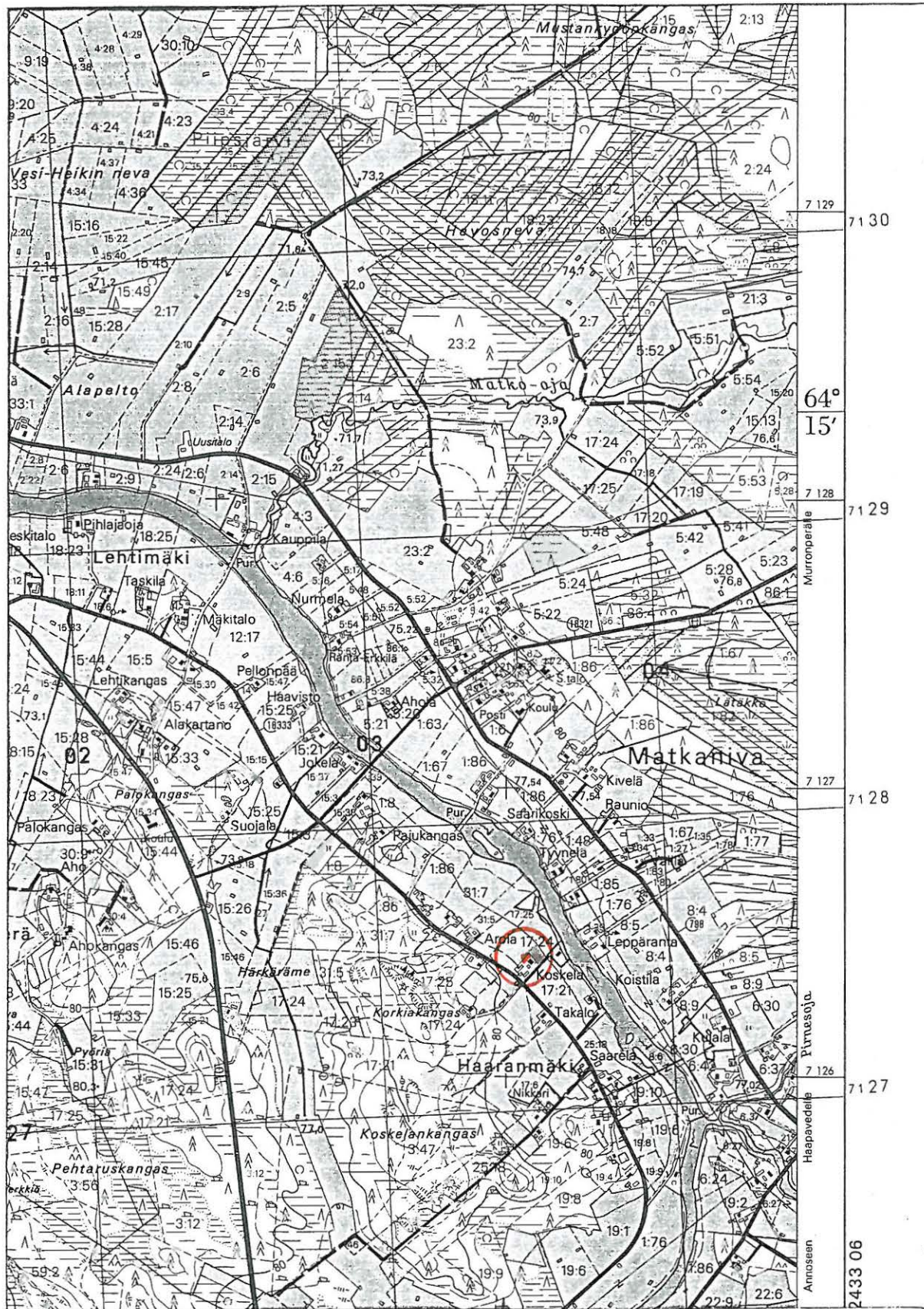
Kohde tarkastettu: 7.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3822:8, tasataltta

Valokuvat: f. 102964

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päälle p. 1988

2549

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 32

Kohteen nimi: Haaraniemi
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II?-III.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: ruutu 25/49
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Haaranmäki
 Tila:
 Rek:No: 19:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 11 km itäkaakkoon, Pyhäjoen itärannalla, joen haarojen ja Pirnesojan yhtymäkohdan kohdalla. Haaraniemen talo on Haaranmäen korkeimmalla kohdalla. Talon pellosta on aiemmin löydetty tasataltta. Haaraniemen talon maiden rekisterinumero on 19. Alkuperäiset tilukset ovat melko laajat ja suuri osa niistä on joenrannalla olevaa potentiaalista löytöpaikkaa. Haaraniemen talossa ei kiviesinelöydöstä tiedetty ja uusiakaan löytöjä ei oltu tehty. Lähipelloista suurin osa oli heinällä. Yrityksistä huolimatta ei pelloiltakaan löytöjä tehty. Haaranmäen kantatilan mailla olevissa uudemmiskin taloissa poikettiin, mutta ilman tulosta. Kohde jäi irtolöytöpaikaksi.

Kohde tarkastettu: 7.6. ja 9.6.1995

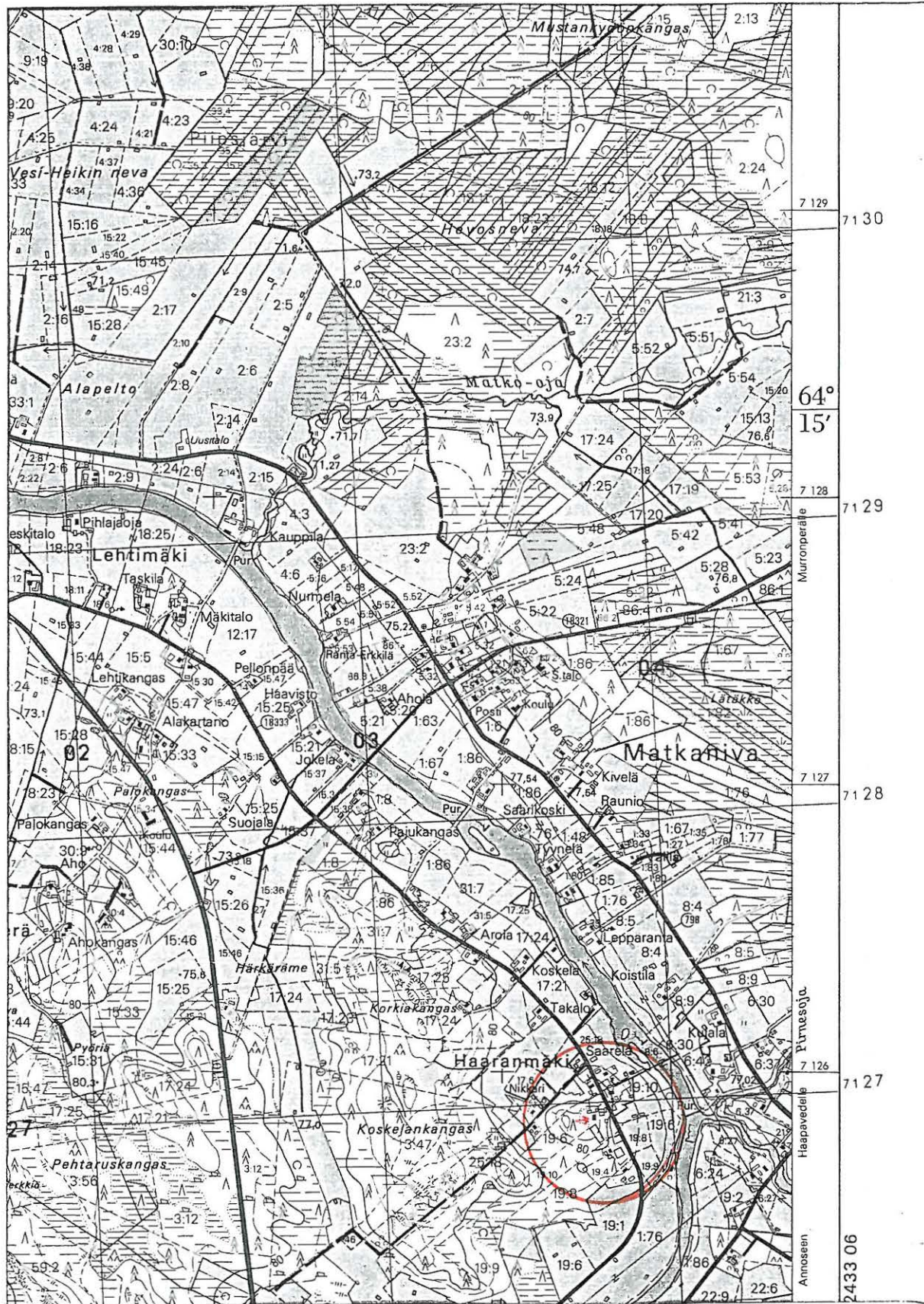
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3855:9, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päällep. 1988

OULAINEN 32 HAARANIEMI

2549 ?

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 33

Kohteen nimi: Putkela
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: ruutu 24/47-48
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Ohukaisenperä
 Tila:
 Rek:No: 29?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 10 km itäkaakkoon, Pyhäjoen länsipuolella. Putkelan kantatilan numero on 29. Löytötietojen mukaan talosta on saatu kaksi kiviesinettä. Sen alueella on useita taloja, joista Putkelan nimellä kulkee kohdassa $x = 7124\ 35$, $y = -2548\ 05$ olevan talon tila. Tämän isäntä Eino Soukka ei kuitenkaan kiviesineistä mitään tiennyt. Jostain syystä hän arveli löytöpaikaksi talon pohjoispuolisia pelloja, jotka maastollisesti sellaiseksi sopisivatkin. Osa pelloista kuuluu nykyisin Putkelan länsipuoliseen Mäkelän taloon, jonka isäntää ei onnistuttu tavoittamaan. Pellot olivat nurmella ja yrityksistä huolimatta paikalta ei löydetty mitään.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

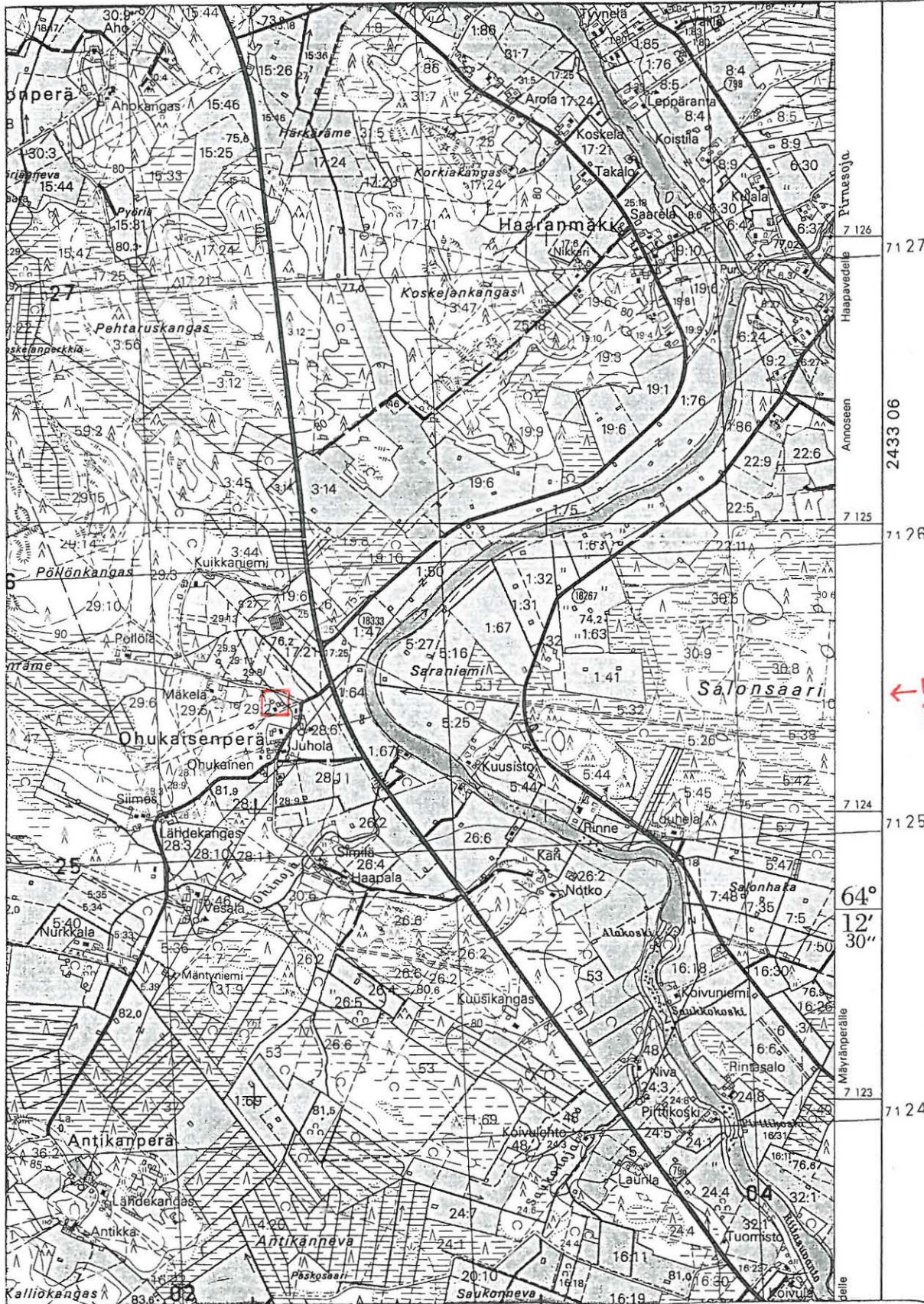
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3855:10 tasataltta ja -:11 kiviaseen katkelma

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/C, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 33 PUTKELA

Nykyinen Putkela

2433 03 MATKANIVA

OULAISTEN INVENTOINTI, M. Sarkkinen 1995

OULAINEN 34

Kohteen nimi: Kari
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
Koordinaatit: x = 7123 80, y = 2549 00, z = n. 80
(Karin päärakennus)
Kylä ja seutu: Matkaniva, Ohukaisenperä
Tila:
Rek:No: 26:6
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 11,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen länsirannalla, lähelle jokea ulottuvan korkean kankaan joenpuoleisella koillisreunalla. Karin talon pelloista on löydetty kivitaltta. Nyt talon pellot olivat pääosin heinällä tai nurmella. Talon vanhaa emäntää entavannut, mutta hänen poikansa Pentti Kari, joka asuu uudessa omakotitalossa (vanhasta n. 600 m länteen), ei löydöstä tiennyt. Myöhemminkään esineitä ei tiedetä löytyneen. Kohde jäi irtolöytöpaikaksi.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 3855:12, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/A

OULAINEN 34 KARI

2549

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 35

Kohteen nimi: Rakela
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III(?).
Peruskartta: 2433 03 tai 2433 06
Koordinaatit: ?
Kylä ja seutu: Matkaniva
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Kansallismuseon kokoelmissa oleva kourutaltoa (KM 4280:1) on löytötietojen mukaan Rakelan talon pellosta löytynyt. Löytäjäksi mainitaan Heikki Rakela. Tämän nimistä taloa ei Matkanivasta löytynyt. Taloa kyselin tapaamiltani paikkakuntalaisilta, mutta en sellaiselta jolle nimi olisi ollut tuttu. Kohde jäi tarkemmin paikallistamatta.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 4280:1, kourutaltoa

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 36

Kohteen nimi: Sipilehto
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III(?).
Peruskartta: 2433 03 tai 2433 06
Koordinaatit: ?
Kylä ja seutu: Matkaniva
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Kansallismuseon kokoelmissa olevan tasataltan on löytötietojen mukaan maasta löytänyt Sipilehto. Tämän niminen talo tai henkilö ei ollut tapaamilleni paikkakuntalaisille tuttu. Kohde jäi tarkemmin paikallistamatta.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 4280:2, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 37

Kohteen nimi: Tirilä
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7126 98, y = 2548 95, z = n. 72,5
 (Tirilän talo)
 Kylä ja seutu: Matkaniva
 Tila:
 Rek:No: 1:?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 10 km itäkaakkoon, Pyhäjoen varrella. Tirilä on vanhan kantatila, joka on myöhemmin jaettu useaan eri tilaan. Tirilän talon mailta on vuosisadan alussa löydetty kourutaltoa. Pyhäjoen itärannalla sijaitseva Tirisen talopuhto on rakennettu 1800-luvulla, joten luultavasti esine on löydetty sen mailta. Tilan isäntä Veikko Tirilä ei esineestä tai sen löytöpaikasta mitään tiennyt. Talon pellot olivat heinäällä, lukuunottamatta pientä perunamaata, josta mitään ei kuitenkaan onnistuttu löytämään. Tirilän maita on myös joen länsirannalla. Tätäkin aluetta tarkastettiin (vrt. kohde 73), mutta ilman tulosta.

Esineen löytöpaikkaa ei voitu tarkemmin määrittää ja kohde jäi irtolöytöpaikaksi. Maastollisesti alue saattaisi kyllä sopia asuinpaikaksikin.

Kohde tarkastettu: 8.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

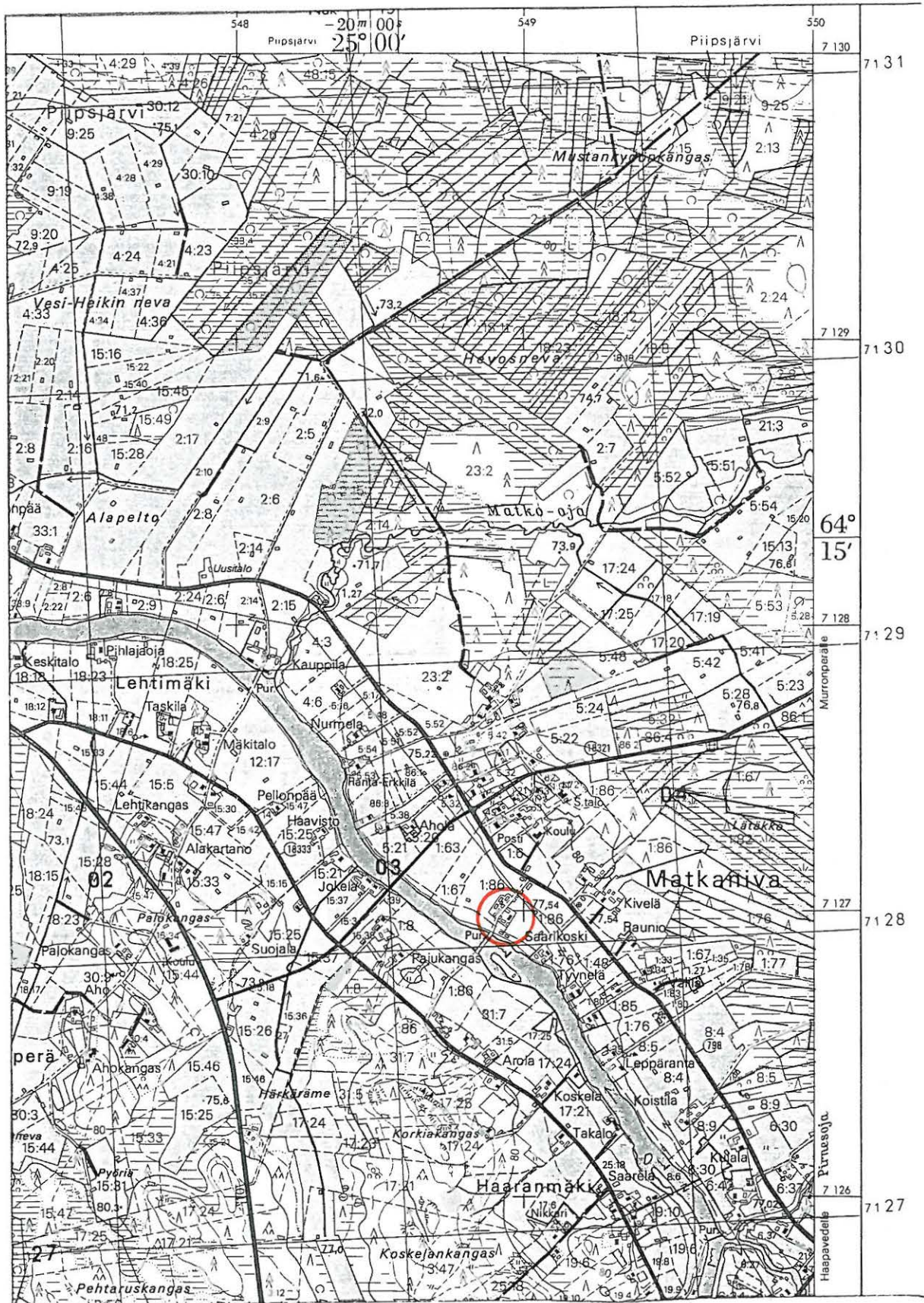
Aiemmat löydöt: KM 4280:5, kourutaltoa

Valokuvat: -

*Huom! KM 4280:5 on
 pääluottelon mukaan löytynyt
 Laapavedolta HRA 13.8.2009*

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päälle p. 1988

OULAINEN 37 TIRILÄ

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 38

Kohteen nimi: Mäyrä

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.

Peruskartta: 2433 06 ANNONEN

Koordinaatit: x = 7121 24, y = 2550 85, z = n. 82,5 m

Kylä ja seutu: Matkaniva, Mäyränperä

Tila: A) Törmälä ja B) Halme

Rek:No: A) 7:12 ja B) 7:8

Maaomistaja: A) Esteri Mäyrä
Oulaistenkatu 37 B1, 86300 Oulainen
B) Matti Vilminko
86530 ANNONEN

Oulaisten kirkosta n. 14 km kaakkoon, kaakosta Pyhäjokeen laskevan Mäyränojan lounaisrannalla, n. 1,2 Mäyräojansuusta ylöspäin. Alue on melko tasaista, hieman ojaan kohti laskevaa viljelysmaata Törmälän ja Halmeen talojen välissä. Tarkastuksen aikana pelto oli alkavalla nurmella. Mitään muinaisjäänökseen viittaavaa paikalla ei havaittu.

Oppaana olivat Törmälän talon tytär, Ohukaisenperällä asuva Seija Jokilehto ja Halmeen isäntä Matti Vilminko sekä Pentti Kari. He kertoivat esineitä löydetyn nimenomaan ilmoitetulta paikalta. Matti Vilminko on 1950-luvulla toimittanut PPM:n kokoelmiin paikalta löydetyn taltan. Samalta paikalta ovat myös Heikki Mäyrän kokoelmiin toimittamat esineet sekä Törmälän talossa ollut taltta, joka kuvattiin.

Halmeen tilalta on toinenkin kiviesine ilmoitetusta löytöpaikasta n. 200 m ylöspäin. Aluetta voidaan pitää asuinpaikkana, vaikka inventoinnin yhteydessä löytöjä paikalta ei tehtykään. Mainittakoon, että Mäyräojan vastarannalta kertoi omistaja Heikki Rytky kiviesineitä löytyneen (kadoksissa) ja että asuinpaikasta n. 600 m ylöspäin samalla rannalla kertoi Suojalan isäntä olevan ukonkiveä. Kummastakaan paikasta ei mitään löydetty. Jälkimmäisellä alueella havaintomahdollisuudet olivat heikot.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

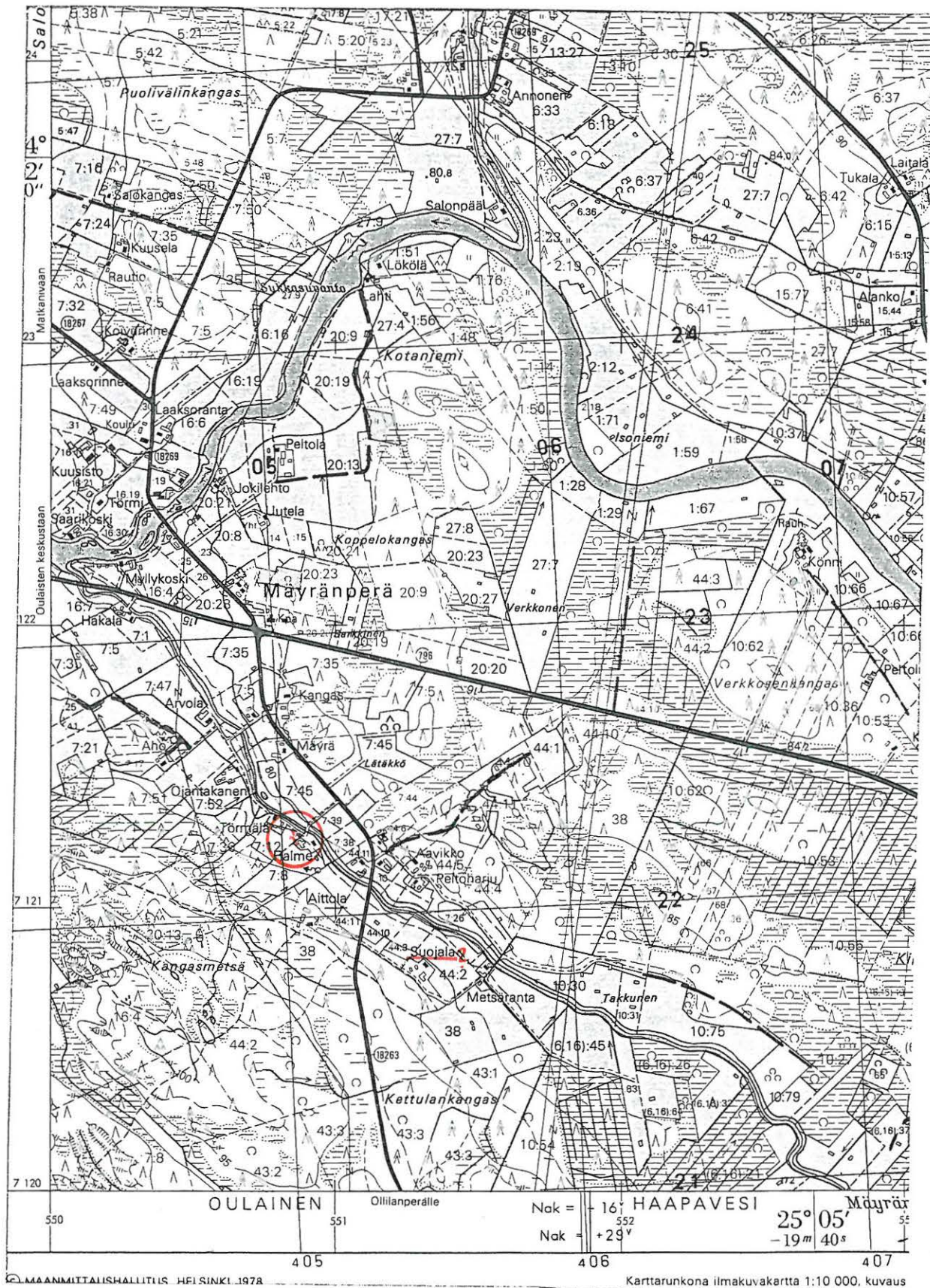
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 8722:17 kovasin?, PPM 4558 ja 4572:1-2 talttoja sekä taltta Törmälän talossa/Esteri Mäyrä ja OULM 438

Valokuvat: f. 102966, esinekuva

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/A, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 38 MÄYRÄ

2433 06 ANNONEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 39

Kohteen nimi: Perkkiö
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7137 80, y = 2543 52, y = n. 85
 (Perkkiön talo)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Ahonperä
 Tila: Perkkiö
 Rek:No: 19:4
 Maaomistaja: Aimo Hyytiäinen
 Kehäsaarentie 49, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 9 km koilliseen, Hurnasojan itärannalla. Perkkiön talosta on löydetty kansallismuseon kokoelmissa olevat taltta ja kirves, jotka mainitaan löytyneiksi pellosta Hurnasojan varrelta kyntösyvyydeltä. Talon omistaja on vaihtunut sitten esi-
 neiden löytymisen, eikä nykyinen isäntä ollut kivikauden merkkejä
 pelloillaan havainnut. Talon pellot oli lyhyellä oraalla. ne käy-
 tiin läpi, mutta mitään kivikauteen viittaavaa ei alueelta löyty-
 nyt. Maaperä alueella oli hiekkamultaa. Isäntä kertoi peltoja, jot-
 ka vieläkin heikosti kumpuilivat, tasoitellun ja maita pukitun
 alemmas ojaa kohti.

Vaikka paikalta on kaksikin kiviesinettä, ei hyvistä havaintomah-
 dollisuuksista huolimatta asuinpaikkaa alueelta löytynyt.

Kohde tarkastettu: 15.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 9642 kivikirves ja 9650 tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/D, p. 1979

OULAINEN 39 PERKKIÖ

2434 01 PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 40

Kohteen nimi: Onnela
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 09 PETÄJÄSKOSKI
 Koordinaatit: x = 7129 58, y = 2529 08, z = n. 50
 (Onnelan vanhan talon paikka, noin)
 Kylä ja seutu: Petäjäkoski, Petäjäskoski
 Tila:
 Rek:No: 1:3
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 10 km länteen, Pyhäjoen Vonganmutkan pohjoisrannalla. Paikalla missä Onnelan asutustila on sijainnut on kesäasunto, joka käyntini aikana oli tyhjillään. Kyläläisten mukaan kyseinen paikka on Onnelana mainittu löytöpaikka, joen eteläpuolella tosin on toinen Onnela. Joen pohjoispuolen Onnelasta on löydetty kapea taltta. Alueen pellot olivat kasvaneet täysin umpeen ja jokirantaan oli tehty palle joesta ruopatusta maasta. Löytöpaikkaa ei voitu tarkemmin paikallistaa.

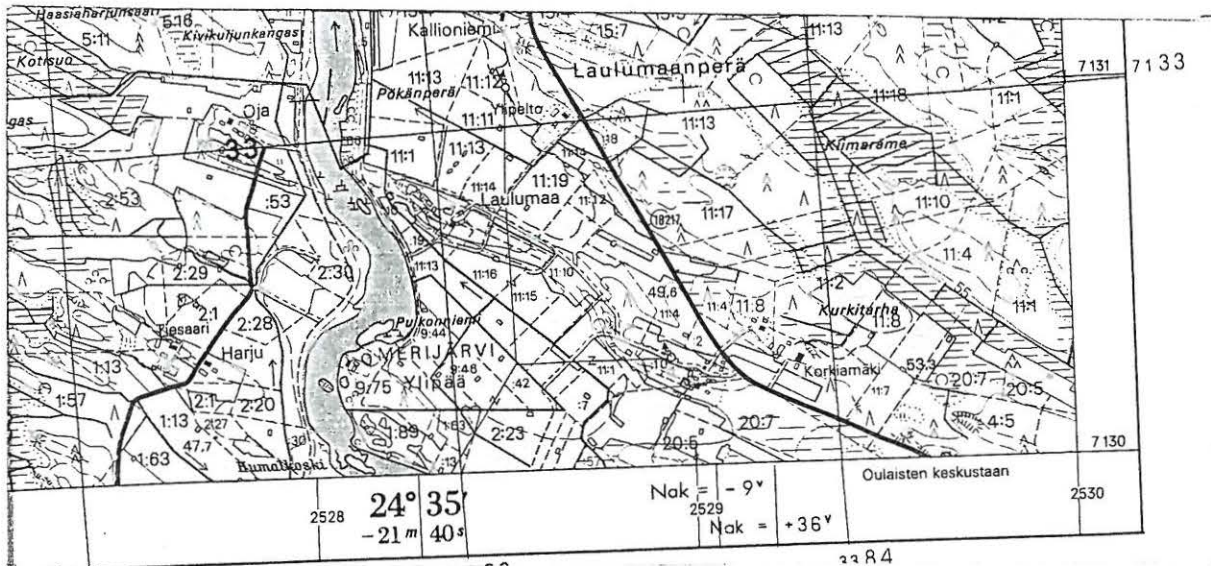
Kohde tarkastettu: 21.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

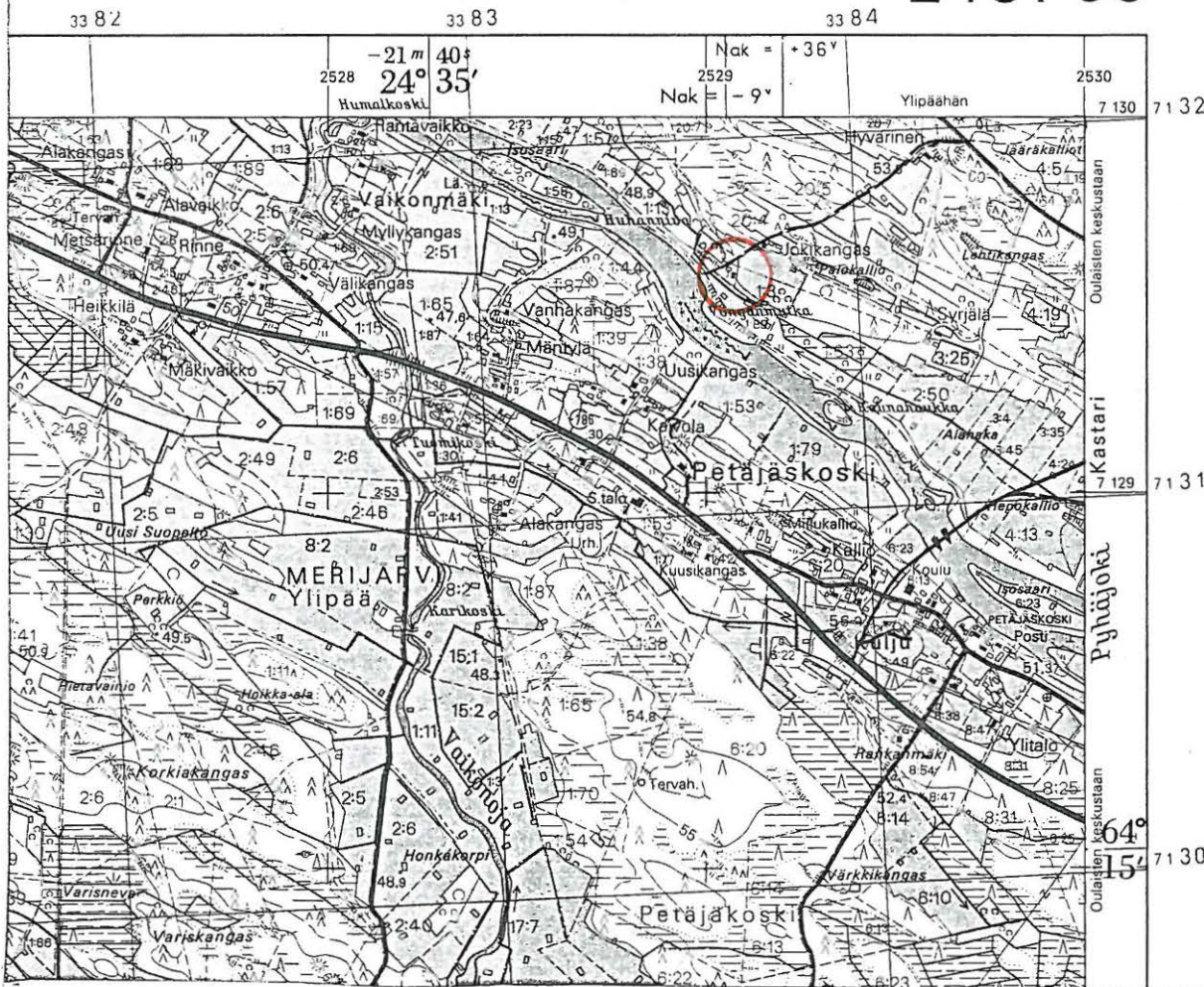
Aiemmat löydöt: KM 11877, kapea taltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 09/D, p. 1979, päällep. 1988

2431 09

2431 09 PETÄJÄSKEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 41

Kohteen nimi: Putila
Määrittys ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. III.
Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
Koordinaatit: ruutu 30/39
Kylä ja seutu: Oulainen, keskusta
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 400-500 m koilliseen, Oulaisten ala-asteen pohjoispuolella. Putilan talo tiluksineen on osin jäänyt Oulaisten rakennetun keskustan alle, osin alue on vielä vanhana peltona.

Kohde tarkastettu: -

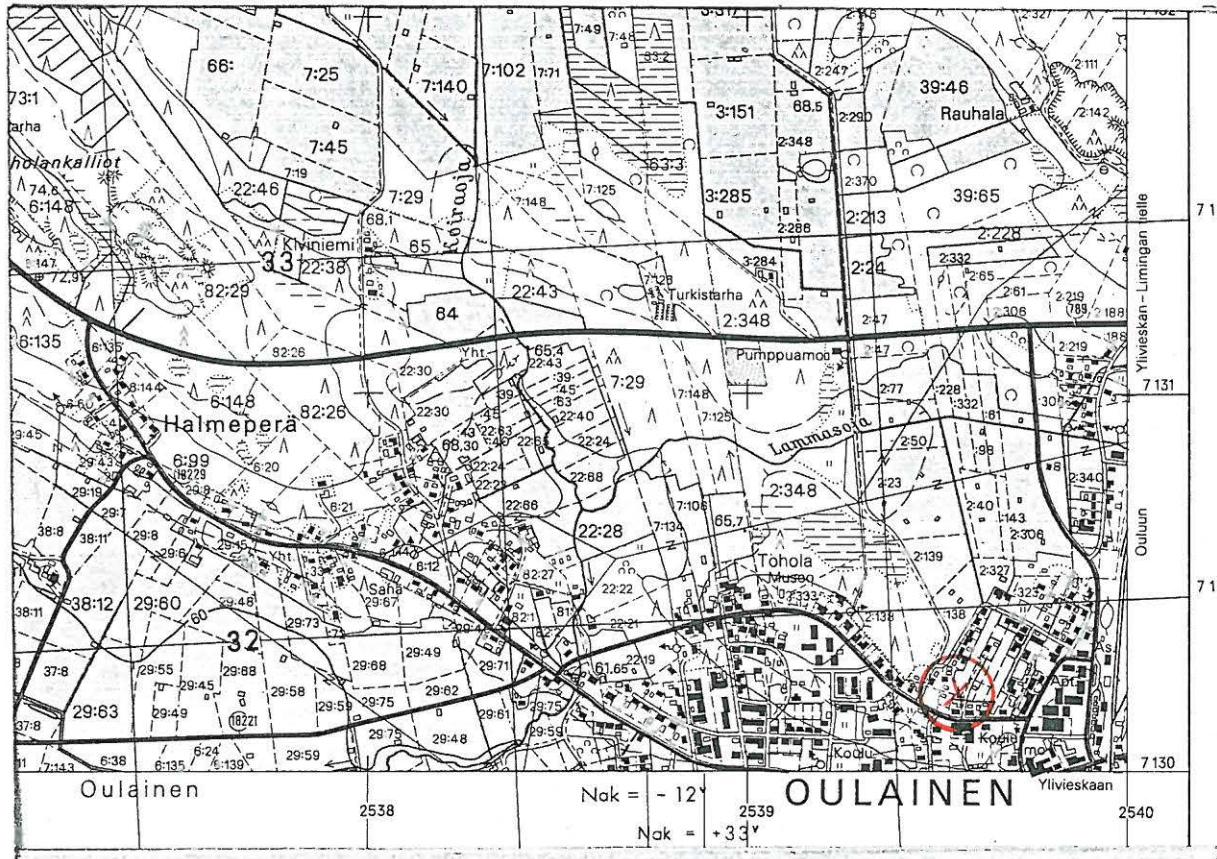
Aiemmat tutkimukset: O.Keskitalo, tark. 1966

Aiemmat löydöt: KM 11937, itäkarjalainen kourutaltoa

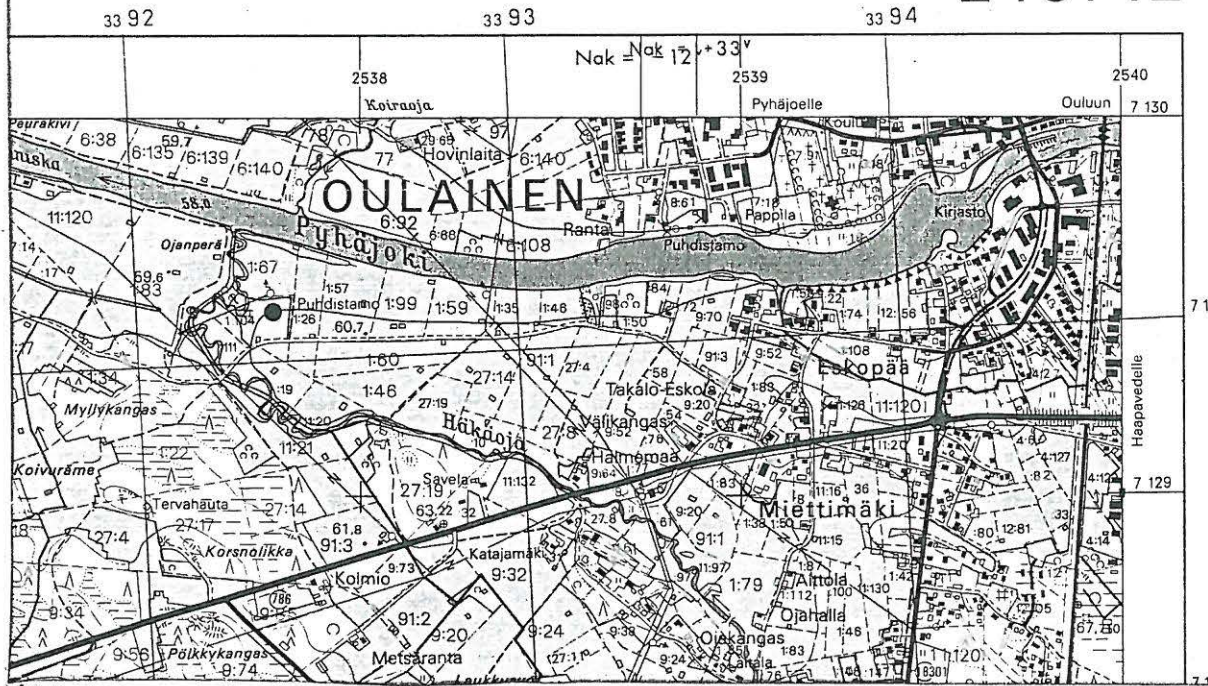
Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 41 PUTILA

2431 12

2432 10 LIKALANJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 42

Kohteen nimi: Irvankoski
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = n. 7129 76-96, y = n. 2533 83-99,
 z = n. 57,5-60
 Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
 Tila: Irvankoski
 Rek:No: 34:16
 Maaomistaja: Tapani Irvankoski
 Irvannevantie 5, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6 km länteen, Pyhäjoen pohjoisrannalla, heti Irvankosken alapuolella. Alue on viljelysmaata, jota halkoo Oulaisista Laulumaa-aperälle johtava tie. Alueelta on aiemmin löytynyt 11 kiviesinettä ja kvartseja. Asuinpaikan pääosa sijaitsee mainitun tien ja joen välisellä pienellä pellolla. Tarkastuksen yhteydessä joitakin kvartseja havaittiin myös ylempänä olevalla pellolla uuden päärakennuksen tasalla. Isäntä kertoi samalta alueelta löydetyn myös kiviesineitä. Pohjoisin esine on löytynyt uuden navettarakennuksen takaiselta pellolta. Tältä ja välittömästi navetan eteläpuoliselta pellolta ei kuitenkaan löydetty kvartseja. Kvartsit jätettiin paikoilleen.

Ensimmäisen käynnin aikana isäntä esitteli alueelta löydettyjä kiviesineitä, joista hän ei kuitenkaan halunnut luopua. Myöhemmin isännän tavattuani hän kertoi esineitä olevan lisääkin. Tuolloin hän näytti piinuolenkärjen ja kynsitaltan. Kaikki esineet kuvattiin ja piirrettiin. Valtaosa esineistä, mm. kynsitaltta on alapellolta, välipellolta talon tasalta on nuolenkärki. Yläpellolta navetan takaa on pieni tasataltta. Paikalla käytiin kaikkiaan kolme kertaa, jolloin kaikki pellot päästiin tarkastamaan hyvissä olosuhteissa niiden ollessa oraalla tai kynnöksellä. Alimman löytöpaikan länsireunassa on vanha torpan paikka, joka liittyy kohteeseen 27.

Kohde tarkastettu: 16. ja 21.6. sekä 11.10.1995

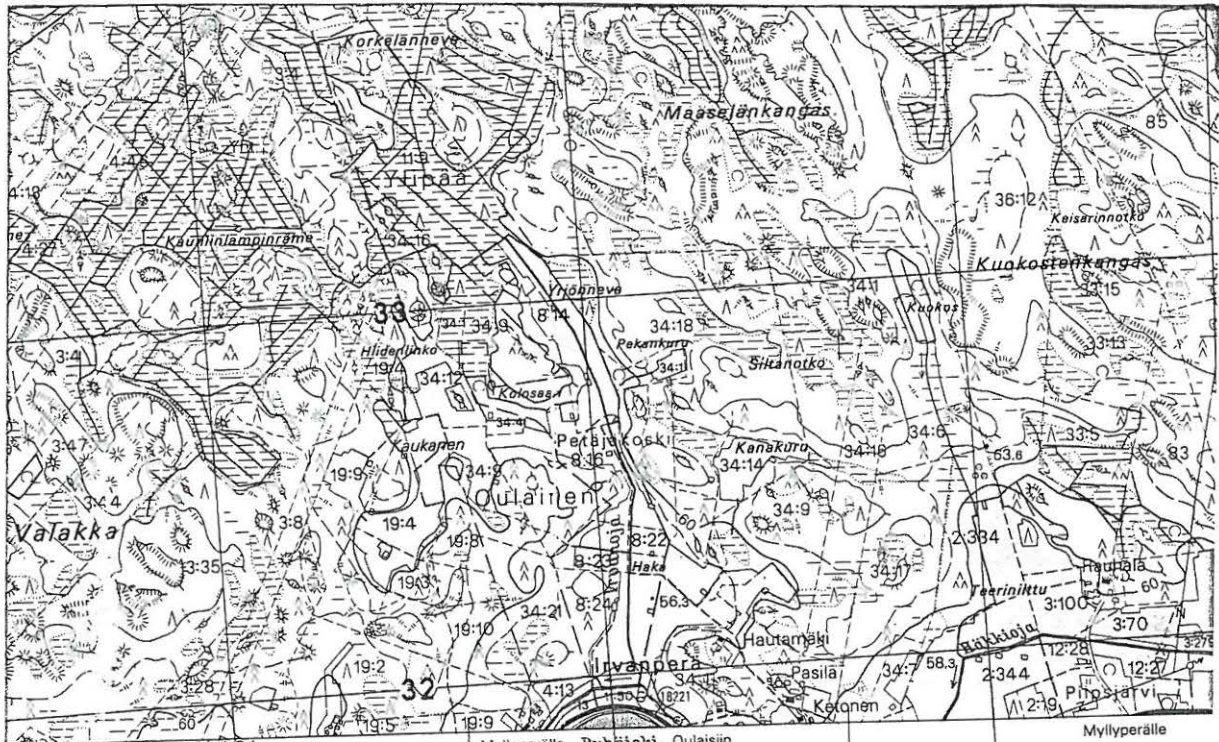
Aiemmat tutkimukset: M. Huurre, tark. 1956

Aiemmat löydöt: KM 13756:1-3 ja 5-9 (6 talttaa, reikäkivi, kvartseja), Raahen Museo 54? (taltta, kirves, 2 reikäasetta) ja omistajan hallussa piinuolenkärki(tasakantainen), kynsitaltta, 3 pienoistasetta, kaitataltta, pieni kirves ja teelmä/katkelma sekä piitä torpan paikan läheltä (ehkä tuluspiitä) ja OSM 808

Valokuvat: f. 102975-6, diat 33874-33878

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päälle. 1988

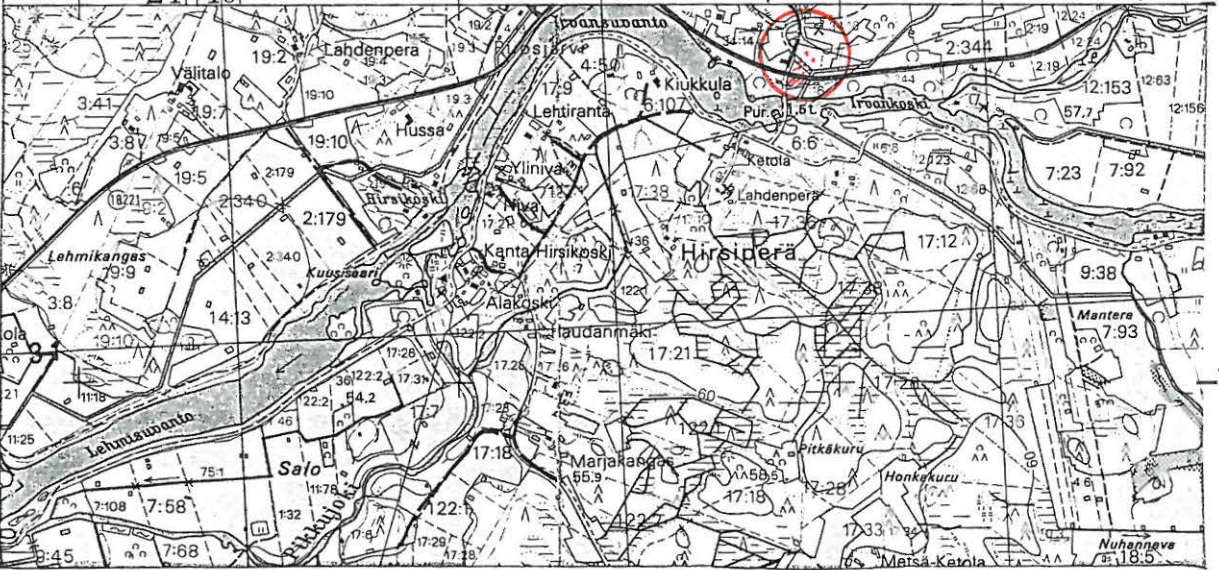
OULAINEN 42 IRVANKOSKI

2532	2533	2534	2534
33 87	33 88	33 89	24
Korkeudet metreina n			

AutoGraph R 3: ia AutoGraph A 8-stereokojeilla 1:10 000, kuvaus v. 1974

2532	2533	2534	2534
33 87	33 88	33 89	243

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 43

Kohteen nimi: Alapelto
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7129 98, y = 2533 68, z = 57,5-60
 Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
 Tila: Uusi-Ketonen
 Rek:No: 34:29
 Maaomistaja: Voitto Ketonen
 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6,5 km länteen, Pyhäjoen pohjoisrannalla, aivan Irvansuvannon yläpuolella. Paikalta on aiemmin löydetty kivitaltta ja pari kvartssia. Taltan koulupoikana löytänyt nykyinen isäntä Voitto Ketonen kertoi löytöpaikan olevan talon pohjoispuolella olevan kellarin luona pellossa. Paikka oli heinäällä. Talon lounaispuolella olevasta perunamaasta ei löytöjä tehty. Myöhemmin kiviesineitä ei paikalta ole löydetty.

Talosta noin 300 m länsiluoteeseen olevasta savikuopasta on Reino Irvankoski aikoinaan löytänyt taltan (KM 13756:4) kuopan sijainti saatiin selville suunnilleen. Sen tienoilta ei löytöjä tehty.

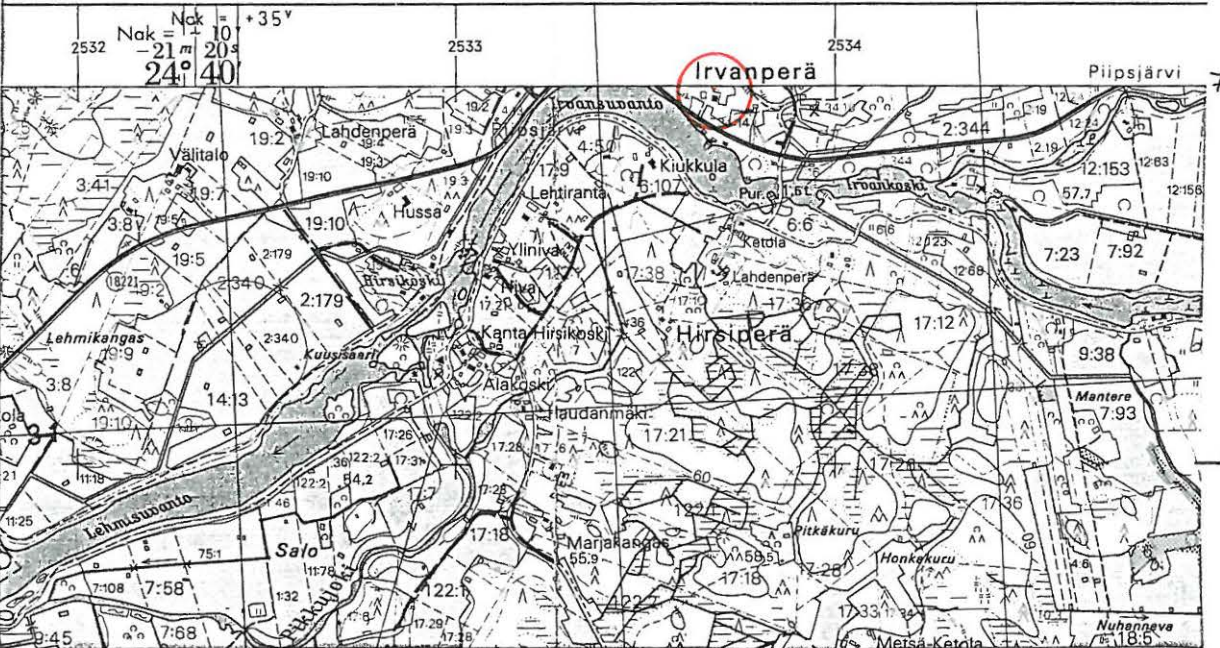
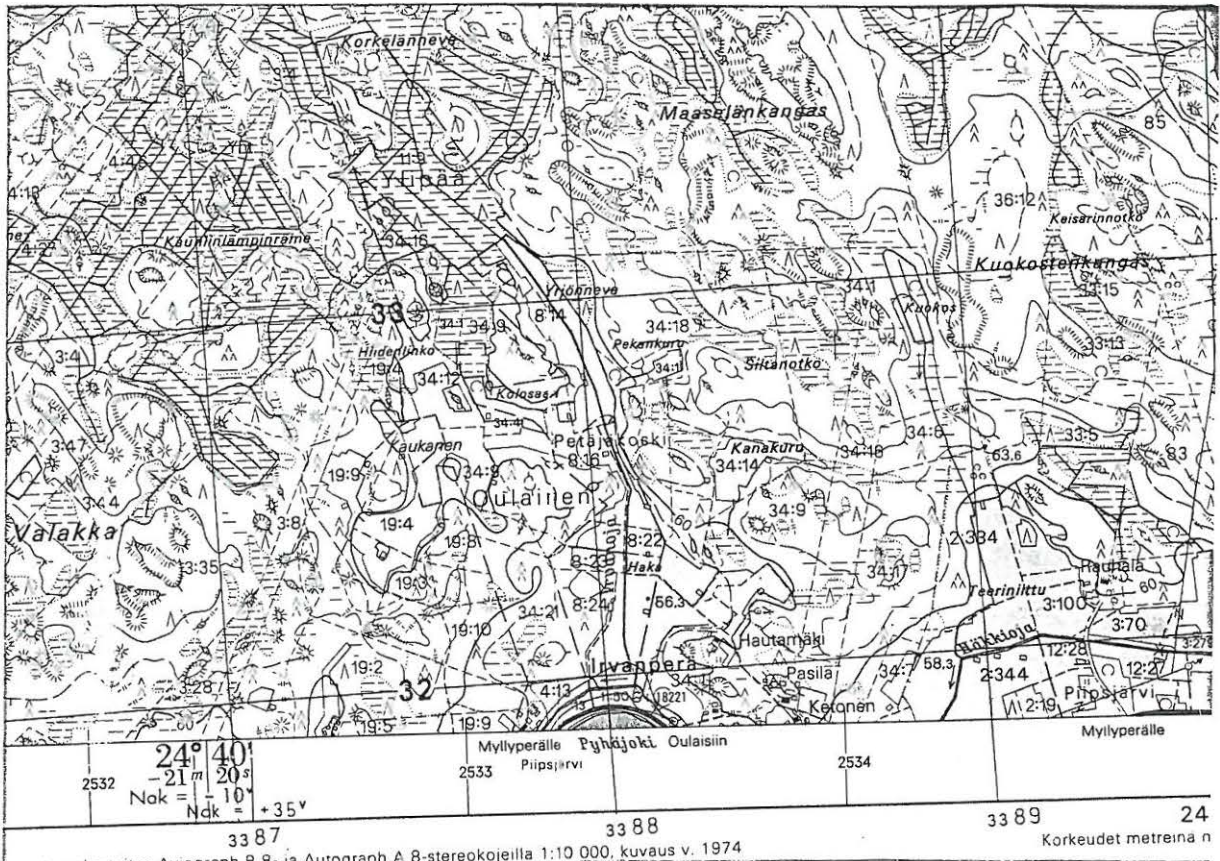
Kohde tarkastettu: 16.6.1995

Aiemmat tutkimukset: M. Huurre, tark. 1956

Aiemmat löydöt: KM 13757:1-2, taltta ja kvartssia (sekä 13756:4)

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B - 2432 10/A

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 44

Kohteen nimi: Hautamäki
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
Koordinaatit: x = 7130 20, y = 2533 66, z = n. 60
Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
Tila: Hautamäki
Rek:No: 34:1
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 6 km länteen, Pyhäjoen Irvansuvannon koillisrannasta runsaat 250 m koilliseen, pienen mäen pohjoiseen laskevan rinteen yläosassa. Paikalta on aiemman tarkastuksen yhteydessä löytynyt kaksi talttaa ja kvartseja. Nyt tehdyn käynnin aikana talo oli tyhjillään ja pellot viljelemättä. Mitään havaintoja kivikautisesta asutuksesta ei löytöpaikalla tehty. Talon alapuolella olevat pellot tarkastettiin, ilman tulosta. Löytöpaikka sijoittuu melko jyrkän törmän päällä olevalle tasanteelle.

Kohde tarkastettu: 16.6 1995

Aiemmat tutkimukset: M. Huurre, tark. 1956

Aiemmat löydöt: KM 13758:1-2 talttoja ja :3 kvartseja

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 10/A, p. 1980

OULAINEN 45

Kohteen nimi: Petäjäkoski
Määrittys ja mj-luokka: kiviesineen löytöpaikka? III.
Peruskartta: ?
Koordinaatit: ?
Kylä ja seutu: Petäjäkoski
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Arkistotietojen mukaan (A. Europaeus 1914) on aikoinaan Raahessa eläinlääkäri Svanljungin hallussa ollut reikäse, joka on löydetty Oulaisten Petäjäkoskesta. Tarkempaa löytöpaikkaa ei voi määrittää.

Kohde tarkastettu: -

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: reikäse Svanljungin hallussa, Raahessa?

Valokuvat: -

Kartta: -

OULAINEN 46

Kohteen nimi: Laulumaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2432 07 MERIJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7130 66, y = 2528 32, z = n. 50
 Kylä ja seutu: Petäjäsoski, Laulumaanperä
 Tila:
 Rek:No: A) 11:19 ja B) 11:13
 Maaomistaja: A) Olavi Laulumaa
 Kangaskatu 3, 86300 Oulainen
 B) Esko Järvenpää, Laulumaaantie 35
 Petäjäsoski, 86300 Oulainen

Oulaisten vanhasta kirkosta n. 10,5 km länteen, Pyhäjoen itärannalla, lähellä Merijärven rajaa. Paikalla on pitkänomainen, kaakko-luode -suuntainen harjanne, jonka keskellä on Laulumaan talo (B). Talosta n 60 m länteen, harjanteen lounaisrinteessä olevalta pelolta (A) löydettiin kavartsi-iskoksia paikalle tehdystä koekuopasta. Iskokset jätettiin paikoilleen. Paikalta on aiemmin löytynyt liuskeinen skandinaavinen keihäänkärki. Ilmeisesti myös palstan omistajan Olavi Laulumaan hallussa on paikalta löydettyjä kiviesineitä. Häntä ei kuitenkaan onnistuttu inventoinnin aikana tavoittamaan useita yrityksistä huolimatta.

Joitakin epämääräisiä kvartseja tavattiin myös talon kaakkoispuolisilta pelloilta, joten on mahdollista, että asuinpaikka on melkoisen laaja. Laulumaan talon uusi isäntä Esko Järvenpää, joka oli kunnostamassa vanhaa päärakennusta, kertoi havainneensa talon alta mahdollisen tulisijan paikan, kun vesijohtoa oli paikalle kaivettu.

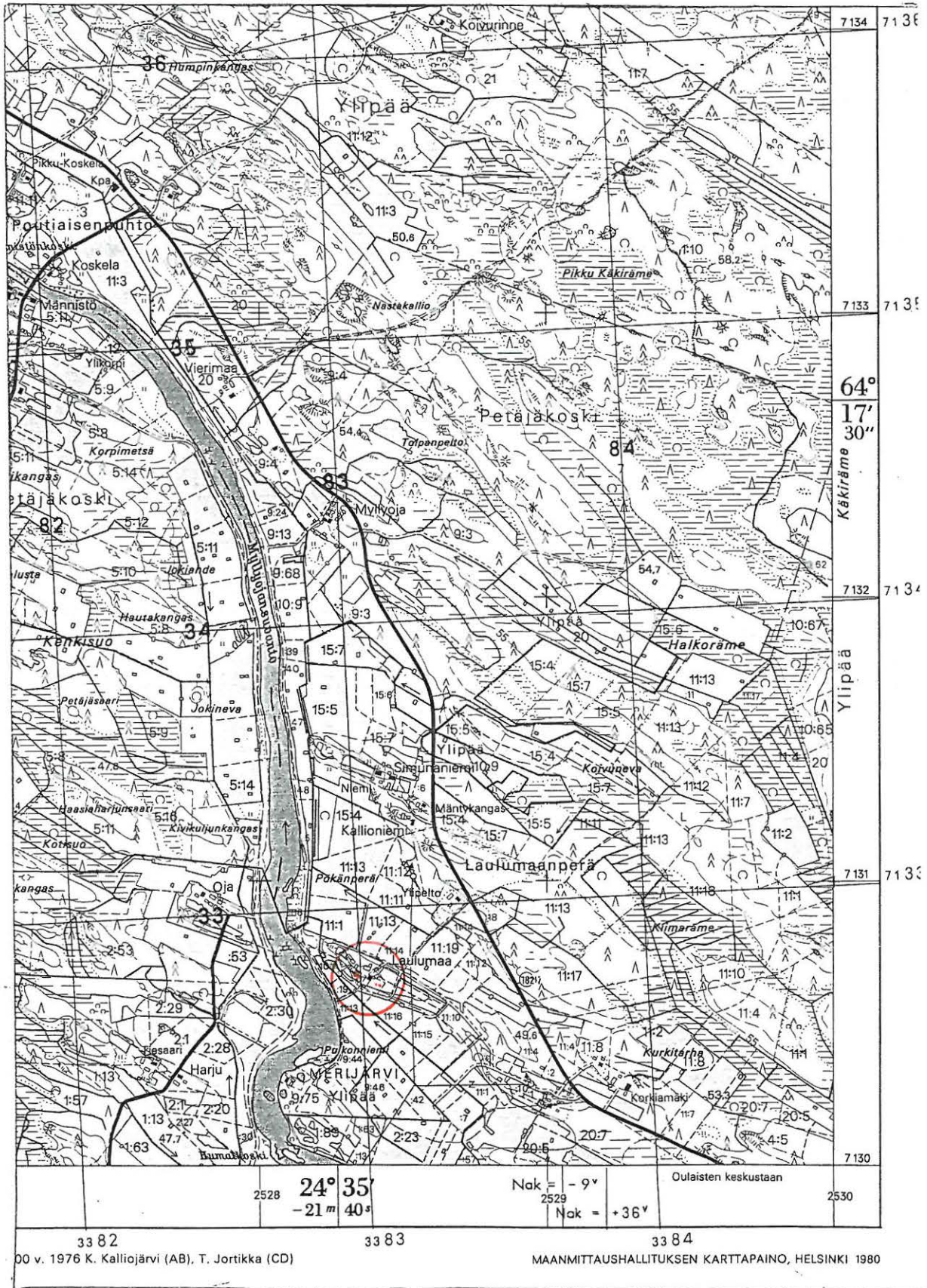
Kohde tarkastettu: 21.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: PPM 4479, keihäänkärki ja kiviesineitä Olavi Laulumaan hallussa(?)

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 07/C

2432 07 MERIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 47

Kohteen nimi: Piipsjärven Mäyrä
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II(?).
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: ruutu 31/44
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Pyrrönkangas
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten vanhasta kirkosta n. 5,5 km itäkoilliseen, Piipsjärven eteläpuolella. Piipsjärven kylästä Jaakko Mäyrältä on kansallismuseon kokoelmiin saatu kaksi kiviesinettä. Mäyrä-niminen talo löytyy Pyrrönkankaalta, mutta esineiden löytöpaikkaa ei saatu selville. Mäyrän tilan rekisterinumero on ilmeisesti 15, mutta tilukset ovat laajat. Esineiden löytymisestä kukaan tapaamani paikkakuntalainen ei enää tiennyt, eikä uudempiakaan löytöjä alueelta tiettävästi ole. Mäyrän talon koillispuoliset pellot päästiin tarkastamaan hyvässä olosuhteissa, mutta mitään ei onnistuttu löytämään.

Kohde tarkastettu: 14.6.1995

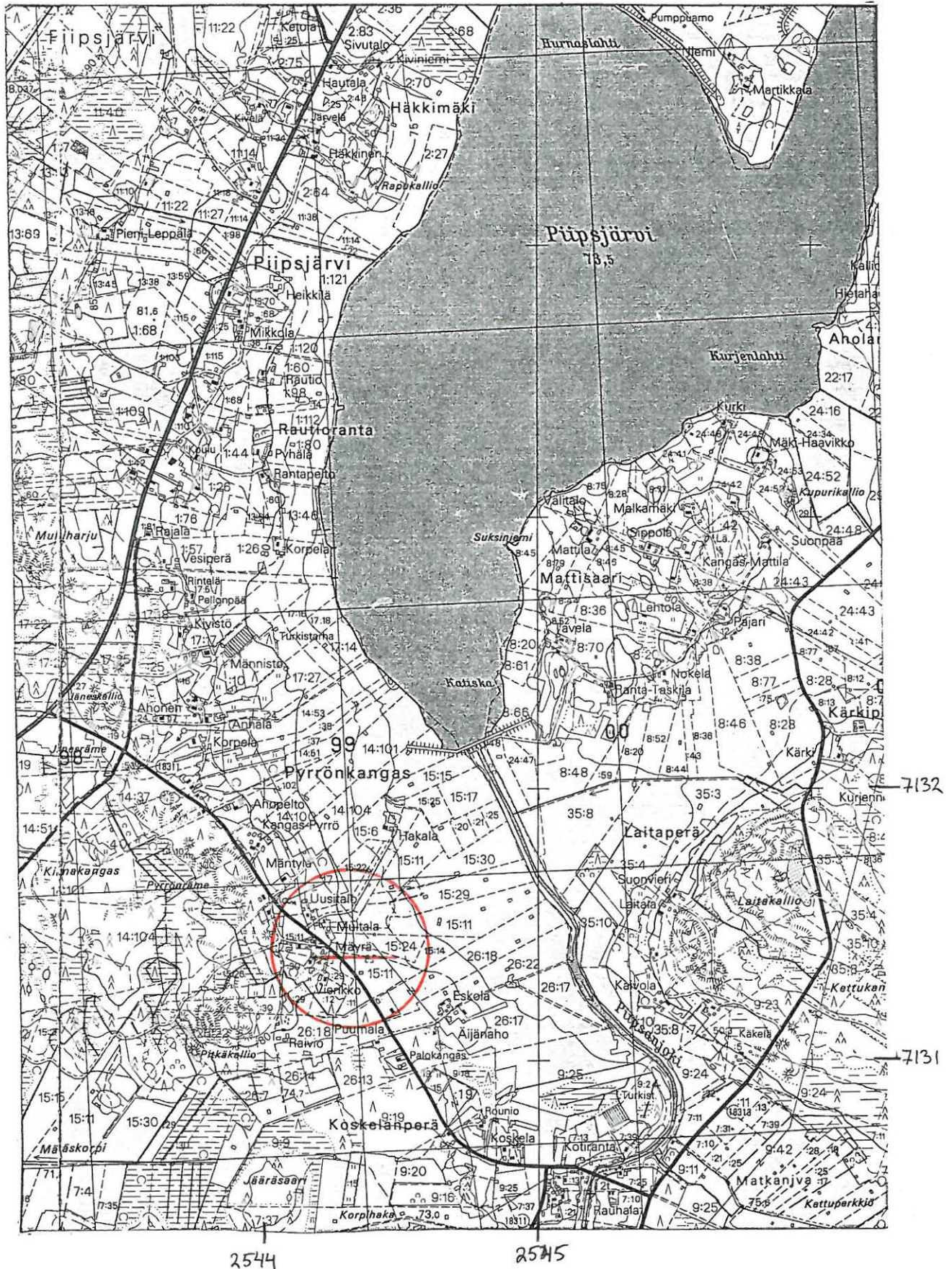
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: PPM 1334 ja 430 (vanhat numerot, esineet tuhoutu-
 neet museon palossa)

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A, p. 1979

OULAINEN 47 PIIPSIJÄRVEN MÄYRÄ

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 48

Kohteen nimi: Lehtopään koulu
Määrittely ja mj-luokka: kiviesineitä. III.
Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
Koordinaatit: ruutu 29/44 (koulu)
Kylä ja seutu:
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Oulaisten vanhasta kirkosta n. 5,5 km itään sijaitsevalla Lehtopään koululla on talletteilla neljä kiviesinettä: tasataltta, tuura, talttamainen esine ja tuuramaisen esineen kärki. Esineiden löytöpaikka ei enää ollut tiedossa. Esineet on koululle tuotu opettaja Paavo Kankaan aikana. Läheisen Kivirannan löytöpaikkaa tarkastaesani (kohde 81) kertoi Mikko Kiviranta vieneensä poikana kouluun esineen, joka kuvauksesta päätellen voisi olla koululla oleva tasataltta. Esineet kuvattiin.

Kohde tarkastettu: 14.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: f. 102974, dia 33879

Kartta: -

OULAINEN 49

Kohteen nimi: Pokela
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen löytöpaikka. II. hist.ajan raunioita(?).
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7128 25, y = 2544 79, z = n. 75 (Pokelan päärakennus)
 Kylä ja seutu: Matkaniva. Pokelanmäki
 Tila:
 Rek:No: 3:45?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 5,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen etelärannalla, ^{Talosta} Haapavedentien ja joen välissä. Alueelta on löydetty tasataltta n. 200 sylvä länteen. Talossa ei löydöstä tiedetty ja löytöpaikalta ei mitään onnistuttu löytämään. Alueen asukkaat eivät tieneet, että niiltä paikoin olisi kiviesineitä löytynyt. Kohde jäi irtolöytöpaikaksi. Mahdollisen löytöpaikan tienoilla, Pokelanmäen länsireunalla maaperä oli mukavan näköistä hiekkaa.

Pokelan mailla on sijainnut historiallisella ajalla ajoittuva maa-kumpu. Toinen samanlainen on ollut "naapurin puolella". Näistäkään ei mitään tietoa saatu.

Kohde tarkastettu: 6.6.1995

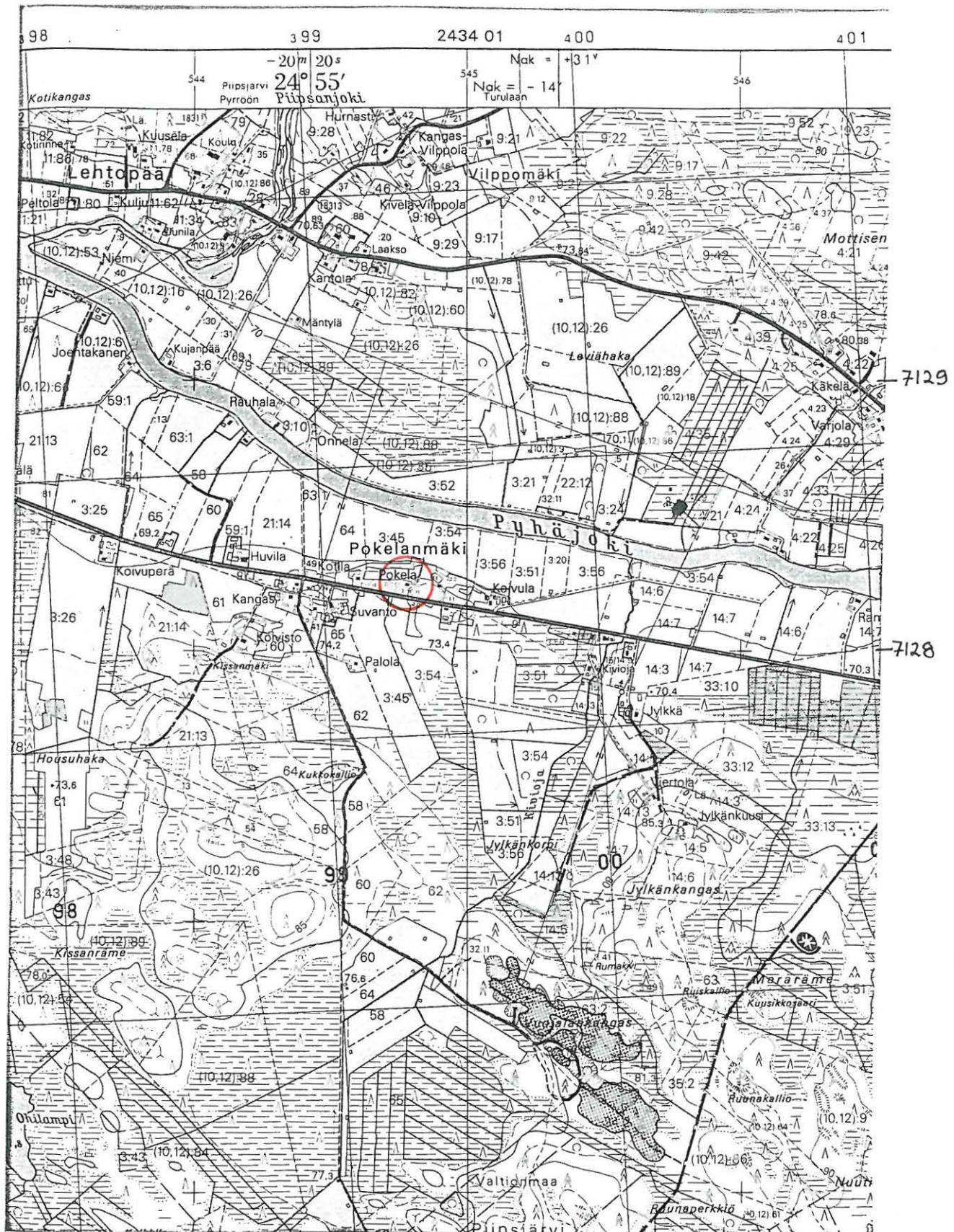
Aiemmat tutkimukset: O. Keskitalo, tark. 1968

Aiemmat löydöt: KM 4430:1 tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/BD, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 49 POKELA

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 50

Kohteen nimi: Metsäpuron Kesseli
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7128 86, y = 2533 13, z = n. 50
 Kylä ja seutu: Oulainen, Hirsiperä
 Tila:
 Rek:No: 17:28
 Maaomistaja: Toivo Ketonen
 Kuljuntie 94 B, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 5 km länsilounaaseen, Pyhäjoen eteläpuolisen haaran, Pikkujoen itärannalla, Pyhäjoen Hirsikoskesta n. 700 m etelään. Paikalla olevan vesijättömaan ympäröimän korkean kumpareen reunaa on tietä tehtäessä oikaistu, jolloin on löydetty kivitaltta. Tien oikaisu on kumpareen eteläosassa, kolmen tien risteyksen kohdalla. Paikalla ei havaittu mitään kiinteästä muinaisjäännöksestä kertovaa. Sinänsä paikka on tällaista ajatellen hyvinkin sopiva. Harjanne on melko kivikkoisen ja metsikköinen. Havaintoja päästiin tekemään lähinnä ojanpenkoista ja risteyksen eteläpuoliselta pelolta, joka kuitenkin oli löytöpaikkaa selvästi matalammalla.

Esineen löytäjä Toivo Ketonen kertoi tarkan löytöpaikan olevan Jääräsaareksi kutsutun harjanteen eteläpäässä, risteyksen luonaispuolisissa leikkauksissa.

Kohde tarkastettu: 19.6.1995

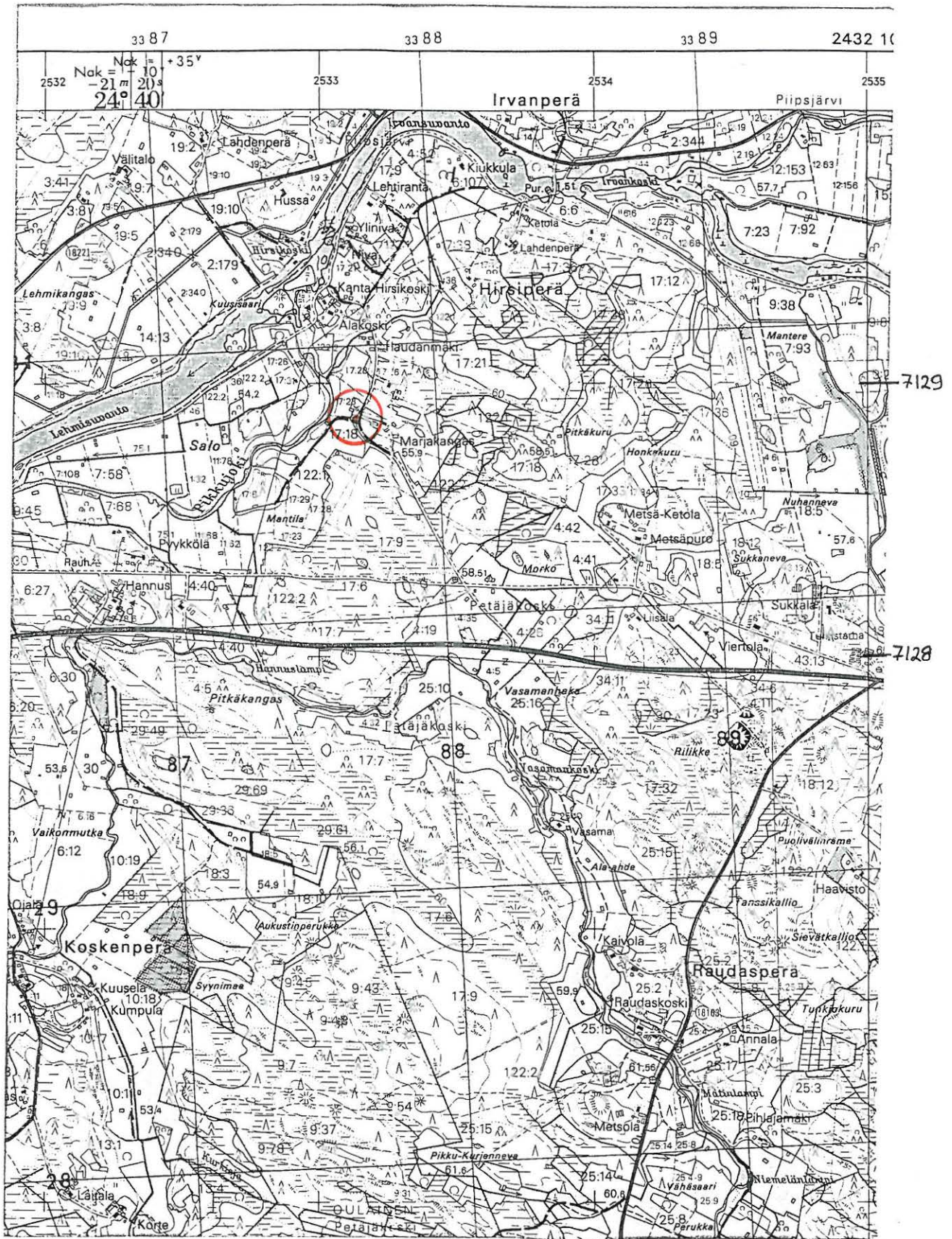
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: KM 17681 poikkitaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päälle p. 1988

OULAINEN 50 METSÄPURON KESSELI

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

(OULAINEN 51 = VIHANTI 90 - Kilpua, Alatalo)

OULAINEN 52

Kohteen nimi: Honkimaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka(?). II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 52, y = 2546 95, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Honkaranta
 Tila:
 Rek:No: 4:24
 Maaomistaja: Heikki Honkimaa
 Honkarannantie 615, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 9 km itäkoilliseen, Piipsjärven itärannalla, järveen laskevan Myllyojan eteläpuolella. Alue on hiekkapohjaista koilliseen laskevaa viljelysmaata, jonka läpi kulkee Honkarannantie. Paikalta on aiemmin löydetty kivitaltta.

Tietä oltiin leventämässä ja sen ojat oli juuri syvennetty. Ojasta kaivetussa maassa oli jokunen kvartsi ja palaneita kiviä. Kvartsit jätettiin paikoilleen. Tielle oli ajettu sepeliä, mutta löydetyt kvartsit olivat ojan pellonpuoleisella penkalla ja sepelin joutumisen sinne ei vaikuttanut kovin todennäköiseltä. Viereiset pellot olivat nurmella/heinäällä ja niistä ei löydetty mitään. Maastollisesti alue on asuinpaikaksi sopiva.

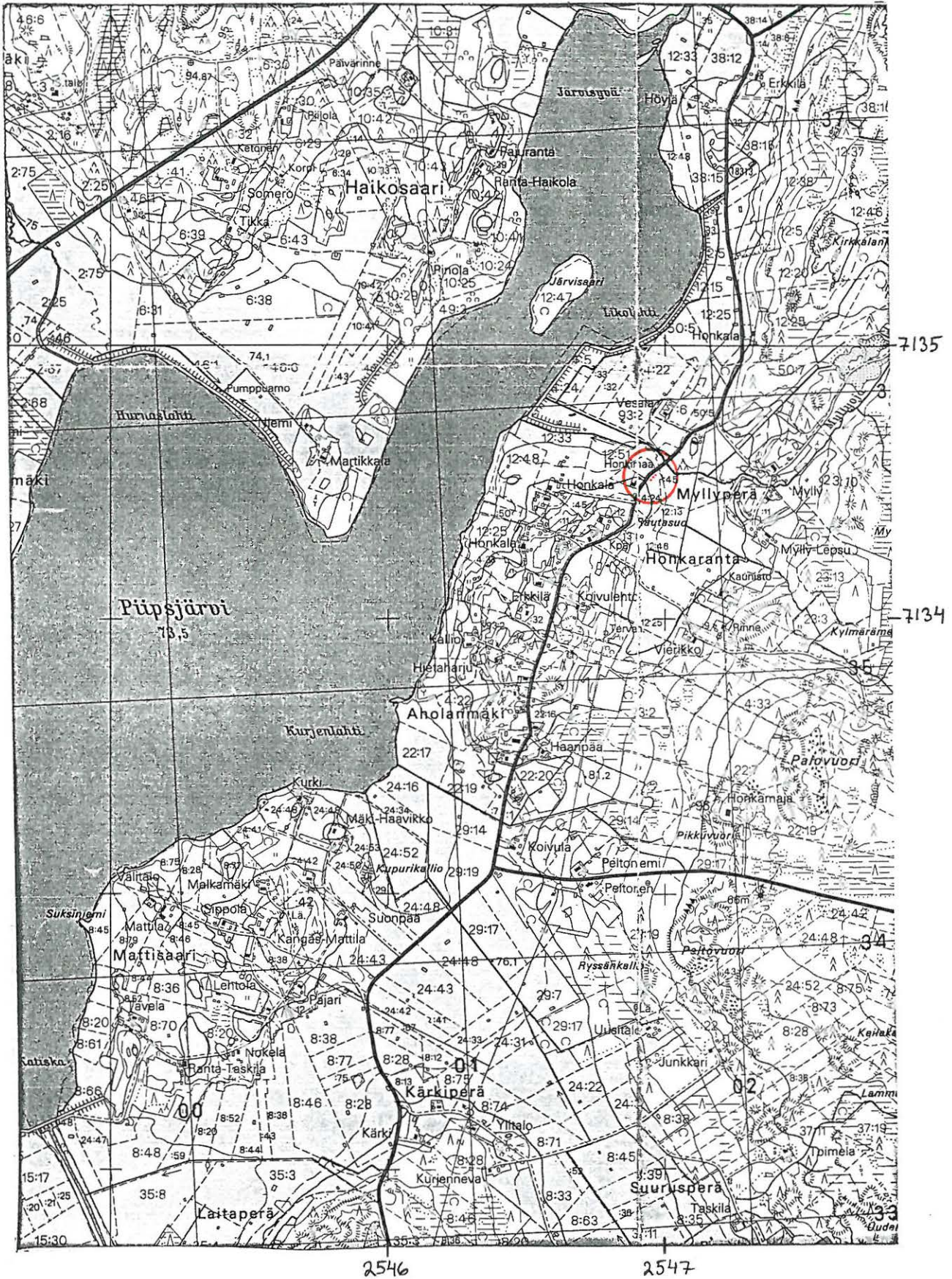
Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1975

Aiemmat löydöt: KM 18049, kivitaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/C, p. 1979

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 53

Kohteen nimi: Pajala
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: x = 7124 18, y = 2551 52, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Annonen, Jylhäkoski
 Tila:
 Rek:No: 25:24
 Maaomistaja: Pentti Salonpää
 86530 Annonen

Oulaisten kirkosta n. 13,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen Jylhäkosken itärannalla. Paikalta on aiemman tarkastuksen yhteydessä löydetty kvartsi-iskos. Inventoinnin aikana käytiin paikkaa katsomassa. Omistajan mukaan kiviesineitä tai kvartssia ei paikalta ole myöhemmin löytynyt. Nykyisen päärakennuksen ja joen välissä oli pieni perunamaa, mutta siitäkään ei mitään löytynyt. Katso myös kohde 13.

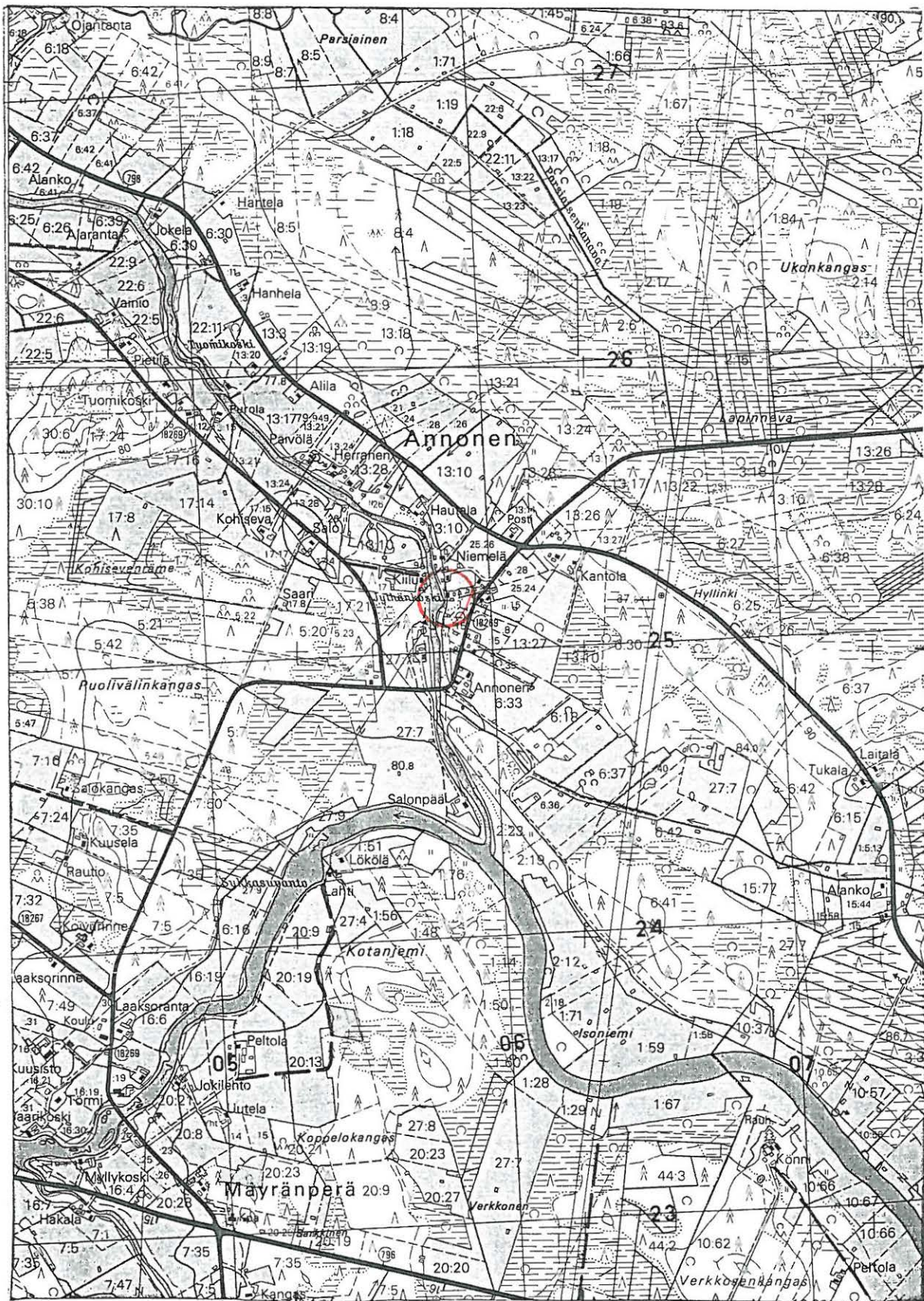
Kohde tarkastettu: 8.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1974

Aiemmat löydöt: KM 19378, kvartsi-iskos

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/A, p. 1978, päällep. 1989

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 54

Kohteen nimi: Aropelto
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7135 18, y = 2545 22, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Haikosaari
 Tila:
 Rek:No: 6:31?
 Maaomistaja: Tauno Honkimaa, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 8 km koilliseen, Piipsjärven Hurnaslahden pohjoisrannalla, n. 200 m joesta. Paikalta on löydetty ainakin yksi kivitaltta. Paikalla käytäessä tilanteen todettiin säilyneen ennallaan edelliseen tarkastukseen verrattuna. Pellot olivat heinällä ja ojanpenkat umpeen kasvaneet. Havaintoja kivikaudesta ei paikalla tehty. Vrt. kohde 14.

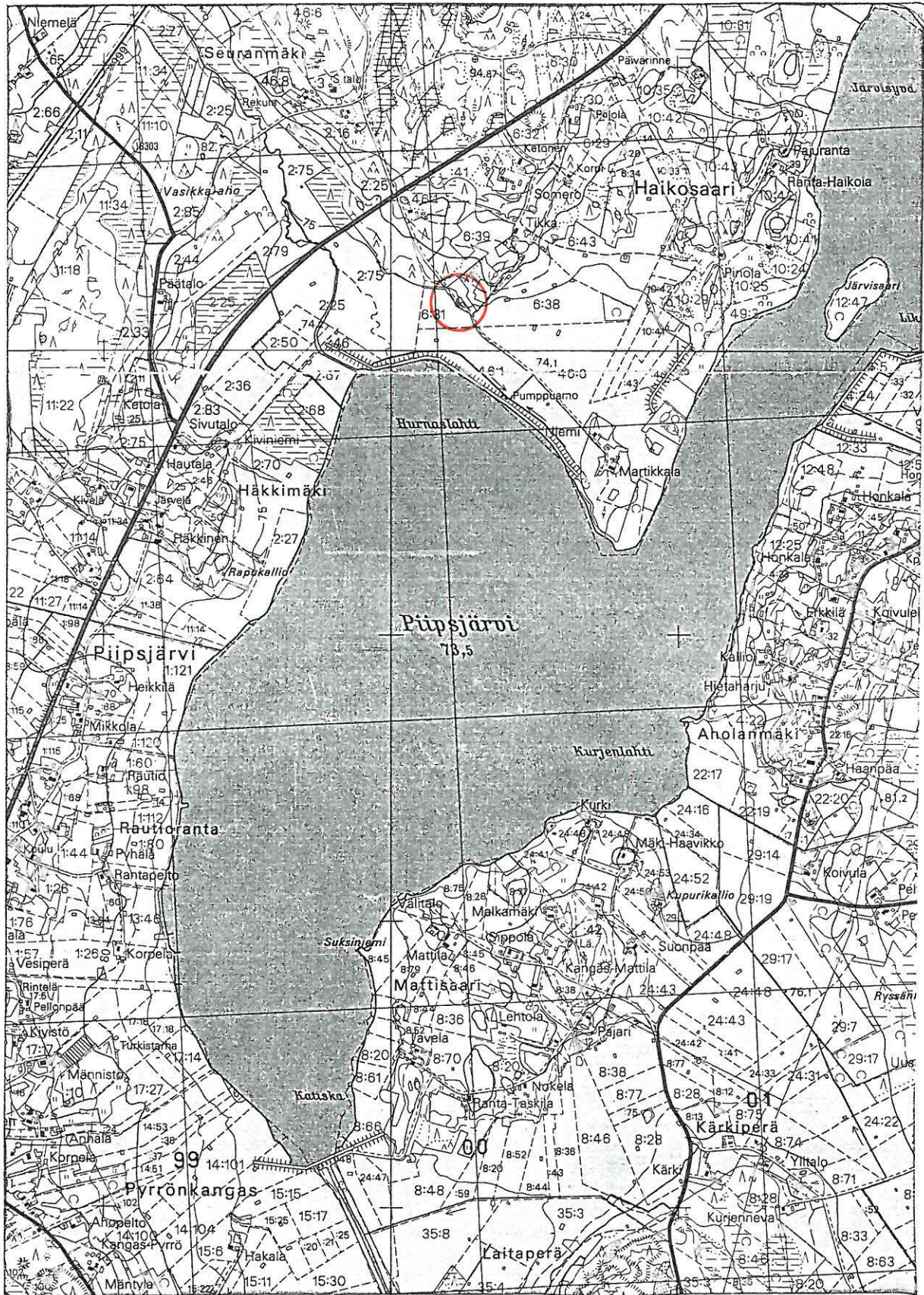
Kohde tarkastettu: 13.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1975

Aiemmat löydöt: KM 19680 kivitaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 3424 01/A-D

7135

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 55

Kohteen nimi: Niemi
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 38, y = 2545 74, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Haikosaari
 Tila: Niemi
 Rek:No: 46:1 (muuttunut)
 Maaomistaja: Oulaisten kaupunki

Oulaisten kirkosta n. 8 km koilliseen, Piipsjärven pohjoisrannalla Martikkalanniemen eteläkärjessä. Paikalla on korkeampi saareke, joka enimmäkseen on viljelysmaana. Niemen kaakkoiskärjessä on rantakoivikkoa, joka on hieman korkeimman kohdan alapuolella. Alueella oleva pelto oli heinällä, mutta sen reunat oli kynnetty auranleveydeltä. Kynnetyiltä alueelta tavattiin joitakin kvartseja lähinnä alueen korkeimmilta kohdilta. Kvartsit jätettiin paikoilleen. Tila ei ollut muuttunut edelliseen tarkastukseen verrattuna.

Kohde tarkastettu: 13.6.1995

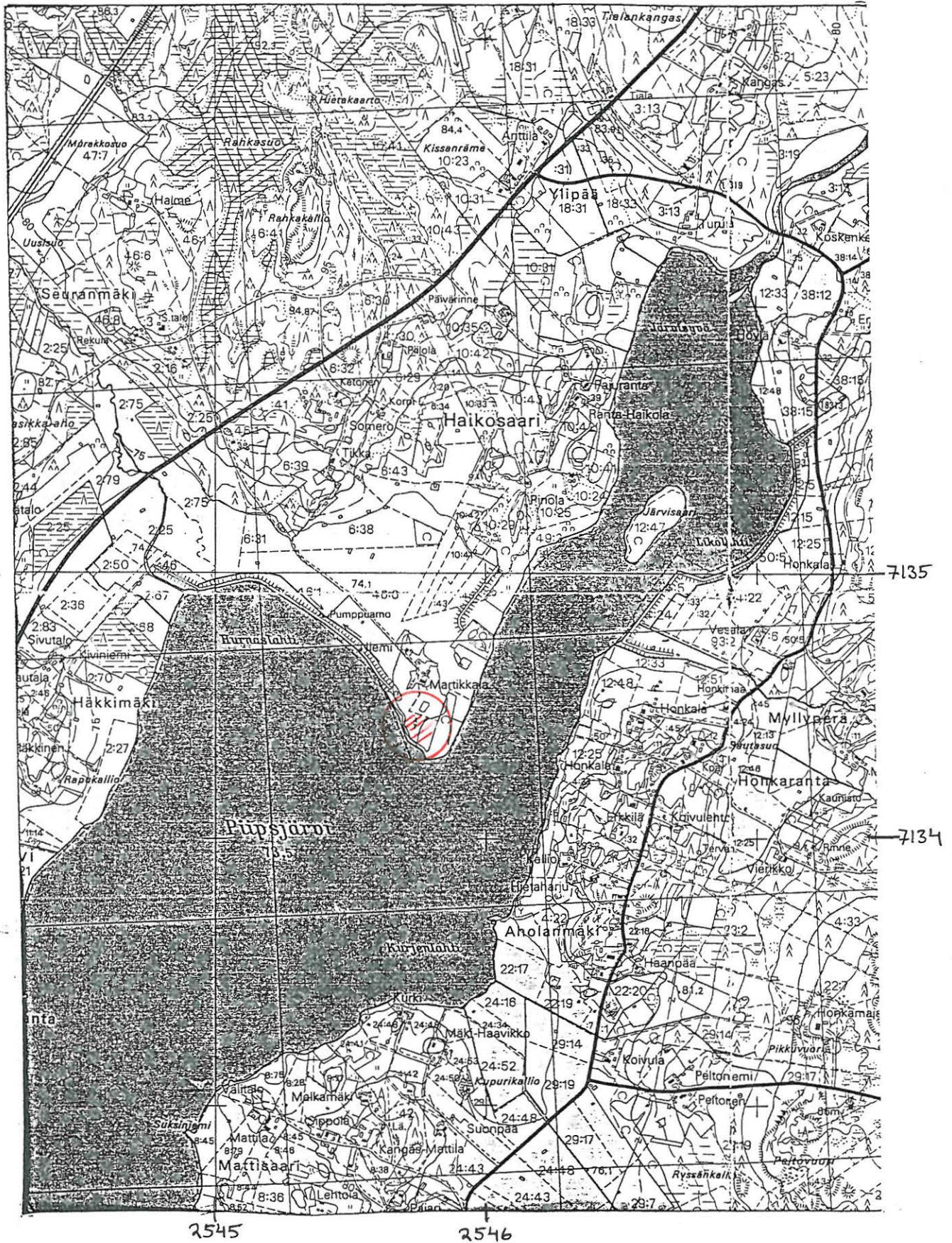
Aiemmat tutkimukset: Tark:t P. Purhonen 1975 ja M. Mäkivuoti 1991

Aiemmat löydöt: KM 19681 kvartsi-iskos ja KM sekä hukkaan jout
 neita kiviesineitä 5 kpl?

Valokuvat: f. 102973, dia 33880

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A-D

OULAINEN 55 NIEMI

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 56

Kohteen nimi: Kalliokangas
Määrittely ja mj-luokka: Rajamerkkejä. II.
Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
Koordinaatit: ruudut 22/47 ja 21/48
Kylä ja seutu: Matkaniva, Antikanperä
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 11-12 km itäkaakkoon. Kohteesta tarkemmin ks. Anja Sarvaksen tarkastuskertomus liitteineen. Kohdetta ei inventoinnin yhteydessä tarkastettu.

Aiemmat tutkimukset: A. Sarvas, tark. 1974

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/C, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 56 KALLIOKANGAS

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 57

Kohteen nimi: Leppälänkangas
 Määrittely ja mj-luokka: viljelysraunioita, hist.aika
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7126 18, y = 2545 38, z = 82,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärven ulkopalsta, Matkaniva
 Tila:
 Rek:No: 60
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 7 km itäkaakkoon, Pyhäjoesta n. 2,2 km etelään, Leppälänkankaan pohjoisreunalla. Paikalla on kivirakennelma, jota on arveltu jätinkirkoksi (vrt. lappuluettelo).

Koordinaattien osoittamasta paikasta tavattiin laaja jätinkirkkoa muistuttava kivivalli. Sen pituus kaakko-luode -suunnassa on n. 40-45 m ja leveys ehkä n. 30 metriä. Valli ei ollut yhtenäinen, vaan etenkin koillisosaltaan katkelmallinen. Kaakkoispäässä oli n. 6 m leveä aukko. Vallit olivat osin vaurioituneet. Vallien leveys ja korkeus vaihteli. Rakennelman sisäpuolella on ainakin 4 kiviraunioita, joista yksi on koottu suuren maakiven kupeeseen. Rakenteen hahmottamista vaikeutti jonkin verran se, että alue on hakattu ja äestetty, jonka jälkeen paikalle on kasvanut koivuvaltaista vitikkaa. Paikalla kasvoi myös katajia.

Vallin sisälle tehdyt koekuopat paljastivat kivikkoisen hiekkamorenin, jonka päällä heti turpeen alla oli ohut peltokerros. Kun kaupungintalolle kopioidusta Oulaisten paikannimikortistosta vielä löytyi tieto, että Leppälänkankaalla on ollut vanha talo, voidaan ajatus jätinkirkosta hylätä. Kyseessä on historialliselta ajalta oleva viljelysmuisto, talonpoikainen muinaispelto.

Kohde tarkastettu: 9.6.1995

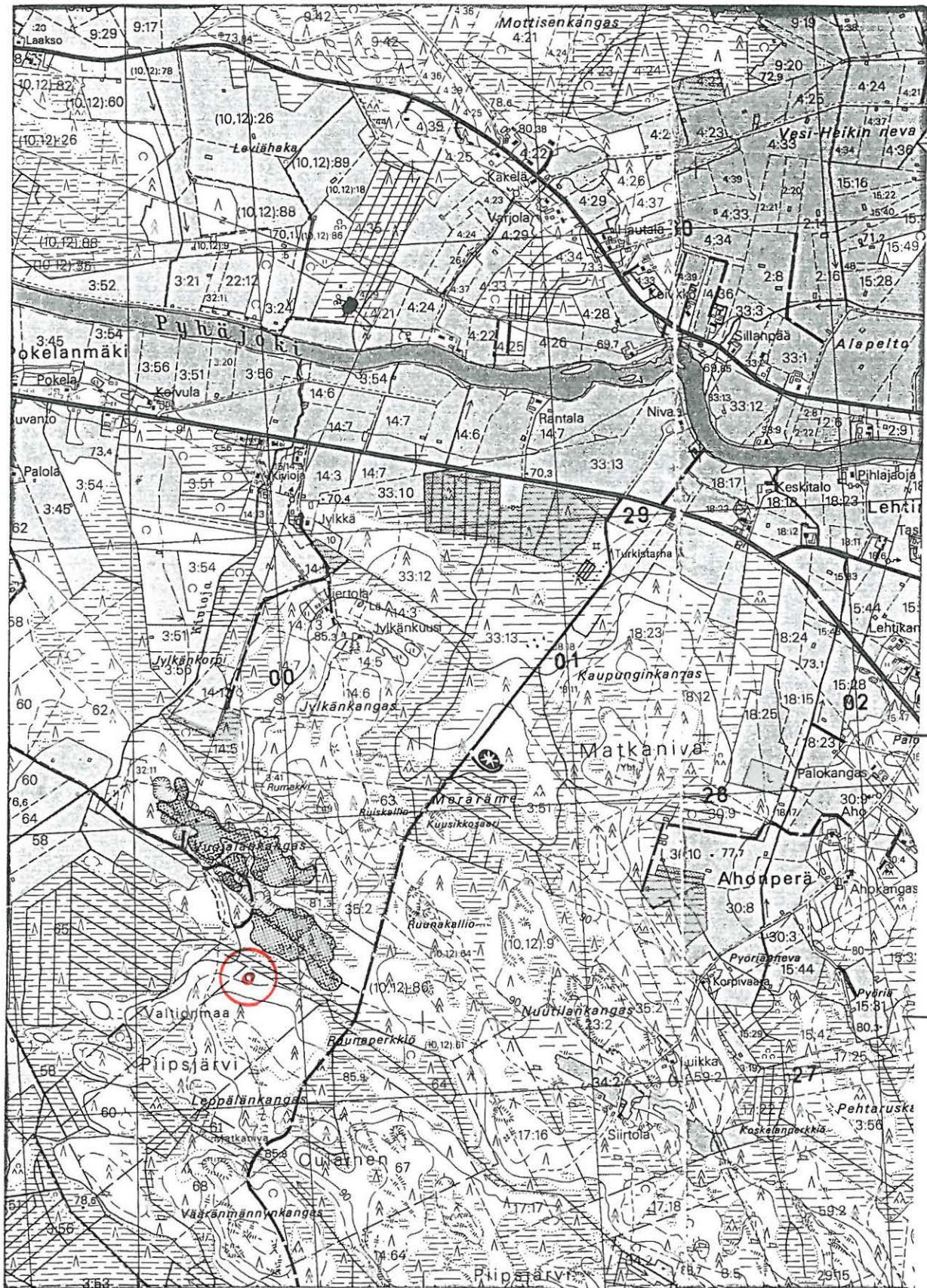
Aiemmat tutkimukset: A. Sarvas, 1972 (ei kertomusta?)

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/BD, p. 1978, päällel. 1989

OULAINEN 57 LEPPÄLÄKANGAS

7127

7126

2545

2546

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 58

Kohteen nimi: Kotirinne
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7129 80, y = 2539 40, z = n. 60
 Kylä ja seutu: Oulainen, keskusta
 Tila: Kotirinne
 Rek:No: 3:384
 Maaomistaja: Pentti Rahikkala
 Lapintie 4, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 150 m itään, Pyhäjoen pohjoisrannalla. Paikalla on ainakin osin asutuksen alle jäänyt kivikautinen asuinpaikka, joka sijaitee Pentti Rahikkalan omakotitalon ja sen puutarhan alla ja ehkä myös osin kirkkomaan itäkulman alla sekä näiden välisellä kapealla rakentamattomalla alueella. Paikalta ei oltu tehty uusia löytöjä, eikä tilanne ollut muutoinkaan muuttunut edellisen tarkastuksen ajoilta.

Kohde tarkastettu: 28.6.1995

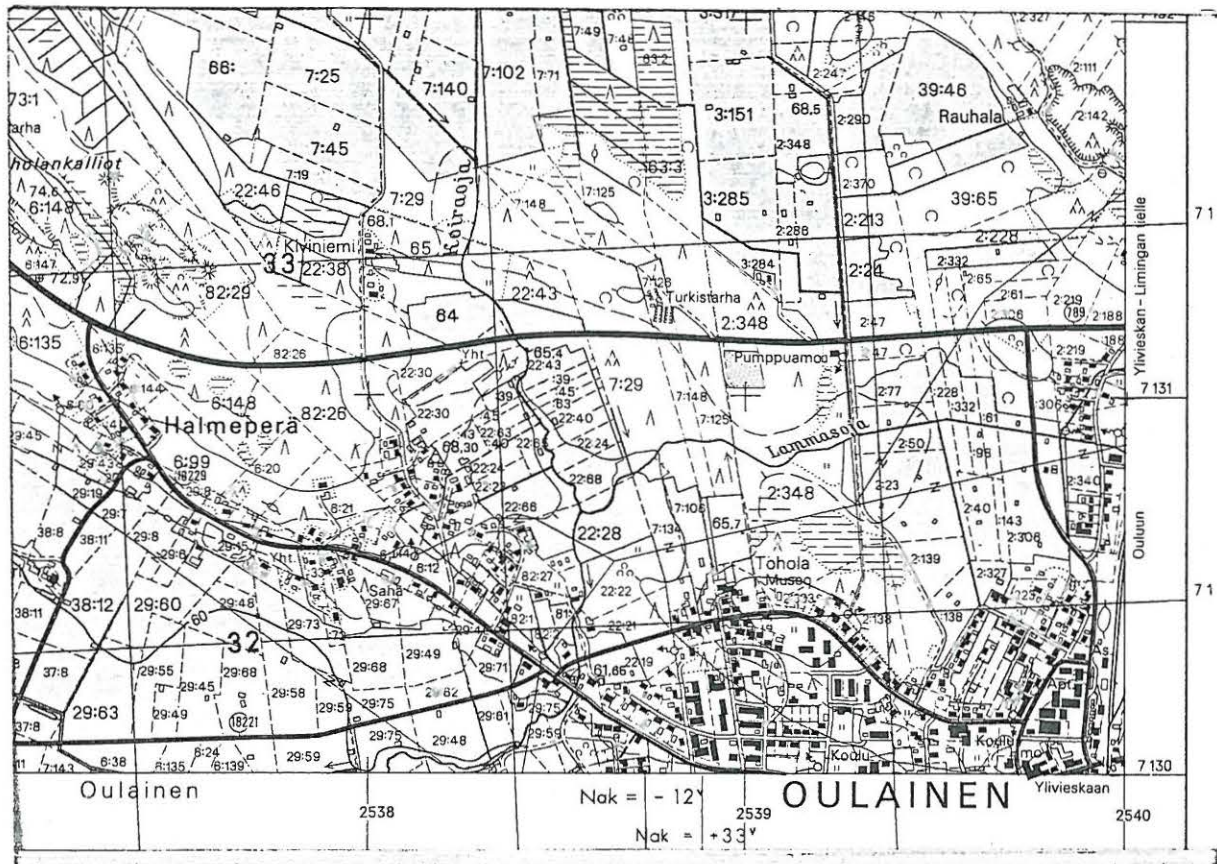
Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1977

Aiemmat löydöt: KM 19995:1-2 tasatalttoja, :3 teräkatkelma ja :4 kivenpala

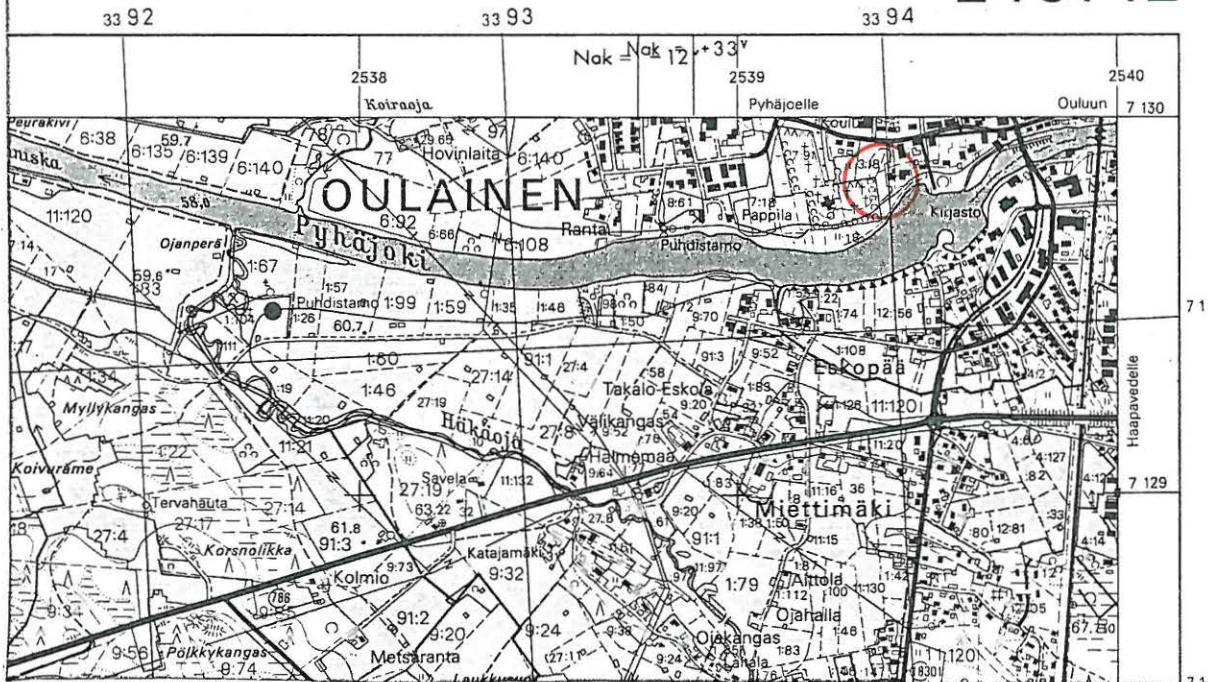
Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/D, p. 1979, päällep. 1988

OULAINEN 58 KOTIRINNE

2431 12

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 59

Kohteen nimi: Myllylä
 Määrittely ja mj-luokka: kiviesineiden löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 52, y = 2547 44, z = n. 85
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Myllyperä
 Tila:
 Rek:No: 23:10
 Maaomistaja: Erkki Vinkki
 Honkaranta, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 9,5 km koilliseen, Piipsjärven itäpuolella, n. 800 m järven rannasta, Myllyojan pohjoisrannalla. Alue on viljelysmaata. Paikalta on aiemman tarkastuskertomuksen mukaan löytynyt hukkaantunut kiviesine. Se on kuitenkin tallessa kotiseutumuseossa. Kyseessä on hion, jonka kiviaikuisuus on epäilyttävä. Sen löytöpaikaksi on aiempien tietojen mukaan mainittu Myllyn talosta n. 150 m itäkaakkoon oleva pelto, jolla pitäisi entisen isännän mukaan olla kvartsiakin.

Inventoinnin yhteydessä tavattu nykyinen isäntä Erkki Vinkki muisteli kiviesineestä joskus olleen puhetta. Löytöpaikkaa hän ei varmuudella osannut sanoa. Vanhojen tietojen mukainen löytöpaikka oli nurmella nytkin. Paikalta ei onnistuttu mitään löytämään.

Myllylästä Mylly-Lepsuun johtavan tien länsipuolinen ns. Harjupelto, josta Kirkkalan isännän (kohde 60) hallussa oleva tasataltta on löytynyt, oli matalalla oraalla, mutta senkään läpikäyminen ei löytöjä tuotnut. Oulaisten kotiseutumuseossa on Lepsun talosta saatu liippa.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

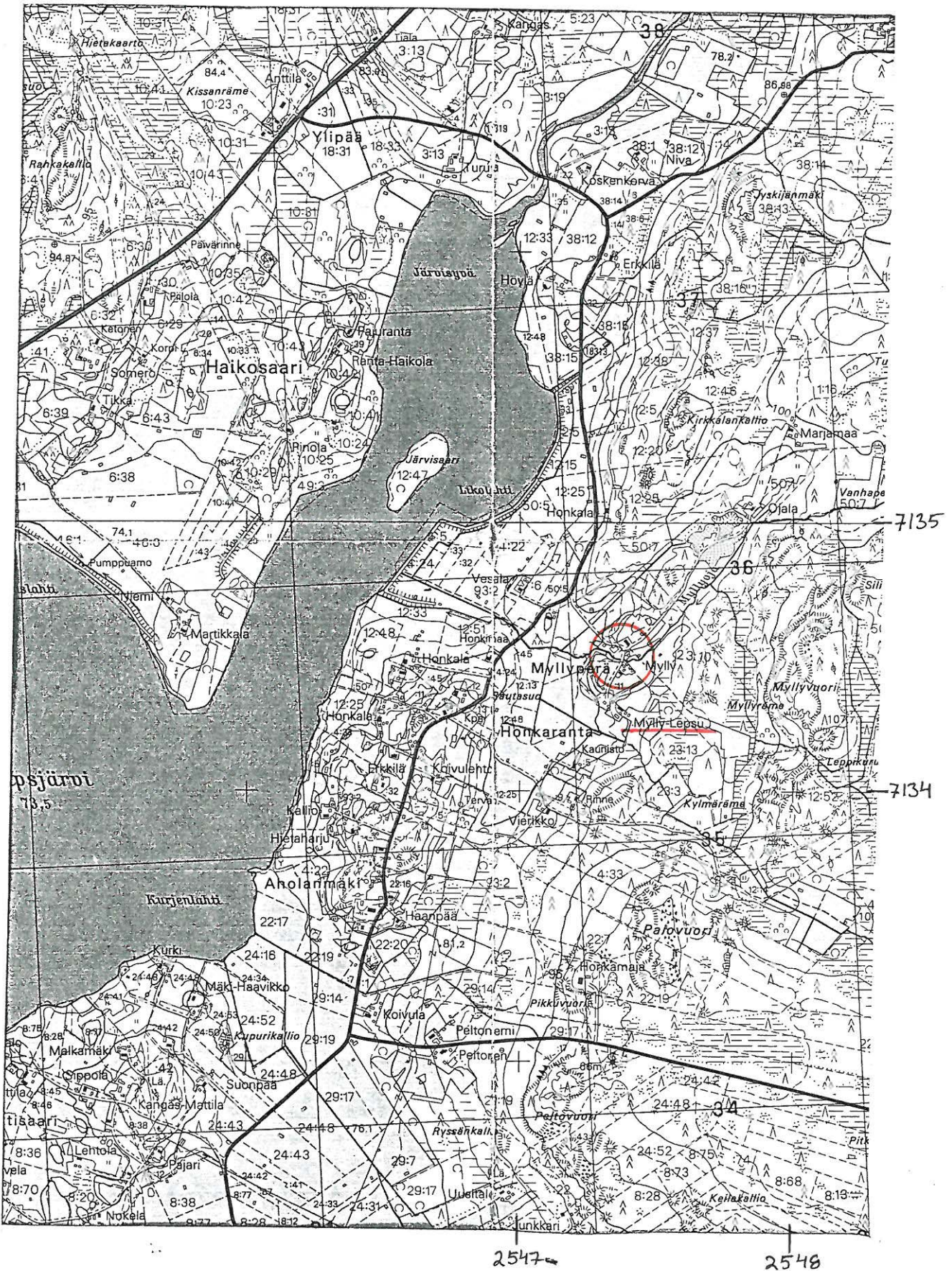
Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1977

Aiemmat löydöt: OulM 1147, hioin (Myllylä) ja 5, hioin (Lepsu) sekä tasataltta Kauno Rahkolan hallussa

Valokuvat: f. 102971-2, esinekuvia

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/C, p. 1979

OULAINEN 59 MYLLYLÄ

2434 01 PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 60

Kohteen nimi: Kirkkala
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7135 40, y = 2547 27, z = 75-77,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi
 Tila: Kirkkala
 Rek:No: 12:5
 Maaomistaja: Kauno Rahkola
 Honkarannantie, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 10 km koilliseen, Piipsjärven Likolahden itärannalla, järven ja Kirkkalankallion välisellä peltoalueella, n. 100-150 m rannasta. Peltoalueen itäpäässä on uudehko omakotitalo, jonne johtava tie kulkee peltoalueen halki. Alueelta on löydetty useita kiviesineitä. Inventoinnin aikana pelto oli nurmella, eikä merkkejä kivikautisesta asutuksesta paikalla havaittu.

Aiemmin löydettyt kiviesineet ovat talon läheltä, siitä luoteeseen. Uusin löytö, kaksoiskirves, on omistajan hallussa, eikä hän siitä luopunut. Esine kuvattiin, samoin kuin toinenkin talossa ollut esine, joka on löytynyt Mylly-Lepsun harjupellosta (ks.kohde 59). Kaksoiskirves on löydetty vuonna 1987 taloon johtavan tien eteläpuolelta, n. 25 m Honkarannatiestä itään. Löytöpaikalla maasto laskee loivasti kohti länteen kohti järveä. Itäpuolella talon paikkeilla maasto nousee jyrkemmin. Maastollisesti paikka sopii asuinpaikaksi, maaperä alueella savihietää.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1977

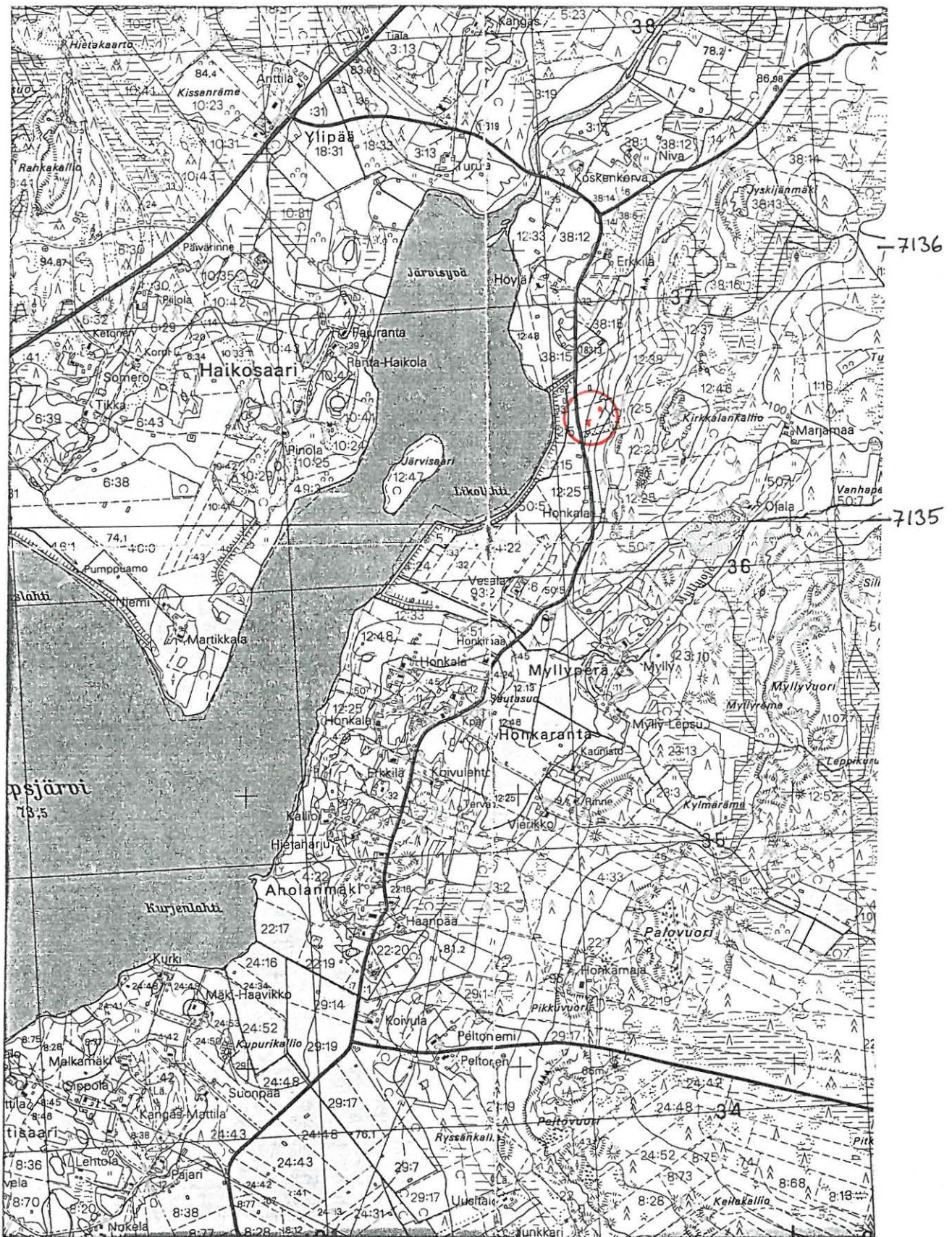
Aiemmat löydöt: KM 20066:1-3

Muut löydöt: Omistajan hallussa tasataltta ja kaksoiskirves

Valokuvat: f. 102969-102970, esinekuvia

Kartta: Peruskarttaote 2434 02/B, p. 1979

OULAINEN 60 KIRKKALA

2547

2548

2434 01 PIIPPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 61

Kohteen nimi: Honkala
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka(?). II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 46, y = 2546 62, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Honkaranta
 Tila: Honkala (ent. Kuitti)
 Rek:No: 12:33?
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km itäkoilliseen, Piipsjärven itärannalla, rannasta n. 300 m itään. Aiemman tarkastuksen mukaan paikalta on löydetty kiviesine, jonka arvellaan olevan Oulaisten kotiseutumuseossa. Esine on löydetty navetan pohjoispuolelta päärakennuksesta n. 40 m itään. Talonväkeä ei onnistuttu tapaamaan. löytöpaikka oli heinäällä. Havaintoja kivikautisesta asutuksesta paikalla ei tehty. Maastollisesti paikka on asuinpaikkaa ajatellen sovelias. Lisäksi Honkarannalta tunnetaan useita lähilöytöjä ja asuinpaikkoja.

Kotiseutumuseon kokoelmissa on Matti Honkalan pellosta löytämä kourutaltta, joka lienee edellä mainittu esine.

Kohde tarkastettu: 12.6.1995

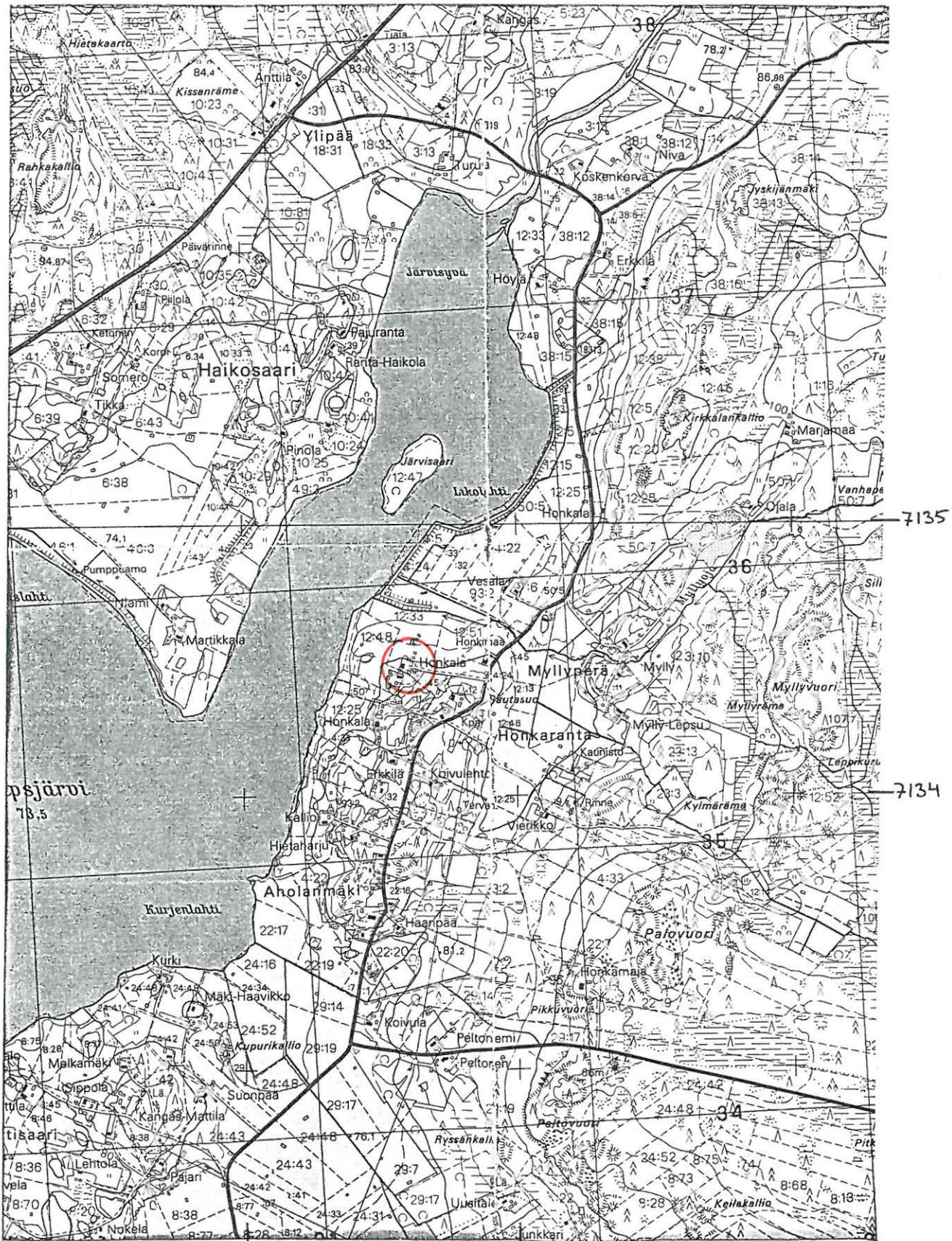
Aiemmat tutkimukset: P. Purhonen, tark. 1977

Aiemmat löydöt: OulM 844

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A, p. 1979

OULAINEN 61 HONKALA

2546

2547

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 62

Kohteen nimi: Paananen
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7128 00, y = 2530 88, z = n. 52,5
 Kylä ja seutu: Petäjäkoski
 Tila:
 Rek:No: 8:6
 Maaomistaja: Reino Paananen
 Merijärventie 972, 86210 Petäjäskoski

Oulaisten kirkosta n. 8,5 km länsilounaaseen, Pyhäjoen Vääräkoskes-
 ta n. 700 m etelään, Merijärventien varrella olevan kalliroleikkauk-
 sen luoteispuolella. Paikalla on pieni kivikkoinen mäki, jonka
 joenpuoleisen rinteiden alapuolella olevalta pellolta on ojankaivuus-
 sa löytynyt lähinnä suurkirveenä tai tuurana pidettävä kiviesine.
 Löytöpaikka on peltojen yläreunassa, eteläpäässä, oleva poikittai-
 nen reuna-osa, lähellä pellon kulmassa olevaa latoa. Paikalla on be-
 tonirenkainen kaivo, joka on tehty paikalla olleeseen luonnon läh-
 teeseen. Viereinen pelto oli oraalla. Löytöpaikan läheltä ei tehty
 havaintoja kiinteästä muinaisjäännöksestä. Muita esineitä ei pai-
 kalta ole omistajan mukaan löydetty.

Kohde tarkastettu: 21.6.1995

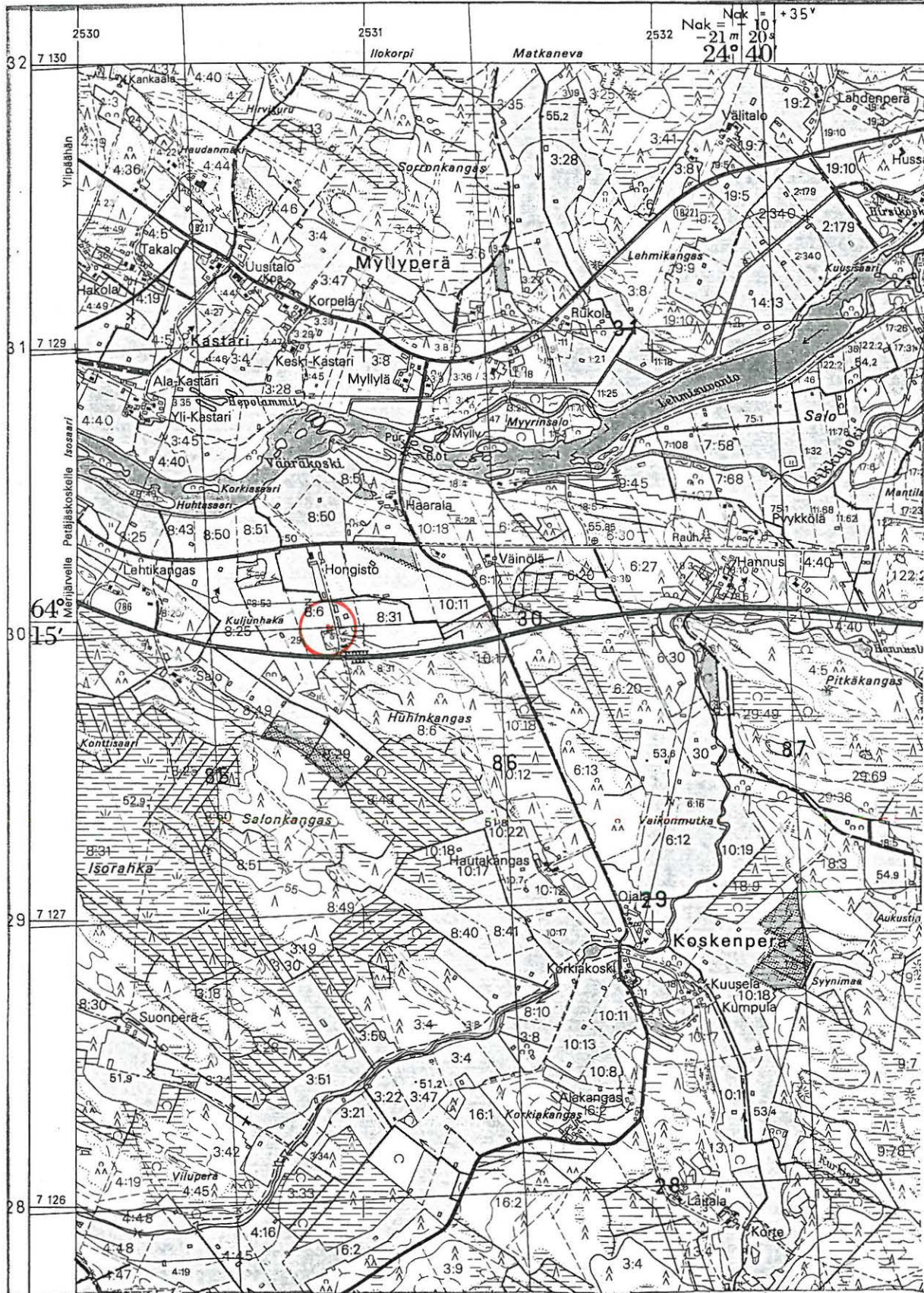
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 803

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päällep. 1988

OULAINEN 62 PAANANEN

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 63

Kohteen nimi: Metsäpuro, pihamaa
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7128 45, y = 2534 85, z = n. 60
 Kylä ja seutu: Oulainen
 Tila: Metsäpuro
 Rek:No: 17:34
 Maaomistaja: Toivo Ketonen
 Kuljuntie 94 B, 86300 Oulainen

Oulaisten vanhasta kirkosta n. 5,5 km länsilounaaseen, Pyhäjoen Irvankoskesta n. 1,2 km etelään. Metsäpuron talon Kesselin palstalta löytyneen taltan löytöpaikkaa selvitellessä (kohde 50) poikettiin taloon, jolloin kävi ilmi, että talon pihamaalta on löydetty liuskerengas. Esine oli löytynyt n. 1945-50 talosta n. 10 m pohjoisluoteeseen salaojaa pihalle kaivettaessa. Esine oli ollut vajaan lapionpistonsyvyydessä. Esine annettiin mukaan kokoelmiin tuotavaksi.

Alue on pienen kankaan eteläreunaa. Maaperästä antoi isäntä seuraavan kuvauksen: pintakerros kivikkoisen (pientä kiveä), sitten alla ruskea multamainen kellertävä maa ja alla kova kangassavi. Alue oli pihamaata, talon eteläpuolella maaperä paljaana, mutta mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa ei paikalta löydetty, eikä isännän mukaan ole liuskerenkaan lisäksi löydettykään.

Kohde tarkastettu: 16.6.1995

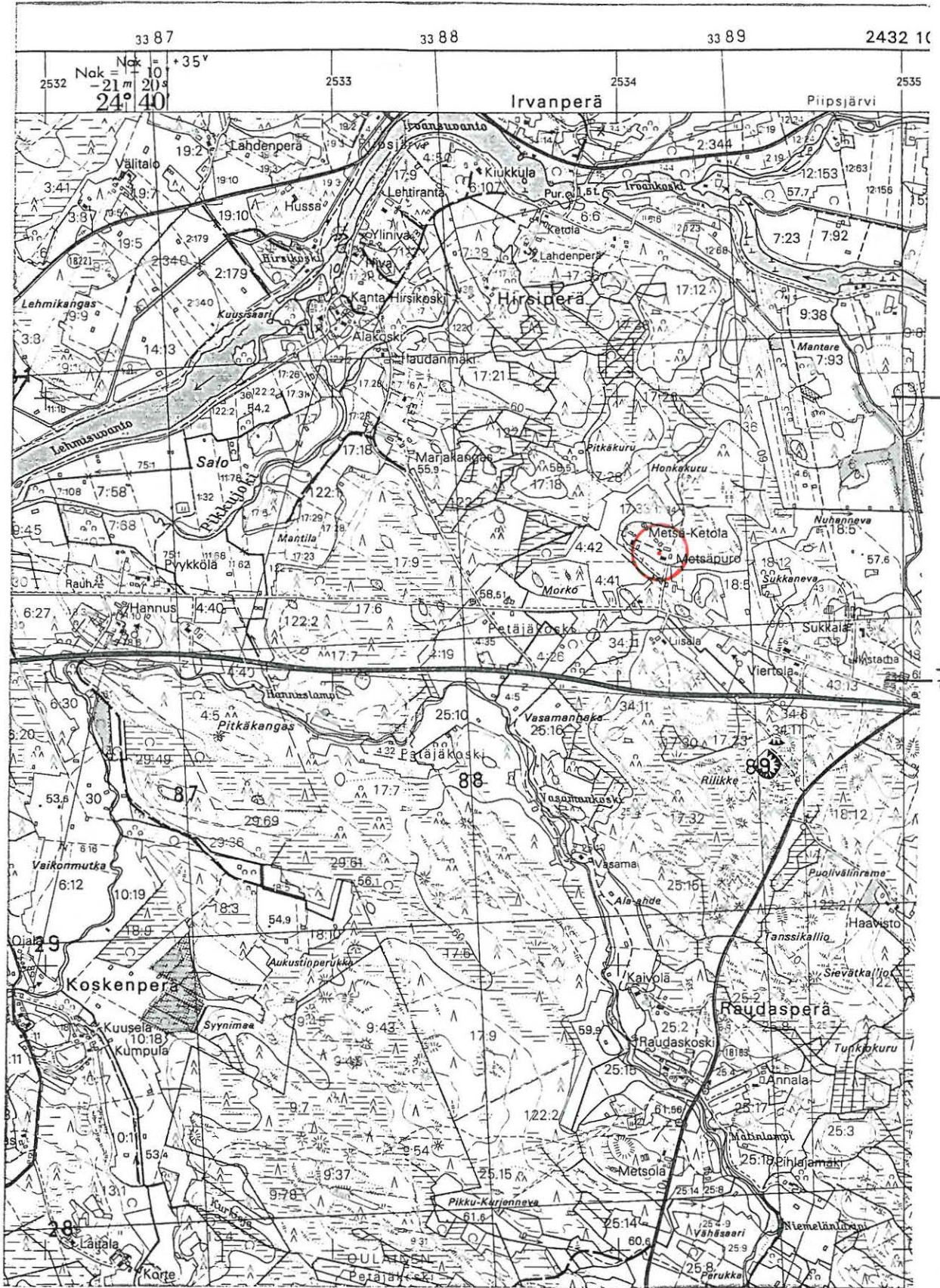
Aiemmat tutkimukset: -

Löytö: KM 29367, liuskerengas

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päällep. 1988

OULAINEN 63 METSÄPURO, PIHAMAA

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 64

Kohteen nimi: Salo, itäranta
 Määrittely ja mj-luokka: kvartsilöytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7129 ¹⁰~~08~~, y = 2532 ~~90~~, z = n. 50
 Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
 Tila:
 Rek:No: 17:26 (muuttunut?)
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 6,3 km länteen, Pyhäjoen ja Pikkujoen välisen Salo-nimisen saaren itärannalta, saarelle johtavan tien eteläpuolisella pellolla. Paikalta löydettiin inventoinnin yhteydessä yksi kvartsi-iskos, joka jätettiin paikoilleen. Mitään muuta paikalta ei löydetty. Saaren pohjoisimmassa kärjessä olevassa talossa oli talenteilla kivi, josta kerrottiin kiviesineenä. Kyseessä oli kuitenkin myllyn laakerikivi. Myöhemmin selvisikin, että sillan tienoilla Pikkujoessa on aikoinaan ollut mylly.

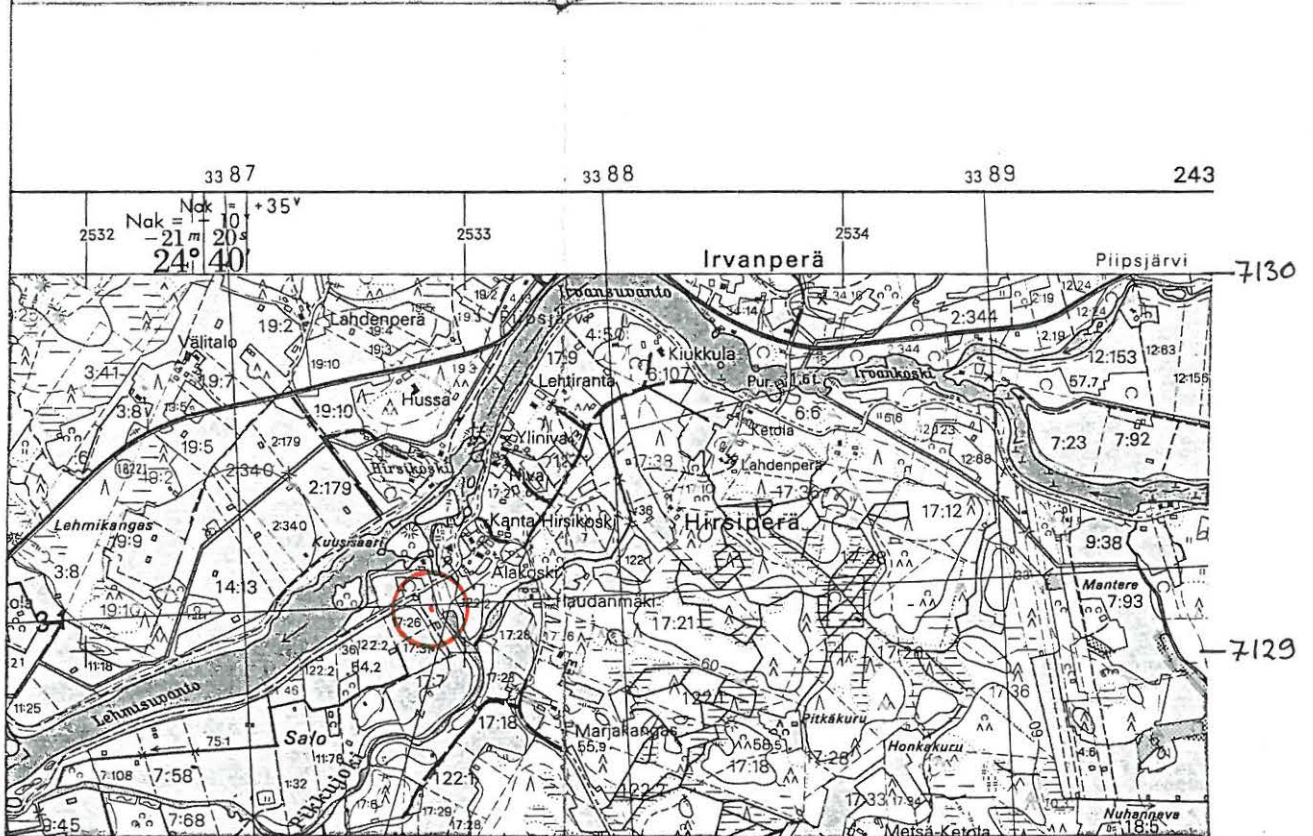
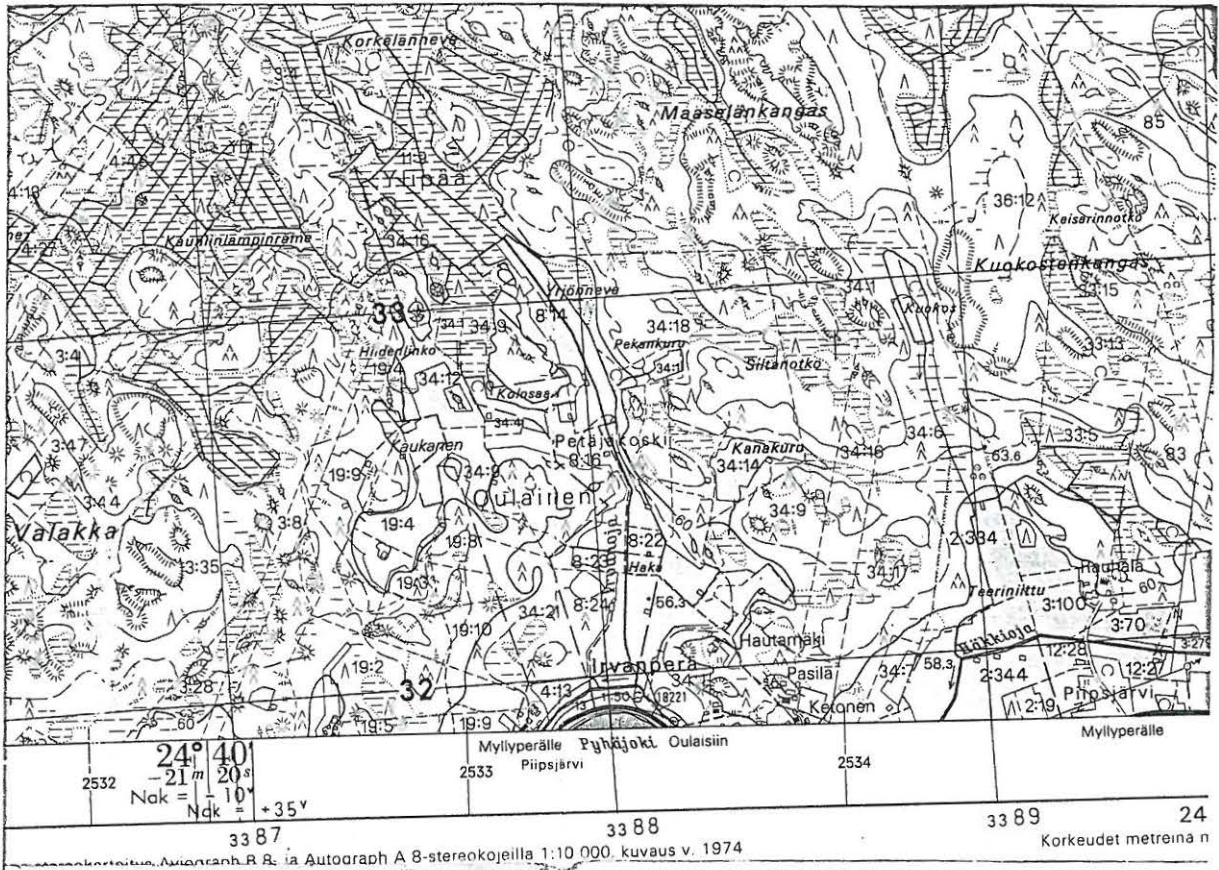
Kohde tarkastettu: 21.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päälle p. 1988

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 65

Kohteen nimi: Pölläys-pelto
 Määrittely ja mj-luokka: Kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: $x = 7129\ 96$, $y = 2533\ 02$, $z = n. 57,5$
 Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
 Tila:
 Rek:No: 19:2
 Maaomistaja: Hilikka Saikkonen
 Hirsiperä, 86300 Oulainen

Oulaisten vanhasta kirkosta n. 6 km länteen, Pyhäjoen pohjoisrannalla, heti Irvansuvannon alapuolella. Paikalla on Pölläykseksi sanottu pelto, jonka keskellä on loiva, hieman ympäröivää aluetta korkeampi kohta. Maaperä paikalla on hiekkaa ja hiekkamultaa. Peltoa ympäröi pohjoisessa mäntymetsä. Lännessä alavammalla maalla kasvaa kuusta. Pellon halki kulkee hiekkajuonne, jonka alueelta tavattiin runsaasti kvartssia ja palanutta kiveä. Asuinpaikka saattaa jatkua koilliseen metsän puolelle.

Pelto on vuokraviljelyksessä pellon koillispuolella olevan tilan isännällä Juhani Ylikuljulla. Hän kertoi paikalta löydetyn kiviesineitä, mutta niiden tämänhetkistä paikkaa hän ei tiennyt. Asuinpaikasta n. 100 m etelään on löydetty rombinmuotoisen reikäkiven puolikas, ks. kohde 90. Isäntä kertoi suunnittelevansa palstan ostamista rakentaakseen paikalle asuintalon. Tämä on syytä ottaa huomioon jatkossa.

Kohde tarkastettu: 21.6.1995

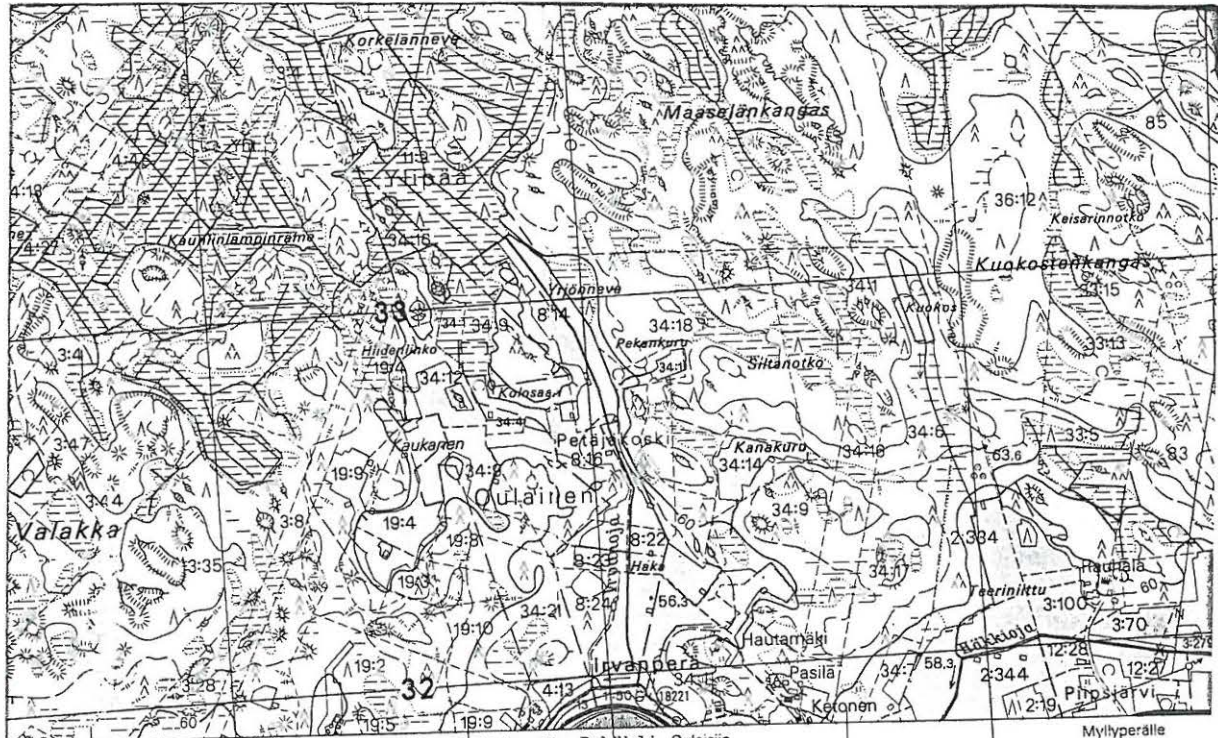
Aiemmat tutkimukset: -

Inventointilöydöt: KM 29368, kvartssia

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päällep. 1988

OULAINEN 65 PÖLLÄYS-PELTO

24° 40' 24" N
 2532 -21 m 20 s
 Nak = -10°
 Ndk = +35°

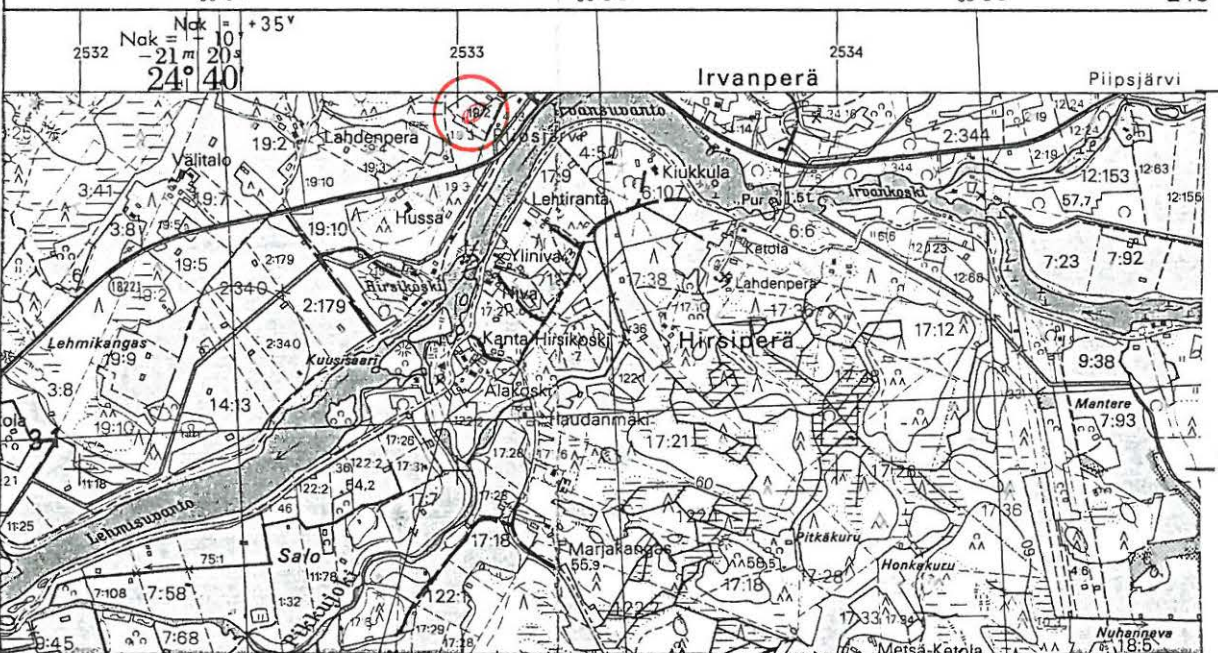
2532 2533 2534

33 87 33 88 33 89 24

Korkeudet metreina n

33 87 33 88 33 89 243

2532 2533 2534

24° 40' 10" N
 Nak = -10°
 Ndk = +35°

2532 2533 2534

33 87 33 88 33 89 243

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 66

Kohteen nimi: Hiidenlinko
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö. II.
 Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7131 10, y = 2532 90, z = n. 62,5
 Kylä ja seutu: Oulainen, Irva
 Tila:
 Rek:No: 34:16
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 6,5 km länsiluoteeseen, Pyhäjoen pohjoispuolella olevan Valakka -nimisen kalliokkoisen, soiden rikkoman ja rajaaman kankaan koillislaidalla. Paikalla on pieni kallionyppylä, jonka korkeimmalla kohdalla kohde sijaitsee. Kyseessä on halkaisijaltaan n. 6 m oleva ja 40 - 50 cm korkea kivistä koottu pyöreä röykkiö. Se on kasattu isoista miehennostannaisista kivistä. Röykkiön laidalla kasvaa pieni kuusi ja keskellä mäntyjä.

Röykkiö vaikutti kaivellulta, mutta pääosin se kuitenkin oli sammalen peittämä. Kaiveluun viittaa myös kaupungintalolle kopioidun Oulaisten paikannimikortiston tieto: korkea nyppylä, jolla huoneenalan kokoinen kivikasa, alta löydetty konin luita, paikalla hiisi (ei sanatarkka sitaatti).

Oppaana paikalla oli Irvankosken isäntä Tapani Irvankoski.

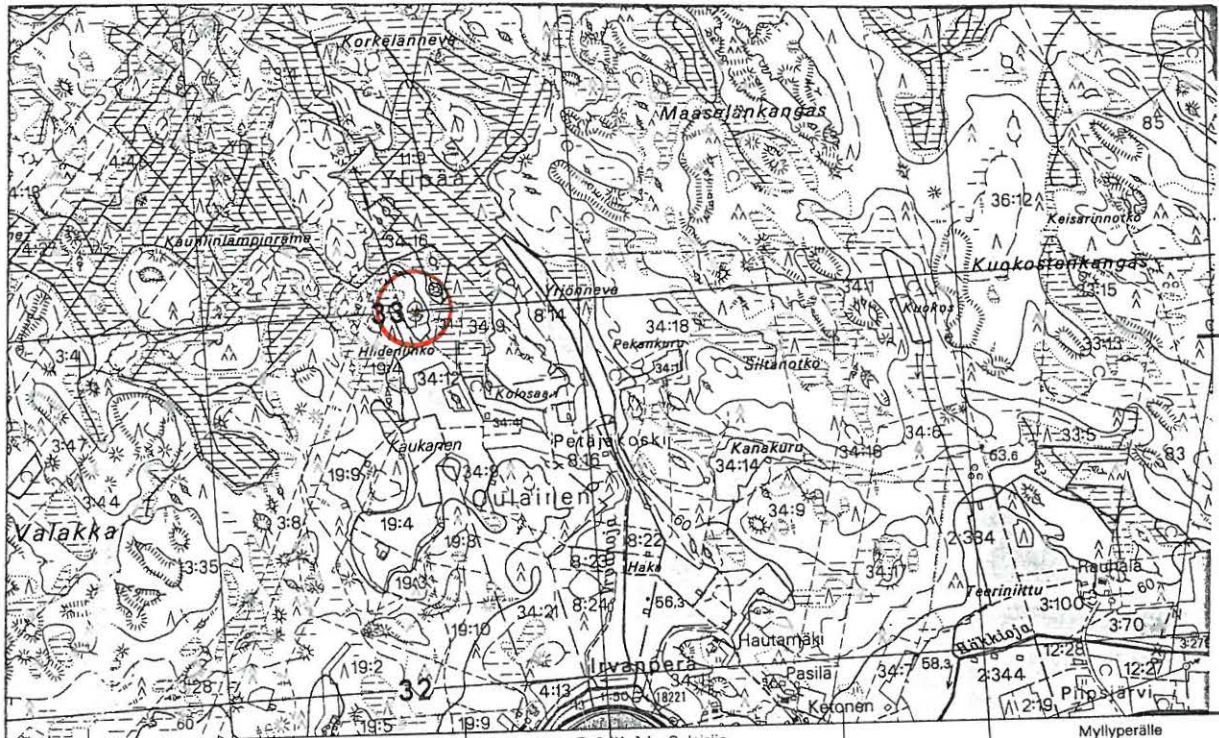
Kohde tarkastettu: 16.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: f. 102977, dia 33881

Kartta: Peruskarttaote 2432 10/A, p. 1980

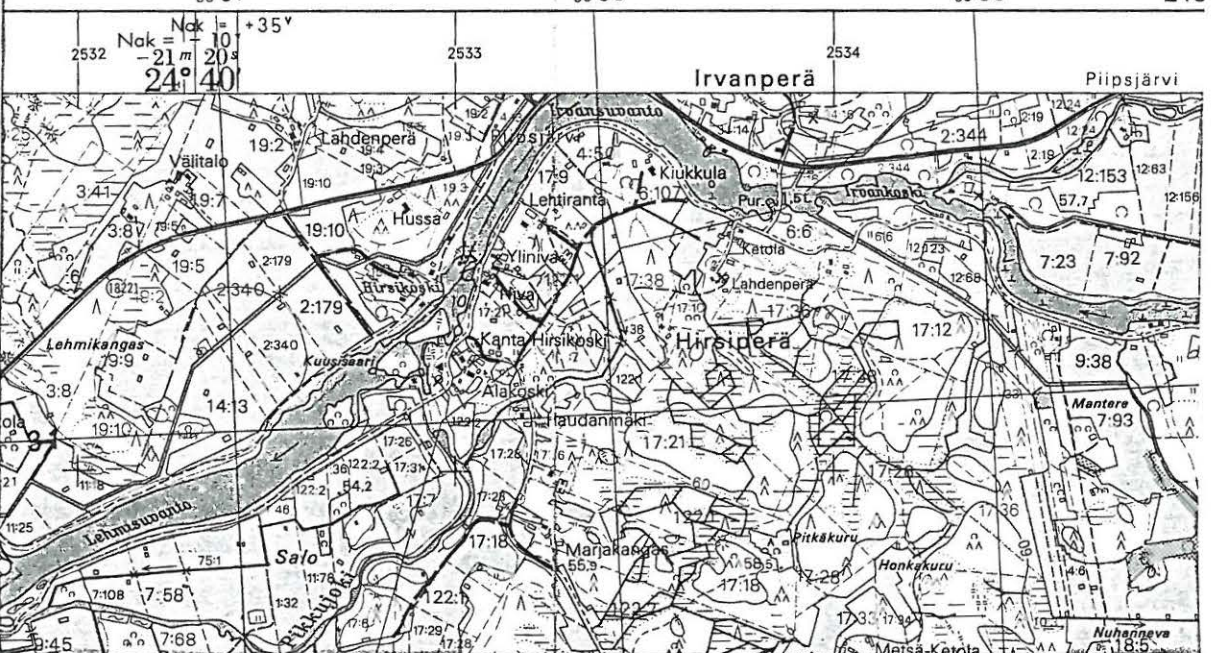

7131

7130

2532	2533	2534	33 87	33 88	33 89	24
$24^{\circ} 40'$ $-21' 20''$ Nok = $-10'$ Ndk = $+35'$						
Myllyperälle Puhajoki Oulaisiin						
Korkeudet metreina n						

33 87	33 88	33 89	243
-------	-------	-------	-----

2432 10 LIKALANJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 67

Kohteen nimi: Nivankoski
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
Koordinaatit: x = n. 7130 12, y = n. 2536 48, z = 57,5
Kylä ja seutu: Oulainen
Tila:
Rek:No:
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 3 km länteen, Pyhäjoen Nivankosken yläpuolella olevan Käiveränmutkan lounaisrannalla. Paikalta on löydetty kivinen taltta, joka alunperin on ollut kourutaltta, mutta tasatalaksi myöhemmin hiottu. Esine on Oulaisten kotiseutumuseossa, jonne sen on lahjoittanut Jaakko Takalo-Eskolan perikunta. Tiedot löytöpaikasta saatiin löytäjän pojalta Jussi Takalo-Eskolalta. Hän kertoi jään murtaneen maata rannalta, jolloin kivi oli tullut esille. Pilkottaessaan penkasta se on kiinnittänyt löytäjän huomion. Paikalla ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa.

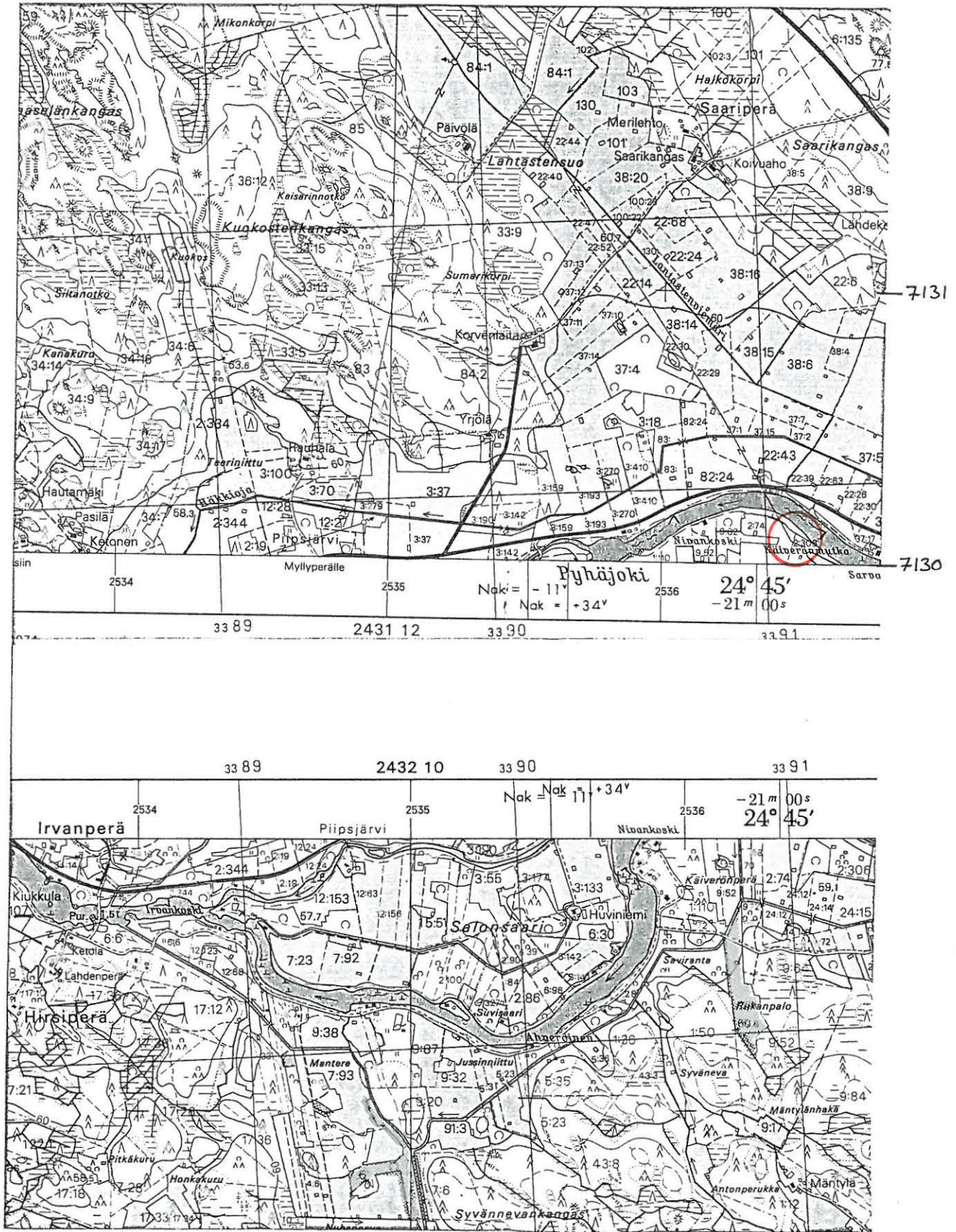
Kohde tarkastettu: 28.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 433, kivitaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 10/C, p. 1980

2432 10 LIKALANJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 68

Kohteen nimi: Hautalahti
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2432 10 LIKALANJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7134 61, y = 2534 25, z = n. 67,5
 Kylä ja seutu: Oulainen, Likalanperä
 Tila:
 Rek:No: 3:86 ja 3:116 rajalta
 Maaomistaja: Anna Loppi/perikunta tai
 Kalevi Sepponen

Oulaisten kirkosta n. 7 km luoteeseen, Likalanjärven eteläosassa olevan Hautalahden etelärannalla. Särkelään johtavaa tietä tehtäessä/parannettaessa löysi Seppo Jylkkä 1984 kiviesineen palstojen 3:86 ja 3:116 rajalta. Esine oli tien ravissa n. 50 - 100 cm syväällä. Löytöpaikasta ensimmäistä taloa koilliseen asuva löytäjä kertoi, että muuta erikoista ei paikalla havaittu. Esineen löytäjä lahjoitti kokoelmiin tuotavaksi.

Löytöpaikka on entistä rantatörmän niittyä, jonka maaperä on saven ja hiesun sekaista kivikkoa. Paikka on ennen ollut keväisin tulvan alla. Mielenkiintoinen tieto on, että järven lasku-uoma on ennen ollut Hautalahden pohjukassa, mistä se on Palonevanviemäriin kautta pois laskenut, kunnes uusi uoma on kaivettu Petäjänien eteläpuolelta. vanhasta uomasta ei enää jälkiä ollut. Löytöpaikka on siis sijainnut tuon vanhan uoman suupuolella.

Kiinteään muinaisjäänökseen viittaavia löytöjä ei paikalta tehty.

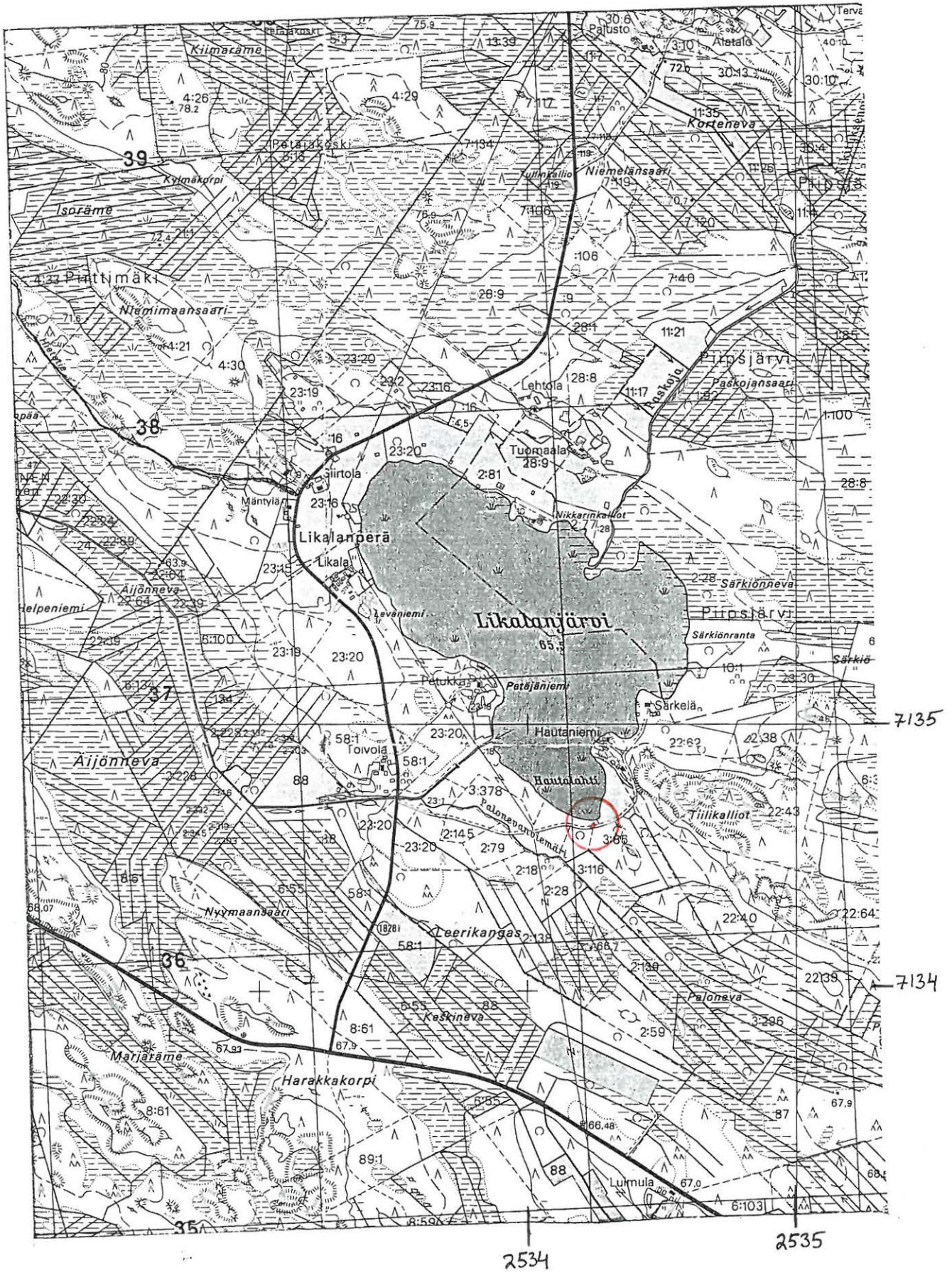
Kohde tarkastettu: 28.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Inventointilöytö: KM 29369

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2432 10/AB, p. 1980

2432 10 LIKALANJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 69

Kohteen nimi: Katila
 Määrittely ja mj-luokka: Reikäkiven löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = n. 7126 36, y = n. 2541 56,
 z = n. 72,5-75
 Kylä ja seutu: Oulainen
 Tila:
 Rek:No: 5:9
 Maaomistaja: Jukka Lastumäki
 Katilantie 116, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 4 km kaakkoon, Ylivieskaan johtavan tien itäpuolella. Paikalla on Katilankankaan pohjoispuolinen suopelto, jonka läpi kulkee Oulaistenojaan laskeva Kottioja. Paikalta on löytynyt kanavaa kaivettaessa neliömäinen reikäkivi, joka on tehty muutoin työstämättömästä kivistä. Löytöpaikka on entistä järvenpohjaa.

Reikäkiven löytöpaikasta n. 500 m itäkoilliseen, Kivinevan pellostaojaa kaivettaessa n. 120 cm syvältä, on löydetty puisen rahka- tai suolapion terän puolikas. Esine on löydetty n. 1992-3. Molemmat esineet ovat löytäjän hallussa.

Ainakin jälkimmäinen löytö on ilmeisesti historialliselta ajalta.

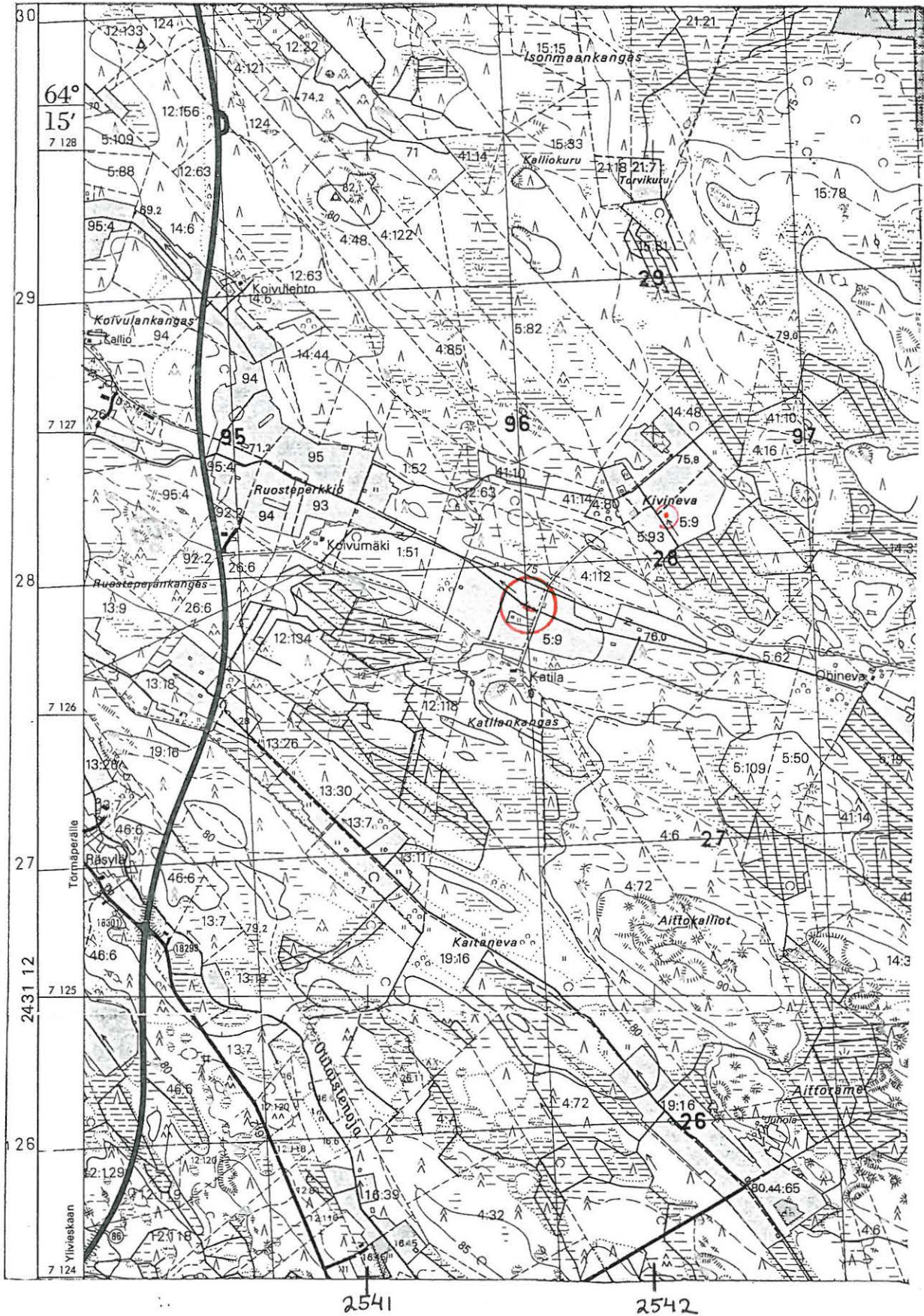
Kohde tarkastettu: 19.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Löydöt: Reikäkivi hukassa ja puisen suolapion katkelma löytäjän hallussa.

Valokuvat: dia 33882

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/B, p. 1978, päällep. 1989

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M: Sarkkinen

OULAINEN 70

Kohteen nimi: Suvanto
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka(?). II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7128 10, y = 2544 60, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Pokelanmäki
 Tila:
 Rek:No: 65
 Maaomistaja: Tuula ja Teija Virtanen
 Haapavedentie 428, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 5,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen eteläpuolella olevan Pokelanmäen etelärinteellä. Paikalta on löydetty kaksi kiviesinettä, jotka annettiin mukaan kokoelmiin tuotavaksi. Esineet on löydetty jonkin matkaa navetan kaakkoispuolelta pellostä. Muita löytöjä alueelta ei tiettävästi ole.

Löytöpaikka on loivasti kaakkoon laskevaan viljelysmaata, joka tarkastuksen aikana oli nurmella. Muita merkkejä kivikautisesta asutuksesta ei paikalta löydetty. Suvannon talon lounaispuolella, palstalla :41 ollut pelto tarkastettiin sekin ilman tulosta. Lähialueilta on kuitenkin useita irtolöytöpaikkoja.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Inventointilöydöt: KM 29370:1, tasataltta ja -:2 teelmä/katkelma?

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/BD, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 70 SUVANTO

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 71

Kohteen nimi: Kangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: $x = 7128\ 20$, $y = 2544\ 36$, $z = n. 72,5$
 (päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Pokelanmäki
 Tila:
 Rek:No: 60
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen eteläpuolisen Pokelanmäen länsipäässä. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on hioimena käytetty kivi, joka ehkä alkuaan on ollut kiviesine. Esineen on löytänyt Väinö Suvanto 1947 päärakennuksesta n. 150 m lounaaseen pellon pinnalta. Löytöpaikka kasvoi heinää, eikä paikalta mitään löydetty.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

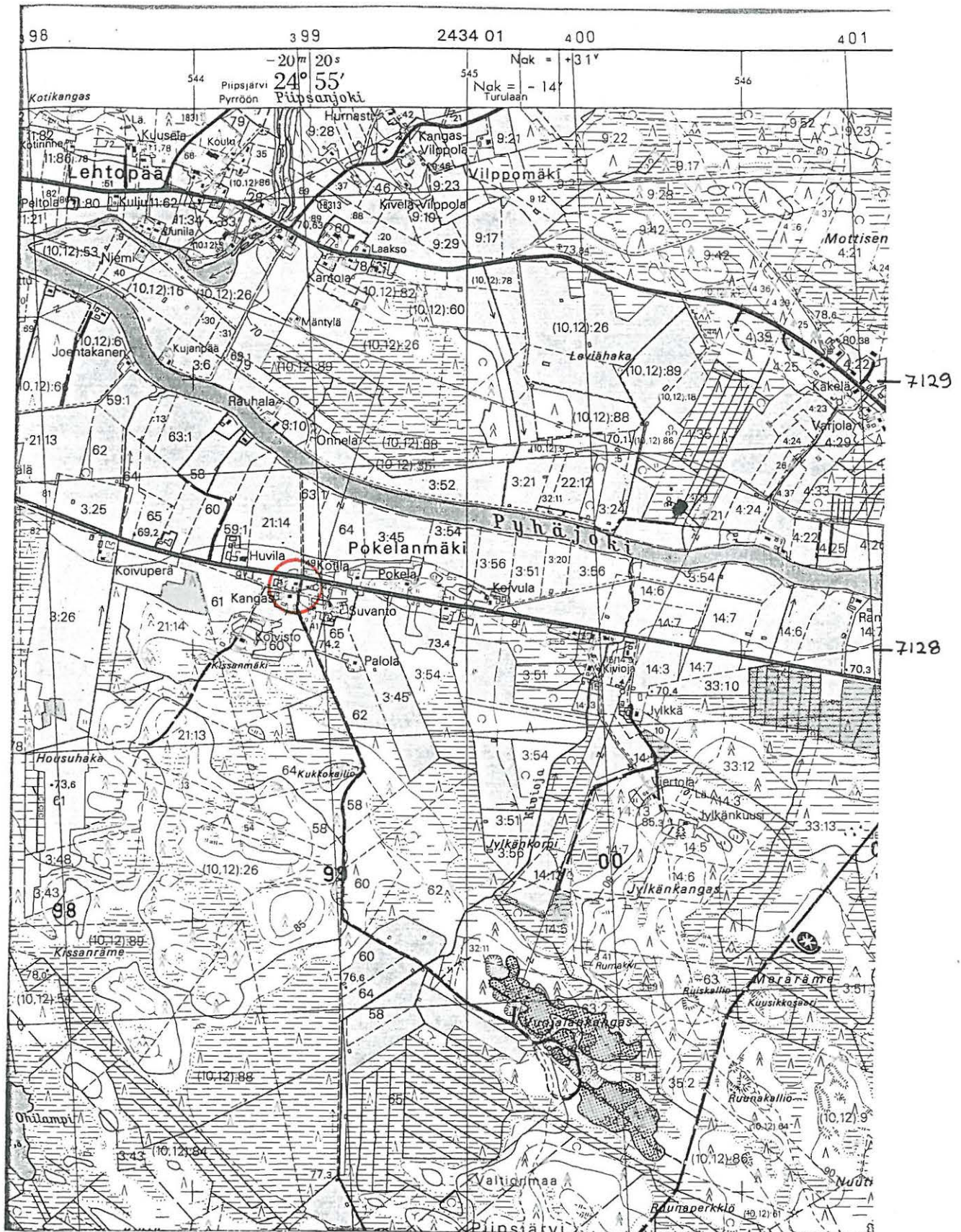
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 335, hioin, alunperin ehkä esine

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/BD, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 71 KANGAS

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 72

Kohteen nimi: Koivula
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = n. 7128 25, y = n. 2545 05,
 z = n. 70
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Pokelanmäki
 Tila: Koivula
 Rek:No: 3:56
 Maaomistaja: Reijo Pirneskoski
 Haapavedentie 487, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6 km itäkaakkoon, Pyhäjoen eteläpuolisen Pokelanmäen länsipäässä. Koivulan talon pohjoispuolisten peltojen ylä- eli eteläreunasta on löytynyt tasataltta, talosta n. 50 - 100 m pohjoisluoteeseen peltotyössä. Isännän ilmoittamalla löytöpaikalla on terassimainen tasanne. Maaperä alueella on hiekkaa, joka alempana muuttuu murakoksi. Nykyisen päärakennuksen paikalta kerrottiin löytyneen sittemmin kadoksiin joutuneen kiviesineen.

Löytöpaikalla ei havaittu merkkejä kiinteästä asuinpaikasta. Pelto oli juuri kylvetty. Ylempänä, talon länsipuolella ollut pelto oli hyvin kivikkoinen. Esine kuvattiin, mutta se jäi talon pojan, Tomi Pirneskosken haltuun

Kohde tarkastettu: 6.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Löydöt: Tasataltan teräpuoli, maanomistajan pojan hallussa

Valokuvat: f. 102962-3

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/BD, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 72 KOIVULA

7129

7128

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 73

Kohteen nimi: Ahinko
Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
Koordinaatit: $x = 7126\ 96$, $y = 2548\ 52$, $z = n. 72,5$
(päärakennuksen koordinaatit)
Kylä ja seutu: Matkaniva
Tila:
Rek:No: 15:38
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 10 km itäkaakkoon, Pyhäjoen lounaisrannalla, Matkanivan sillan eteläpuolella. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmassa olevan tuuran on Väinö Lintelä löytänyt kotipellostaan. Alue on kohti jokea laskevaa viljelysmaata. Lintelän kotipellot olivat heinällä, osa lähipelloista oraalla tai perunalla. Alue tarkastettiin ilman tulosta. Maaperä alueella oli hiekkamultaa. Esineen löytöpaikkaa ei pystytty tarkemmin määrittämään. Paikka olisi ehkä syytä tarkastaa peltojen ollessa kynnöksellä.

Kohde tarkastettu: 22.6.1995

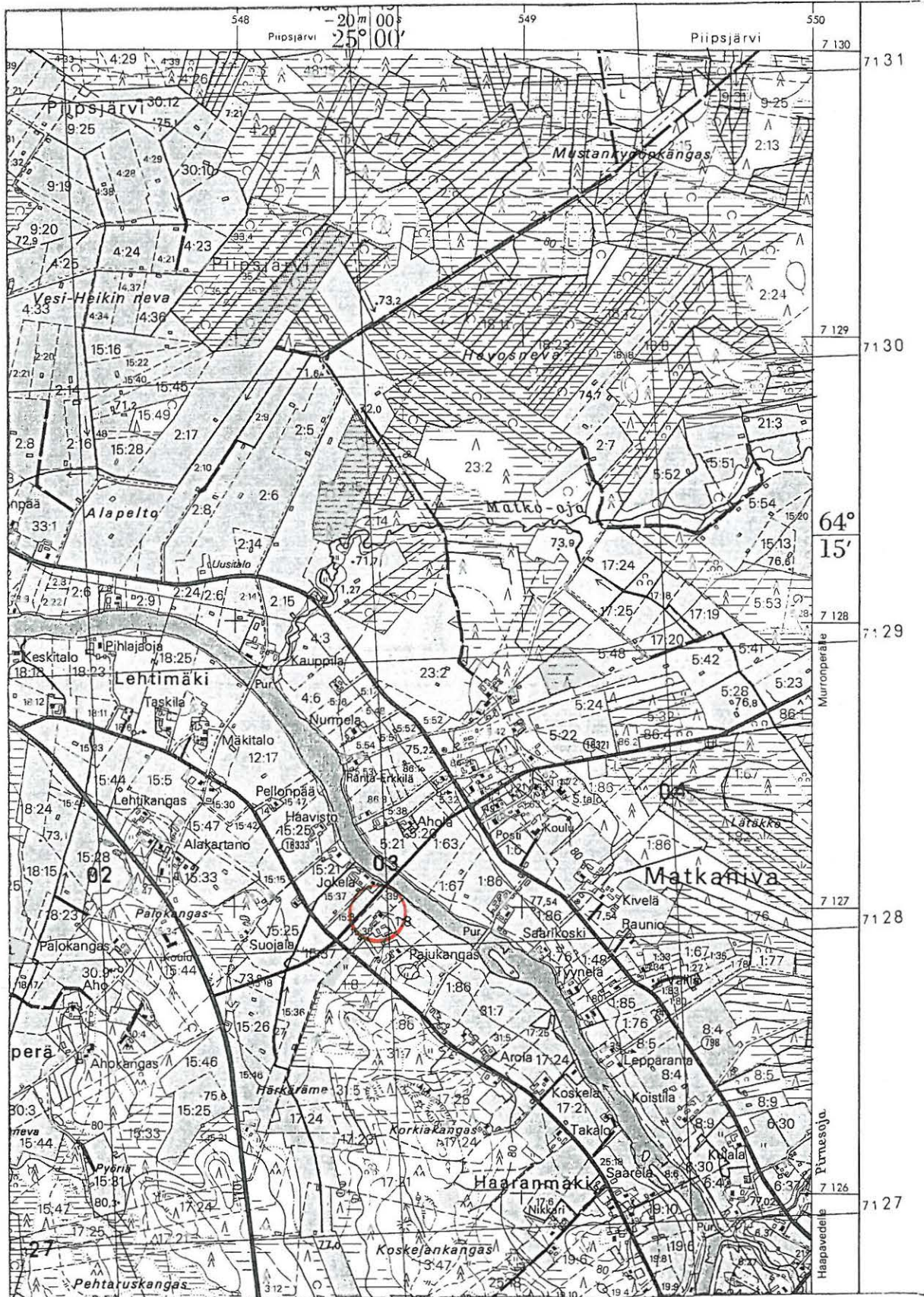
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 816, tuura

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 73 AHINKO

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 74

Kohteen nimi: Rautiolan risteys
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = n. 7127 45, y = n. 2547 92,
 z = n. 72,5
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Lehtimäki
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 9,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen eteläpuolella, jokeen pohjoisesta laskevan Matko-ojan suusta n. 400 m etelälounaaseen. Paikalta on löydetty Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa oleva tasataltta. Esineen on löytänyt Antti Siirtola Matkanivan tietyömaalta n. 1958-9. Löytöpaikaksi mainitaan Daini Rautiolan tien risteys. Esine oli noin 0,5 m syvällä.

Risteys sijaitsee pienen kankaan korkeimman kohdan eteläpuolella. Sen eteläpuolella on kaksi taloa, vähän matkaa pohjoiseen on kolmas. Muutoin risteys on peltojen ympäröimä. Alueen pellot tarkastettiin, mutta asuinpaikasta kertovia merkkejä ei löydetty. Pelloilla kasvoi oras korkealla ja osa pelloista oli nurmella.

Kohde tarkastettu: 22.6.1995

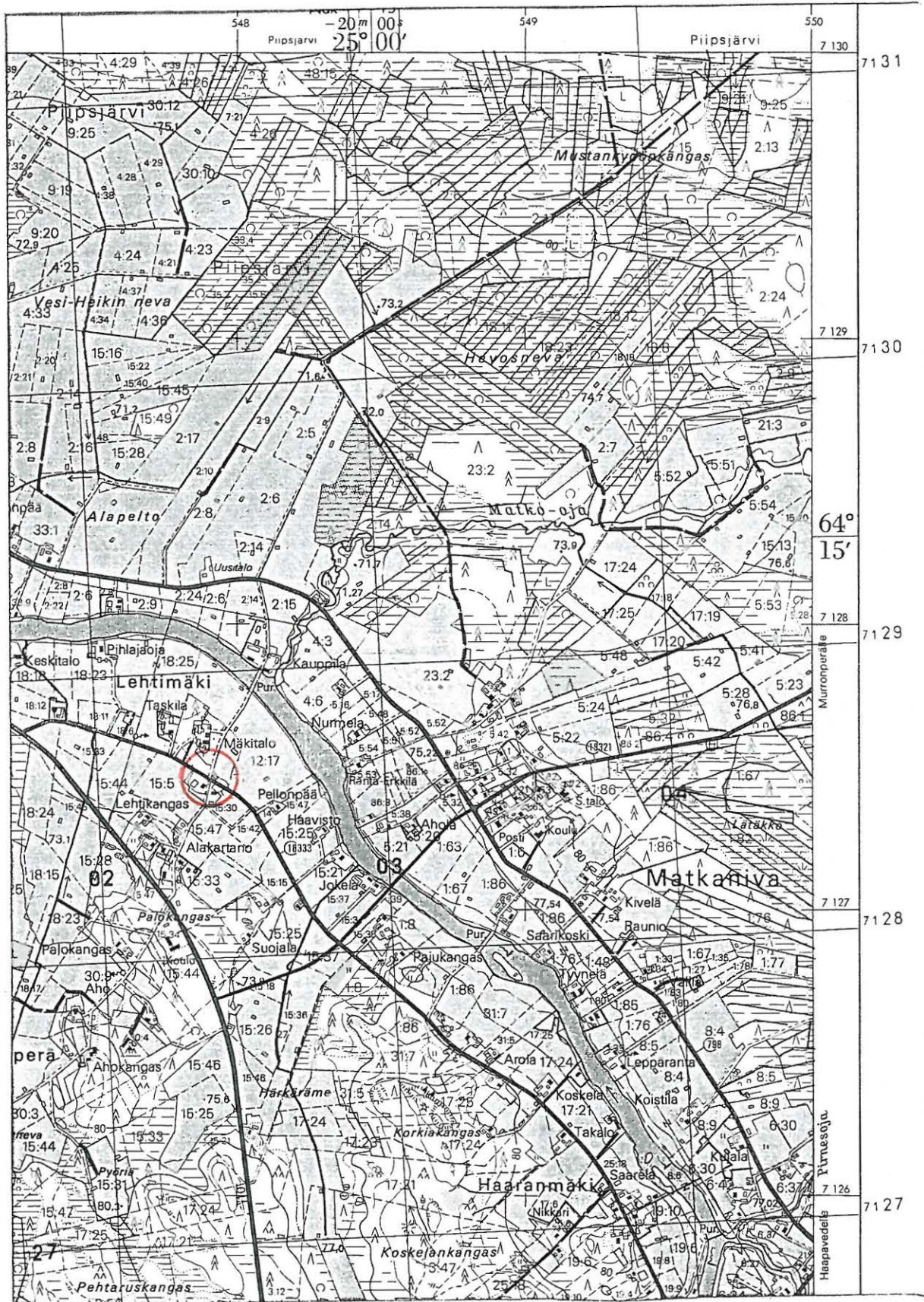
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 815, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 74 RAUTIOLAN RISTEYS

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 75

Kohteen nimi: Mäkitalo

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.

Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA

Koordinaatit: $x = 7127\ 60$, $y = 2547\ 90$, $z = n. 75$
(päärakennuksen koordinaatit)

Kylä ja seutu: Matkaniva, Lehtimäki

Tila: Mäkitalo

Rek:No: 12:17

Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 9 km itäkaakkoon, Pyhäjoen etelärannalla, jokeen pohjoisesta laskevan Matko-ojan suusta n. 300 lounaaseen. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa oleva tuura on löydetty Daini Rautiolan pellostä talon läheltä n. 20 cm syvältä. Daini Rautiola on Mäkitalon vanha isäntä. Talo sijaitsee nimensä mukaan pienellä mäellä. Talon itäpuoli on peltoa ja länsipuoli kuusikkoista metsää. Talon lähipellot olivat pääosin nurmella. Talon kaakkoispuolinen, tilusteiden rajaama pelto oli osin perunamaana, osin oraalla.

Maastollisesti paikka on erittäin sopiva asuinpaikaksi, ja kun aivan sen läheltä on toinenkin löytö (kohde 74), olisi paikalta odotanut enemmän löytöjä kuin siltä tehtiin. Pellolla oli jokunen palanut kivi, mutta kvartseja ei tavattu. Paikka olisi hyvä päästä tarkastamaan sen ollessa kynöksellä - samoin kuin myös muut lähipellot.

Kohde tarkastettu: 22.6.1995

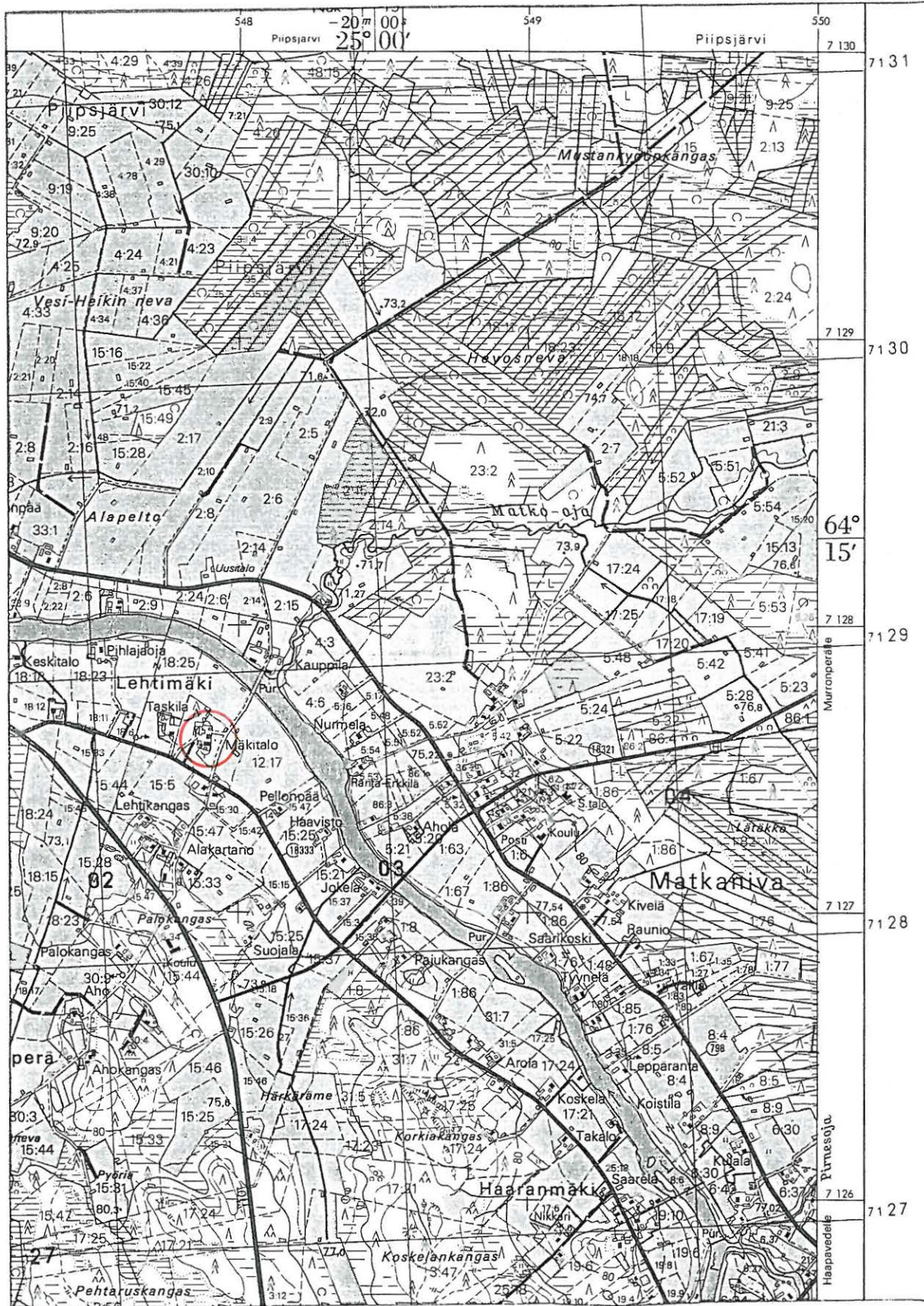
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 632, tuura

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 75 MÄKITALO

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 76

Kohteen nimi: Arovaara

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II(2)

Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA

Koordinaatit: $x = \frac{7126}{7130} \frac{55}{26}$, $y = \frac{2548}{2544} \frac{80}{76}$, $z = n. 75-80$
(päärakennuksen koordinaatit)

Kylä ja seutu: Matkaniva, Haaranmäki

Tila: Arovaara

Rek:No: 31:7

Maaomistaja: Antti Siirtola

Oulaisten kirkosta n. 9,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen lounaisrannalla, Matkanivan sillasta n. 600 m eteläkaakkoon. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on kourutaltoa, jonka on löytänyt Lauri Huhtala kotipellosta v. 1959 syksyllä kynnon jälkeen. Paikkakuntalaisilta saadun tiedon mukaan löytäjä on asunut aikoinaan Arovaaran tilaa, jonka omistaa nykyisin Antti Siirtola. Hän ei ole kiviesineitä pelloiltaan löytänyt. loivasti jokea kohti viettävät pello olivat yläosaltaan hiekkamultaa, mutta oraalta olleilta pelloilta ei onnistuttu mitään löytämään.

Lauri Huhtala on kotoisin Matkanivan Annosen Herralasta. Herää kysymys liittyisikö löytötietojen maininta kotipellosta tähän. Herralan tilalta tunnetaan kivikautinen asuinpaikka, ks. kohde 12.

Kohde tarkastettu: 8.6.1995

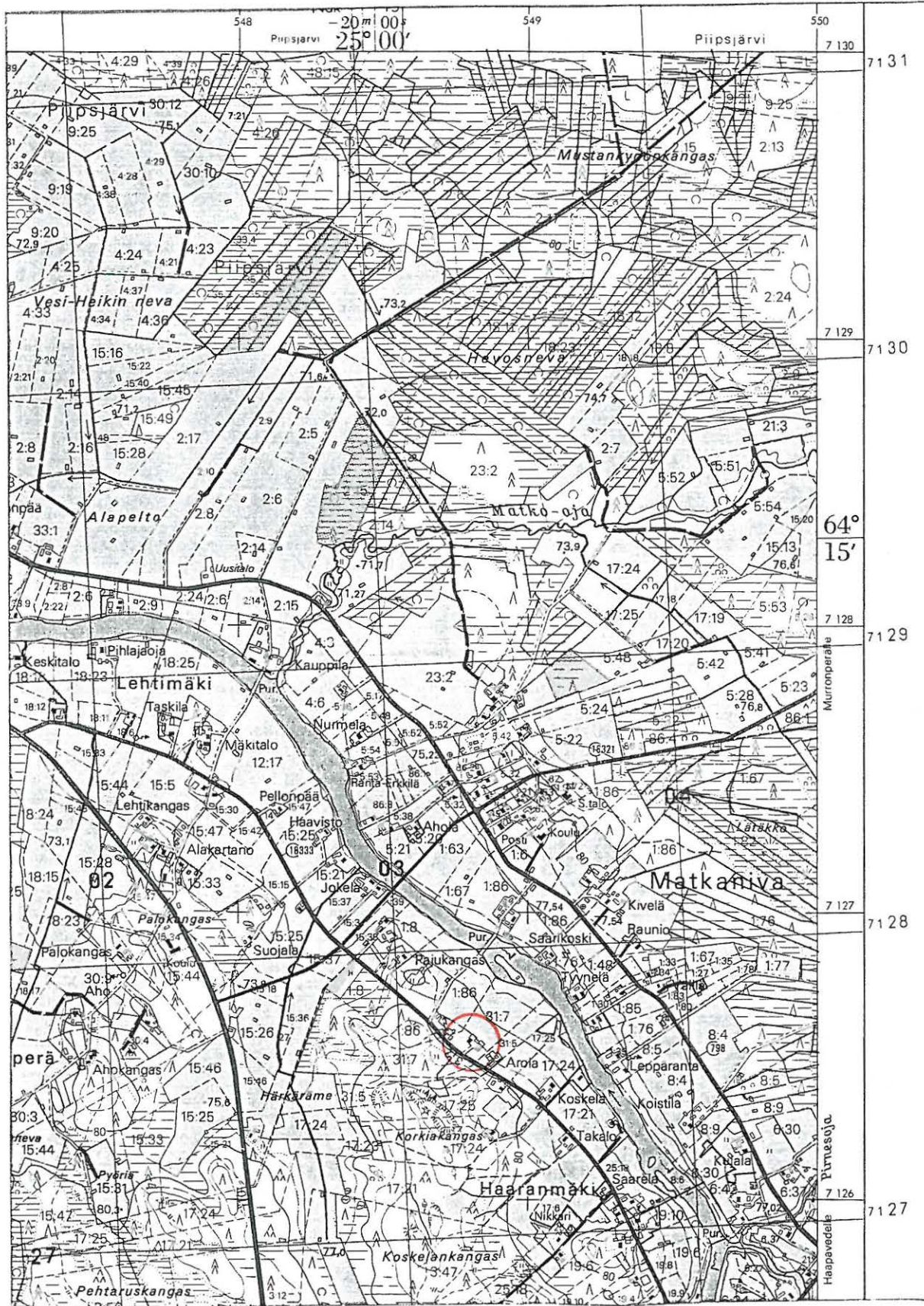
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 784

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/D, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 76 AROVAARA

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 77

Kohteen nimi: Juhola
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7124 18, y = 2548 10, z = n. 80
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Ohukaisenperä
 Tila: Juhola
 Rek:No: 28:6
 Maaomistaja: Tenho Lainvesi
 Antikantie 30, 86510 Matkaniva

Oulaisten kirkosta n. 10,5 km itäkaakkoon, Pyhäjoen länsipuolella, n. 300 m rannasta. Ohukaisenperällä olevien paikallisteiden risteyksen koillispuolella on Juholan talo. Talosta saatiin kokoelmiin tuotavaksi pieni tasataltta. Sen on löytänyt tilan omistaja vuonna 1990 aivan talon eteläpuolella olevasta pihapellosta. Lisäksi hän kertoi vaarinsa (synt. n. 1890-5) löytäneen esineen samoilta, mutta esine on joutunut myöhemmin hukkaan.

Perunapelto tarkastettiin ilman tulosta. Myös talon itäpuolinen pelto oli muinaistieteellisessä mielessä tyhjä. Omistaja kertoi maaperän mullan alla olevan hiekkaa.

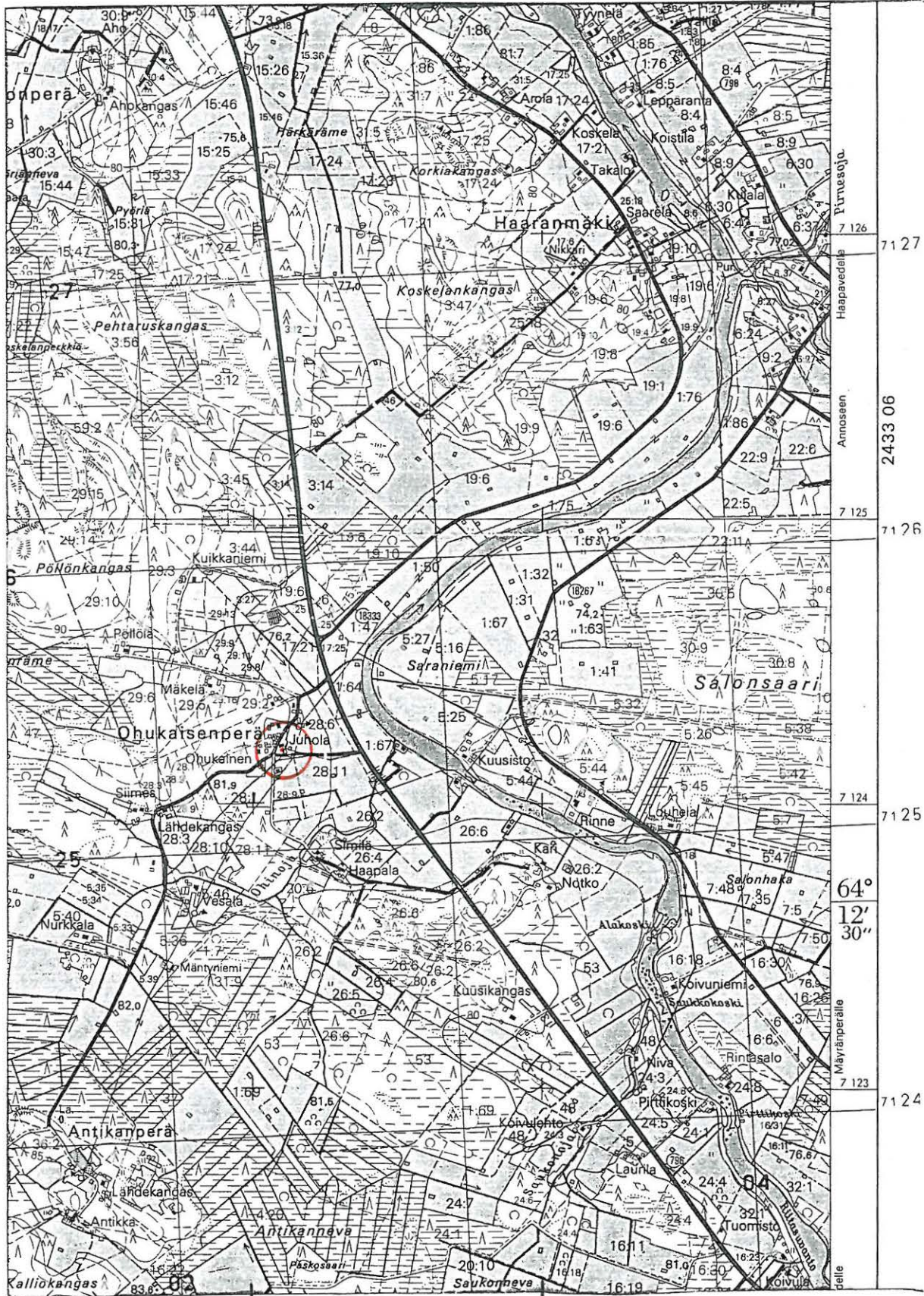
Kohde tarkastettu: 7.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Inventointilöytö: KM 29371, pienoistaltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/C, p. 1978, päällep. 1989

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 78

Kohteen nimi: Lintukangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II-III.
 Peruskartta: 2433 03 MATKANIVA
 Koordinaatit: x = 7123 76, y = 2545 92, z = 82,5-85
 Kylä ja seutu: Matkaniva
 Tila:
 Rek:No: 7:28
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 9 km kaakkoon, Pyhäjoen lounaispuolella, n. 2,5 km joesta Lintukankaan kaakkoisreunalla. Alue on hiekkapohjais- ta, loivasti itään laskevaa kangasta, jonka itä- ja eteläpuolella on suopeltoa. Paikalla olevan pienen hiekkakuopan reunoilta tavattiin palaneita kiviä ja kvartsi-iskoksia, jotka jätettiin paikoilleen. Pääosa asuinpaikasta on tuhoutunut hiekaotossa, mutta pienten matalien hiekkakuoppien välisillä alueilla sitä on kuitenkin jäljellä. Pääosa havainnoista tehtiin hiekkakuopista itäisimmän ja uusimman laidolta, sen eri puolilta.

Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on kiviesineen (kirveen?) teelmä, jonka Anna Soukka on löytänyt Lintukankaan hiekkakuopalta. Löytäjän poika, Putkelan isäntä Eino Soukka (ks. kohde 33) kertoi hiekkakuopan sijainnin. Muita hiekkakuoppia alueella ei hänen mukaansa ole. Paikalta tehdystä löydöstä hän ei tiennyt.

Kohde tarkastettu: 7.6.1995

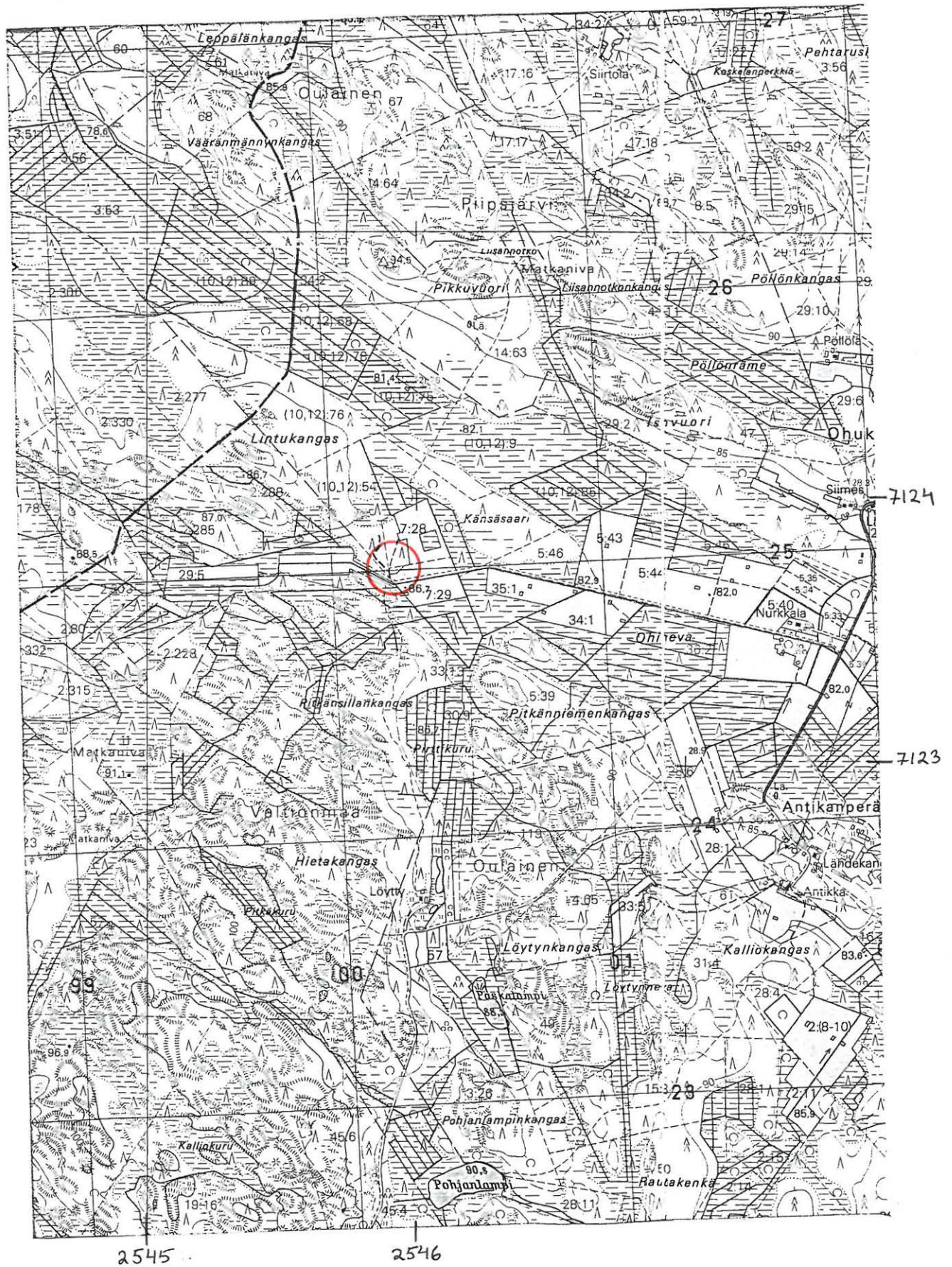
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 440, kiviesineen teelmä

Valokuvat: f. 102965

Kartta: Peruskarttaote 2433 03/C, p. 1978, päälle p. 1989

OULAINEN 78 LINTUKANGAS

2433 03 MATKANIVA

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 79

Kohteen nimi: Kuusela
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: x = 7123 33, y = 2550 25, z = n. 82,5
 (päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Annonen
 Tila: Kuusela
 Rek:No: 7:24
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 12,5 km kaakkoon, Pyhäjoen pohjoispuolella, Mäyräojan suusta n. 1,1 km pohjoiseen. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on tuuramainen, lähinnä hakkua muistuttavan hyvin hiotun kiviesineen kärkiosa, joka on löydetty ulkorakennuksen takaa pellolta n. 15 cm syvältä.

Alue on loivasti länteen laskevaa viljelemätöntä peltoa, jonka itäreunalla tilan rakennukset sijaitsevat. Löytö on siis tehty päärakennuksen länsipuolelta. Idässä paikkaa suojaa hieman korkeampi kangas. Kuuselan talo oli palanut tyhjillään. Viereisessä Raution talossa väkeä ei ollut kotona. Paikalta ei löydetty kivikautiseen asuinpaikkaa viittaavia merkkejä.

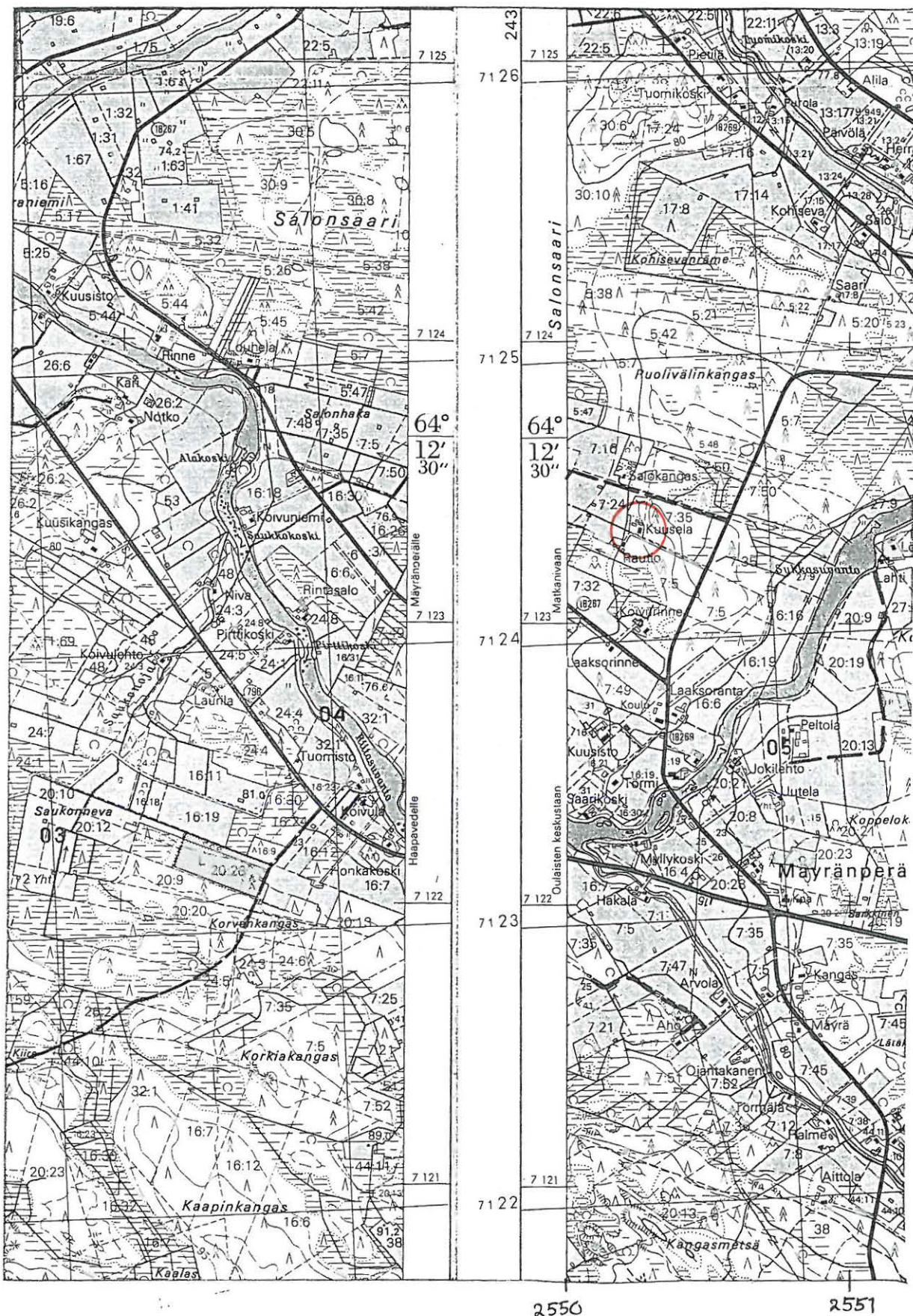
Kohde tarkastettu: 9.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 801, tuura- tai hakkumainen kiviesine

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/A, p. 1978, päällep. 1989

2433 06 ANNONEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 80

Kohteen nimi: Könninmetsä
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2433 06 ANNONEN
 Koordinaatit: x = n. 7122 **16**, y = n. 2552 20,
 z = n. 82,5
 Kylä ja seutu: Matkaniva, Mäyränperä
 Tila: Könninmetsä
 Rek:No: 44:3
 Maaomistaja: Matti Vilminko
 86530 Annonen

Oulaisten kirkosta n. 14 km kaakkoon, Pyhäjoen etelärannalla, Annonen sivuhaaran suusta n. 1,3 km eteläkaakkoon. Alue sijaitsee lähellä Haapaveden rajaa, Verkkosenkankaan luoteisreunalla. Jokeen paikalta on matkaa n. 250 m. Mäyränperän Halmeen talon isännän Matti Vilmingon hallussa on tasataltta, jonka hän on löytänyt vuonna 1989 metsänistutuksen yhteydessä Könninmetsän korkeimmalta kohdalta. Esineestä löytäjä ei luopunut, joten esine kuvattiin.

Löytöpaikka on hakattu ja äestetty. Äestysurat ovat jo kasvaneet osittain umpeen. Palstan korkein kohta on matala harjanne, joka ei erotu peruskartalla. Kumpareen ympärystä oli alavaa ja äestysurissa oli paikoin vettä. Maaperä oli kivikkoista hiekkamoreenia, kumpareen tienoilla hieman hiekkaisempaa. Paikalta ei löydetty kvartssia tai muuta kivikautiseen asutukseen viittaavaa.

Kohde tarkastettu: 9.6.1995

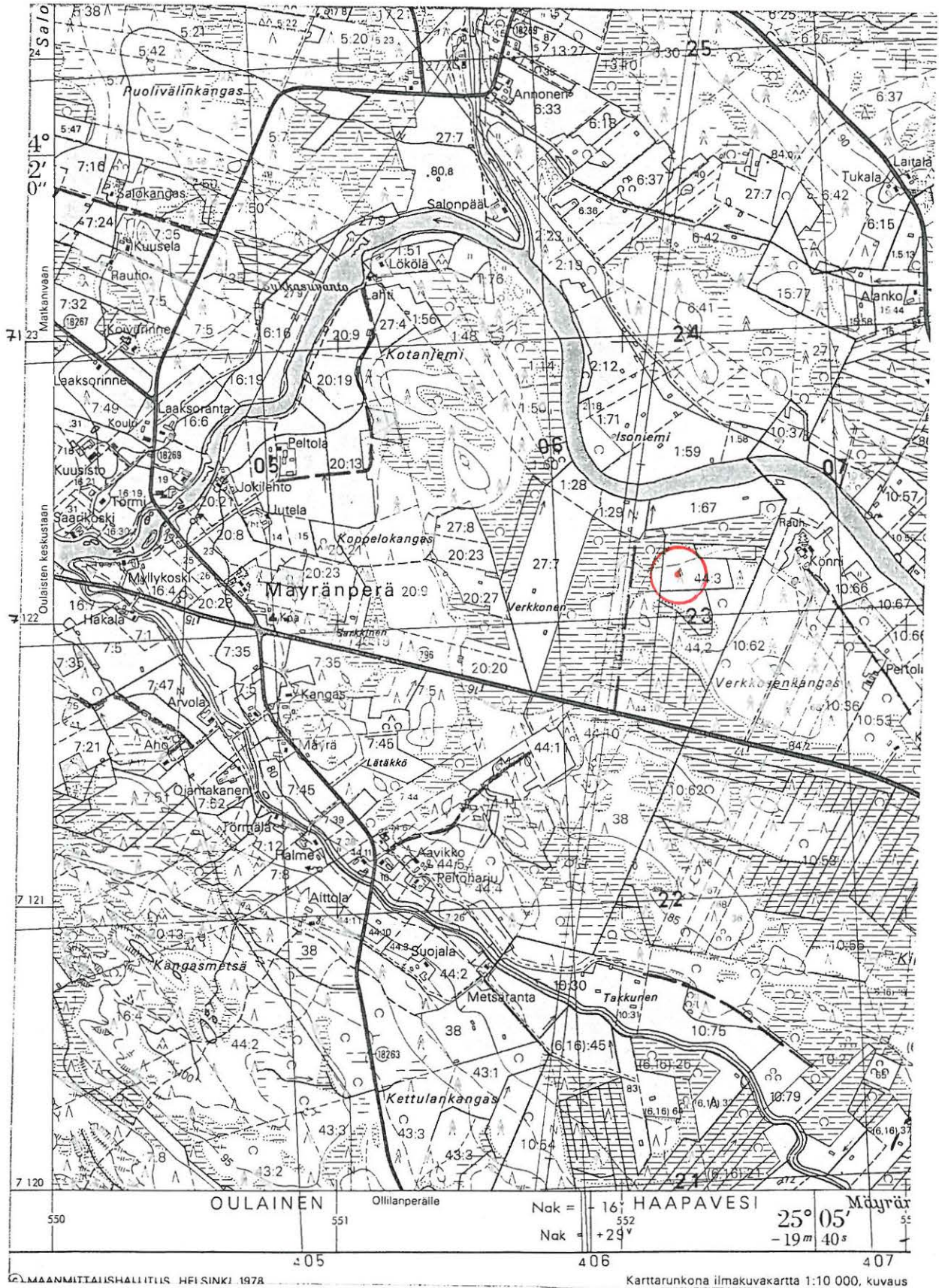
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: Tasataltta Matti Vilmingon hallussa

Valokuvat: f. 102967-8

Kartta: Peruskarttaote 2433 06/A, p. 1978, päällep. 1989

OULAINEN 80 KÖNNINMETSÄ

2433 06 ANNONEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 81

Kohteen nimi: Kiviranta
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: $x = 7130\ 26$, $y = 2544\ 86$, $z = n. 72,5$
 (päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Koskelanperä
 Tila:
 Rek:No: 7:37
 Maaomistaja: Mikko Kivirannan perikunta
 Kivirannantie 118, Oulainen 86300

Oulaisten kirkosta n. 5,5 km itään, Piipsjärvestä Pyhäjokeen laskevan Piipsanjoen länsirannalla, Koskelanperällä Piipsanjoen ylittävältä sillasta n. 450 m lounaaseen. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on kourutaltoa, jonka Mikko Kiviranta on löytänyt pellostaan. Talon nykyisistä isännistä toinen, nuorempi Mikko K. muisteli löytöpaikaksi talon lounaispuolista peltoa. Alue oli miltei tasaiselta peltoa, joka kaumpana alkaa laskea kohti jokea. Oraalla olleelta pellolta ei tavattu kvartssia tai muuta kivikautiseen asutukseen viittaavaa.

Oppaana ollut Mikko Kiviranta kertoi löytämästään kivitaltasta, jonka hän on koululaisena vienyt Lehtopään koululle. Selvisi, että tämä talto on lounaispuoliselta pellolta, mutta kourutalton löytöpaikkaa hän ei tiennyt. Pellot olisi syytä tarkistaa niiden ollessa kynnöksellä. Lehtopään koululla olevasta esineestä ks. kohde 48.

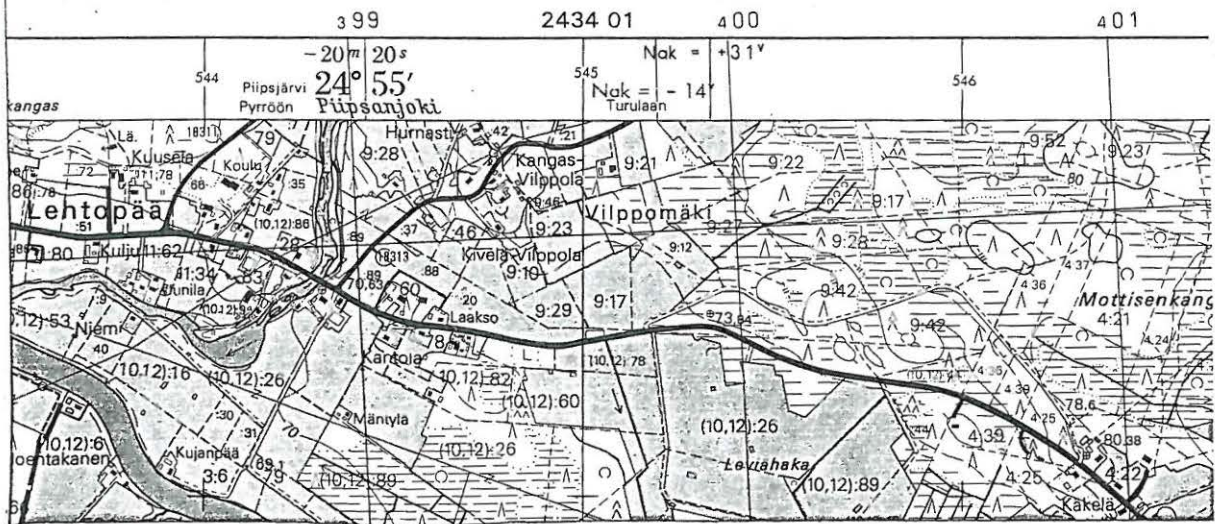
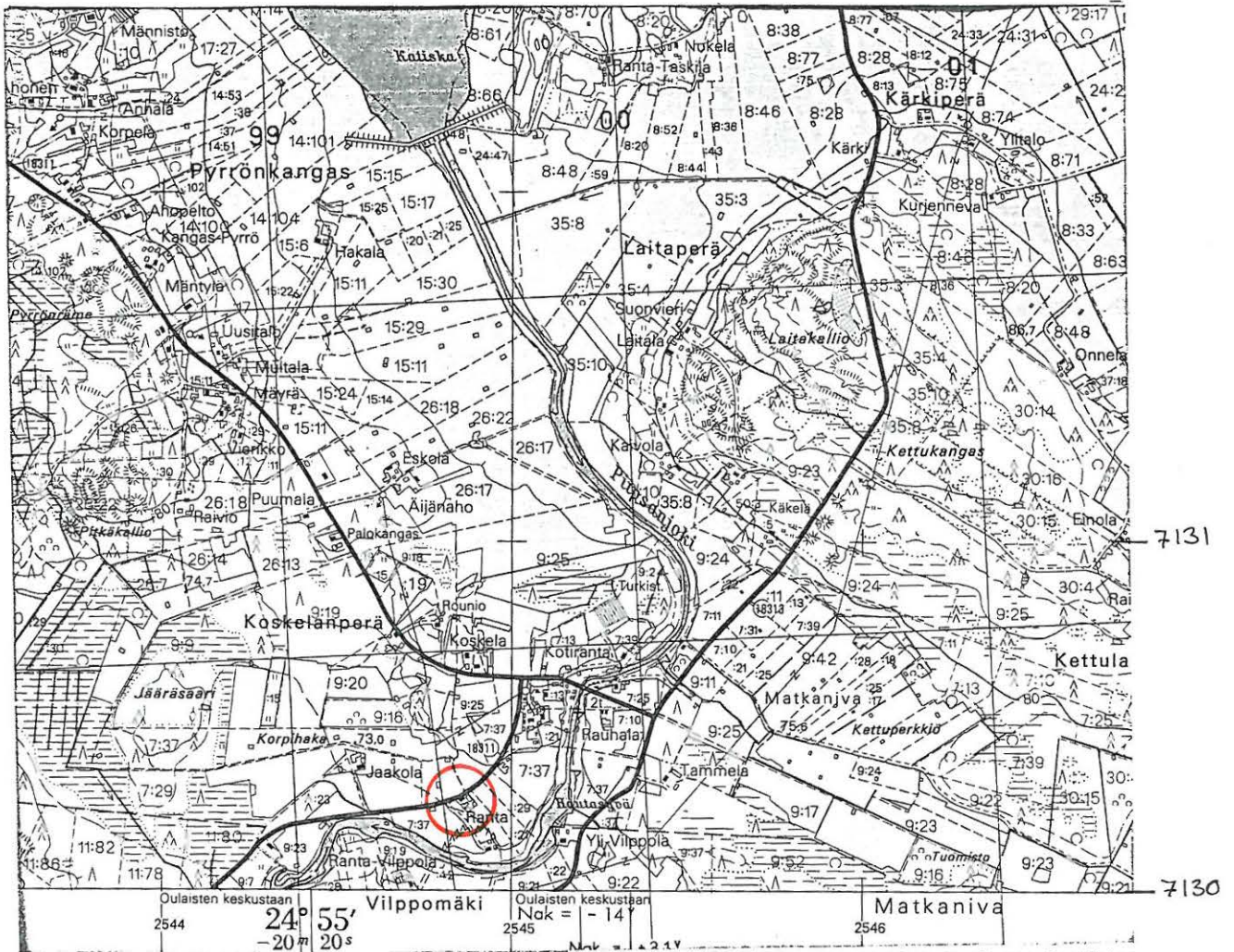
Kohde tarkastettu: 12.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 845, kourutaltoa ja tasataltoa Lehtopään koululla

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/AC, p. 1979

2434 01 PIIPSJÄRVI
 Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 82

Kohteen nimi: Höylä
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7135 91, y = 2547 10, z = n. 75
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi
 Tila:
 Rek:No: 38:(13 tai 14)
 Maaomistaja: Pentti Rintala
 Honkarannantie, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 10 km koilliseen, Piipsjärven pohjoisimman lahden itärannalla, pohjoisesta Piipsjärveen laskevan Piipsanjoen suusta n. 250 m eteläkaakkoon. Alue on vanhaa peltomaata, jonka maaperä on hiekkaa. Koordinaattien osoittamassa kohdassa on pieni pelto, josta tavattiin kymmenkunta kvartssia. Ne jätettiin paikoilleen. Pellossa oli myös pieni pala piitä. Kyse lienee tuluspiistä, sillä pellossa oli myös liitupiipun varren ja pesän kappaleita.

Pentti Rintalan omistama palsta, jolla em. havainnot tehtiin on ke-säasunnon tonttina. Palstan eteläpuolisen naapurin (Kari Hyytiäinen, Honkarannantie 765) puolella on uusi omakotitalo, joka on rakennettu vanhalle pellolle terassimaiselle rantatasanteelle. Lähellä palstojen rajaa, Rintalan puolella on Höylän vanhan talon sija. Pentti Rintala kertoi talon entisen isännän Eino Ylikankaan löytäneen pellostaan halkaisijaltaan n. 10 cm olevan reikäkiven, jonka hän arveli museoon toimitetun. Löytöpaikaksi arveltiin uuden omakotitalon tienoota. Talon rakentamisen aikana Kari Hyytiäinen ei ollut mitään erikoista paikalla havainnut. Tosin hän ei ollut sillä silmällä maata katsellut. Oulaisten kotiseutumuseossa on kaksi reikäkiveä ilman löytötietoja. Onko niistä jompi kumpi Höylän isännän löytämä kivi ei siis ole tiedossa. Kiven OulM 1162 halkaisija on n. 8 cm, joten se saattaisi tulla kysymykseen.

Kohde tarkastettu: 13.6.1995

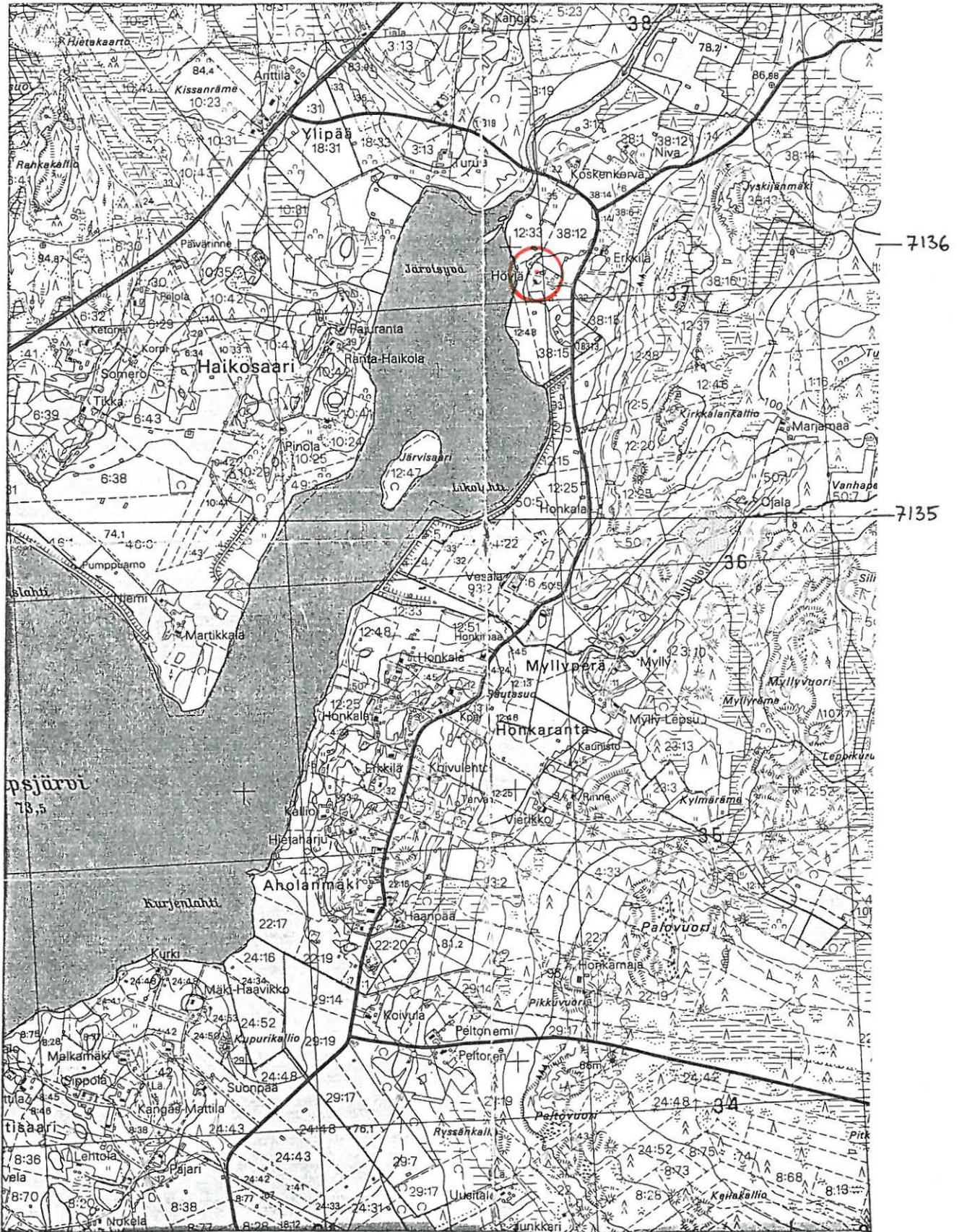
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: ehkä OulM 1162

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/D, p. 1979

OULAINEN 82 HÖYLÄ

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 83

Kohteen nimi: Turula

Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II.

Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI

Koordinaatit: x = n. 7136 25, y = n. 2546 80,
z = n. 77,5 (havaintojen keskikohta)

Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Ylipää

Tila: Turula

Rek:No: 3:13

Maaomistaja: Teuvo Turula
Lumimetsäntie 60-62, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 10 km koilliseen, Piipsjärven pohjoisimman lahden pohjoisrannalla, pohjoisesta Piipsjärveen laskevan Piipsanjoen suun luoteisrannalla. Alue on kohti järveä laskeutuvaa peltoa Turulan tilan rakennusten ympärillä. Alueelta löydettiin epämääräisiä kvartsi-iskoksia kahdesta eri kohdasta. Ensinnäkin vanhasta päärakennuksesta kaakkoon olevan pellon alareunasta n. 150 m talosta. Toiseksi n. 100 m talosta etelään olevalta pellolta, ulkorakennusten alapuolelta. Lähinnä voitiin tarkastaa vain peltojen reunoja.

Talon vanhan isännän Toivo Turusen mukaan n. 90-70 m talosta kaakkoon olevalta pellolta on aiemmin löydetty kivikirves tai -talta ja reikäkivi, jotka on toimitettu Oulaisten kotiseutumuseoon. Löytötiedoin varustetuista esineistä ei yksikään ole Turulasta, mutta kokoelmassa on useita kiviesineitä ilman löytötietoja, myös kaksi reikäkiveä: OulM 1162 ja 1163, joista jälkimmäinen voisi tulla kyseeseen. Osoitetulta löytöpaikalta ei löydetty kvartssia tai muuta asuinpaikkaan viittaavaa. Pellot isäntä mainitsi kivikkoisiksi, kuitenkin olivat hiekkamultaa. Peltoja on tasattu puskurilla, lähinnä kaiketi alareunoja.

Kohde tarkastettu: 13.6.1995

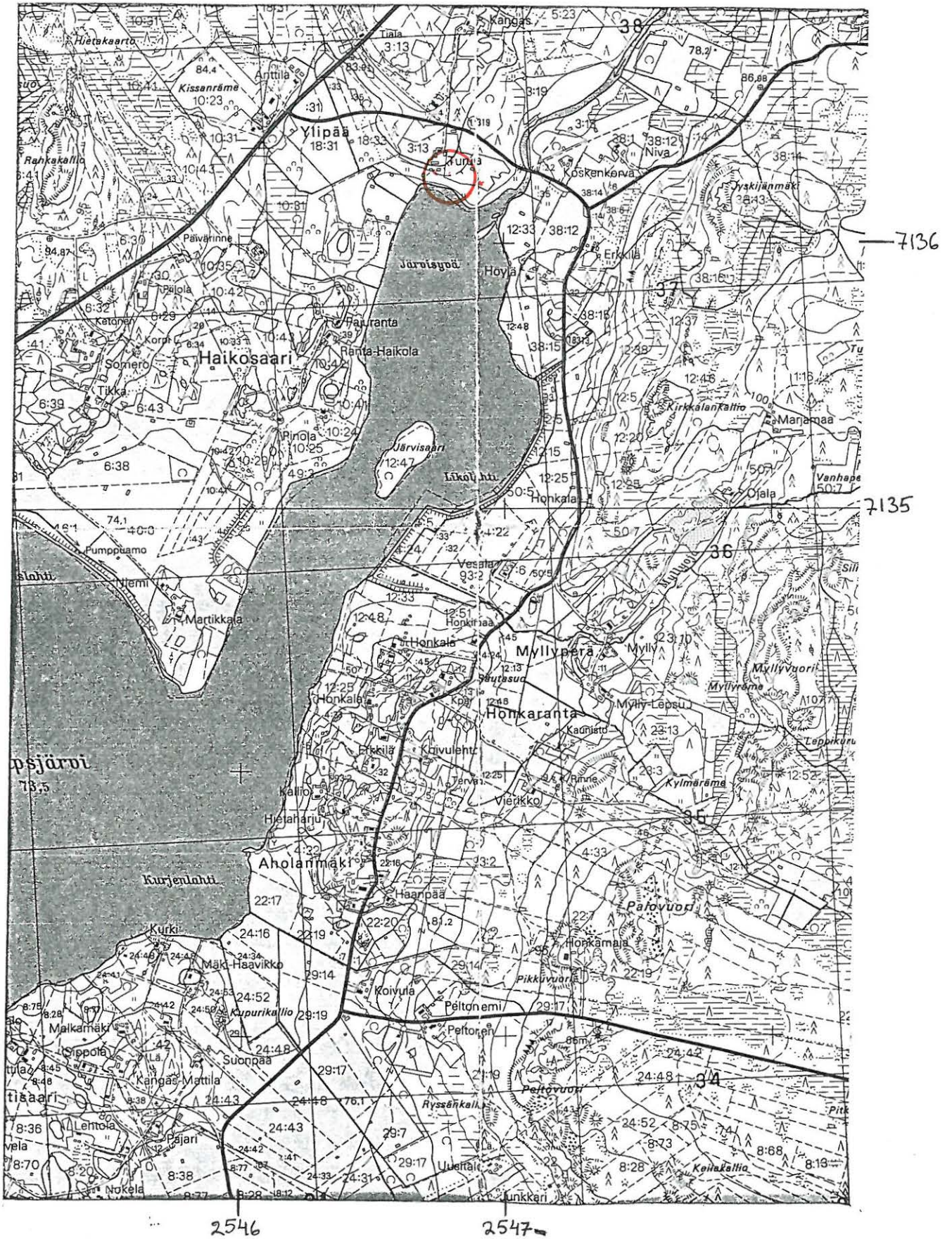
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM ?, kiviesine ja reikäkivi?

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/D, p. 1979

OULAINEN 83 TURULA

2434 01 PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 84

Kohteen nimi: Koskikangas
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka(?). II-III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7138 66, y = 2548 86, z = n. 85
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi
 Tila: Turula
 Rek:No: 3:13
 Maaomistaja: Teuvo Turula
 Lumimetsäntie 60-62, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 13,5 km koilliseen, Piipsjärveen laskevan Piipsanjoen etelärannalla, Autiokoskesta n. 500 m itään. Alue on mäntyvaltaista hiekkakangasta, joka on laajan hiekkakuopan tuhoama. Hiekkakuopan pohjoispuolella säilyneellä kankaan reunalla tavattiin kaksi kvartsi-iskosta, palanutta kiveä ja palanutta hiekkää. Löytöpaikka sijaitsee n. 25 m etelään palstojen 3:13, 10:37 ja 10:30 rajapyykistä. Löytöpaikan pohjoispuolella kangas laskee kohti kankaan ja joen välissä olevaa suota. Valtaosa mahdollisesta asuinpaikasta on tuhoutunut hiekanotossa, mutta osa on säilynyt hiekkakuopan reunalla. Hiekkakuopan reunat ovat suurimmaksi osaksi maatuneet ja umpeen kasvaneet, joten säilyneen alueen laajuutta ei voitu tarkemmin määrittää.

Palstan omistavien Turusten mukaan, paikalta ei tiettävästi ole koskaan kiviesineitä löydetty. Inventoinnin yhteydessä havaitut kvartsi-iskokset jätettiin paikoilleen.

Kohde tarkastettu: 13.6.1995

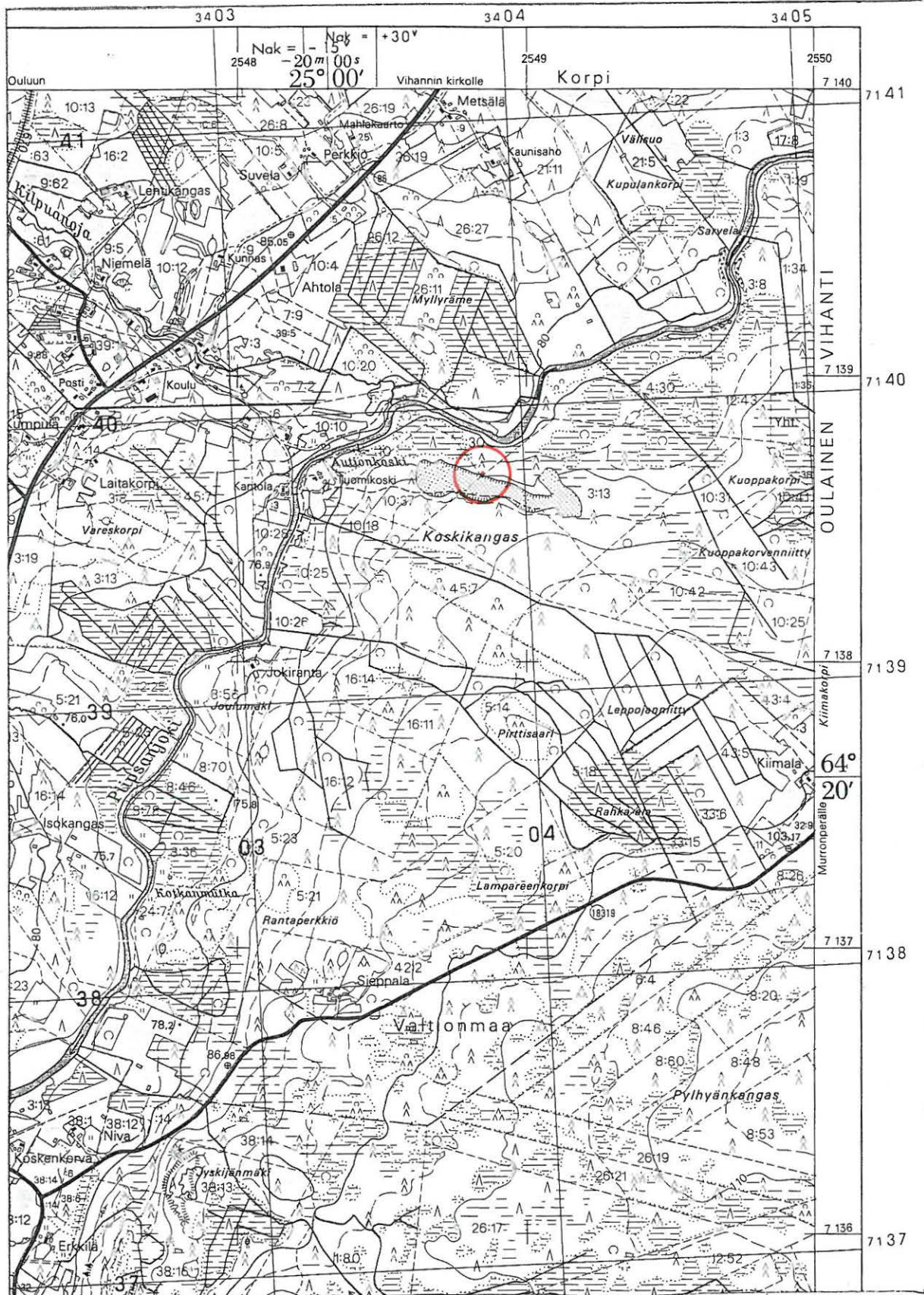
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/D, p. 1979

OULAINEN 84 KOSKIKANGAS

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 85

Kohteen nimi: Ahonen
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = n. 7132 50, y = n. 2544 14,
 z = n. 77,5 (mahdollinen löytöalue)
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Pyrrönkangas
 Tila: Ahonen
 Rek:No: 17:31 (ent. :27)
 Maaomistaja: Hannu Ilomäki
 Jouhtentie 252, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 5,5 km koilliseen, Piipsjärven eteläisimmän lahden länsipuolella, järvestä laskevan Piipsanjoen suusta n. 600 - 700 m länsiluoteeseen. Ahosen talon (x = 7132 30, y -2543 75) isäntä antoi löytämänsä pienen tasataltan kokoelmiin tuotavaksi. Esine on löytynyt talon kellarin seinustalle tuodusta täyttemaasta. Kellarin katolta valunut sadevesi oli sen paljastunut. Paikalle tuotu maa on peräisin pelolle kaivetusta ojasta.

Peltoalue sijaitsee talosta itäkoilliseen. Maaperä on hiekkamultaa. Pelto oli paljaana ja siihen oli istutettu perunaa, mutta kasvillisuutta ei vielä ollut. Pelto käytiin läpi mutta mitään merkkejä kivikautisesta asutuksesta ei paikalta löytynyt. Löytäjä kertoi, että hänen isänsä oli peltoa raivatessaan havainnut palaneiden kivien kasoja ja nokeentunutta maata. Paikka olisi ehkä syytä tarkastaa pellon ollessa kynnöksellä.

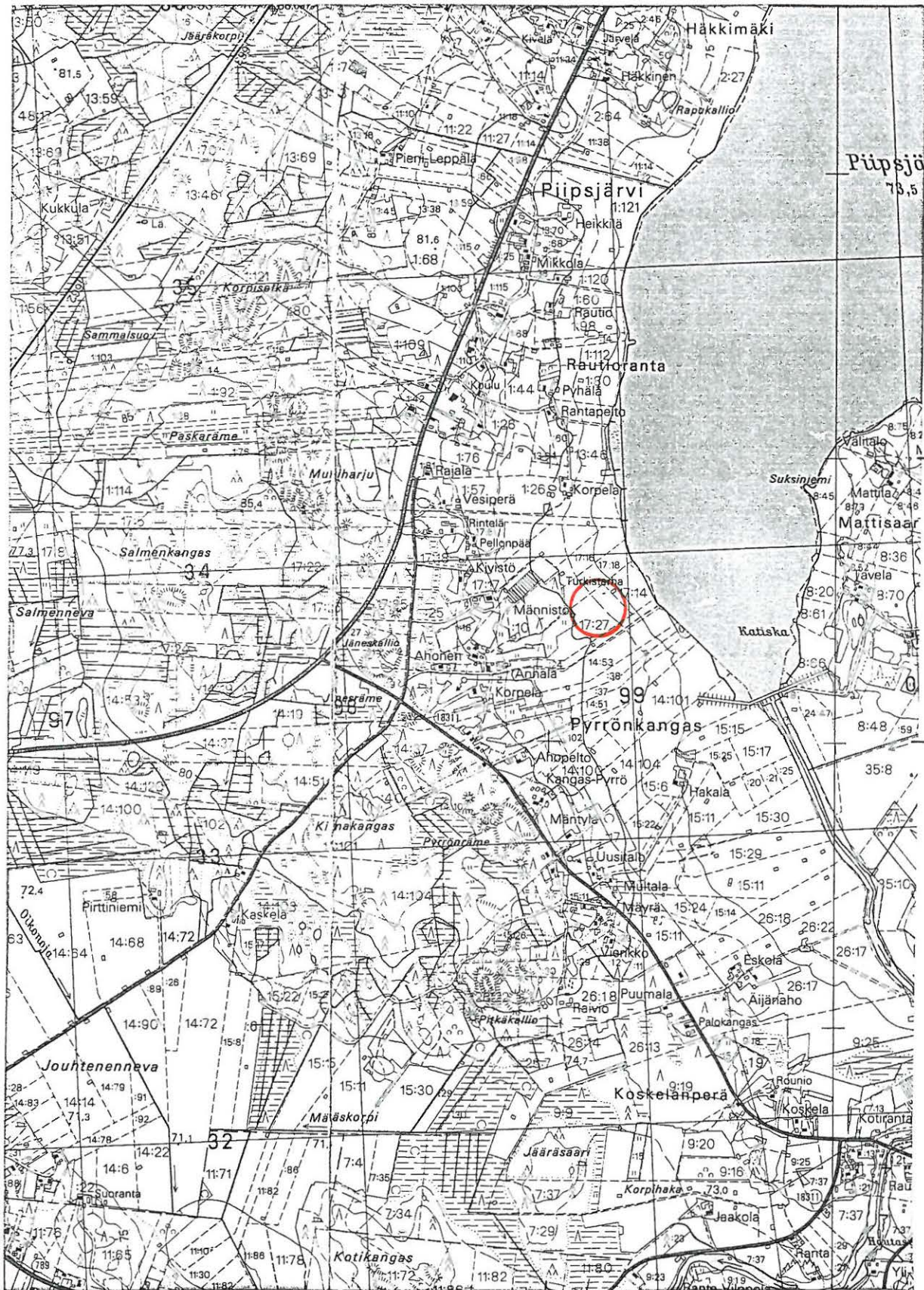
Kohde tarkastettu: 14.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Inventointilöytö: KM 29372, pieni tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/A, p. 1979

Piipsjärvi
79,5

7133

7132

2544

2545

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 86

Kohteen nimi: Rahkakallio
 Määrittely ja mj-luokka: kiviröykkiö(?), rakkakuoppia. II.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7136 38, y = 2545 38, z = n. 102,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Haikosaari
 Tila:
 Rek:No: 6:41 ja 6:43
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 9 km koilliseen, Piipsjärven Hurnaslahden rannasta n. 1,4 km pohjoiseen Oulun tien luoteispuolella. Paikalla on korkea kallio, jonka koillisreunalla palstojen rajalla olevassa luonnonkivikossa on rakkakuoppia ja kiviröykkiö. Röykkiö on pyöreä, halkaisijailtaa n. 2,5 m. Sijaitsee melko tarkkaan rajalla. Kuoppia on 3 kpl. Näistä syvin sijaitsee heti röykkiön pohjoispuolella. Toiset kaksi tästä etelään. niiden halkaisija on n. 3-4 m, syvyys n. 30 - 50 cm ja niissä on selvät vallit. Röykkiön eteläpuolella on ilmeisesti vielä neljäskin kuoppa. Rakenteet eivät ole aivan uusia, mutta röykkiötä ei ehkä ole syytä pitää hautaröykkiönä.

Kohde tarkastettu: 15.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/B, p. 1979

OULAINEN 86 RAHKAKALLIO

2434 01 PIIPSIJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 87

Kohteen nimi: Haisukallio E
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen asuinpaikka. II-III.
 Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI
 Koordinaatit: x = 7136 90 - 7137 10, y = 2543 30-38,
 z = n. 85 -87,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Ahonperä
 Tila:
 Rek:No: 11:34
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 8 km pohjoiskoilliseen, Piipsjärveen luoteesta laskevan Hurnasojan ja sen länsipuolisen Haisukallion välisellä kankaalla, Ahonperään johtavan tienvarrella. Alue on mäntyä kasvavaa hiekkakangasta, jonka alava suo erottaa Hurnasojasta. Paikalla on laaja hiekanottopaikka. Hiekka paikalla on hyvin ohutta ja tasalaatuista, paikkakuntalaisten ketunhiekaksi kutsumaa.

Peruskartalla (1979) olevien hiekkakuoppien välinen alue on kaivettu hiekkakuopaksi sekin lähes kokonaan. Pohjoisemman kartalla olevan hiekkakuopan eteläpään tienoilta löydettiin kivilaji-iskoksia, värjäytynyttä hiekka ja palaneita kiviä. Paikalla oli myös kvartsi-iskoksia, jotka jätettiin paikoilleen. Kvartssia oli myös saman kuopan itäreunalla ja mainitulle välialueelle kaivetun hiekkakuopan itäreunalla. Pari kvartssia havaittiin myös kuoppien ja tien välissä. Myös palanutta kiveä tavattiin näissä paikoissa.

Asuinpaikka on suureksi osaksi hiekanoton tuhoamaa. Hiekkakuopan ja sen itäpuolisen suon välissä on kapea kannas, jonka voi olettaa olevan samaista asuinpaikkaa. Mitään painaumia tms. paikalla ei havaittu.

Kohde tarkastettu: 15.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

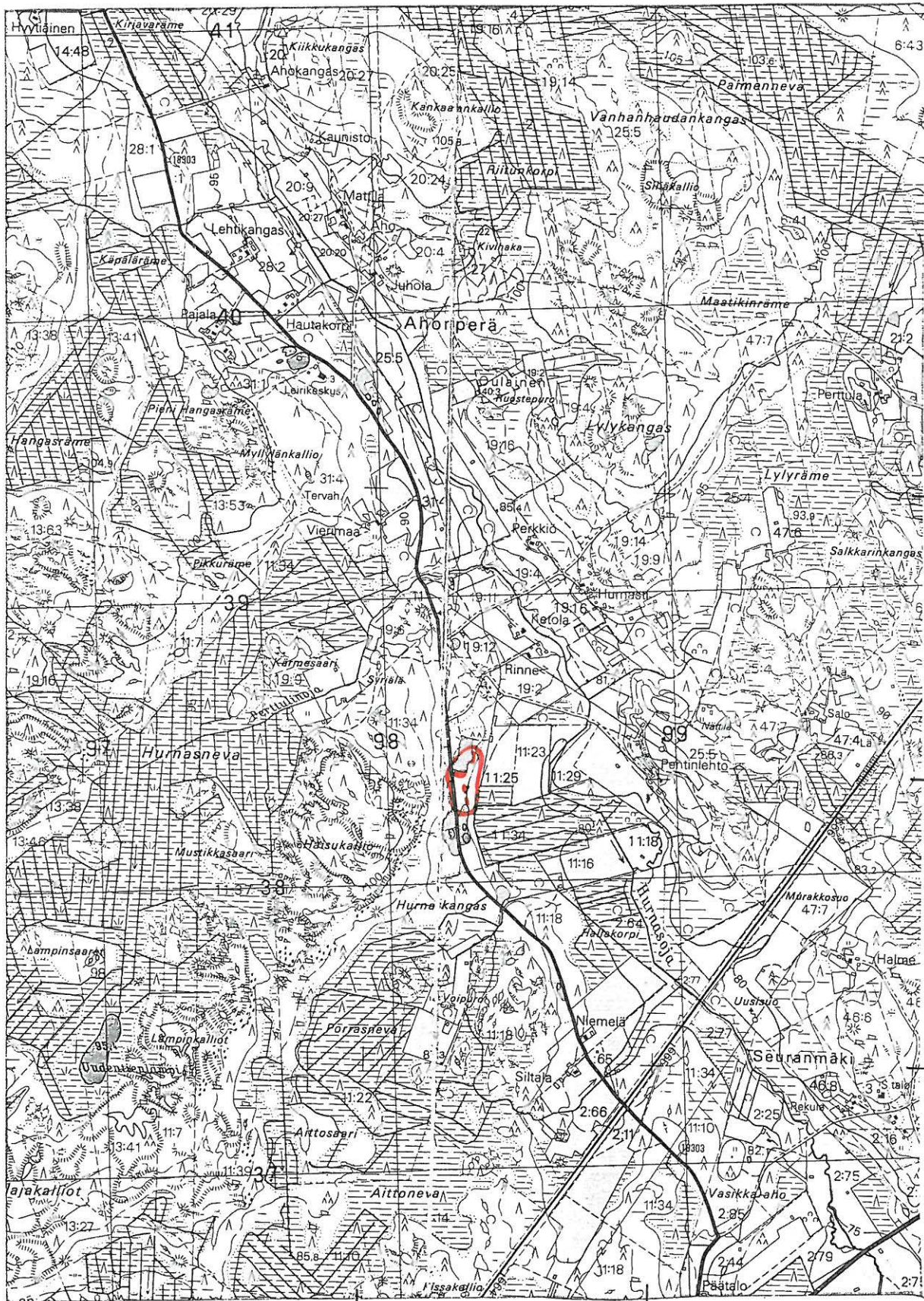
Aiemmat löydöt: -

Inventointilöydöt: KM 29373, kivilaji-iskoksia

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/B, p. 1979

OULAINEN 87 HAISUKALLIO E

2434 01 PIIPSJÄRVI

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 88

Kohteen nimi: Hattuvuori
Määrittely ja mj-luokka: rakkakuoppia. II.
Peruskartta: 2434 01 PIIPSJÄRVI ja 2434 02 KORVENKYLÄ
Koordinaatit: x = 7140 00, y = 2540 06, z = n. 120
Kylä ja seutu: Piipsjärvi, Ahonperä
Tila:
Rek:No: 14:100
Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 10 km pohjoiseen, Oulaisten keskustan pohjoispuolisen laajan kalliokkoisen metsäalueen pohjoisosassa, Yritysperästä n. 2 km etelälounaaseen. Hattuvuori on alueen korkein kallio, jonka jyrkähkön itärinteen partaalla on luonnonkivikko. Kivikkoon on tehty puolenkymmentä kuopannetta, joiden halkaisija vaihtelee n. 1,5 - 3 m välillä. Rakenteet ovat jäkälän ja paikoin sammalen peittämiä.

Kohde tarkastettu: 26.6.1995

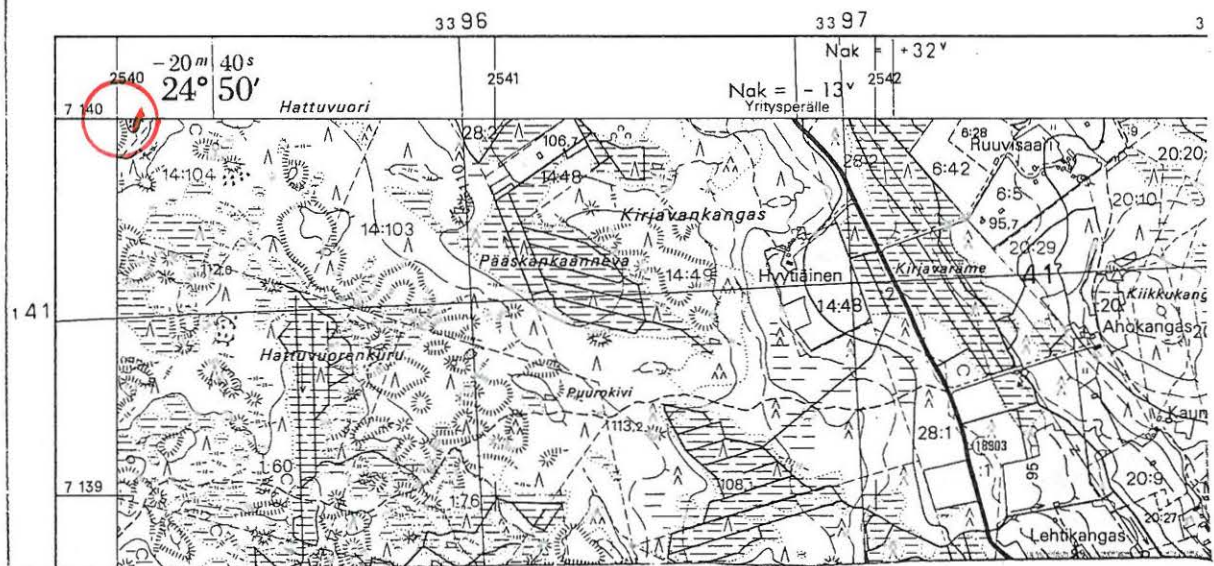
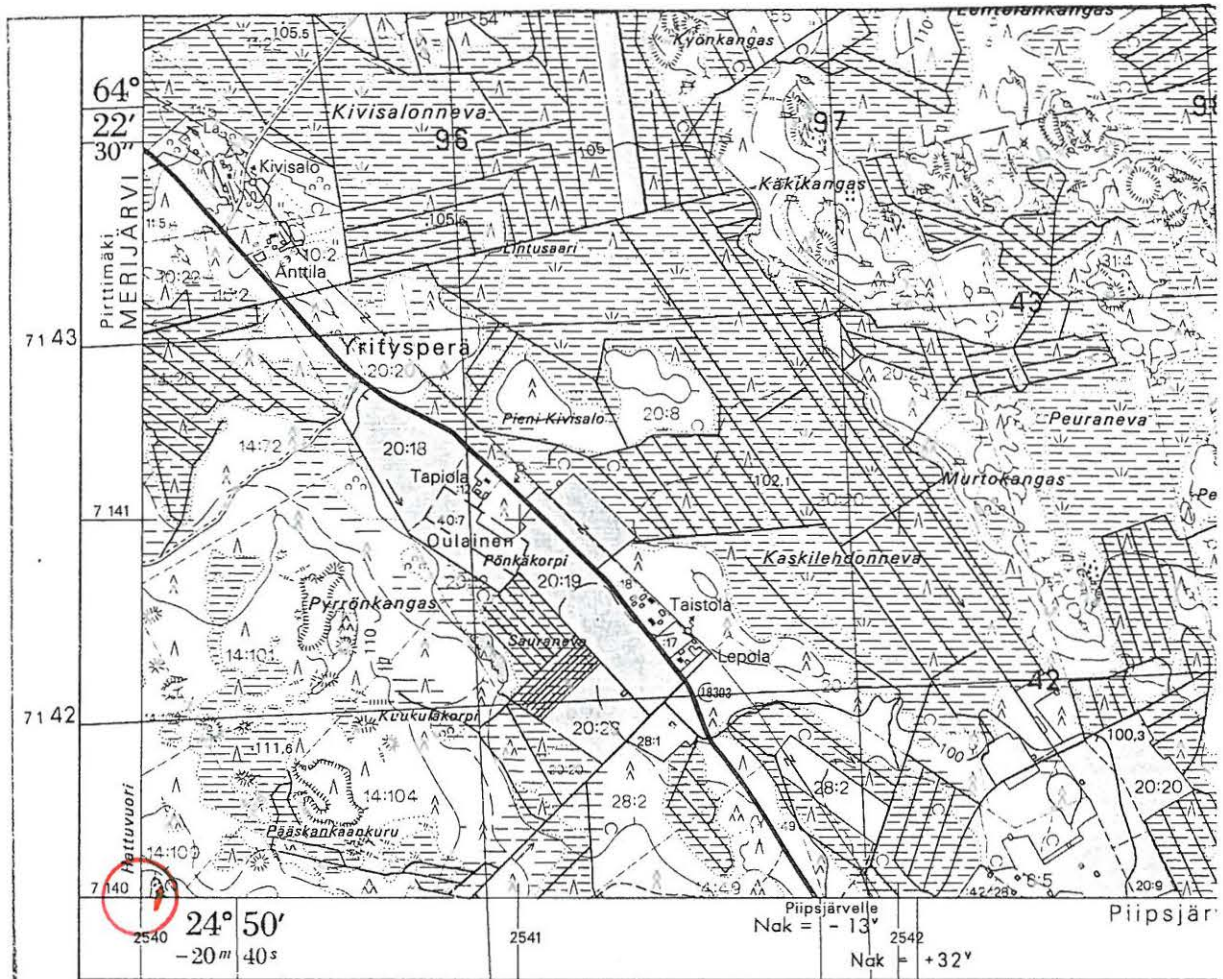
Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: -

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2434 01/B - 2434 02/A

OULAINEN 88 HATTUVUORI

2434 01 PIIPSJÄRVI ja 2434 02 KORVENKYLÄ

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 89

Kohteen nimi: Törmäperä/Martta Soukka
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = 7125 83, y = 2539 36, z = 80-82,5
 (päärakennuksen koordinaatit)
 Kylä ja seutu: Törmäperä
 Tila:
 Rek:No:
 Maaomistaja:

Oulaisten kirkosta n. 4 km etelään, Oulaistenojan länsipuolella radan varrella. Oulaisten kotiseutumuseon kokoelmissa on tasataltta, jonka Martta Soukka on löytänyt perunapellosta Törmäperältä. Tämän nimisiä henkilöitä on ollut paikkakunnalla ainakin kaksi, Törmäperällä ja Petäjaskoskella. Törmäperän Martta Soukka on aikoinaan asunut koordinaattien ilmoittamassa paikassa, jossa nykyään asuu hänen poikansa Simo Soukka. Viimeksi mainittua ei useista yrityksistä huolimatta onnistuttu tavoittamaan. Talon ympäristä tarkastettiin. Pellot olivat heinällä ja pienestä perunamaasta ei kivi-
 vikauden jälkeä löydetty.

Löytöpaikan tarkempaa sijaintia ei pystytty selvittämään. Viereinen Mäntyharjun talon väki vahvisti Martta Soukan paikalla asuneen, mutta hekään eivät alueelta mahdollisesti tehdyistä löydöistä mitään tiedänneet.

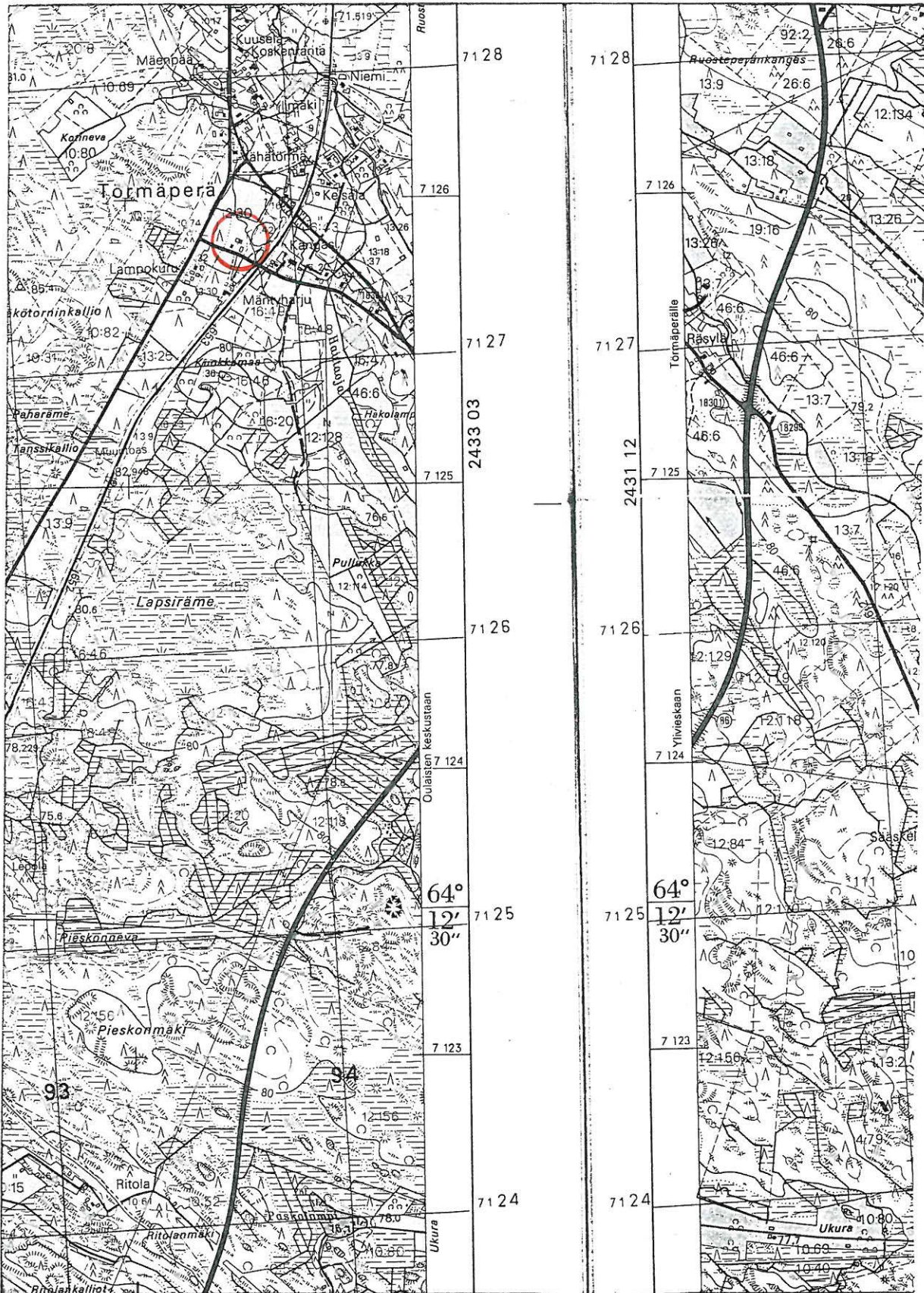
Kohde tarkastettu: 19.6.1995

Aiemmat tutkimukset: -

Aiemmat löydöt: OulM 804, tasataltta

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/D, p. 1979, päälle p. 1988

2539

2540

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

OULAINEN 90

Kohteen nimi: Ylikuljun pelto
 Määrittely ja mj-luokka: kivikautinen löytöpaikka. II.
 Peruskartta: 2431 12 OULAINEN
 Koordinaatit: x = n. 7129 90, y = n. 2533 15,
 z = n. 57,5
 Kylä ja seutu: Piipsjärvi (ulkopalsta), Irva
 Tila:
 Rek:No: 4:13
 Maaomistaja: Juhani Ylikulju
 Irvantie, 86300 Oulainen

Oulaisten kirkosta n. 6 km länteen, Irvansuvannon alapuolelta, Pyhäjoen pohjoisrannalla. Irvantien ja sen pohjoispuolisen kanavan väliseltä pellolta on Juhani Ylikulju löytänyt 1993 rombinmuotoisen reikäkiven puolikkaan. Esine löytyi kynnetyiltä pellolta, noin 100 m talosta etelään.

Pelto oli oraalla. Tarkastuksen aikana paikalla ei havaittu kvartssia tai muuta kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa. Löytäjä muisteli löytöpaikan läheltä löytyneen kiviesineitä joskus 1950-luvulla (ks. Huurre 1956), viemärikanavaa paikalle kaivettaessa. Sen perusteella hän arveli esineen nousseen peltoon kanavaa kaivettaessa. Voi hyvinkin olla, löytöpaikasta n. 100 m luoteeseen on ainakin kvartsiensa perusteella yksi Oulaisten rikkaimmista asuinpaikoista: kohde 64 Pölläys.

Kohde tarkastettu: 21.6.1995

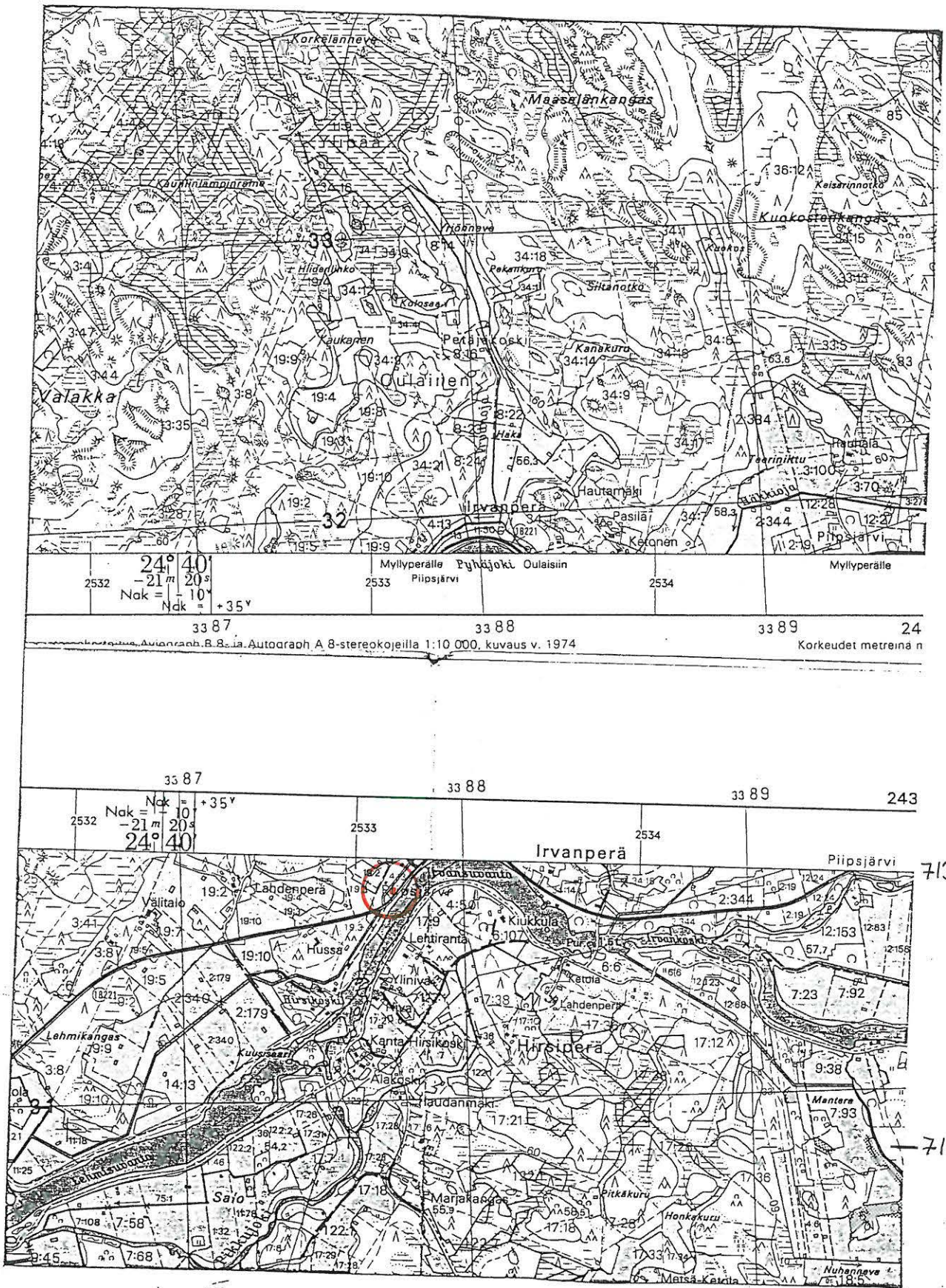
Aiemmat tutkimukset: M. Huurre, tark. 1956

Aiemmat löydöt: (luonnonkiviä vuonna 1955)

Inventointilöytö: KM 29374, rombimuotoisen reikäkivem puolikas

Valokuvat: -

Kartta: Peruskarttaote 2431 12/B, p. 1979, päälle p. 1988

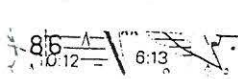

2431 12 OULAINEN

Oulaisten inventointi 1995, M. Sarkkinen

7130

7129

OULAINEN - Historiallista aikaa:

1. Tukala, Annonen

PK 2433 06 ANNONEN

x = 7123 55, y = 2552 97

Seppo Tukala, Matkanivantie 1500, 86530 Annonen

Tukalan talon pellosta pieni reikäkivi, väärtinänpyörä? (KM 24833), ilmeisesti historiallista aikaa. Ks. M. Huurteen ja L. Engblomin tarkastus 1990. Pellot tarkastettiin ilman tuloksia. Talo vanha kestikievari - löytynyt rahoja, liitupiipunpaloja jne. Ei merkkiä esihistoriallisesta asutuksesta.

Seppo Tukala esitteli lisäksi kaksi kohdetta:

a) talonpoikaista pellon kiviaitaa, talosta n. 300 m länsiluoteeseen (x = n. 7123 65, y = n. 2552 70)

b) kiviraunioita, hist.aikaa? talosta n. 200 m pohjoiseen (x = n. 7123 72, y = n. 2552 96)

Tietoja viljelysraunioista ja talonpaikoista:

1. Pieskonmäen itäosa

PK 2431 12 OULAINEN

x = n. 7123 00, y = n. 2539 55

Talonpaikka, useita rakennusten raunioita. Leveää kiviaitaa ja vanhoja peltoja.

2. Isojärven länsipään niemi

PK 2433 03 MATKANIVA

x = n. 7121 34, y = n. 2544 15, z = n. 90

Niemen pohjois- ja itäosassa viljelysraunioita, vanhaa peltoa ja tervahauta.

3. Ahokangas tai Palokangas

PK 2433 03 MATKANIVA

ruutu 26/47

Saadun kuvauksen perusteella kyse, ehkä kiviaidan ympäröimästä pellostä, ei tarkastettu.

4. Säkkiniiitty

PK 2431 12 OULAINEN

ruutu 28/36

" Säkkiniiityltä polku kohti Uukalliota, alussa lähde. Pikkuisen ennen kalliota polun oikealla puolella kivijalan tapaista kiveystä". Kertonut Pentti Lehtola. Ei tarkastettu.